

Case received on:19/08/2017
 Registered on:19/08/2017
 Decided on:16/03/2026
 Time period: 08Y,6M,25 DAYS

.....
મે.વાલોડ ના પ્રિન્સીપાલ સિવિલ જજ (શ્રી બી.એસ.પરમાર સાહેબ) ની કોર્ટમાં
 .....

આર.સી.એસ:09/2017
આંક:178
 .....

- 1)મૈયત નગીનભાઈ ભૂલાભાઈ પટેલ ના વારસો
1.1) નીરૂબેન તે નગીનભાઈ ભૂલાભાઈની વિધવા	ઉ.વ.પુખ્ત
1.2) જયેશભાઈ નગીનભાઈ	ઉ.વ.પુખ્ત
1.3) અલ્કેશભાઈ નગીનભાઈ (1.1,1.2,1.3 થી 1.5,2.1 થી 2.4,3 અને 4.1 ના પાવર ઓફ એટર્ની હોલ્ડર તરીકે)	ઉ.વ.પુખ્ત

તમામ રહે.પેલાડ બુહારી,તા.વાલોડ, જી.તાપી

1.4) હેતલ નગીનભાઈ	ઉ.વ.પુખ્ત
રહે.પુણા ગામ,સુરત,નૈતલડે સોસાયટી	
1.5) સંગીતાબેન નગીન ભાઈ	ઉ.વ.પુખ્ત
રહે.પેલાડ બુહારી,તા.વાલોડ,જી.તાપી	
2) મૈયત ઈશ્વરભાઈ ભૂલાભાઈ પટેલના વારસો	
2.1) કલાવતીબેન તે ઈશ્વરભાઈ ભૂલાભાઈ પટેલ ની વિધવા	ઉ.વ.પુખ્ત
રહે.સેલવાસ,આમરી કુળિયું,કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ	
2.2) મૈ.વિરલકુમાર ઈશ્વરભાઈ પટેલ ના વારસો	
2.2.1) પ્રીતિબેન તે વિરલકુમાર ઈશ્વરભાઈ પટેલ ની વિધવા	ઉ.વ.પુખ્ત
2.2.2) સગીર મિતકુમાર પટેલ ના વાલી અને ઇષ્ટમિત્ર તરીકે વાદી નં.2.2.1	

2.3) કીર્તિકુમાર ઇશ્વરભાઈ પટેલ રહે.સેલવાસ,આમરી ફળિયું,કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ	ઉ.વ.પુખ્ત
2.4) નેહાબેન ઇશ્વરભાઈ પટેલ રહે.કડોદ,તા.બારડોલી,જી.સુરત	ઉ.વ.પુખ્ત
3) વજયાબેન ભૂલાભાઈ પટેલ રહે.કડોદ,તા.બારડોલી,જી.સુરત	ઉ.વ.પુખ્ત
4) મૈ.પદ્માબેન ભૂલાભાઈ પટેલ ના વારસો	
4.1) સંજયભાઈ વિઠ્ઠલભાઈ પટેલ રહે.મુંબઈ	ઉ.વ.પુખ્ત વાદીઓ

વિરુદ્ધ

1) મોહનભાઈ ભૂલાભાઈ પટેલ	ઉ.વ.પુખ્ત
2) મનુબેન મોહનભાઈ પટેલ	ઉ.વ.પુખ્ત
3) યજ્ઞેશકુમાર મોહનભાઈ પટેલ	ઉ.વ.પુખ્ત
4) નૈનેશકુમાર મોહનભાઈ પટેલ	ઉ.વ.પુખ્ત
5) દિપ્તીબેન મોહનભાઈ પટેલ	ઉ.વ.પુખ્ત
6) હિરલબેન મોહનભાઈ પટેલ તમામ રહે.પેલાડ બુહારી,તા.વાલોડ,જી.તાપી	ઉ.વ.પુખ્ત
7) વિઠ્ઠલભાઈ દેવાભાઈ પટેલ રહે.દમણ.....	ઉ.વ.પુખ્ત ...પ્રતિવાદીઓ

વાદી તરફે વી.વ.શ્રી:જી.યુ.વ્યાસ
પ્રતિવાદી તરફે વી.વ.શ્રી:એન.જે.મોદી

બાબત:વડીલોપાર્જિત મિલકતોમાં વારસાઈ હક્કની જાહેરાત વહેંચણી તેમજ કાયમી મનાઈ હુકમ બાબતે

ચુકાદો

દાવા ની હકીકત:

(1) આ કામે વાદિના દાવાની ટૂંકમાં હકીકત લક્ષમાં લેવામાં આવે તો એવા પ્રકારની છે કે,વાદી તથા પ્રતિવાદીઓ પેલાડ બુહારી ગામના ખેડૂત ખાતેદાર સ્વ.ભૂલાભાઈ ભીખાભાઈ પટેલ અને તેમના પત્ની સ્વ.ડાહીબેન ભૂલાભાઈ પટેલ ના સીધીલીટી ના કાયદેસર ના વારસો છે.તેઓના સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈ

ભીખાભાઈ પટેલ તા.19/07/1997 ના રોજ અવસાન પામેલા છે જ્યારે તેમના પત્ની સ્વ.ડાહીબેન ભુલાભાઈ તા.13/01/2013 ના રોજ અવસાન પામેલા છે.

(1.1) વધુમાં જણાવેલ છે કે વાદીઓના વડીલ સ્વ.ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ અવસાન પામ્યા તે અગાઉ તેઓ તેમના સ્વ.પત્ની ડાહીબેન અને તેમના પુત્રો, અને પૌત્રો, પૌત્રીઓ વિગેરે તમામ સંતાનો સંયુક્ત કુટુંબના સભ્યો તરીકે સાથે રહેતા હતા. સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈ ભીખાભાઈનાં બે પુત્રો સ્વ.નગીનભાઈ સને 1990 ની સાલમાં, સ્વ. પુત્ર ઈશ્વરભાઈ સને 2005 ની સાલમાં અવસાન પામેલ છે. વાદી નં.2/1 ના પતિ અને વાદીઓ નં.2/2 થી 2/4 ના પિતા સ્વ.ઈશ્વરભાઈ ખરાબ સોબત ધરાવતા હોય અને દારૂ પીવાના કુસંગે ચઢી ગયેલા હોય તેઓ સાથે વાદી નં.2/1 ને અવારનવાર વિવાદ તેમજ ગૃહકંકાસ થતો હોય મનદુઃખને લઈ વાદી નં.2/1 સંતાનો સાથે માવતર રહેવા માટે જતા રહેલા. વાદી નં.2/1, આ કામનાં વાદીઓ નં.2/1 થી 2/4 ની સાથે તેઓના માવતરે સેલવાસ મુકામે રહેતા આવેલા છીએ. વાદી નં.2/1 સ્વ.પતિ સાથેના મનદુઃખને લઈને સંતાનો સાથે માવતરે રહેતા હોવા છતાં વાદી નં.2/1 તથા 2/2 થી 2/4 ના સ્વ.પતિ તથા પિતા ઈશ્વરભાઈ સાથેના તેમજ સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈ અને સ્વ. ડાહીબેન સાથેના કૌટુંબીક સગપણના સંબંધો યથાવત રહેલા અને તે રીતે વાદીઓ નં.2/1 થી 2/4 નાં અવારનવાર સારાનરસા પ્રસંગોએ પેલાડ બુહારી ગામે આવતા-જતા રહેલા છીએ. હાલમાં પણ વાદીઓ નં.2/1 થી 2/4 નાને સ્વ.ભુલાભાઈ ભીખાભાઈના કુટુંબીઓ પૈકી પ્રતિવાદીઓ નં.1થી 4 સીવાયના અન્ય કૌટુંબીક સગા સંબંધીઓ સાથે સારા સંબંધો રહેલા છે. અને તે રીતે વાદીઓ નં.2/1 થી 2/4 નાને પ્રસંગોપાત પેલાડ બુહારી ગામે જવાનું થાય છે. વાદી નં.3 ની પુત્રી તરીકે તેમજ વાદી નં.4/1 નાઓ સ્વ.પદ્મભેન ભુલાભાઈના વારસદાર તરીકે અવારનવાર સારાનરસા પ્રસંગોએ પેલાડ બુહારી ગામે જઈએ છીએ. વાદીઓ સ્વ. ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ પટેલનાં કુટુંબના નજીકના સભ્યો તેમજ કૌટુંબીક સગા હોય તેઓની વડીલો પાર્શ્વત આવેલ મિલકતોથી તેમજ કૌટુંબીક પ્રસંગો, વાદ-વિવાદથી માહિતગાર છીએ. સ્વ. ભુલાભાઈના પિતા ભીખાભાઈ ખાતેદાર ખેડુત હતા. સ્વ. ભુલાભાઈને તેમના સ્વ. પિતા ભીખાભાઈના વારસ સંતાન તરીકે વારસાઈ હકકે પેલાડ બુહારી ગામની ખેતીની જમીનો મળેલી. સ્વ. ભુલાભાઈ ભીખાભાઈએ તેઓની હયાતી દરમ્યાન જાતે તેમજ વાદીઓ નં.1.1થી 1.5 ના સ્વ. વડીલ નગીનભાઈ તેમજ વાદીઓ નં.2.1 થી 2.4 ના વડીલ સ્વ. ઈશ્વરભાઈ અને આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 ના સાથ સહકાર અને સંયુક્ત મહેનતથી વડીલોપાર્શ્વત જમીનો ખેડી-ખેડાવી તેની ઉપજમાંથી સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈએ સંયુક્ત કુટુંબના સભ્યોના હિતમાં મોજે ગામ ગાંગપુર-અને બાગલપુરની જમીનો પણ ખરીદેલી.

(1.2) સ્વ.ભૂલાભાઈ હયાત હતા તે દરમ્યાન તેઓના નામે નીચે મુજબની ખેતીની જમીનો આવેલી.

ક્રમ	ગામ	બ્લોક/સર્વે નંબર	ક્ષેત્રફળ	આકાર રૂ.પૈસા
------	-----	------------------	-----------	--------------

			હે.આ.ચો.મી	
1.	પેલાડ બુહારી	16	0-03	0.40
2.	પેલાડ બુહારી	19	0- 02	0.20
3.	પેલાડ બુહારી	139	0 - 02	0.15
4.	પેલાડ બુહારી	179	0-06	0.35
5.	પેલાડ બુહારી	204	0- 05	0.65
6.	પેલાડ બુહારી	356	1 - 57 - 00	7.55
7.	પેલાડ બુહારી	113	0 - 11 - 00	1.60
8.	બાંગલપુર	129	0 - 96 - 30	4.14
9.	ગાંગપુર	373	0 - 46 - 38	1.69

બ્લોક નંબર 129 ની જમીનમાં ઈલેક્ટ્રીક મોટર,ફૂવો,રાયરચિલું તેમજ બ્લોક નંબર 113 ની જમીનમાં ઘર અને તેની આજુબાજુની ખુલ્લી જમીન આવેલી છે.

(1.3) વધુમાં જણાવેલ છે કે,વાદી નં.1/1 ના સ્વ. પતિ અને વાદી નં.1/2 થી 1/4 ના સ્વ. પિતા નગીનભાઈ તેઓના માતા પિતાની હયાતીમાં સને-1990 ની સાલમાં અવસાન પામેલા છે.વાદીઓના સ્વ.વડીલ ઈશ્વરભાઈ સને-2005 ની સાલમાં અવસાન પામેલા છે.આ દાવાના કામના પ્રતિવાદી નં.1અને તેમના પત્ની પ્રતિવાદી નં.2 નું સંયુક્ત કુટુંબના સભ્યો તરીકેનું વર્તન કૌટુંબીક મોભાને અનુરૂપ ના હોય અને યોગ્ય પ્રકારનું ના હોય તેઓ અવારનવાર અંગત સ્વાર્થ અને એકમાત્ર તેઓના હીત ખાતર કુટુંબમાં ઝઘડા તકરાર કરતા આવેલા હતા.આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 ના પ્રતિવાદી નં.2 તેમના પત્નીની ચઢામણીમાં આવી ગયેલા હતા અને વડીલો પાજીત કૌટુંબીક મિલકતો સંદર્ભે તકરારો કરતાં આવેલ હતા.આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 અને સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈ વચ્ચે કૌટુંબીક મિલકતોના વિવાદ બાબતે કોર્ટ કેસ થયેલા અને મહેસુલી કાનુની પ્રકરણો પણ ઉપસ્થિત થયેલા હતા.વાદીઓના સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈએ તેમનાં સંતાનો વચ્ચે કૌટુંબીક વિવાદ કાયમ ન રહે તે માટે પ્રથમ સને 1982 ની સાલમાં અને ત્યારબાદ સને.1985 માં તેઓની હયાતીમાં કૌટુંબીક મિલકતો પૈકીની અમુક મિલકતોની વહેંચણી અને વિભાજન તેમના ત્રણે પુત્રો સંતાનો વચ્ચે કરી આપેલ, અને તે રીતે સ્વ. ભુલાભાઈની વડીલો

પાજીત મિલકતો પૈકીની અમુક મિલકતોનું વહેંચણીથી વિભાજન થયેલ.વાદી નં.2/1 ના પતિ અને વાદી નં.2/2 થી 2/4 ના પિતા સ્વ. ઈશ્વરભાઈ ખરાબ સૌભને દારૂની લતે ચઢી ગયેલા હોય તેમજ વાદી નં.2/1 થી ૨/૬ નાં વડીલ સને 1990 ની સાલમાં તેમના માતા-પિતાની હયાતીમાં અવસાન પામેલા હોય તેમજ પ્રતિવાદી નં.1 સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈ સામે કોર્ટ ચઢેલા હોય સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈ અને વાદીઓ અને તેમના પત્ની ડાહીબેનના હીત અને જીવનગુજરાના ભવિષ્યનાં પ્રશ્નને સતત વ્યથિત અને ચિંતાતુર રહેના આવેલા. ઉપરોક્ત હકીકત અને સંજોગોમાં સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈના સંયુક્ત કુટુંબમા વિવાદ અને વિપરીત સંજોગો ઉપસ્થિત થયેલ હોવાને લઈને સ્વ.ભુલાભાઈએ વાદીઓના તેમજ તેમના સ્વ.પત્ની ડાહીબેનનાં ભવિષ્ય,હીત અને જીવન ગુજરાના તમામ સંભવિત ઉપસ્થિત થનાર પ્રશ્નોને લક્ષમાં લઈ તેઓની હયાતીમાં સને-1996 ની સાલમાં ડીસેમ્બર માસની 11 મી તારીએ તેઓના નામે આવેલી મિલકતો સંદર્ભે વ્યવસ્થા સ્વરૂપનું સાક્ષીઓ રૂબરૂ વીલ યાને વસીયતનામું તૈયાર કરેલું તેમજ આ વીલ યાને વસીયતનામું સબ રજીસ્ટ્રારની કચેરીમાં રજીસ્ટર્ડ કરાવેલ.સ્વ. વડીલ ભૂલાભાઈએ તેમના રજીસ્ટર્ડ વીલ યાને વસીયતના વાદીઓ તેમજ તેમના પત્ની ડાહીબેનના ભવિષ્ય અને હીતનો તેમજ જીવનગુજરાનો સંપુર્ણ ખ્યાલ રાખી રજીસ્ટર્ડ વીલ તેઓના નામે આવેલી મિલકતો બાબતે કરેલું. સ્વ. ભુલાભાઈએ આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 પુત્ર કોર્ટ કેસો પિતા વિરુદ્ધ લડતા આવેલા હોય સને 1982 માં પ્રથમ પેલાડ બુહારી ગામની સર્વે બ્લોક નં.356 ની જમીન તેમના ત્રણેય પુત્રોના નામે કૌટુંબીક વહેંચણીથી સરખા હિસ્સે તેમજ ત્યારબાદ સને 1985 વર્ષો પહેલા તેમના ત્રણે પુત્રોની હયાતીમાં સર્વે નં.129 ની મોટા ક્ષેત્રફળવાળી જમીન તેમજ પેલાડ બુહારી ગામના ત્રણ મકાનો સ્વતંત્ર પણે પ્રત્યક્ષ ભોગવટામાં સુપરત કરેલા.સર્વે નં-129 ની સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈએ ચાર હિસ્સામાં વહેંચણી કરેલી તે મુજબ તેમના સ્વ. પુત્ર નગીનભાઈના હિસ્સે બ્લોક નં. -129 પૈકી હીસ્સા નં.-2હે.આરે. 1-13-31 ચો.મી. પ્રતિવાદી નં.1 ના હિસ્સે 129 પૈકી હિસ્સા નં.-1 હે.આરે. 1-20-40,સ્વ.ઈશ્વરભાઈના હિસ્સે સર્વે નં.-129/4, હે-આરે.ચો.મી. 1-05-22, તેમજ સર્વે નં.129/1 નાં હિસ્સાની હે. આરે.ચો.મી. 0-96-30,વાળી જમીન ભુલાભાઈએ પોતાના હીસ્સે રાખેલી અને તે મુજબ મોટા ક્ષેત્રફળવાળી જમીન બ્લોક નં.129 નું ચાર બ્લોકમાં વિભાજન કરવામાં આવેલ તેની બ્લેક વિભાજનની ફેરફાર નોંધ નં.525,તા.29/5/85 ના રોજની રેવન્યુ રેકર્ડમાં દાખલ થયેલી છે.સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈએ તેમના નામે આવેલ બ્લોક નં.129ની જમીન ચાર હીસ્સામાં વિભાજન કરી તે સમય અરસામાં પેલાડ બુહારી ગામે આવેલ રહેઠાણની મિલકતો પૈકી ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.70 તેમના પુત્ર નગીનભાઈને, ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.69 તેમના પુત્ર ઈશ્વરભાઈને, ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.67 પ્રતિવાદી નં.1 પુત્ર મોહનભાઈને, હીસ્સે તેઓની તેમજ તેમના પુત્રોની હયાતીમાં સ્વતંત્ર કબજે વહેંચણીથી આપેલી.જયારે પેલાડ બુહારી સ્થિત ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.68 સ્વ. ભુલાભાઈએ પોતાના નામે રાખેલ, અને બાગલપુરની બ્લોક નં.137ની જમીન તેઓની બે પુત્રીઓ વાદી નં.3 અને 4 ના હીસ્સે સુપરત કરેલી.આ સિવાયની પેલાડ બુહારીની બ્લોક નં.16,19,179,204,356,113 તેમજ ગાંગપુરની બ્લોક નં.373ની જમીનોની સ્વ.

ભુલાભાઈએ તેઓની હયાતી દરમ્યાન સુધી કોઈ વ્યવસ્થા કરેલી ન હતી અને તેઓના સ્વતંત્ર કબજે અને નામે યથાવત રાખેલી. સને 1982 ની કૌટુંબીક વહેંચણીની ફરફાર નોંધ નં.873, બ્લોક નં.356ની જમીનની તેમજ સને 1985 માં કરેલ બ્લોક નં.129 ની જમીનની કૌટુંબીક વહેંચણીની ફરફાર નોંધ નં. 525 રેવન્યુ રેકર્ડમાં જે તે સમયે દાખલ થયેલી છે. સને 1982 ની સાલમાં બ્લોક નં.356 ની જમીનની વહેંચણીની ફરફાર નોંધ પ્રતિવાદી નં.1 નાં વિવાદનાં કારણસર રદ થયેલી છે.આ કામનાં પ્રતિવાદી નં.1 પ્રથમ થી જ સ્વ.ભુલાભાઈ મોહનભાઈની મિલકતો વડીલોપાર્જીત મિલકત હોવાની તકરાર લેતાં આવેલા છે, અને સતત તેમના પિતા સાથે વિવાદ કરતાં આવેલા હોય કૌટુંબીક ઉપસ્થિત વિવાદને લઈને સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈએ સ્વસ્થ મન થી વિચલીત થઈ સને 1996 માં કરેલ રજીસ્ટર્ડ વીલમાં તેઓના નામે આવેલ મિલકતો વડીલોપાર્જીત હોવા છતાં એક માત્ર પ્રતિવાદી નં.1 ને વડીલોપાર્જીત મિલકતો બાબતે યોગ્ય સબક મળી રહે તે માટે તેઓના વીલમાં દર્શાવેલ મિલકત સ્વપાર્જીત મિલકતો તરીકેનો ઉલ્લેખ કરેલ છે, પરંતુ સમગ્ર હકકીત ધ્યાને લેતાં સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈના નામે આવેલી તમામ મિલકતો વડીલોપાર્જીત મિલકતો તરીકેની હતી.પ્રતિવાદી નં.1 નાએ સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈની તમામ મિલકતો વડીલો પાર્જીત હોવા બાબતે કાનુની પ્રકરણમાં તકરાર ઉપસ્થિત કરેલી અને તેઓ સફળ પણ થયેલા હતા.

(1.4) વધુમાં જણાવેલ છે કે,સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈને તેમની હયાતીમાં પ્રતિવાદીઓ નં.1 અને નં.2 ના ધ્વારા ઉપસ્થિત વિવાદને લઈને પ્રથમ સને 1982 અને ત્યારબાદ સને 1985 માં તેઓના નામે અને પ્રત્યક્ષ કબજા ભોગવટામાં આવેલ મિલકતો પૈકીની ઉપરોક્ત પેરા-5 માં દર્શાવ્યા મુજબની અમુક સ્થાવર મિલકતોનું વિભાજન કરેલું.ત્યારબાદ સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈએ તેઓની પાસેની બાકી રહેલી મિલકતોની વીલ સ્વરૂપે વ્યવસ્થા સને-1996 માં કરેલી.સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈએ સને-1996 માં કરેલ રજીસ્ટર્ડ વીલમાં વીલના લાભાર્થી તરીકે અમો વાદીઓ નં.1/2, અને 1/3 તેમજ 2/2 અને 2/3એ મુજબના ચાર પૌત્રોના નામ પણ દર્શાવેલા.સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈ કુટુંબના વડા અને કર્તા તરીકે કુટુંબના સભ્યો પ્રત્યેની જવાબદારીથી સંપુર્ણ સભાન તેમજ ભવિષ્યમાં ઉપસ્થિત થનાર પ્રશ્નોથી સજાગ હતા. આ સંજોગોમાં સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈએ સને-1996 માં કરેલ રજીસ્ટર્ડ વીલમાં એવો પ્રાવધાન રાખેલ કે " જો સંજોગો વસાત મારૂ મૃત્યુ મારી પત્નીના મૃત્યુ પહેલા થાય તો રજીસ્ટર્ડ વીલમાં દર્શાવેલ મિલકતો તેમના પત્ની ડાહીબેનને પ્રાપ્ત થાય અને ડાહીબેનના અવસાન બાદ સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈના વીલમાં દર્શાવ્યા અનુસારની સ્થવાર મિલકતો વીલમાં જણાવ્યા અનુસાર અમો વાદી નં.1/2,1/3,2/2 અને 2/3 પૌત્રોને વીલના લાભાર્થી તરીકે પ્રાપ્ત થાય તેવો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ કરેલ છે. અગાઉ 1985 માં વહેંચણી કર્યા સિવાયની અન્ય મિલકતોના હીસ્સામાંથી કયા કારણસર પ્રતિવાદી નં.1 ને વંચિત રાખી રહ્યા છે તેનો પણ સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ રજીસ્ટર્ડ વીલમાં સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈએ કરેલો છે.સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈ સને 1996 માં રજીસ્ટર્ડ વીલ કર્યા બાદ ટૂંકા સમયમાં તા.19/7/1997 ના રોજ અવસાન પામેલા.સ્વ.

ભુલાભાઈના અવસાન બાદ તેમના પત્ની ડાહીબેન ધ્વારા રજીસ્ટર્ડ વીલ આધારે રેવન્યુ રેકર્ડમાં સ્થાવર મિલકતો તેઓના નામે ટ્રાન્સફર કરવાની કાર્યવાહી અનુસરવામાં આવેલી અને આ બાબતેની ફેરફાર નોંધો નંબર 835,1281,1284 વિગેરે ગામ નમૂના નં.6 ના હકકપત્રકમાં દાખલ કરવામાં આવેલી, આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 ધ્વારા તેમના સ્વ. માતૃશ્રી સ્વ. ડાહીબેન ધ્વારા સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈના વીલ આધારે શરૂ કરવામાં આવેલ રેવન્યુ રેકર્ડની ફેરફાર નોંધ નં.835, વિગેરે સામેની કાર્યવાહીમાં તેઓનો વાંધો અને વિરોધ દર્શાવી સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈની મિલકતો વડીલો પાર્શ્વત મિલકતો તરીકેની હોવાની સ્પષ્ટ તકરાર રેવન્યુ સત્તાવાળા સમક્ષ ઉપસ્થિત કરવામાં આવેલી. આ સંજોગોમાં સ્વ. ડાહીબેન ધ્વારા સને-1996 ના રજીસ્ટર્ડ વીલ અનુસારની કાર્યવાહીની કાયદેસરતાને પ્રતિવાદી નં. 1 ધ્વારા પડકારવામાં આવતાં સ્વ.ભૂલાભાઈના રજીસ્ટર્ડ વીલની ફેરફાર નોંધની કાર્યવાહી તકરારી કેસ નં.2/2005 થી મામલતદાર વ્યારા ધ્વારા ચલાવવામાં આવેલ. મામલતદાર વ્યારા ધ્વારા તકરારી કેસ નં.2/2005 ના કામના અરજદાર મોહનભાઈ યાને આ દાવાના પ્રતિવાદી નં.1 નાની રજીઆત ગ્રાહ્ય રાખવામાં આવેલી. મામલતદાર વ્યારાનાએ તકરારી કેસ નં.2/2005 ના કામમાં પ્રતિવાદી નં.1 મોહનભાઈ ભુલાભાઈની” વીલમાં દર્શાવેલ મિલકતો વડીલો પાર્શ્વત હોવાની હકીકત ” માન્ય રાખી સ્વ. ભુલાભાઈના સને-1996 ના રજીસ્ટર્ડ વીલ આધારે અગાઉ પાડવામાં આવેલ ફેરફાર નોંધ નંબર 835 રદ કરતો હુકમ ફરમાવામાં આવેલ. ત્યારબાદ મામલતદાર કોર્ટના તકરારી કેસ નં.2/2005 નાં હુકમ આધારે રેવન્યુ દફતરે આ તકરારી કેસમાં દર્શાવેલ યાને તકરારી કેસનં.2/2005 વાળી ફેરફાર નોંધ નં.-848 ગામ નમુના નં.6 ના હકકપત્રકમાં દાખલ થતાં સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈના નામે આવેલી સ્થાવર મિલકતો ખેતીની જમીનોમાં તેમના પ્રથમલીટીના તમામ કાયદેસરના વારસોના નામ રેવન્યુ રેકર્ડમાં દાખલ થયેલા. આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 નાઓ ન્યાયિક તેમજ અર્ધન્યાયિક કોર્ટ કચેરીની કાર્યવાહીમાં સતત રીતે તેમના પિતા તેમજ પિતાના અવસાન બાદ માતૃશ્રી સાથે લડતા આવેલ હોય રેવન્યુ કાયદા તેમજ અન્ય કાયદાકીય જોગવાઈઓથી માહીતગાર, નિપુણ તેમજ ચાલક બનેલા છે. આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 નાનો ઈરાદો પ્રથમથીજ તમામ વડીલો પાર્શ્વત મિલકતો એમના પોતાના નામે પચાવી પાડવા માટેનો રહેલો અને તે માટેના પ્રયત્નોમાં સતત વ્યસ્ત રહેતા તેમજ યુક્તિ-પ્રયુક્તિઓ અજમાવતા આવેલા. પ્રતિવાદીઓ નં.1,2 નાને તેમની ગેરકાયદેસરની યુક્તિ પ્રયુક્તિઓમાં કૌટુંબીક વિપરીત પરિસ્થિતિનો અને સંજોગોનો લાભ પણ મળેલો. આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈ તથા તેમના માતૃશ્રી ડાહીબેન સાથે કોર્ટ કેસો ઘણા વર્ષોથી લડતા આવેલા અને તેનું રેકર્ડ આ કામના પ્રતિવાદી નં.1ના કબજામાં છે, તે રેકર્ડ દાવાનાં ન્યાયીક નિર્ણય અર્થે જરૂરી હોય આ દાવાના કામમાં પ્રતિવાદી નં.1નાં રજી કરે તેવી અમો વાદીઓ ધ્વારા પ્રતિવાદી નં.1 ને આ દાવાનાં પ્લિડિંગ્સથી નોટીસ આપી જાણ કરવામાં આવે છે.

(1.5) વધુમાં જણાવેલ છે કે, આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 નાએ પ્રતિવાદીઓ નં.2થી 4 નાની પરસ્પર મદદગારીમાં સ્વ. ડાહીબેનની વૃદ્ધા અવસ્થાનો ગેરલાભ લઈ પ્રતિવાદીઓ નં.2થી 4ની તરફેણમાં એક

બોગસ બનાવટી વીલ સ્વ. ડાહીબેને કરી આપેલ હોય તે સ્વરૂપનું અનરજીસ્ટર્ડ સાદા કાગળ પરનું વીલ ઉપજાવી કાઢેલ છે. આ કામના પ્રતિવાદીઓએ અંદરો અંદર મળી જઈ કપટ અને પ્રપંચ આચરી તા.24/6/2010 ના રોજનું સ્વ. ડાહીબેન ભૂલાભાઈનું બનાવટી વીલ તૈયાર કરી તે નોટ રાઈઝ કરાવેલ છે. આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 સ્વ. વડીલ ભૂલાભાઈ તેમજ તેમના અવસાનબાદ સ્વ. ડાહીબેન વિરૂધ્ધ સતત કોર્ટ કચેરીમાં કેસો લડતા આવેલ હોય અને તેમ કરી પ્રતિવાદી નં-1 નાએ પુત્ર તરીકે પિતા તેમજ માતૃશ્રી સાથે સતત ત્રાસદાયક વર્તન ઘણા વર્ષોથી અન્ય પ્રતિવાદીઓના સાથ સહકારથી આચરેલ હોય સ્વ. ડાહીબેન પ્રતિવાદીઓ નં.2થી 4 ની તરફેણમાં વીલ કરે તેવી કોઈ પરિસ્થિત કે સંજોગો સ્વ. ડાહીબેનની જીવિત અવસ્થા દરમ્યાન ન હતા સ્વ. વડીલ ભૂલાભાઈના અવસાન બાદ સ્વ. ડાહીબેન એકલા પડતાં અને તેઓની પણ વૃધ્ધ અવસ્થા થયેલ હોય આ કામના વાદી નં.3 ના પુત્રી નજીકમાં બારડોલી-કડોદ મુકામે રહેતા હોય અવારનવાર પેલાડ-બુહારી મુકામે જઈ અનુકુળતા અનુસારના દીવસો પેલાડ-બુહારી મુકામે રહીને સ્વ.માતૃશ્રી ડાહીબેનની તેઓની વૃધ્ધા અવસ્થામાં સાર સંભાળ તેમજ કાળજી રાખતા હતા.ઉપરોક્ત તમામ હકીકતો અને સંજોગોમાં સ્વ.ડાહીબેન પ્રતિવાદી નં.2 થી 4 ની તરફેણમાં વીલ કરી આપે તેવા કોઈ પરીબળો કે સંજોગો ન હતા.પ્રતિવાદી નં.2 થી 4 ની તરફેણમાં કહેવાતું કરી આપવામાં તા.24/6/2010 ના રોજનું વીલ તદ્દન ખોટું, બનાવટી અને શંકાસ્પદ છે.સ્વ. ડાહીબેનને તેમના કહેવાતા વીલમાં તેઓના સ્વ.પતિ ભુલાભાઈએ અગાઉ કરેલ સને-1996 ની સાલનું વીલ રદ કરતો ઉલ્લેખ કરેલ છે.કાયદાકીય રીતે જોતાં " જે કોઈ વ્યક્તિ વીલ કરતી હોય તે પોતાના છેલ્લા વીલમાં પોતે કરેલ અગાઉનું વીલ રદ કરી શકે પરંતુ આવી રીતે વીલ કરનાર વ્યક્તિ અન્ય કોઈ વ્યક્તિએ કરેલ વીલ રદ કરવાનો પોતાના વીલમાં ઉલ્લેખ કરી શકે નહીં".સ્વ.ડાહીબેનનાં તા.24/9/2010 નાં કહેવાતા વીલમાં જે મિલકતોનો ઉલ્લેખ છે તે પૈકીની મોટાભાગની મિલકતો રેવન્યુ રેકર્ડમાં તેઓના પતિએ કરેલ સને 1996 નાં વીલનાં લાભાર્થી તરીકે સ્વ. ડાહીબેનનાં નામે રેવન્યુ રેકર્ડમાં દાખલ થયેલ મિલકતો છે. કૌટુંબીક તમામ હકીકત અને સંજોગો જોતાં સ્વ.ડાહીબેન પતિવાદી નં.2થી 4 ના લાભમાં વીલ કરે તેવા કોઈ સંજોગો ન હતા અને તે હકિકતે સ્વ. ડાહીબેનનું કહેવાતું વીલ પતિવાદીઓએ અંદરોઅંદર મળી જઈ બનાવટી અને ખોટું ઉપસ્થિત કરેલ છે.આ દાવાના પ્રતિવાદીઓએ પ્રપંચ આચરી એકમાત્ર તેઓને લાભ થાય તેવા અનેક પ્રકારના અપકૃત્યો આચરેલા છે. આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 નાએ તેમના સ્વ.ભાઈ ઈશ્વરભાઈએ તેઓની તરફેણમાં વીલ કરી આપેલ હોય તેવા પ્રકારનું બનાવટી વીલ પણ તૈયાર કરાવેલ છે અને તેવા બનાવટી અગર પ્રપંચ આચરી તૈયાર કરાવેલ વીલ આધારે સને-2013 ની સાલમાં બનાવટી વીલનો ઉપયોગ કરી સ્વ.ઈશ્વરભાઈની વડીલોપાર્જીત મિલકતો પૈકી બ્લોક નં.129 પૈકી હિસ્સા-1 છે. આરે.0-96-30 ચો.મી. વાળી જમીન પૈકી હે. આરે.0-30-30 ચો.મી. વાળી જમીનના રેવન્યુ રેકર્ડમાં ફેરફાર નોંધ નં.941 થી તા.12/4/2013 ના રોજ પોતાના નામે દાખલ કરાવવા પ્રયત્ન કરવામાં આવેલ, જે નોંધ મામલતદાર વ્યારાએ રદ કરેલ છે.આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 ધ્વારા ફેરફાર નોંધ નં.941 ની પડાવતા સમયે સ્વ.

ઈશ્વરભાઈનું જે વીલ રજુ કરવામાં આવેલ છે તે વીલ પણ તદ્દન બનાવટી, બોગસ ઉભું કરવામાં આવેલ છે. આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 નાએ સ્વયં અગાઉ ઉપસ્થિત કરેલ તકરારી કેસ નં.2/2005 ના મામલતદાર સમક્ષના કામમાં સર્વે નં.129/1 હે.આરે.0-96-30 ચો.મી. વાળી જમીન તેઓના પિતાને નામે ચાલતી હોવાની અને બ્લોક નં.137 અને અન્ય જમીનો તેઓના પિતાની સ્વપાજ્ઞત ન હોવાની અગાઉ સ્પષ્ટ તકરાર ઉઠાવેલી. વધુમાં આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 સને-1985 ની સાલમાં મોટા ક્ષેત્રફળવાળી બ્લોક નં.129 ની જમીન ચાર હિસ્સામાં વિભાજીત થયેલ હોવાની અને બ્લોક નંબર 129 ની જમીનમાં બ્લોક વિભાજનની ફેરફાર નોંધ નંબર 525 ની દાખલ થયેલ હોવાની હકીકતથી પણ સંપૂર્ણ માહિતગાર હતા. બ્લોક નં.129, હિસ્સા-1 વાળી હે.આરે.0-96-30 ચો.મી. ક્ષેત્રફળવાળી જમીન કૌટુંબીક અગાઉની વહેંચણીમાં સ્વ. ઈશ્વરભાઈના હિસ્સામાં નહીં આવેલ હોવા છતાં સ્વ. ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના વીલમાં દર્શાવેલી છે. પ્રતિવાદી નં.1 નાએ ફેરફાર નોંધ નં.941 ની નોંધ કહેવાતા પોતાની તરફેણમાં કરવામાં આવેલ સ્વ. ઈશ્વરભાઈનાં વીલ આધારે દાખલ કરાવવા કાર્યવાહી કરવામાં આવેલ છે, તે હકીકત તેમજ સદરહું નોંધ પડાવતા સમયે રજુ કરવામાં આવેલ સ્વ. ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના વીલ સ્વરૂપના લખાણ પરથી એ હકીકત તદ્દન સ્પષ્ટ થાય છે કે પ્રતિવાદી નં.1 ના ધ્વારા સ્વ. ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈનું પણ બનાવટી અને ખોટું વીલ ઉપસ્થિત કરી ગુનાહીત ઈરાદાથી તેનો દુરઉપયોગ કરવા પ્રયત્ન કરવામાં આવેલ છે. સ્વ. ઈશ્વરભાઈના કહેવાતા વીલનો ઉપયોગ કરવાનો પ્રતિવાદી નં.1 નાએ જે પ્રયત્ન કરેલ છે તે વીલ સ્વરૂપના લખાણમાં દર્શાવેલ રેવન્યુ રેકર્ડની તમામ હકિકતો લક્ષમાં લેતા આ પ્રકારનું વીલ કરવા કાયદાકીય રીતે સ્વ. ઈશ્વરભાઈ સમર્થ અને સક્ષમ ન હતા, તેના પરથી જ એ હકિકતનું અનુમાન થઈ શકે કે પ્રતિવાદી નં.1 નાએ મિલ્કતો હડપ કરવાના ઈરાદાથી સ્વ. ઈશ્વરભાઈના નામનું પણ બનાવટી અને ખોટું, વીલ ઉપસ્થિત કરેલ છે. આ કામના પ્રતિવાદીઓ નં. 2 થી 4 ની તરફેણમાં ડાહીબેન ધ્વારા તા.24/2/2010 રોજનું કહેવાતું વીલ પણ આ કામનાં પ્રતિવાદી નં.1 ના તેમજ અન્ય પ્રતિવાદીઓએ પરસ્પરના મેળાપીપણામાં બોગસ, બનાવટી ઉપસ્થિત કરેલ છે.

(1.6) વધુમાં જણાવેલ છે કે, વાદી નં.1/2,1/3 અને 2/2,2/3 નાઓએ આ કામના પ્રતિવાદીઓ નં.2 થી 4 ના ઓએ સ્વ. ડાહીબેનના તા.24/09/2010 ના રોજના વીલ આધારે રેવન્યુ રેકર્ડમાં ફેરફાર નોંધ નં.1925 ની નોંધ તેમજ અન્ય નોંધો પડાવતા તે સામે વાંધો લેતાં તે બાબત તકરારી રજીસ્ટર કેસ નં.9/13 થી કામગીરી મામલતદાર ધ્વારા ચલાવવામાં આવેલ. સદરહું કામમાં અમો વાદીઓ નં.1/2,1/3,2/2 અને 2/3 વાંધો નામંજુર કરી મામલતદાર ધ્વારા સ્વ. ડાહીબેનના વીલ આધારે પાડવામાં આવેલ નોંધ પ્રમાણીત કરાતાં મામલતદારના તકરારી કેસ નં.9/13 ના હુકમથી નારાજ થઈ નાયબ કલેક્ટર સમક્ષ આર.ટી.એસ.અપીલ કરેલી જે અપીલ નં.86/2014 થી પણ નાયબ કલેક્ટર ધ્વારા રદ કરવામાં આવેલી, અમો વાદીઓ નં.1/2,1/3,2/2 અને 2/3 નાએ પ્રતિવાદીઓ નં.2 થી 4

નાઓએ સ્વ. ડાહીબેનના વીલ આધારે રેવન્યુ રેકર્ડમાં ફેરફાર નોંધ નં.1393 ની પડાવેલ જે બાબત વાંધો રજુ કરતાં મામલતદાર સમક્ષ તકરારી કેસ નં.16/અ/2013 ના હુકમથી નારાજ થઈ નાયબ કલેક્ટરશ્રી સમક્ષ આર.ટી.એસ. અપીલ નં.10/14 ની કરેલી તે રદ થયેલી છે.વાદી નં.1/2, 1/3, 2/2 અને 2/3 નાએ સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈનાં વીલ આધારે સ્વ. વડીલ ડાહીબેનનું નામ રેવન્યુ રેકર્ડમાં દાખલ કરતી ફેરફાર નોંધ નં.1281 અને ફેરફાર નોંધ નં.1284 મામલતદાર વાલોડ ધ્વારા પ્રમાણિત કરવામાં આવેલ તે હુકમ વિરૂધ્ધ નાયબ કલેક્ટર વ્યારા સમક્ષ આર.ટી.એસ. અપીલ નં.18/13 ની કરેલી.પરંતુ નાયબ કલેક્ટર વ્યારા ધ્વારા અમારી અપીલ નામંજુર કરવામાં આવેલી. અમો વાદી નં.1/2, 1/3, 2/2 અને 2/3 નાએ નાયબ કલેક્ટરના આર.ટી.એસ. અપીલ નં.18/13 ના હુકમથી નારાજ થઈ કલેક્ટર તાપી સમક્ષ આર.ટી.એસ. રીવીઝન નં.9/15 ની કરેલી. કલેક્ટર વ્યારાનાએ અમો વાદીઓ તર્ફે કરવામાં આવેલ આર.ટી.એસ.રીવીઝન રદ કરતો હુકમ તા.13/8/2015 રોજ ફરમાવેલ છે.પરંતુ કલેક્ટરશ્રી વ્યારા ધ્વારા તેઓના હુકમમાં વીલની કાયદેસરતા બાબતનો પ્રશ્ન હોઈ તે બાબતે સીવીલ કોર્ટ માથી દાદ મેળવી શકે છે તેવું તારણમાં જણાવેલ છે.વધુમાં આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 નાએ અગાઉ મામલતદાર સમક્ષની કાર્યવાહીમાં સ્વ.ભુલાભાઈની મિલકતો વડીલોપાર્જીત હોવાની તકરાર ઉપસ્થિત કરતાં અને તે અંગેની કાર્યવાહીમાં તેઓના લાભમાં હુકમ થયેલ અને તે હુકમ આધારે પાડવામાં આવેલ ફેરફાર નોંધ નંબર-848 નોંધ પ્રતિવાદી નં.2 થી 4 એ પડકારેલ છે.પ્રતિવાદી નં.1 નાએ તમામ વડીલો પાર્જીત મિલકતો પડાવી લેવાના આશયથી પ્રતિવાદી નં.2થી 4 ના મેળાપીપણામાં સ્વ. ડાહીબેન ભુલાભાઈનું તદ્દન બનાવટી અને ખોટું વીલ ઉપસ્થિત કરી અને તે વીલ આધારે પ્રતિવાદી નં.1 નાઓ રેવન્યુ રેકર્ડમાં ફેરફાર નોંધ પડાવવામાં સફળ થતાં અને પ્રતિવાદી નં.2 થી 4 ના નામો રેવન્યુ રેકર્ડમાં આવી જતાં પાછળથી તેઓની વિરૂધ્ધ અસર કરતી ફેરફાર નોંધ નં.848 ની નોંધને નાયબ કલેક્ટર સમક્ષ ઢીલ અરજી કરી અપીલમાં પડકારેલ છે જેમા તા.20/7/17 રોજ પ્રતિવાદી નં.2 થી 4 નાં તરફેણમાં નિર્ણય આપવામાં આવેલ છે તેની જાણ તા.5/8/17 નાં રોજ થયેલ છે.આમ સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈ ભીખાભાઈની મિલકતો બાબતે તેઓએ કરેલ વીલ તેમજ ત્યારબાદ પ્રતિવાદી નં.2 થી 4 ના લાભમાં સ્વ. ડાહીબેનના નામથી પ્રતિવાદી નં.1એ ઉપસ્થિત કરેલ ખોટું અને બનાવટી વીલ આધારેની ફેરફાર નોંધો બાબતે આ દાવાના પક્ષકારો વચ્ચે અનેક રેવન્યુ પ્રકરણ ઉપસ્થિત થયેલા છે.આ દાવાના પક્ષકારો સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈના સીધીલીટીના વારસદારો છીએ. સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈને તેમના પિતા તરફથી વારસાઈ હકકમાં ખેતીની જમીનો મળેલી. સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈ ભીખાભાઈનું સને-1982 સુધી સંયુક્ત હિન્દુ કુટુંબ ચાલતું હતું અને આ દાવાના તમામ પક્ષકારો સંયુક્ત હિન્દુ કુટુંબના સભ્યો તરીકે હતા અને સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈએ વડીલોપાર્જીત ખેતીની જમીનોની ઉપજ માંથી અન્ય ખેતીની વધારાની જમીનો ખરીદેલી. આ કામના પ્રતિવાદ નં.-1 તેઓના પિતા સામે કોર્ટ કચેરીએ ચઢેલા હોય સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈએ પ્રથમ સને 1982 માં અને ત્યારબાદ સને 1985 માં તેમની મિલકતો પૈકીની મિલકતોની વહેંચણીથી વ્યવસ્થા કરેલી.આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 ના ત્રાસદાયક વર્તનને લઈને જ સ્વ.

વડીલ ભુલાભાઈએ સને-1996 માં અન્ય કુટુંબના સભ્યોના હીતાર્થે વીલ કરેલ તે સમયે પ્રતિવાદી નં.1 નાને તેઓની મિલકતોથી વંચિત રાખતા હોવાની હકીકત દર્શાવેલી છે.આ કામના પક્ષકારો હિન્દુ છે તેમજ સને 1982 ના અરસા સુધી સંયુક્ત હિન્દુ કુટુંબના સભ્યો તરીકે રહેતા હતા.આ દાવાના તમામ પક્ષકારો હિન્દુ સંયુક્ત કુટુંબના સભ્યો હોય હિન્દુ કાયદાની મીતાક્ષરા શાખામાં આવતા હોય હિન્દુ કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર ત્રણ પેઢી સુધી મિલકતો વડીલોપાર્જીત ગણાય અને આ પ્રકારેની તમામ વડીલોપાર્જીત મિલકતોમાં કોપાર્સનર વચ્ચે વિભાજન સરખા હિસ્સે ના થાય ત્યાં સુધી તમામ કોપાર્સનરનું વડીલોપાર્જીત મિલકતોમાં હકક, હિત, હીસ્સો સમાવિષ્ટ થયેલ ગણાય. આમ અમો વાદીઓનો વાદ્યસ્ત દાવાવાળી તમામ મિલકતોમાં કોપાર્સનર તરીકે હકક, હિત, હિસ્સો યાને વારસાઈ હકક સમાયેલ છે.

(1.7) વધુમાં જણાવેલ છે કે, આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 થી 4 નાઓની પ્રથમથી જ બદદાનત હતી અને તેઓની દાનત વડીલોપાર્જીત તમામ મિલકતો એક માત્ર તેઓને પ્રાપ્ત થાય તેઓ આશય રહેલો હતો, અને તે જ કારણસર પ્રતિવાદી નં.1 સતત તેમના સ્વ.પિતા સાથે કોર્ટ કેસો લડતા આવેલા.પ્રતિવાદી નં. 1 અને 2 નાંઓએ સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈની હયાતીમાં કુદરતી કારણસર સ્વ. નગીનભાઈનું અવસાન થતાં અને તે સમય અરસા અગાઉથી સ્વ. ઈશ્વરભાઈ ખરાબ સોબતે દારૂ પીવાની લતે ચઢી જતાં તેવી કૌટુંબીક પરિસ્થિતનો ગેરલાભ લઈ તેમજ સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈના અવસાન બાદ, સ્વ. વડીલ ડાહીબેન ભુલાભાઈની વૃધ્ધાઅવસ્થાનો ગેરલાભ લઈ તા.24/9/10 બોગસ અને બનાવટી વીલ પ્રતિવાદી નં.2થી 4 ની તરફેણમાં ઉપસ્થિત કરેલ છે. વધુમાં પ્રતિવાદી નં.1 નાએ સ્વ.ઈશ્વરભાઈના નામનું પણ બોગસ અને બનાવટી વીલ તા.28/9/1999 નાં રોજનું ઉપસ્થિત કરેલ છે.સ્વ.ઈશ્વરભાઈના બનાવટી વીલ બાબતની જાણ હમો વાદીઓને તાજેતરમાં જુન-જુલાઈ 2017 ના અરસામાં થતા રેવન્યુ રેકર્ડની ફેરફાર નોંધો કઢાવતા અને જોતાં ફેરફાર નોંધ નં.941 ની હકીકત ધ્યાન પર આવેલ છે,આમ આ કામના પ્રતિવાદીઓએ પ્રથમથી જ તેમનો બદદરો પાર પાડવા અને સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈની તમામ વડીલોપાર્જીત મિલકતો પચાવી પાડવાનાં બદઆશયથી સ્વ. ડાહીબેનનું તા.24/9/10 નાં રોજનું તેમજ સ્વ. વડીલ ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈનું તા.28/06/1996 નાં રોજનું બનાવટી અને બોગસ ખોટું વીલ ઉપસ્થિત કરેલ છે.આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 નાએ ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈનું જે બનાવટી વીલ ઉપસ્થિત કરેલ છે તે વીલનુ સ્વરૂપ જોતા વીલના લખાણના સ્ટેમ્પ પેપર સ્વ. ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈએ ખરીદ કરેલ નથી, પરંતુ આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 નાએ અગાઉની તારીખ અલગ-અલગ વ્યક્તી ઓના નામે ખરીદેલા સ્ટમ્પ પેપરોનો ઉપયોગ બનાવટી વીલ તૈયાર કરવા માટે કરેલ છે.આમ પ્રતિવાદીઓએ આ બન્ને વીલના આધારે રેવન્યુ રેકર્ડમાં પોતાના નામની ફેરફાર નોંધો દાખલ કરાવવાના પ્રયત્ન કરેલા છે તે પૈકી સ્વ. ડાહીબેન ભુલાભાઈનાં વીલનાં આધારે પ્રતિવાદી નં.2 થી 4 નાં નામ રેવન્યુ રેકર્ડમાં દાખલ થયેલા છે. જ્યારે સ્વ. વડીલ ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના ફેરફાર નોંધ નં.941 નામંજુર કરવામાં આવેલ છે. આ કામના પ્રતિવાદીઓએ અંદરોઅંદર મળીને બોગસ અને બનાવટી વીલો ઉપસ્થિત કરેલ છે અને

તેવા વીલો આધારે પાડવામાં આવેલ ફેરફાર નોંધો થી હમો વાદીઓના વડીલોપાર્જીત મિલકતોમાનાં હિન્દુ કુટુંબના સભ્યો તરીકેના હકક હીતનો કાયદેસર રીતે આખરી નિર્ણય થયેલ ગણાય નહી, તમામ દાવા વાળી વાદગ્રસ્ત મિલકતો વડીલોપાર્જીત મિલકતો તરીકેની જ ગણાય. આ દાવાના તમામ પક્ષકારો હિન્દુ સંયુક્ત કુટુંબના સભ્યો હોય હિન્દુ કાયદાની મીતાક્ષરા શાખામાં આવતા હોય હિન્દુ કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર ત્રણ પેઢી સુધી મિલકતો વડીલોપાર્જીત ગણાય અને આ પ્રકારેની તમામ વડીલોપાર્જીત મિલકતોમાં કોપાર્સનર વચ્ચે વિભાજન સરખા હિસ્સે ના થાય ત્યા સુધી તમામ કોપાર્સનરી વડીલોપાર્જીત મિલકતોમાં કોપાર્સનર તરીકે હકક હિત હિસ્સો અને વારસાઈ હકક સમાવેલ ગણાય રેવેન્યુ રેકર્ડની ફેરફાર નોથો થી કોઈપણ વ્યક્તિ ને મિલકતના સંપુર્ણ અબાધિત અધિકાર પ્રાપ્ત થતા નથી. રેવેન્યુ રેકર્ડની ફેરફાર નોર્થો થી અમો વાદીઓના સમાવિષ્ટ વારસાઈ હકકને, તેમજ હીતને પારાવાર અને ગંભીર નુકશાન થાય તેમ છે. વાદગ્રસ્ત દાવાવાળી મિલકતો સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈની વડીલોપાર્જીત મિલકતો આવેલ હોય સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈએ કરેલ વીલ તેમજ સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈના વીલ આધારે સ્વ. ડાહીબેન ધ્વારા પ્રતિવાદી નં. 2 થી 4 ની તરફેણમાં બોગસ અને બનાવટી ઉપસ્થિત કરવામાં આવેલ વીલ હમો વાદીઓનાં વડીલોપાર્જીત મિલકતો પરત્વેના હકક હિતને કોઈપણ રીતે બંધનકર્તા નથી.સ્વ.ડાહીબેનનાં વીલ આધારે પ્રતિવાદી નં.2થી 4 નાં નામે વડીલોપાર્જીત મિલકતો રેવન્યુ રેકર્ડમાં દાખલ થઈ જતાં અને પોતાના યાને પ્રતિવાદીઓ માટેની લાભ કારક પરિસ્થિત જણાય આવતાં પ્રતિવાદી નં.1થી 4 નાએ વડીલોપાર્જીત મિલકતો ઉપર મોટી રકમનું બેંકો માંથી તારણ મેળવી મિલકતો ઉપર બોજો ઉપસ્થિત કરેલ છે, તેમજ આ કામનાં પ્રતિવાદીએ રેવન્યુ રેકર્ડની પરિસ્થિતનો વધુ લાભ લેવાનાં હેતુસર પોતાના નામથી વીજ કનેક્શન મેળવવાના પ્રયત્ન પણ શરૂ કરેલા છે અને તે પૈકી એક સર્વે નંબરની જમીનમાં વીજ જોડાણ મેળવવા સફળ થયેલા છે. આ કામના પ્રતિવાદી નં. 1થી 4 નાઓ વાદગ્રસ્ત મિલકતો પરત્વે બોજો ઉત્પન્ન કરે કરાવે તેવા સંજોગો છે. આ કામનાં પ્રતિવાદીઓ વાદગ્રસ્ત દાવાવાળી મિલકતો પરત્વે વધુ અપકૃત્ય કરવાના પ્રયત્નમાં છે, અને જો તેમાં સફળ થાય તો હમો વાદીઓનાં વડીલોપાર્જીત હકક, હિત ને નુકશાન થઈ રહેલું હોય વાદગ્રસ્ત દાવાવાળી મિલકતો ના સંદર્ભે અમો વાદીઓનાં સમાવિષ્ટ વડીલોપાર્જીત મીલકતમાં વારસાઈ હકકનું જ્ઞાપન મેળવવા તેમજ સ્વ.ડાહીબેન ધ્વારા સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈના વીલ આધારે પ્રતિવાદી નં.2થી 4ની તરફેણમાં વડીલોપાર્જીત મિલકતોઓનું કરવામાં આવેલ વીલ હમો વાદીઓના હકક હિત વિરૂધ્ધ બંધનકર્તા નથી તેવું ઠરાવી લેવા તેમજ વાદગ્રસ્ત દાવાવાળી મિલકતોની હિસ્સે આવતી જમીનોની વહેંચણી કરવા કરાવવા અને હિસ્સા અનુસારની મળવા પાત્ર જમીનોનો કબજો મેળવવા માટે તેમજ પ્રતિવાદીઓ વધુ કોઈ અપકૃત્યો કરે કરાવે નહી તેમજ તે માટેનાં પ્રયત્નો કરતા અટકાવવા માટે અને અમો વાદીઓના હકક,હિતનાં રક્ષણ માટે યોગ્ય દાદ મેળવવા હાલનો દાવો આપ નામદાર કોર્ટ સમક્ષ કરવાની જરૂર પડેલ છે.

દાવા માં માંગેલ દાદ

(2) આમ, ઉપરોક્ત મુજબની હકીકત જણાવી વાદીએ દાવાના પેરા 18 માં નીચે મુજબ ની દાદ માંગેલ છે.

અ) વાદગ્રસ્ત દાવાવાળી મિલકતો સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈ ભીખાભાઈની વડીલોપાર્જીત મિલકતો હોવાનું ઠરાવશો. સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈએ કરેલ વીલનાં આધારે તેમના સ્વ પત્ની ડાહીબેન ધ્વારા પ્રતિવાદી નં.2 થી 4 ની તરફેણમાં કરવામાં આવેલ વડીલોપાર્જીત મિલકતોનું બોગસ અને બનાવટી વીલ હોવાનું ઠરાવી હમો વાદીઓને કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર સમાવિષ્ટ થયેલા હમારા હકક, હિત વિરૂધ્ધ કોઈપણ રીતે બંધનકર્તા લાગુ પડતુ નથી તેમ ઠરાવશો.

બ) વાદગ્રસ્ત દાવાવાળી મિલકતોમાં કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર હમો વાદીઓનો હકક, હિત, હિસ્સો સમાવિષ્ટ થયેલા હોવાનું જાહેર કરવા તેમજ દાવાવાળી વાદગ્રસ્ત મિલકતોની દાવાના પક્ષકારો વચ્ચે કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર વહેંચણી કરાવી આપવા અને વહેંચણી અનુસારનો હિસ્સો આ દાવાના પક્ષકારોને અપાવવા અન્વયેનાં યોગ્ય અને જરૂરી હુકમો ફરમાવશોજી.

ક) સદરહું દાવો ચાલતા દરમ્યાન દાવાવાળી વાદગ્રસ્ત મિલકતો પૈકીની કોઈપણ મિલકત પ્રતિવાદીઓ નં.1 થી 4 નાઓ કોઈપણ રીતે ટ્રાન્સફર કે એસાઈન કરે કરાવે નહી અને દાવાવાળી મિલકતો પરત્વે કોઈપણ પ્રકારનું તારણ કે બોજો ઉપસ્થિત કરે કરાવે નહી એવો આ દાવાના પ્રતિવાદીઓ નં.1 થી 4 વિરૂધ્ધ કાયમી મનાઈ હુકમ ફરમાવશોજી.

ડ) આ દાવાના પક્ષકારોની સમાવિષ્ટ તકરારોને અનુરૂપ નામદાર કોર્ટને યોગ્ય અને વ્યાજબી લાગે તેવી હરકોઈ દાદ અપાવશો.

પ્રતિવાદી તરફે જવાબ

(3) આ કામના પ્રતિવાદીને દાવા અંગેનો સમન્સ/નોટિસ બજી જતા આંક 24 થી વાદી ના દાવાની હકીકતો નો ઇનકાર કરીને જણાવેલ છે કે, ભુલાભાઈ ભીખાભાઈના બે પુત્ર નગીનભાઈ ભુલાભાઈ સને 1990 ની સાલમાં તથા ઇશ્વરભાઈ ભુલાભાઈ સને 2005 ની સાલમાં અવસાન પામેલા અંગે પુરવાર ન કરે ત્યાં સુધી તે ખરુ નથી અને કબુલ નથી. વાદી નં.2/1 ના પતિ અને 2/2 થી 2/4 ના પિતા ઇશ્વરભાઈ ખરાબ સોબત ધરાવતા હોવા અંગે અને દારૂ પીવાના કુસંગે ચઢી ગયેલા હોય તેઓ સાથે વાદી નં.2/1ને અવાર નવાર વિવાદ તથા ગૃહકંકાસ થતો હોય મન દુઃખને કારણે વાદી નં.2/1 સંતાનો સાથે પોતાના માવતર સેલવાસ મુકામે રહેવા જતા રહેલા અંગે તકરાર નથી પરંતુ ઇશ્વરભાઈ તથા સ્વ.વડીલ

ભુલાભાઈ અને ડાહીબેન સાથેના કૌટુંબિક સગપણના સબંધો યથાવત રહેલાનું, અને તે રીતે વાદીનં.2/1થી 2/4 ના અવાર નવાર સારા નરસા પ્રસંગોએ પેલાડ બુહારી ગામે આવતા જતાં રહેલા હોવાનું, તથા વાદી નં.3 પુત્રી તરીકે તેમજ વાદી નં.4/1 સ્વ.પદમાબેન ભુલાભાઈના વારસ તરીકે અવાર નવાર પેલાડ બુહારી ગામે આવતા જતાં હોવાનું ખરુ નથી અને કબુલ નથી.વાસ્તવમાં ઈશ્વરભાઈના મરણ પહેલાના તા.28/6/1996 ના વિલમાં પણ મહુમ ઈશ્વરભાઈએ વાદી નં.2/1 થી 2/4ના છેલ્લા બાર વર્ષથી તેઓને તથા ઘર છોડી ઘરવખરી સરસામાન લઇ સેલવાસ મુકામે રહેવા ચાલી ગયેલાનો અને બોલાવવા છતાં પેલાડ બુહારી મુકાને ન આવેલા અને કોઈ પણ જાતની સેવા ચાકરી ન કરેલાનો ઉલ્લેખ કરેલ છે તેમજ ડાહીબાના મરણ પ્રસંગે પણ વાદી નં.3 અને 4 હાજર રહેલા નથી.વાસ્તવમાં મોજે ગાંગપુર વાળી જમીન વાદી નં.1/1 થી 1/5 અને 2/1 થી 2/4ના પિતાના જન્મ પહેલાથી ખરીદ કરેલ છે. તેજ રીતે મોજે બાગલપુરની જમીન ખરીદ કરી ત્યારે વાદી નં.1/1 થી 1/5 અને 2/1 થી 2/4ના પિતા સગીરવયના ભણતા હતાં. તેજ રીતે વાદી નં.2/1 થી 2/4ના વડીલ સગીરવયના ભણતા હતા.જેમાં સંયુક્ત મહેનતથી જમીનો ખેડતા હોવાની હકીકત ખોટી છે. દાવા તથા મનાઈ અરજીના પૈરા-4 માં જણાવેલ જમીનો પૈકી મોજે બાગલપુરની બ્લોક નં.129 વાળી જમીન જે જણાવેલ છે, તે મૂળ ઘણી મોટી જમીન હતી અને જેની વહેંચણ અગાઉ તા.26/05/1985 ના રોજ ભુલાભાઈ ભીખાભાઈએ પોતાની હયાતીમાં બ્લોક વિભાજન કરેલી અને દરેક ભાઈઓના હિસ્સે તેઓના હિસ્સાની જમીન સુપ્રત કરવામાં આવેલી. જે અંગે રેવન્યુ દફતરે એન્ટ્રી નં.525, તા.26/5/1985ના રોજ કરવામાં આવેલી. જે તા.7/6/1985 ના રોજ પ્રમાણિત થયેલી.સદર એન્ટ્રી સામે આજ દિન સુધી કોઈપણ પક્ષકારોએ વાંધો કે તકરાર કરેલ નથી કે સક્ષમ રેવન્યુ ઓર્થોરીટી સમક્ષ પડકારવામાં આવેલ નથી. અને તે નોંધ નં.525 કાયમ થયેલ છે, અને સદર વહેંચણનો અમલ થયેલ છે જે પૈકી મહુમ ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના ભાગે આવેલી જમીન તેઓએ પોતાની હયાતીમાં તા.28/4/2003ના રોજના રજીસ્ટર્ડ દસ્તાવેજ નં.424થી વેચાણ આપી દીધેલ છે. આમ, હાલના વાદીઓએ રેવન્યુ ખાતાની રેમેડી એક્ઝોઝ કરેલી ન હોવાથી લેન્ડ રેવન્યુ કોડની કલમ-203(6) તથા રેવન્યુ જ્યુરીસિડિશન એક્ટની કલમ-11નો સ્પષ્ટપણે બાધ નડતો હોય તથા ડિલે લેચીઝ, વેઇવર, એસ્ટોપલ તથા પ્રોમીસરી એસ્ટોપલના નિયમોનો પણ બાધ નડતો હોવાથી વાદીનો દાવો તથા મનાઈ અરજી પ્રથમદર્શને રદ કરવા જરૂરી છે.વધુમાં જણાવેલ છે કે,વાસ્તવમાં વાદી નં.1/1 થી 1/5 ના વડીલ નગીનભાઈ ભુલાભાઈ જોડે કોર્ટ કેસ વિવાદ ચાલેલા. સ્વ.ભુલાભાઈએ સને 1985નીસાલમાં હયાતીમાં પોતાની અમુક મિલકતોની વહેંચણી અને વિભાજન તેમના પુત્રો વચ્ચે કરેલા અંગે ખાસ તકરાર નથી.પરંતુ તે રીતે તેઓએ વડીલોપાર્જીત મિલકતો પૈકીની અમુક મિલકતોનું વહેંચણીથી વિભાજન થયેલાનું ખરુ નથી અને કબુલ નથી. વાદી નં.2/1 ના પતિ અને વાદી નં.2/2 થી 2/4ના પિતા સ્વ.ઈશ્વરભાઈ અવસાન પામેલા હોય તેમજ પ્રતિ.નં.1 ભુલાભાઈ સામે કોર્ટે ચઢેલા હોય ભુલાભાઈએ વાદીઓ અને તેમના પત્નિ ડાહીબેનના હિત અને જીવન ગુજરાના ભવિષ્યના પ્રશ્ને સતત વ્યથિત અને ચિંતાતુર રહેતા આવેલાનું, અને તે

સંજોગોમાં ભુલાભાઈએ વાદીઓ તેમજ તેમના સ્વ.પત્નિ ડાહીબેનના ભવિષ્ય, હિત અને જીવન ગુજારાના તમામ સંભવિત ઉપસ્થિત થનાર પ્રશ્નોને લક્ષમાં લઈ તા.11/12/1996 ના રોજ પોતાની મિલકતો સંદર્ભે વ્યવસ્થા સ્વરૂપનું વિલ યાને વસીયતનામું કરેલાનું ખરુ નથી અને કબુલ નથી. વાસ્તવમાં સ્વ. ભુલાભાઈએ વીલથી પોતાના હિસ્સાની તમામ મિલકતો પોતાની પત્નિ ડાહીબેનને કાયદેસર રીતે આપેલ છે. સ્વ. ભુલાભાઈએ આ કામના પ્રતિવાદીનં. 1 કોર્ટ કેસો પિતા વિરુદ્ધ લડતા આવેલા હોવાનું અને તેથી સને 1982 માં પ્રથમ પેલાડબુહારી ગામના બ્લોકનં.356 ની જમીન તેમના ત્રણેય પુત્રોના નામે કૌટુંબિક વહેંચણીથી સરખા હિસ્સે અને તે બાદ સને 1985 વર્ષો પહેલા તેમના ત્રણેય પુત્રોની હયાતીમાં બ્લોકનં.129 ની મોટા ક્ષેત્રફળવાળી જમીન તેમજ પેલાડ બુહારી ગામના ત્રણ મકાનો સ્વતંત્રપણે પ્રત્યક્ષ ભોગવટામાં સુપ્રત કરેલાનું ખરું નથી અને કબુલ નથી. મોજે બાંગલપુરના બ્લોકનં.129 ની વહેંચણી અંગે જે હિસ્સા એન્ટ્રીનં.525 થયેલાનું જણાવેલ છે તે રેકર્ડ આધારીત હોય તે અંગે ખાસ તકરાર નથી પરંતુ તે સિવાયની દાવામાં જણાવેલ મિલકતો અંગે કોઈ વ્યવસ્થા કે વહેંચણ ન કરેલાનું ખરું નથી. સને 1982 ની વહેંચણી ફેરફાર નોંધનં.873 પ્રતિવાદીનં.1ના વિવાદના કારણસર રદ થયેલાનું તથા પ્રતિવાદીનં.1 પ્રથમથી જ સ્વ.ભુલાભાઈની મિલકતો વડીલોપાર્જીત હોવાની તકરાર લેતા આવેલાનું અને સતત પિતા સાથે વિવાદ કરતા આવેલા હોય કૌટુંબિક ઉપસ્થિત વિવાદને લઈને સ્વ. ભુલાભાઈએ સ્વસ્થ મનથી વિચલીત થઈ સને 1996 માં કરેલ રજીસ્ટર્ડ વીલમાં તેઓના નામે આવેલ મિલકતો વડીલોપાર્જીત હોવા છતાં પ્રતિવાદીનં.1ને સબક મળી રહે તેવા હેતુથી વીલમાં દર્શાવેલ મિલકતો સ્વપાર્જીત મિલકતો તરીકે ઉલ્લેખ કરેલાનું ખરું નથી અને કબુલ નથી. વાસ્તવમાં ઉપર જણાવ્યા મુજબ વીલ કરેલ મિલકતો સ્વોપાર્જીત ચાલી આવેલ છે.

(3.1) વધુમાં જણાવેલ છે કે,સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈને તેમની હયાતીમાં પ્રતિવાદી નં.1 તથા પ્રતિવાદીનં.2 દ્વારા ઉપસ્થિત વિવાદને લઈને પ્રથમ સને 1982 અને ત્યારબાદ સને 1985 માં અમુક સ્થાવર મિલકતોનું વિભાજન કરેલાનું, અને ત્યારબાદ તેઓએ પોતાની પાસેની બાકી રહેલી મિલકતોની વીલ સ્વરૂપે વ્યવસ્થા સને 1996માં કરેલાનું, અને વીલમાં લાભાર્થી તરીકે વાદીનં.1/2 અને 1/3 તથા 2/2 અને 2/3 મુજબના ચાર પુત્રો દર્શાવેલાનું, અને તેઓ કુટુંબના સભ્યો પ્રત્યેની જવાબદારીથી સજાગ હોવાને કારણે તથા ભવિષ્યમાં ઉપસ્થિત થનાર પ્રશ્નોથી સજાગ હોવાને કારણે તેમ કરેલાનું ખરું નથી અને કબુલ નથી. મહુમ ભુલાભાઈએ વીલથી તમામ મિલકતો સ્વતંત્ર માલિક કબજેદાર તરીકે પોતાની પત્નિ ડાહીબેનને આપેલી હોવાથી તેમણે “જો પોતાનું મૃત્યુ પોતાની પત્નિ અગાઉ થાય તો તમામ મિલકતો ડાહીબેનને મળે તેવું પ્રાવધાન રાખેલું અને વિકલ્પે જો ડાહીબેન હયાત ન હોય તો ઉપર જણાવેલા વાદી પૌત્રોને લાભાર્થી દર્શાવેલા જેથી પ્રતિવાદી નં.1 ને કયા કારણે વંચિત રાખેલા તેનું કારણ દર્શાવવાનો પ્રશ્ન અસ્થાને છે.મહુમ ભુલાભાઈ સને 1996 માં રજીસ્ટર્ડ વીલ કર્યા બાદ ટુંકા સમયમાં તા.19/7/1997 ના રોજ ગુજરી ગયેલા અંગે તકરાર નથી.ભુલાભાઈના અવસાન બાદ તેમના પત્નિ દ્વારા વીલને આધારે

રેવન્યુ રેકર્ડમાં મિલકતો ટ્રાન્સફર કરવાની કાર્યવાહી અનુસરવામાં આવેલાનું અને તે બાબતની ફેરફાર નોંધો નં.835,1281 તથા 1284 કરવામાં આવેલાનું અને તે સામે પ્રતિવાદીનં.1 દ્વારા રેવન્યુ રેકર્ડની ફેરફાર નોંધનં. 835 સામે વાંધો વિરોધ દર્શાવી મિલકત વડીલોપાર્જીત હોવાની તકરાર કરેલાનું અને તે અંગેના તકરારી કેસનં.2/2005 ના કામે હાલના પ્રતિવાદીનં.1ની તકરાર માન્ય રાખેલાનું ખરું નથી અને કબુલ નથી.વાસ્તવમાં જે તે વખતે અગાઉની ફેરફાર નોંધોનો અભ્યાસ કરેલ ન હતો અને મામલતદારશ્રી, વ્યારા દ્વારા પણ અગાઉની નોંધો ધ્યાને લીધા વગર હુકમ ફરમાવેલા જેથી તે સામેના અપીલ પ્રકરણોમાં ફેરફાર નોંધનં.835 રદ કરતો હુકમ ફરમાવવામાં આવેલ છે.તેજ રીતે તમામ વારસોના નામો દાખલ કરતી ફેરફાર નોંધ નં.848 પણ ડેપ્યુટી કલેક્ટરશ્રીએ રદ કરેલ છે. આમ, વાદીએ સાચી હકીકત છુપાવી ખોટી હકીકત દાવાના કામે દર્શાવેલ હોય દાવો તથા મનાઈ અરજી રદ કરવા જરૂરી છે.

(3.2) વધુમાં જણાવેલ છે કે,વાસ્તવમાં પ્રતિવાદી નં.1 માતૃશ્રી જોડે સંબંધો સર હતા અને તેઓ તેમની જોડે રહ્યા આવેલા તેમજ સ્વર્ગસ્થ ડાહીબેને પેલાડ બુહારી ગામ તરફ જવાના પુલના અપ્રોય રોડમાં બ્લોક નં.365 વાળી જમીનમાંથી પુલના બાંધકામ માટે જમીન શ્રી ગુજરાત સરકારશ્રી ને કોઈ પણ જાતના મુક્ત તથા વળતર વગર દાનમાં આપવા માટે ઈચ્છા વ્યક્ત કરતા ડાહીબેન તથા પ્રતિવાદી નં.1 નાએ મળીને સંયુક્ત અરજી આપેલ અને જમીન ડોનેટ કરેલી અને જે અપ્રોય રોડનો પુલ આજે પણ લોકો વાપરે છે.અને આમ,પ્રતિવાદી નં.1 નાએ પોતાના માતૃશ્રી ને સાથે રાખીને જનકલ્યાણ ના કામો પણ કરેલા છે.જે સંજોગોમા વાદી તરફની દાવા તથા મનાઈ અરજીના પેરા 8 અને 9 નું હકીકત માતા પિતા સાથે કોર્ટ કેસો લડતા આવેલા ની હકીકત ખોટી પુરવાર થાય છે.વધુમાં જણાવેલ છે કે,સ્વ.ભુલાભાઈએ અગાઉ સને 1996 માં જે વિલ કરેલું તે વિલના બેનીફીસ્યરી તરીકે પોતાના પત્ની ડાહીબેનને તમામ મિલકતોના માલિક બનાવેલા.જેથી ડાહીબેન હિંદુ કાયદા મુજબ તમામ મિલકતોના સ્વતંત્ર માલિક કબજેદાર હકકે વિલ કરવા હકકદાર હતા અને જે સંજોગોમાં ડાહીબેનએ ભુલાભાઈએ કરેલ વિલ રદ કરતો ઉલ્લેખ કરેલ છે.જેથી વિલ કરનાર વ્યક્તિ પોતાના છેલ્લા વિલમાં પોતે કરેલ અગાઉનું વિલ રદ કરી શકે, અન્ય વ્યક્તિએ કરેલ વિલ રદ કરવાનું ઉલ્લેખ પોતાના વિલમાં કરી શકે તેમ ન હોવાનું, તથા તેવા સંજોગોમાં પ્રતિવાદી નં.2 થી 4 ના લાભમાં ડાહીબેન વિલ કરે તેવા કોઈ સંજોગો ન હોવાનું અને તેથી સ્વ.ડાહીબેનનું કહેવાતુ વિલ પ્રતિવાદીઓએ અંદરો અંદર મળી જઈ બનાવટી અને ખોટું ઉપસ્થિત કરેલ હોવાનું ખરું નથી અને કબુલ નથી.વાસ્તવમાં સ્વ.ડાહીબેનએ કાયદેસર રીતે પ્રતિવાદી નં.2 થી 4 ના લાભમાં વિલ કરી આપેલ છે અને મજકુર વિલને વાદીઓ કે વાદીઓના વડવાઓએ આજદિન સુધી કોઈ સક્ષમ કોર્ટમાં પડકારી ખોટું ઠરાવેલ નથી અને વિલનો અમલ થયેલો છે. જે સંજોગોમાં તેવા વિલ વિરુદ્ધ કથનો કરવા વાદીને કાયદેસરરીતે કોઈ હકક કે અધિકાર પહોંચતો નથી.વધુમાં જણાવેલ છે કે,પેરા-12 માં અગાઉ 10 માં જણાવ્યા મુજબની ડાહીબેનના બોગસ વીલની

તકરાર ઉપસ્થિત કરેલ હોય તેનો જવાબ આપવાનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી.મજકુર સ્વ.ડાહીબેનના વીલને આધારે પ્રતિ.નં.2 થી 4નાએ ફેરફાર નોંધ નં.1625 કરાવેલી. જે સામે હાલના વાદી નં.1/2, 1/3અને 2/2 અને 2/3નાએ વાંધો લીધેલો.જે અંગે તકરારી કેસ નં.9/2013નો થયેલો.જે કામે સ્વ.ડાહીબેનના વીલને કાયદેસરનું માની વાદીઓની વાંધા અરજી નામંજુર કરવામાં આવેલી.જે સામે હાલના વાદીઓ એ નાયબ કલેક્ટરશ્રી, વ્યારા મુકામે આર.ટી.એસ.અપીલ નં.86 સને 2014 કરવામાં આવેલી. જે પણ નાયબ કલેક્ટરે રદ કરેલી.તેજ રીતે સદર વીલને આધારે રેવન્યુ રેકર્ડ ફેરફાર નોંધ નં.1393 પ્રતિ.નં.2થી 4 નાએ કરાવેલી.જે સામેની વાદીઓની વાંધા અરજી તકરારી કેસ નં.16/અ/2013થી થયેલી.જે પણ રદ થયેલી અને સદર હુકમ સામેની આર.ટી.એસ.અપીલ નં.10/14 પણ રદ કરેલ છે.આમ, સદર ઉપરોક્ત બંને નોંધો કાયમ થયેલ છે. તે સામે વાદીઓએ કોઇ રેવન્યુ પ્રકરણો કરેલ નથી. જેથી પણ તે વિરુદ્ધ તકરાર કરવા વાદીને કોઇ હકક કે અધિકાર નથી.

(3.3) વધુમાં જણાવેલ છે કે,દાવાના પક્ષકારો સ્વ.ભુલાભાઈના સીધીલીટીના વારસદારો હોવા અંગે તકરાર નથી. પરંતુ સ્વ.ભુલાભાઈને તેમના પિતા તરફથી વારસાઈ હકકમાં ખેતીની જમીનો મળેલાનું, સ્વ.ભુલાભાઈનું સને-1982 સુધી સંયુક્ત હિન્દુ કુટુંબ ચાલતું હતુ અને દાવાના તમામ પક્ષકારો સંયુક્ત હિન્દુ કુટુંબના સભ્યો તરીકે હતા અને સ્વ.ભુલાભાઈ એ વડીલોપાર્જીત ખેતીની જમીનોની ઉપજમાંથી અન્ય ખેતીની વધારાની જમીનો ખરીદેલાનું ખરુ નથી અને કબુલ નથી. વાસ્તવમાં પેલાડ બુહારીના બ્લોક નં.16,19,139,179 અને 204 વાળી મિલકતો વડીલોપાર્જીત છે.આમ તમામ મિલકતો વડીલોપાર્જીત હોવાનું ખરું નથી અને કબુલ નથી.આ કામના પ્રતિ.નં.1ના પિતા સામે કોર્ટ કચેરીએ ચઢેલા હોય સ્વ.ભુલાભાઈએ પ્રથમ અને 1982 માં અને ત્યારબાદ સને 1985 માં તેમની મિલકતો પૈકીની મિલકતોની વહેંચણીથી વ્યવસ્થા કરેલાનું,અને પ્રતિ.નં.1ના ત્રાસદાયક વર્તનને લઈને જ સ્વ.ભુલાભાઈએ સને-1996 માં અન્ય કુટુંબના અભ્યોના હીતાર્થે વીલ કરેલ તે સમયે પ્રતિ.નં.1નાને તેઓની મિલકતોથી વંચિત રાખતા હોવાની હકીકત દર્શાવેલાનું,અને આ કામા પક્ષકારો હિન્દુ છે તેમજ સને 1982 ના અરસા સુધી સંયુક્ત હિન્દુ કુટુંબના સભ્યો તરીકે રહેતા હોવાનું, ખરુ નથી અને કબુલ નથી. આ દાવાના તમામ પક્ષકારો હિન્દુ સંયુક્ત કુટુંબના સભ્યો હોય હિન્દુ કાયદાની મીતાક્ષર શાખામાં આવતા હોય હિન્દુ કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર ત્રણ પેઢી સુધી મિલકતો વડીલોપાર્જીત ગણાય અને આ પ્રકારેની તમામ વડીલોપાર્જીત મિલકતોમાં કોપાર્સનરનું વડીલોપાર્જીત મિલકતો માં હકક, હિત, હિસ્સો સમાવિષ્ટ થયેલ ગણાયેલાનું, આમ તમો વાદીઓનો વાદ ગ્રસ્ત દાવાવાળી તમામ મિલકતોમાં કોપાર્સનર તરીકે હકક, હિત, હિસ્સો યાને વારસાઈ હકક સમાયેલાનું ખરું નથી અને કબુલ નથી. વાસ્તવમાં સ્વોપાર્જીત મિલકતો અંગે ભુલાભાઈને વીલ કરવા કાયદેસર રીતે હકક અને અધિકાર હતો અને તે અધિકારે તેમણે વીલથી પોતાની મિલકતો સ્વ. ડાહીબેનને આપેલી અને તે મિલકતો કાયદા મુજબ ડાહીબેનની સ્વતંત માલિકી થયેલી અને તેથી તેઓને પણ કાયદેસર રીતે વીલ કરવા હકક અને

અધિકાર હતો અને તેવા હક્ક અને અધિકારની રૂએ પ્રતિવાદીનં.2થી 4ને મિલકતો મળેલ છે જેથી તે સામે કથનો કે તકરાર કરવા વાદીઓને હકક કે અધિકાર નથી જેથી પણ વાદીની દાવા તથા મનાઈ અરજી રદ થવાને પાત્ર છે.વધુમાં જણાવેલ છે કે,વાસ્તવમાં વીલ અંગે કાયદા મુજબ કોઈ સ્ટેમ્પ પેપરની જરૂરીયાત નથી જે સંજોગો પ્રતિવાદીનં. 1નાએ પોતાના નામના સ્ટેમ્પ પેપરનો ઉપયોગ કરવાનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી. સદર વીલો વાદીઓને બંધનકર્તા ન હોવાનું અને પ્રતિવાદીનં. 2થી 4નાએ પોતાના નામો વીલને આધારે દાખલ થઈ જતાં હોવાનું પ્રતિવાદીઓ માટે લાભકારક પરિસ્થિતી જણાય આવતા પ્રતિવાદીનં.1 થી 4નાએ વડીલોપાર્જીત મિલકતો ઉપર મોટી રકમનું બેંકો માંથી તારણ મેળવી બોજો ઉપસ્થિત કરેલાનું, વીજ કનેક્શન મેળવવાના પ્રયત્ન કરેલાનું અને તેમાં એક સર્વે નંબરમાં વીજ કનેક્શન મેળવવામાં સફળ થયેલાનું, અને પ્રતિવાદીઓ વાદગ્રસ્ત મિલકત પરત્વે વધુ અપકૃત્ય કરવાના પ્રયત્નમાં હોવાનું અને તેમ થાય તો વાદીઓના હકકને નુકસાન થાય તેમ હોવાનું, અને તેથી વાદીઓના વારસાઈ હકકનું જ્ઞાપન મેળવવા તેમજ સ્વ. ડાહીબેન દ્વારા સ્વ. ભુલાભાઈના વીલ આધારે પ્રતિ.નં.2 થી 4ની તરફેણમાં વડીલોપાર્જીત મિલકતોનું કરવામાં આવેલ વીલ વાદીઓના હકક વિરૂધ્ધનું અને બંધનકર્તા નથી તેવું ઠરાવી લેવા તથા વાદગ્રસ્ત મિલકતોની વહેંચણી કરાવી હિસ્સા અનુસાર મળવા પાત્ર જમીનો કબજે લેવા તથા પ્રતિવાદીઓ વધુ કોઈ અપકૃત્ય કરે કરાવે નહી તથા વાદીઓના હકકના રક્ષણ માટે હાલનો દાવો કરવો કરવો પડ્યાનું ખરું નથી અને કબુલ નથી. વાસ્તવમાં અગાઉ જણાવ્યા મુજબ સને 1985 ની સાલમાં વહેંચણ થઈ ગયેલી અને તે મુજબ પોતપોતાને હિસ્સે આવેલ જમીનો આજ તારીખે પણ જે તે હિસ્સેદારના કબજા ભોગવટામાં છે. વહેંચણનો અમલ થયેલ છે તેમજ અન્ય મિલકતો સ્વોપાર્જીત છે અને કાયદેસરના વીલથી પ્રતિવાદીને મળેલ છે. રેવન્યુ તમામ પ્રકરણોમાં વીલ કાયદેસરનું માનવામાં આવેલ છે. જેથી તે વિરૂધ્ધ કથનો કરવા વાદીને કોઈ હકક કે અધિકાર નથી. આમ હાલમાં જમીનના ભાવો વધતા ખોટી રીતે ગેરલાભ લેવાના બદ ઇરાદે આશરે 32 વર્ષ બાદ હાલનો દાવો કરેલ છે. જેથી તે દાવાને ડિલે લેવીઝ, વેઇવર, એસ્ટોપલ તથા એક્વીયન્સના નિયમોનો પ્રથમદર્શનીય બાધ નડતો હોવાથી દાવો તથા મનાઈ અરજી રદ કરવો જરૂરી છે.

(3.4) વધુમાં જણાવેલ છે કે,વાદી એ યોગ્ય કોર્ટ ફી વાપોરેલ નથી.વાદી એ વહેંચણી ની દાદ માટે 20 પટ જે કીમત આકરી છે તે ખોટી છે હાલ ના સુધારા મુજબ 40 પટ કીમત આકરવી જરૂરી છે તે જ રીતે રહેઠાણ ની મિલકત ઉપરની આકારણી પણ ખોટી આકરેલ છે અને જેથી પણ વાદી નો દાવો રદ થવા ને પાત્ર છે.

(4) સદર દાવા ના જવાબ સામે વાદી દ્વારા આંક 31 થી કાઉન્ટર એફિડેવિટ ફાઈલ કરેલ છે જે હકીકતોનું પુનરાવર્તન ટાળવા માટે અહી ચર્ચા કરેલ નથી.

(5) વાદીના દાવાની હકીકત ધ્યાને રાખીને આંક 40 થી નીચે મુજબના મુદ્દા ઘડવામાં આવેલા.

➤ મુદ્દાઓ:

1) શું વાદી પુરવાર કરે છે કે, દાવાઅરજીનાં પેરા-4 માં જણાવેલ તમામ મિલકતો સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈ ભીખાભાઈની વડીલો પાર્શ્વત મિલકતો છે?

2) શું વાદી પુરવાર કરે છે કે, સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈએ કરેલ વીલ અને તેનાં આધારે તેમનાં પત્ની ડાહીબેન દ્વારા પ્રતિ.નં. 2 થી 4 ની તરફેણમાં કરવામાં આવેલ દાવાવાળી મિલકતોનું વીલ બોગસ અને બનાવટી છે?

3) શું વાદી પુરવાર કરે છે કે, દાવાવાળી મિલકતોમાં વાદીઓનો કાયદેસર હકક હિસ્સો આવેલો છે?

4) શું પ્રતિવાદી પુરવાર કરે છે કે, વાદીનાં દાવાને સમયમર્યાદાનાં કાયદાનો બાધ નડે છે?

5) શું પ્રતિવાદી પુરવાર કરે છે કે, વાદીનાં દાવાને નોન જોઈન્ડર ઓફ પાર્ટીસ અને મીસ જોઈન્ડર ઓફ પાર્ટીસનો બાધ નડે છે ?

6) શું પ્રતિવાદી પુરવાર કરે છે કે, વાદીનો દાવો અપુરતા કોર્ટ ફ્રી સ્ટેમ્પ ઉપર કરેલ છે ?

7) શું વાદી દાવામાં માંગ્યા મુજબની દાદ મેળવવા હકકદાર છે?

8) શું હુકમ અને હુકમનામું?

(6) ઉપરોક્ત મુદ્દા અંગે ન્યાયિક નિર્ણયના ના જવાબ નીચે મુજબ છે.

મુદ્દા નં.1 - અંશત:હકાર મા

મુદ્દા નં.2 - નકાર મા

મુદ્દા નં.3 - અંશત:હકાર મા

મુદ્દા નં.4 - હકાર મા

મુદ્દા નં.5 - હકાર મા

મુદ્દા નં.6 - હકાર મા

મુદ્દા નં.7 - નકાર મા

મુદ્દા નં.8 - આખરી હુકમ અનુસાર

➤ વાદી તરફે રજૂ મૌખીક પુરાવો:

ક્રમ	સાહેદ નું નામ	આંક	પ્રકાર
1.	અલ્કેશભાઈ નગીનભાઈની સોગંદ ઉપર જુબાની	48	વાદી પોતે P-1

➤ વાદી તરફે રજૂ દસ્તાવેજી પુરાવાઓ:

ક્રમ	દસ્તાવેજ નું વર્ણન	આંક
1.	ગામ નમૂના નં.6 હક્કપત્રક ની નોંધ નંબર 112	51
2.	કલેક્ટરશ્રી તાપી નાઓએ આર.ટી.એસ.અપીલ નં.9/2015 ના કામે કરેલ હુકમ	52
3.	આસિસ્ટન્ટ કલેક્ટર,વ્યારા નાઓએ આર.ટી.એસ. અપીલ નં.148/15 ના કામે કરેલ હુકમ	53

4.	ગામ નમૂના નંબર 6 ના હક્કપત્રકની ફેરફાર નોંધ નં.873 તા.31/9/82	54
5.	ગામ નમૂના નંબર 6 ના હક્કપત્રકની ફેરફાર નોંધ નં.972 તા.12/10/90	55
6.	ગામ નમૂના નંબર 6 ના હક્કપત્રકની ફેરફાર નોંધ નં.1281 તા.21/6/05	56
7.	ગામ નમૂના નંબર 6 ના હક્કપત્રકની ફેરફાર નોંધ નં.1284તા.1/8/2005	57
8.	ગામ નમૂના નંબર 6 ના હક્કપત્રકની ફેરફાર નોંધ નં.1294 તા.15/7/2005	58
9.	ગામ નમૂના નંબર 6 ના હક્કપત્રકની ફેરફાર નોંધ નં.1296 તા.19/7/2005	59
10.	ગામ નમૂના નંબર 6 ના હક્કપત્રકની ફેરફાર નોંધ નં.1393 તા.22/2/2013	60
11.	ગામ નમૂના નંબર 6 ના હક્કપત્રકની ફેરફાર નોંધ નં.1410 તા.1/10/2013	61
12.	ગામ નમૂના નંબર 6 ના હક્કપત્રકની ફેરફાર નોંધ નં.1458 તા.25/8/2015	62
13.	ગામ નમૂના નંબર 6 ના હક્કપત્રકની ફેરફાર નોંધ નં.1460 તા.09/9/2015	63
14.	ગામ નમૂના નંબર 6 ના હક્કપત્રકની ફેરફાર નોંધ નં.1472 તા.16/4/2010	64
15.	ગામ નમૂના નંબર 6 ના હક્કપત્રકની ફેરફાર નોંધ નં.1550 તા.1/6/2012	65
16.	ગામ નમૂના નંબર 6 ના હક્કપત્રકની ફેરફાર નોંધ નં.1625 તા.1/6/2013	66
17.	ગામ નમૂના નંબર 6 ના હક્કપત્રકની ફેરફાર નોંધ નં.848 તા.14/11/2013	67
18.	ગામ નમૂના નંબર 8-અ જમીનની ખાતાવહી ખાતા નં.66 ની ખરી નકલ	68
19.	ગામ નમૂના નંબર 8-અ જમીનની ખાતાવહી ખાતા નં.181 ની ખરી નકલ	69
20.	ગામ નમૂના નંબર 8-અ જમીનની ખાતાવહી ખાતા નં.182 ની ખરી નકલ	70
21.	ગામ નમૂના નંબર 8-અ જમીનની ખાતાવહી ખાતા નં.229ની ખરી નકલ	71
22.	ગામ નમૂના નંબર 7,બ્લોક/સર્વે નં.129/1 પૈકીની ખરી નકલ	72
23.	આર.ટી.એસ.145/2015(બાગલપુર) ના તુમાર ની ખરી નકલ	90

24.	આર.ટી.એસ.148/2015(બાગલપુર) ના તુમાર ની ખરી નકલ	91
25.	આર.ટી.એસ.રિવિઝન અરજી નં.9/2015 (પેલાડ બુહારી) ની ખરી નકલ	92
26.	મોહનભાઈ ભૂલાભાઈ પટેલ નો એન્ટ્રી નં.1281 સામે વાંધા લેવા લગત નો પત્ર	93
27.	આર.ટી.એસ./રિમાન્ડ/કેસ નં.1/2023 ના હુકમ ની ખરી નકલ	94
28.	મહેસુલ વિભાગ અમદાવાદ નો મવિપી/હકપ/તપ/45/2019 તથા નં. મવિપી/હકપ/તપ/46/2019	95
29.	મોજે.બાગલપુર તા.વ્યારા ના બ્લોક નં.137 તથા 129/પી 1 વાળી ખેતી ની જમીનના ગામ નમૂના નં.6 ની ફેરફાર નોંધ નં.835 ની નકલ	96
30.	મોજે.પેલાડ બુહારી તા.વાલોડ ની બ્લોક નં.356 ની ગામ નમૂના નં.6 ની ફેરફાર નોંધ નં.972 ની ખરી નકલ	97
31.	મોજે ગામ બાગલપુર તા.વ્યારા ના બ્લોક નં.129/પૈકી 1 તથા 137 વાળી જમીનના ગામ નમૂના નં.6 ની ફેરફાર નોંધ નં.848 ની નકલ	98
32.	મોજે ગામ પેલાડ બુહારી તા.વાલોડ ના બ્લોક નં.356 ના ગામ નમૂના નં.6 ની ફેરફાર નોંધ નં.1281 ની નકલ	99
33.	મોજે ગામ પેલાડ બુહારી તા.વાલોડ બ્લોક નં.113 ના ગામ નમૂના નં.6 ની નોંધ નં.1284 ની નકલ	100
34.	મોજે ગામ ગાંગપુર તા.ડોલવણ ના ખાતા નં.122 બ્લોક નં.373 ના ગામ નમૂના નં.6 ની ફેરફાર નોંધ નં.1625 ની નકલ	101

વાદી તરફે આંક 87 થી ક્લોઝિંગ પૂર્ણિશ આપેલ છે.

વાદી તરફે રજૂ મૌખીક પુરાવો:

(7) સદર કામે આંક 48 થી વાદીએ સી.પી.સી.ઓર્ડર 18 રૂલ 4 મુજબ તેઓની સોગંદ ઉપર સરતપાસ રજૂ કરેલ છે અને જેમાં તેઓએ દાવા અરજીને સમર્થન કરતો પુરાવો આપેલ છે.સદર કામે પ્રતિવાદી ના વી.વ.શ્રી દ્વારા વાદી ની વિગતવાર ઊલટતપાસ કરેલ છે જેમાં તેઓએ એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે

કે,એ વાત ખરી છેકે,હું પોતે તથા અન્ય વાદીના પાવરદાર તરીકે જુબાની આપવા આવેલ છુ.એ વાત ખરી રજુ કરેલ નથી.એ વાત ખરી છેકે, મે મારી સરતપાસમાં જણાવેલ હકીકત કે, અન્ય વાદીઓએ જુબાની આપવા છેકે, મે હાલના કામે અન્ય વાદીઓએ મને જુબાની આપવા માટે સત્તા આપેલ હોય તેવો કોઈ આધાર પુરાવા મને સત્તા આપેલ છે તે હકીકત ખોટી જણાવેલ છે.મરહુમ ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ મારા દાદા થતા હતા.તેમને કુલ -5 સંતાનો હતા. (1) નગીનભાઈ ભુલાભાઈ (2)મોહનભાઈ ભુલાભાઈ (3)ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈ (4) વયાબેન ભુલાભાઈ (5)પદમાબેન ભુલાભાઈ એમ કુલ પાચ સંતાનો હતા.એ વાત ખરી છેકે, હું મરહુમ નગીનભાઈનો પુત્ર થાવ.નગીનભાઈને કુલ ચાર સંતાનો છે- (1)જયેશભાઈ નગીનભાઈ(2)અલ્કેશભાઈ નગીનભાઈ(3)સંગીતાબેન નગીનભાઈ(4) હેતલબેન નગીનભાઈ.મારા પિતા નગીનભાઈ તેવો કોઈ પુરાવો હાલના કામે મે રજુ કરેલ નથી.એ વાત ખરી છેકે, ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈ તથા મોહનભાઈ ભુલાભાઈ મારા કાકા થાય.તેજ રીતે વજીયાબેન અને પદમાબેન મારા ફોઈ થાય. ઈશ્વરભાઈ સને-2005 માં ગુજરી ગયેલા અને પદમાબેન ક્યારે ગુજરી ગયા તેની મને ખબર નથી.એ વાત ખરી નથી કે, મે પદમાબેન અને ઈશ્વરભાઈ ગુજરી ગયેલ હોવા અંગેનો મરણનો દાખલો હાલના કામે રજુ કરેલ નથી.સાહેબ સ્વૈચ્છાએ જણાવે છે કે,પદમાબેનનો મરણનો દાખલો રજુ કરેલ નથી.ઈશ્વરભાઈના વારસોમાં કુલ ત્રણ સંતાનો છે જેમાં (1)વિરલભાઈ ઈશ્વરભાઈ (2)કીર્તીભાઈ ઈશ્વરભાઈ તથા (3)નેહાબેન ઈશ્વરભાઈ છે.ઈશ્વરભાઈના પત્નિ કલાબેન હાલ હયાત છે.ઈશ્વરભાઈ સાથે ભાનુબેનનો શું સંબંધ છે તેની મને ખબર નથી.ભાનુબેન હાલ હયાત નથી.એ વાત ખરી છે કે, ભાનુબેનને ઈશ્વરભાઈ સાથેના સંબંધથી સુરજભાઈ અને આકાશભાઈ એમ બે સંતાનો છે.એ વાત ખરી છે કે, સુરજભાઈ હાલ ગુજરી ગયેલ છે.એ વાતની મને ખબર નથી કે,સુરજભાઈને બે સંતાન તથા વિધવા લક્ષ્મીબેન છે કે કેમ?.એ વાત ખરી છે કે,હાલના કામે મે મરણ સુરજભાઈના વારસો તથા ભાનુબેનના બીજા પુત્ર આકાશભાઈને પક્ષકાર તરીકે જોડેલ નથી.એ વાતની મને ખબર નથી કે,હાલનો દાવો દાખલ કરેલ ત્યારે ભાનુબેન હયાત હતા કે કેમ?.મારા કાકા મોહનભાઈને કુલ ચાર સંતાનો છે જેમાં (1) યજ્ઞેશભાઈ(2)નયનેશભાઈ(3)દિપ્તીબેન(4)હીરલબેન છે.એ વાત ખરી છેકે, મોહનભાઈના ચારેય સંતાનો પરણીત છે અને પોતાના કુટુંબ સાથે અલગથી રહે છે.એ વાત ખરી છેકે,મોહનભાઈના ચારેય સંતાનોને ત્યાં પણ સંતાનો છે.એ વાત ખરી છેકે,મોહનભાઈના ચારેય સંતાનોને મોહનભાઈના સંતાન તરીકે હાલના કામે જોડેલ છે.મારા કાકા ઈશ્વરભાઈને દારૂ પીવાની ટેવ હતી.એ વાત ખરી છેકે, ઈશ્વરભાઈને દારૂ પીવાની ખરાબ ટેવને કારણે તેમના પત્નિ તથા તેમના સંતાનો વાદી નં.2/1 થી નં.2/4 સને-1984 ની સાલથી છોડી પોતાના પીયર સેલવાસ મુકામે ધરવખરી સામાન લઈ રહેવા ચાલી ગયેલ.એ વાત ખરી નથી કે, તેઓ સને-1984 થી આજદિન સુધી પેલાડ બુહારી ગામે આવેલ નથી.મે હાલના કામે નિ.3/9 થી રજુ કરેલ ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈનાઓના વીલ મુજબ તેમા જણાવેલ છે કે,"મારી પત્નિ કલાબેન તેના પુત્ર (1)વિરલભાઈ અને (2) કીર્તીભાઈ તથા પુત્રી સ્વીટી છેલ્લા બાર વર્ષથી મને છોડી પેલાડ બુહારી મુકામેથી તમામ ઘર વખરીનો સામાન લઈ મારા સાસરે સેલવાસ ચાલ્યા

ગયેલ છે. મારા પેલાડ બુહારી મુકામે બોલાવેલ છતા તેઓ આવેલ નથી." એ વાત ખરી નથી કે, મે મારી જુબાનીમાં જણાવેલ હકીકત કે, ઈશ્વરભાઈના પત્ની કલાબેન સેલવાસ પેલાડ બુહારી મુકામે આવેલ નથી તે હકીકત મે ખોટી જણાવેલ છે. સાહેદ સ્વૈચ્છ્યાએ જણાવે છે કે, તેમનો આવવા જવાનો વ્યવહાર આજે પણ ચાલુ છે.ડાહીબેન મારા દાદી થાય છે. એ વાત ખરી નથી કે, મારા દાદીના મરણ પ્રસંગે પણ વાદી નં.2/1 કલાબેન, વાદી નં.2/2 વિરલભાઈ તથા વાદી નં.3 વજીયાબેન અને વાદી નં.4 પદમાબેન આવેલ નહી. સાહેદ સ્વૈચ્છ્યાએ જણાવે છે કે, કલાબેન ,વિરલભાઈ,કિર્તીભાઈ આવેલ.મારા પિતાજી નગીનભાઈનો જન્મ ચોકકસ કઈ સાલમાં થયેલ તેની મને ખબર નથી.એ વાતની મને ચોકકસ ખબર નથી કે, મારા પિતાજી ગુજરી ગયેલ ત્યારે મારા પિતાજીની ઉંમર કેટલી હતી.એ વાતની મને ખબર નથી કે,મારા કાકા ઈશ્વરભાઈનો જન્મ કઈ સાલમાં થયેલ.એ વાતની મને ખબર નથી કે,મારા કાકા ઈશ્વરભાઈ ગુજરી ગયેલ ત્યારે તેમની ઉંમર કેટલી હતી.એ વાતની પણ મને ખબર નથી કે, ગાંગપુરના બ્લોક નં.373 વાળી જમીન ભુલાભાઈએ ગણોત હકકે ખરીદ કરેલ કે કેમ?.મને હાલના કામે પ્રતિવાદી તર્ફ રજુ કરેલ નિ.25/13 વાળો દસ્તાવેજ બતાવવામાં આવે છે જે દસ્તાવેજ જોઈને કહુ છુ કે, જે ફેરફાર નોંધ નં.283 ની સહી સિકકા વાળી નકલ છે.એ વાત ખરી છે કે, તેમાં ભુલાભાઈ ભીખાભાઈએ બ્લોક નં.373 કે જેનો સર્વે ન.339 છે તે જમીન ગણોત હકકે ખરીદ કરેલાની નોંધ છે.મને હાલના કામે પ્રતિવાદી તર્ફ રજુ કરેલ નિ.25/14 વાળો દસ્તાવેજ બતાવવામાં આવે છે જે દસ્તાવેજ જોઈને કહુ છુ કે, જે ફેરફાર નોંધ નં.33 ની સહી સિકકા વાળી નકલ છે.એ વાત ખરી છે કે, તેમાં ભુલાભાઈ ભીખાભાઈએ રજીસ્ટર્ડ દસ્તાવેજથી બ્લોક નં.129 કે જેનો સર્વે ન.97 છે જે રજીસ્ટર્ડ દસ્તાવેજથી ખરીદ કરેલાની નોંધ છે.એ વાતની મને ખબર નથી કે, આ જમીન ખરીદેલ તે વખતે મારા પિતા તથા મારા કાકા સગીર વયના હોય અને ભણતા હતા કે કેમ?એ વાત ખરી નથી કે,મે મારી સરતપાસમાં જણાવેલ હકીકત કે,મારા કાકાએ મહેનતથી જમીન ખેડી તેની ઉપજમાંથી બાગલપુરની જમીન ખરીદ કરેલાની હકીકત મે ખોટી જણાવેલ છે.એ વાતની મને ખબર નથી કે,સદર બાગલપુરનો બ્લોક નં.129 કે જેનો સર્વે ન.97 છે તે જમીન કુલ કેટલા ક્ષેત્રફળની આવેલ.એ વાત ખરી છેકે, બ્લોક નં.129 કે જેનો સર્વે ન.97 વાળી જમીન ભુલાભાઈએ પોતાની હયાતીમાં નાયબ કલેક્ટર માંથી બ્લોક વિભાજનનો હુકમ મેળવી ચાર હિસ્સા કરેલ.એ વાત ખરી છેકે, જેમાંથી પશ્ચિમ તરફનો એક હિસ્સો હે. 1-13-31 ચો.મી. નગીનભાઈ ભુલાભાઈને કે મારા પિતા છે તેને આપવામાં આવેલ.એ વાત ખરી છે કે, પૂર્વ તરફ ભુલાભાઈનો હિસ્સો છોડી મોહનભાઈને હે.1-20-40 ચો.મી. જમીન આપવામાં આવેલ.એ વાત ખરી છેકે, તે જ રીતે પૂર્વ તરફની હે.1-05-22 ચો.મી. જમીન ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈને આપવામાં આવેલ.એ વાત ખરી છે કે, બાકીનો હે.0-96-30 ચો.મી. વાળો હિસ્સો ભુલાભાઈએ પોતાની પાસે રાખેલ.એ વાત ખરી છેકે,આ વહેચણ તથા બ્લોક વિભાજનનો ફેરફાર નોંધ નં.525,તા.26/5/85 વાળી નોંધ તા.7/6/85 ના રોજ પ્રમાણીત થયેલ.એ વાતની મને ખબર નથી કે, આ ફેરફાર નોંધ નં.525 ને મે કે મારા વડવાઓએ કોઈ રેવન્યુ ઓથોરીટી સમક્ષ પડકારેલ છે કે કેમ? એ વાત ખરી છે કે, આ ફેરફાર

નોંધ નં.525 આજ દિન સુધી રેવન્યુ રેકર્ડમાં અસ્તીત્વમાં છે.એ વાત ખરી છે કે,મારા કાકા ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના ભાગે આવેલ હે.1-05-22 ચો.મી.વાળી જમીન તેમણે પોતાની હયાતીમાં રોહીતભાઈ જીવણભાઈ અને ભરતભાઈ જીવણ ભાઈ બંને રહે.પેલાડ બુહારીનાઓને વેચાણ આપી દીધેલ.એ વાતની મને ખબર નથી કે,સદર વેચાણ અંગેનો દસ્તાવેજ તા.28/4/2003 ના રોજ અનુ.નં.424 થી નોંધાયેલ છે કે કેમ?.એ વાત ખરી છે કે, ભુલાભાઈએ પોતાની હયાતીમાં સને-1985 માં વહેચણ કરેલ તેનો અમલ થઈ ગયેલ છે.એ વાત ખરી છે કે, ઈશ્વરભાઈએ તેમના હિસ્સાની જમીનને વેચાણ આપી દસ્તાવેજ કરેલ તે દસ્તાવેજને પણ આજદિન સુધી કોઈ સક્ષમ અદાલત સમક્ષ પડકારેલ નથી.એ વાત ખરી નથી કે, મે હાલનો દાવો સમય મર્યાદા બહાર કરેલ છે.મોજે .પેલાડ બુહારીનો જુના રેવન્યુ સર્વે નં. 196/1 + 2200 કે જેનો બ્લોક નં.356 છે તે જમીન તા.5/9/44 ના મૌખિક કરારથી ભુલાભાઈએ ખરીદ કરેલ કે કેમ ? તેની મને ખબર નથી.મને નિ.25/11 વાળો દસ્તાવેજ બતાવવામાં આવે છે જે બ્લોક નં.356 વાળી જમીનની ફેરફાર નોંધ નં.285 ની સહી સિકકાવાળી નકલ છે.એ વાત ખરી છે કે, તેમા સદર જમીન ભુલાભાઈ ભીખાભાઈએ તા.5/9/44 ના રોજ ડાયાભાઈ રઘનાથભાઈ પાસેથી વેચાણ રાખેલ તેની નોંધ થયેલ છે. એ વાત ખરી છે કે,આ નોંધને પણ અમોએ આજદિન સુધી રેવન્યુ ઓથોરીટી સમક્ષ પડકારેલ નથી.એ વાતની મને ખબર નથી કે,બ્લોક નં.129 એ બે જુદા જુદા સર્વે નંબરનો બનેલો કે કેમ?એ વાતની મને ખબર નથી કે, આ બ્લોક નં.129, સર્વે નં.96 પૈકી અને 97 નો બનેલ છે કે કેમ? મને નિ.25/14 -એ બતાવવામાં આવે છે જે જોઈને કહુ છુ કે, જે ફેરફાર નોંધ નં.379 છે જેમાં સર્વે નં.96 પૈકી વાળી જમીન ભુલાભાઈ ભીખાભાઈએ રજીસ્ટર દસ્તાવેજ થી હીરાભાઈ રામભાઈ પાસેથી ખરીદ કરેલ જેની નોંધ છે.એ વાત ખરી છે કે,આ નોંધને પણ મે આજદિન સુધી પડકારેલ નથી.મોજે પેલાડ બુહારી વાળી બ્લોક નં.113 વાળી જમીનનું ક્ષેત્રફર આશરે દસ-બાર ગુંઠા છે તે ચોકકસ કેટલું છે તે મને ખબર છે.એ વાત ખરી છે કે, આ બ્લોક નં.113 વાળી જમીનમાં વાદી તથા પ્રતિવાદીના રહેઠાણના ઘરો આવેલ છે.એ વાત ખરી છે કે, બ્લોક નં.113 વાળી જમીનમાં અમારા રહેઠાણના ઘરો આવેલ હોવાથી હાલ ખેતી થતી નથી.આ જમીનમાં અમારું ઘર આશરે પચાસેક વર્ષથી બંધાયેલ છે.એ વાત ખરી છે કે,આશરે પચાસેક વર્ષથી આ જમીનમાં ખેતી થતી નથી.એ વાત ખરી છે કે, આ બ્લોક નં.113 વાળી જમીનમાં આવેલ રહેઠાણના ઘરો દરેક કુટુંબના પોતાના નામે ચાલી આવેલ છે અને તે મુજબ ઘર વેરો તથા અન્ય વેરાઓ ગ્રામ પંચાયતમાં ભરતા આવેલ છે.એ વાત ખરી છે કે, આ બ્લોક-113 વાળી જમીનમાં હાલ વહેચાણ પાત્ર કોઈ જમીન બાકી રહેતી નથી.એ વાત ખરી છે કે,મોજે.પેલાડ બુહારીનો બ્લોક નં.16,19,139,179 તથા 204 વાળી જમીનો આશરે બે-ત્રણ ગુંઠાઓના ટુકડાઓની જમીન છે.એ વાત ખરી છે કે,હાલ આ જમીન ભુલાભાઈ ભીખાભાઈના નામે ચાલી આવેલ છે.એ વાત ખરી છે કે,આ ટુકડાઓ વાળી જમીન છે તે પડતર જમીન હોય ખેતી થતી નથી.એ વાત ખરી નથી કે,મે હાલના દાવામાં જણાવેલ તમામ જમીનો ભુલાભાઈ ભીખાભાઈએ તેમની સ્વતંત્ર આવકમાંથી વસાવેલી સ્વપાજીત મિલકત છે.એ વાતની મને ખબર નથી કે, આ તમામ જમીન

સ્વપાજ્ઞત મિલ્કત હોવાથી ભુલાભાઈ ભીખાભાઈએ હાલના કામે રજુ થયેલ નિ.3/7 વાળા વીલમાં પણ આ તમામ જમીન સ્વપાજ્ઞત હોવાનું જણાવેલ છે.એ વાત ખરી નથી કે,મે હાલના દાવામાં સદર દાવાવાળી જમીન વડીલો પાજ્ઞત હોવાનું મે ખોટું જણાવેલ છે.એ વાત ખરી છે કે, નિ.3/7 વાળા વીલમાં જણાવેલ છે કે,ડાહીબેન જીવે ત્યાં સુધી સદર તમામ જમીન ડાહીબેનને માલિક ઠરાવું છું, મારી હયાતી બાદ ડાહીબેન પોતાની ઈચ્છા પ્રમાણે સદર મિલ્કતની વ્યવસ્થા કરી શકશે. એ વાત ખરી નથી કે, ભુલાભાઈએ પ્રતિ.નં.1 અને 2 સાથે વિવાદ ઉત્પન્ન થવાના કારણે સને-1982- 85 માં અમુક મિલ્કતોનું વિભાજન કરેલાની હકીકત મે ખોટી જણાવેલ છે.એ વાત ખરી છે કે, ભુલાભાઈએ ડાહીબેનને લખી આપેલ વીલની ફેરફાર નોંધ નં.835,તા.19/5/2008 ના રોજ પડેલ છે જે નોંધ રદ કરીને તમામ વારસોના નામ દાખલ કરી ફેરફાર નોંધ નં.848 કરવામાં આવેલી.એ વાત ખરી છે કે, ફેરફાર નોંધ નં.848 ડે.કલેક્ટર વ્યારાનાઓએ રદ કરેલ.એ વાત ખરી નથી કે, આ ઉપરોક્ત નોંધ ફેરફાર નોંધ વાળી વિગત મે હાલના દાવામાં ના દર્શાવી છુપાવેલ છે.એ વાત ખરી છે કે, પેલાડ બુહારીના બ્લોક નં.356 વાળી જમીનમાંથી પેલાડ બુહારી ગામ તરફ જવાનો પુલનો એપ્રોચ રોડ બનાવવામાં આવેલ છે.એ વાત ખરી છે કે, આ પુલના બાંધકામ વખતે ડાહીબેને ગુજરાત સરકારશ્રી ને બ્લોક નં.356 વાળી જમીનમાંથી અમુક જમીન દાનમાં આપેલ.એ વાતની મને ખબર નથી કે, આ જમીન દાનમાં આપવા માટે ડાહીબેન તથા પ્રતિ.નં.1 સાથે રહેતા હોય સંયુક્ત અરજી કરેલ કે કેમ?.એ વાત ખરી છે કે,આ પુલનો એપ્રોચ રોડ આજે પણ ચાલુ છે અને લોકો તેનો વપરાશ કરે છે.એ વાત ખરી નથી કે, મરહુમ ડાહીબેને પોતાની હયાતીમાં પ્રતિ.નં.2 અને 3 ની તરફેણમાં કરેલ વીલ કાયદેસર છે.એ વાતની મને ખબર નથી કે, ભુલાભાઈએ પોતાની તમામ મિલ્કતના માલિક ડાહીબેનને વીલથી બનાવેલ હોવાથી સદર તમામ મિલ્કત અંગે ડાહીબેનને વીલ કરવાનો હક અને અધિકાર હતો.એ વાત ખરી છે કે, ભુલાભાઈએ કરેલ વીલ અને ડાહીબેને કરેલ વીલ મે કે મારા વડવાઓએ આજદિન સુધી સક્ષમ ઓથોરીટી સમક્ષ પડકારેલ નથી. એ વાતની મને ખબર નથી કે, આ બંને વીલનો અમલ થયેલ છે કે કેમ?એ વાત ખરી નથી કે, મારા કાકા ઈશ્વરભાઈને તેમની પહેલી પત્નિ છોડીને ચાલી ગયેલ હોય અને બીજી પત્નિના મરણ પછી પ્રતિ.નં. 1 મોહનભાઈ સાથે રહેતા આવેલ.એ વાતની મને ખબર નથી કે, મારા કાકા ઈશ્વરભાઈ પ્રતિ.નં.1 મોહનભાઈ સાથે રહેતા હોવાથી તા.28/6/96 ના રોજ વીલ કરી પ્રતિ.નં.1 મોહનભાઈને આપેલ.એ વાત ખરી છે કે, ડાહીબેને પ્રતિ.નં.2 થી 4 ની તરફેણમાં કરી આપેલ વીલની ફેરફાર નોંધ નં.1625 કરવામાં આવેલ.એ વાત ખરી છે કે, આ ફેરફાર નોંધ મોજે ગાંગપુરના બ્લોક નં.373 ની વીલથી વારસાઈની નોંધ છે.એ વાત ખરી છે કે, આ ફેરફાર નોંધ સામે અમોએ મામલતદારમાં વાંધો લીધેલ અને અમારો વાંધો મામલતદારશ્રીનાઓએ નામંજુર કરેલ.એ વાત ખરી છે કે,આ મામલતદારશ્રીના હુકમ વિરુદ્ધ અમોએ આર.ટી.એસ. અપીલ નં.86/14 થી નાયબ કલેક્ટર વ્યારામાં અમોએ કરેલ અપીલ પણ રદ થયેલ.એ વાત ખરી છે કે, ડાહીબેનના વીલના આધારે પ્રતિ.ઓએ ફેરફાર નોંધનં.1393 પેલાડ બુહારીના બ્લોક નં.113 તથા 356 અંગે કરાવેલ વીલથી વારસાઈ કરાવેલ જે

સામે અમોએ વાંધો લીધેલ જે વાંધો નામંજુર થયેલ. એ વાત ખરી છેકે, સદર હુકમ વિરુદ્ધ અમોએ આર.ટી.એસ.અપીલ નં.10/14 કરેલ જે પણ નાયબ કલેક્ટર વ્યારાએ નામંજુર કરેલ.એ વાત ખરી નથી કે, આમ ડાહીબેનનું વીલ કાયદેસરનું માનવામાં આવેલ.એ વાત ખરી છે કે, મરહુમ ભુલાભાઈએ કરેલ વીલના આધારે ડાહીબેનના નામે કરવા પડેલ નોંધ નં.1281 તથા 1284 સામે નાયબ કલેક્ટર વ્યારા સમક્ષ અપીલ નં.18/13 કરેલ જે નામંજુર થયેલ.તે સામે કલેક્ટર તાપીનાઓ સમક્ષ રીવીજન નં.09/15 કરેલ જે પણ નામંજુર થયેલ.એ વાત ખરી છે કે, પ્રતિવાદીએ કરેલ ભુલાભાઈના તમામ વારસોના નામ દાખલ કરતી ફેરફાર નોંધ નં.848 સામે આર.ટી.એસ. અપીલ નં.148/15 કરેલ જે મંજુર કરવામાં આવેલ.એ વાતની મને ખબર નથી કે, આર.ટી.એસ.અપીલ નં.148/15 ના કામે થયેલ હુકમ મુજબ 129/1 માં ભુલાભાઈના તમામ વારસોના નામ ચાલુ રાખવાનો હુકમ કરવામાં આવેલ.એ વાત ખરી છેકે, આ હુકમ સામે પ્રતિવાદીએ આર.ટી.એસ. અપીલ.145/15 ની કરેલ.એ વાતની મને ખબર નથી કે, તે અપીલના કામે અપીલ મંજુર કરી વીલના આધારે નોંધ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવેલ કે કેમ? એ વાત ખરી નથી કે, આમ ડાહીબેનના વીલને સાચુ માનવામાં આવેલ.એ વાત ખરી નથી કે, સને-1985 અગાઉ વહેચણ થઈ ગયેલ તે મુજબ કબજા ભોગવટા અલગ થઈ ગયેલ હોવા છતા ખોટી રીતે જમીનના ભાવ વધતા નાણા કઢાવવા હાલનો ખોટો દાવો 32 વર્ષ બાદ કરેલ છે.

પ્રતિવાદી નો પુરાવો:

➤ પ્રતિવાદી તરફે રજૂ મૌખીક પુરાવો:

ક્રમ	સાહેદ નું નામ	આંક
1.	મોહનભાઈ ભુલાભાઈ પટેલ ની સોગંદ ઉપર જુબાની	89
2.	ભવનભાઈ બાબરભાઈ પટેલ ની સોગંદ ઉપર જુબાની	111
3.	ભરતભાઈ દિનુભાઈ પટેલ ની સોગંદ ઉપર જુબાની	112

➤ પ્રતિવાદી તરફે રજૂ દસ્તાવેજી પુરાવાઓ:

ક્રમ	દસ્તાવેજ નું વર્ણન	આંક

1.	આર.સી.એસ.91/1983 ના દાવા અરજી ની નકલ	109
2.	મોજે પેલાડ બુહારી ના બ્લોક નં.356 ની 7-12 ની નકલ	123
3.	મોજે પેલાડ બુહારી ના બ્લોક નં.356 ની 8-અ ની અસલ	124
4.	મોજે પેલાડ બુહારી ના બ્લોક નં.113 ની 7-12 ની નકલ	125
5.	મોજે પેલાડ બુહારી ના બ્લોક નં.113 ની 8-અ ની નકલ	126
6.	મોજે પેલાડ બુહારી બ્લોક નં.16,19,139,179,204 ની 7-12 ની નકલ	127
7.	મોજે પેલાડ બુહારી બ્લોક નં.16,19,139,179,204 ની 8-અ ની નકલ	128
8.	મોજે ગાંગપુર ના બ્લોક નં.373 ની 7-12 ની અસલ	129
9.	મોજે ગાંગપુર ના બ્લોક નં.373 ની 8-અ ની નકલ	130
10.	મોજે બાગલપુર ના બ્લોક નં.129 પૈકી 1 ની 7-12 ની અસલ	131
11.	મોજે બાગલપુર ના બ્લોક નં.129 પૈકી 1 ની 8-અ ની અસલ	132
12.	મોજે પેલાડ બુહારી ના સર્વે નં.196/1,196/2,200,બ્લોક નં.356 વેચાણની નોંધ નં.285 ની નકલ તા.7/10/1994	133
13.	મોજે પેલાડ બુહારી ના સર્વે નં.195/1 થી 5 બ્લોક નં.356 ના વેચાણની નોંધ નં.605 ની નકલ	134
14.	મોજે ગાંગપુર ના સર્વે નં.339 બ્લોક નં.373 ની વેચાણની નોંધ નં.283 ની નકલ	135
15.	મોજે બાગલપુર ના સર્વે નં.97 ની વેચાણની નોંધ નં.33 ની નકલ	136
16.	મોજે બાગલપુર ના સર્વે નં.96 પૈકી બ્લોક નં.129 ની વેચાણ નોંધ નં.379 ની નકલ	137

17.	મોજે બાગલપુર ના ફેરફાર નોંધ નં.525 ની નકલ	138
18.	મોજે વ્યારાના સબ રજીસ્ટ્રારશ્રી ની કચેરી મૈ.ઈશ્વરભાઈ ભૂલાભાઈએ કરેલ વેચાણ ની દસ્તાવેજ ની નકલ	139
19.	મોજે બાગલપુર ની ફેરફાર નોંધ નં.801 ની નકલ	140
20.	મોજે બાગલપુર ના સર્વે નં.129/4 બ્લોક નં.145 ની 7-12 ની અસલ	141
21.	મોજે બાગલપુર ના સર્વે નં.129/4 બ્લોક નં.145 ની 8-અ ની અસલ	142
22.	મોજે પેલાડ બુહારી વાલોડ જી.તાપીની ખેતીની જમીનની ગુજરાત સરકારશ્રી ના મહેસૂલ વિભાગના ઠરાવ અન્વયે જંત્રી ની નકલ	143
23.	મોજે ગાંગપુર તા.ડોલવણ જી.તાપીની ખેતીની જમીનની સરકારશ્રી ના મહેસૂલ વિભાગ ના ઠરાવ જંત્રી અન્વયે	144
24.	મોજે બાગલપુર તા.ડોલવણ જી.તાપીની ખેતીની જમીનની સરકારશ્રી ના મહેસૂલ વિભાગ ના ઠરાવ જંત્રી અન્વયે	145
25.	મામલતદારશ્રી વાલોડ ના તકરારી કેસ નં.4232 રજી. નં.16-અ/2013 ના હુકમ ની નકલ	146
26.	વ્યારાના મામલતદારશ્રી દ્વારા આર.ટી.એસ.9/2013 ના કામે કરેલ હુકમ	147
27.	ક્લેક્ટરશ્રી તાપી દ્વારા આર.ટી.એસ.રિવિઝન 32/2013 કરેલ હુકમ	148
28.	નાયબ ક્લેક્ટરશ્રી વ્યારા ના આર.ટી.એસ./અપીલ/કેસ નં.18/2013 ના હુકમ ની નકલ	149
29.	ક્લેક્ટરશ્રી તાપી દ્વારા 9/2015 ના કામે કરેલ હુકમ	150
30.	નાયબ ક્લેક્ટર શ્રી વ્યારા ના આર.ટી.એસ.અપીલ 10/14 નો હુકમ	151
31.	નાયબ ક્લેક્ટર શ્રી વ્યારા ના આર.ટી.એસ.અપીલ 86/14 નો હુકમ	152
32.	નાયબ ક્લેક્ટર શ્રી વ્યારા ના આર.ટી.એસ.અપીલ 145/15 નો હુકમ	153

33.	નાયબ કલેક્ટર શ્રી વ્યારા ના આર.ટી.એસ.અપીલ 148/15 નો હુકમ	154
34.	આસી.કલેક્ટર શ્રી વ્યારા ના આર.ટી.એસ.અપીલ 148/15 નો હુકમ	155
35.	આસી.કલેક્ટર શ્રી વ્યારા ના આર.ટી.એસ.અપીલ 145/15 નો હુકમ	156
36.	મોજે પેલાડ બુહારી ના અપ્રોય રોડ માટે બ્લોક નં.356 માંથી ગુજરાત સરકારને જમીન દાનમાં આપેલ તેની લખાણ ની નકલ	157
37.	લો લેવલ બ્રિજ ના દરખાસ્ત ની કાર્યપાલક ઇજનેરશ્રી ના પત્ર ની નકલ	158
38.	વાદી ના પિતા અંગે ની ભૂલાભાઈ ભીખાભાઈએ આપેલ પેપર નોટીશ	159
39.	તા.28/6/13 ના વ્યારાના નાયબ કલેક્ટરશ્રી ના પત્ર નં.જમન /હકપ/વશી/511/2013 ની નકલ	160
40.	વાદી અલ્કેશ નગીનભાઈ પટેલ ની મામલતદારશ્રી વ્યારા ની ઓફિસ ની કચેરી માં રજુ કરેલ વાંધા અરજી તા.27/6/2013 ની નકલ	161
41.	મોજે પેલાડ બુહારીના પ્રોપર્ટી નં.37 વાળી મિલકતના માલિક ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ ના આકરણી પત્રક ની નકલ	162
42.	મોજે પેલાડ બુહારી ની ફેરફાર નોંધ નં.772 તા.20/7/74 ની	163
43.	મોજે બાગલપુર ની ફેરફાર નોંધ નં.525 ની અસલ	164
44.	પ્રતિવાદી નં.1 ના પિતા ભૂલાભાઈએ કરેલ વિલ અસલ	165
45.	પ્રતિવાદી નં.1 ની માતા ડાહીબેને કરેલ વિલ અસલ	166
46.	વાદીએ આપેલ વાંધા અરજી ની ખરી નકલ	167
47.	મોજે ગાંગપૂર ની ફેરફાર નોંધ નં.1625 ની અસલ	168
48.	ઈશ્વરભાઈ ના જન્મ અંગે નું પ્રમાણપત્ર	169
49.	રે.દીવાની મુકદ્દમાં નંબર 91/83 ના મનાઈહુકમ ની નકલ	170
50.	પરચુરણ સિવિલ અપીલ નં.136 સને 1983 ના હુકમ ની નકલ	171

51.	પરચુરાણ સિવિલ અપીલ નં.136 સને 1983 ના અપીલ મેમા ની નકલ	172
-----	--	-----

પ્રતિવાદી તરફે આંક 115 થી ક્લોઝિંગ પૂર્ણિસ રજૂ કરેલ છે.

પ્રતિવાદી તરફે રજૂ મૌખીક પુરાવો:

(8) પ્રતિવાદી તરફે આંક 89 થી સાહેદ મોહનભાઈ ભુલાભાઈ નાઓની સોગંદ ઉપર સરતપાસ રજૂ રાખેલ છે જેમાં તેઓએ જવાબ ને અનુરૂપ સોગંદ ઉપર જુબાની આપેલ છે.સદર સાહેદ ની વાદી ના વી.વ.શ્રી દ્વારા કરવામાં આવેલ ઊલટતપાસ માં સ્વીકારેલ છે કે,એ વાત ખરી છે કે, પ્રતિવાદી નં.3 યજ્ઞેશભાઈ મારો દિકરો થાય છે જે હાલ નામદાર કોર્ટમાં બેસેલ છે.જેને હું સાક્ષી તરીકે હાલના કેસમાં તપાસવાનો નથી.ભીખાભાઈને મારા પિતાજી એક માત્ર સંતાન હતા.મારા દાદા ભીખાભાઈ ક્યારે ગુજરી ગયેલ તેની મને ખબર નથી.મારા દાદા શું કામગીરી કરતા હતા તેની મને ખબર નથી.મારા દાદા ભીખાભાઈ ગુજરી ગયા તે વખતે તેઓની પાસે કોઈ ખેતી લાયક જમીન હતી કે કેમ? તેની મને ખબર નથી.એ વાત ખરી છે કે, ખેતીની જમીન ખેડવા માટે ખેડૂત હોવું જરૂરી છે.મારા પિતા ભુલાભાઈ એ જ્યારે જમીનો ખરીદી ત્યારે તેઓ ખેડૂત હતા.મારા પિતા ભુલાભાઈ વારસાઈ હકકે દાદાના નામે ભાગલપુરની જમીન આવેલી તે મુજબ તેઓ ખેડૂત બનેલા.ભાગલપુરની જમીનનો સર્વે નં.100 અને જે એક એકર અને બે ગુંઠા છે.મારા પિતાજી મેંદીપાલાનો વેપાર કરતા હતા, બળદ ગાડા ભાડે ફેરવતા,બીલીપત્રનો પણ વેપાર કરતા હતા.મારા પિતા ખેતી કરતા કે કેમ તેની મને ખબર નથી.મારા પિતા મે જણાવેલ ઘંઘા કરતા હતા તેઓ સને-1983 દાવા નંબર -91/1983 બારડોલી કોર્ટમાં કરેલ તેમાં તેઓએ જણાવેલ હોવાથી તેના આધારે હું જણાવું છું.દાવા નં.91/1983 ના દાવામાં મારા પિતા વાદી તરીકે અને પ્રતિવાદી તરીકે વાદીનં.1 ના પિતા,હું અને મારો નાનોભાઈ એમ ત્રણ પ્રતિવાદી હતા.આ દાવો મારા પિતાજીએ તા.8/12/82 માં જે વહેચણી થયેલી તે રદ કરાવવા માટે દાવો કરી મનાઈ હુકમ મેળવેલ.સદર 91/83 વાળા દાવામાં બારડોલી કોર્ટે કામ ચલાઉ મનાઈ અરજી મંજૂર કરેલ જે વિરુદ્ધ અમોએ અપીલ દાખલ કરેલ.ત્યાર બાદ સદર દાવાના કામે અપીલમાં ડીસ્ટ્રીક્ટ કોર્ટમાં સમાધાન થયેલુ.એ વાત ખરી છે કે,દાવા નં.91/83 ખેતી વિષયક જમીન બાબતે કરવામાં આવેલ અને ખેતી વિષયક જમીન બાબતે કામ ચલાઉ મનાઈ હુકમ મળેલો.હવે હું કહું છું કે,મારા પિતાજી ખેતી કરતા હતા.એ વાત ખરી છેકે, નગીનભાઈ મારા ભાઈ થાય છે.તે સને-1990 માં ગુજરી ગયેલા. નગીનભાઈ ગુજરી ગયેલા તે વખતે નગીનભાઈની ઉંમર આશરે 40 વર્ષની હતી.એ વાત ખરી નથી કે, મારી સરતપાસમાં જમીનની વહેચણી તા.26/5/1985 ના રોજ થયેલ તે પહેલા જમીન સંચુકત પેડતા હતા.તે પહેલા આ જમીન મારા પિતાજી ખેડતા હતા.એ વાત ખરી નથી કે, તે ખેતીની આવકમાંથી મારા પિતાજીએ જમીનો ખરીદેલ.તા.26/5/1985 પહેલા હું હીરા ધસતો હતો.હીરા ધસવાનું કામ સને-1972 થી સને-1987 સુધી હીરા ધસવાનું કામ કરેલ.પહેલા મે હીરાના કારીગર તરીકે કામ કરેલ

ત્યાર બાદ હું હીરાનું કારખાનું ચલાવતો હતો.એ વાત ખરી છે કે, નગીનભાઈ પણ બુહારી ખાતે હીરાનું અલગ કારખાનું ચલાવતા હતા.અમારું રહેવા ખાવાનું સને-1972 સુધી સંયુક્ત (ભેગું) હતું.અગાઉની વહેંચણી રદ થયેલ હોવાથી સને-1985 વાળી વહેંચણી કરવાનું કારણ ઉપસ્થિત થયેલ.સને-1985 પહેલાની વહેંચણી સને-1982 માં થયેલ.એ વહેંચણીમાં મારા ભાઈએ પિતાની બધી જમીનો વહેંચણીમાં લખાવી દીધેલ અને મારા પિતાજી પાસે પોતાના જીવન નિર્વાહ માટે સારી જમીન ન હોય ,ફરીથી 1985 માં વહેંચણી કરેલી.સને-1982 ની વહેંચણીની નકલ મારી પાસે નથી પરંતુ તેનો ઉલ્લેખ 91/1983 વાળા દાવામાં કરવામાં આવેલ છે જે દાવાની નકલ મારી પાસે છે જે હું રજુ કરવા સહમત છું.એ વાતની મને ખબર નથી કે, મારી સરતપાસમાં મરહુમ ભુલાભાઈના વીલનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ છે તે વીલ અંગે પ્રોબેટ મેળવવામાં આવેલ છે કે કેમ?મારી માતાના વીલ બાબતે પ્રોબેટ મેળવવાનો પ્રશ્ન ઉભો થયેલ નહી.મારી માતાનું નામ ડાહીબેન છે.એ વાત ખરી છેકે,મારા પિતાના વીલ સંદર્ભે મારી માતાના નામે મિલકત કરવાના પ્રસંગે રેવન્યુમાં મે વાંધો લીધેલ.મને આંક-93 વાળો દસ્તાવેજ બતાવવામાં આવે છે જે જોઈને કહું છું કે, તેમાં મારી સહી છે અને જે વાંધા અરજી મે આપેલ તે છે.એ વાત ખરી છેક, મે વાંધા અરજી આપેલ તેનો તકરારી કેસ નં.2/2005 પડેલો અને તેમાં મામલતદારશ્રી જી.આર.પરમાર સાહેબનાઓએ હુકમ કરેલ.એ વાત ખરી છેકે, તે હુકમમાં એવું જણાવવામાં આવેલ કે, વીલ અંગે પ્રોબેટ મેળવવામાં આવેલ નથી જેથી નોંધ નામંજુર કરવામાં આવે છે.જે કેસમાં વાદી તરીકે મોહનભાઈ ભુલાભાઈ પટેલ એટલે કે હું અને પ્રતિવાદી તરીકે ડાહીબેન ભુલાભાઈ કે જેઓ મારી માતા છે તેઓ હતા.અને તેમાં ડાહીબેન ભુલાભાઈનું સરનામું ઈરીગેશન રેસ્ટહાઉસ,કડોદ,કે/ઓ.લલ્લુભાઈ ડી.પટેલ દર્શાવવામાં આવેલ છે.આ લલ્લુભાઈ ડી.પટેલ મારા બનેવી થાય છે તેઓ મારી બહેન વજીયાબેનના પતિ થાય છે જેઓ હાલના કામે વાદી નં.3 છે.મને એ વાતની ખબર નથી કે,મારી માતા ડાહીબેને મામલતદારશ્રીના તકરારી કેસ નં.2/2005 ના હુકમ પછી મારા પિતા ભુલાભાઈના વીલ અંગે કોઈ પ્રોબેટ મેળવેલ કે કેમ? એ વાતની મને ખબર નથી કે, તકરારી કેસ નં.2 /2005 માં થયેલ હુકમ વિરૂધ્ધ મારી માતાએ કોઈ અપીલ કરેલ કે કેમ?એ વાતની મને ખબર નથી કે,મારી માતાએ મારા પિતા ભુલાભાઈનું વીલ સાચુ છે કે વ્યાજબી છે તે બાબત અંગે કોઈ દાવો કરેલ કે કેમ?એ વાત ખરી નથી કે, મારી માતાએ મારા પિતાનું વીલ પુરવાર કરવા માટે કોઈ હકક કે દાવો કરેલ નહી.સાહેદ સ્વૈચ્છાએ જણાવે છે કે,મારી માતાએ મારા પિતાનું વીલ પુરવાર કરવા માટે કોઈ હકક કે દાવો કરેલ કે કેમ? તેની મને ખબર નથી.એ વાતની મને ખબર નથી કે,મારા પિતાએ તેમના વીલમાં મને કે મારા પત્ની કે બાળકોને કોઈ હકક આપેલ કે કેમ?એ વાત ખરી છે કે,હાલના કામે મારા પિતાનું વીલ રજુ થયેલ છે.આ વીલ મે વાંચેલ છે કે કેમ? તેની મને ખબર નથી.એ વાત ખરી નથી કે, મારી સરતપાસમાં મારા પિતા ભુલાભાઈના વીલ અંગે જો કોઈ ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ હોય તો તે ખોટો છે.એ વાત ખરી છે કે,મે આ વીલ વાંચેલ ન હોય તે સાચું છે કે ખોટું તે હું કહી શકુ નહી.એ વાત ખરી નથી કે,મારી સરતપાસ સાથે મારા પિતાનું વીલ રજુ થયેલ છે કે કેમ? તેની મને ખબર નથી.મારા

પિતાજીએ તેઓના વીલમાં" મારો વચલો દિકરો મોહનભાઈ ભુલાભાઈ મારી સાથે છેલ્લા વીસેક વર્ષથી મિલકત બાબતમાં કોર્ટ કચેરીમાં લડતો આવેલ છે અને તેણે મારા લોહીનું પાણી કરી દીધું છે જે મારા કહ્યામાં નથી." એવું લખેલ હોય તો તેની મને ખબર નથી.એ વાત ખરી છેકે,મારા પિતાએ તેમના વીલમાં મને કોઈ હકક -હિસ્સો આપેલ નહી .એ વાત ખરી છેકે,હું મારા પિતા ભુલાભાઈના વીલનો લાભાર્થી નથી.એ વાત ખરી નથી કે,હું મારા પિતાના વીલમાં લાભાર્થી ન હોય,ભુલાભાઈના વીલ વિરુદ્ધ મારી માતાની એન્ટ્રી બાબતે વાંધા અરજી આપેલ.એ વાતની મને ખબર નથી કે, મારી માતા ડાહીબેનના ગુજરી ગયા બાદ 09 વર્ષ 6 માસ અને 8 દિવસ પછી મારી પત્ની મનુબેન મોહનભાઈ, તથા મારા પુત્ર યજ્ઞેશભાઈ મોહનભાઈ અને નયનેશ મોહનભાઈએ મારા પિતાજીના વીલની નોંધ રદ થયા બાબતે અપીલ કરેલી કે કેમ?એ વાતની મને ખબર નથી કે, તે કામે હું પક્ષકાર તરીકે હતો કે કેમ?મને આંક-90 વાળો દસ્તાવેજ બતાવવામાં આવે છે જે વ્યારા નાયબ કલેક્ટર સાહેબની કોર્ટમાં ચાલેલ આર.ટી.એસ.ઢીલ અરજી નં.145/2015 નું રેકર્ડ બતાવવામાં આવે છે જે જોઈને કહું છું કે તેમાં સામાવાળા નં.5 તરીકે મારા નામ-મોહનભાઈ ભુલાભાઈ પટેલનો ઉલ્લેખ છે.હાલના કામે આંક-90, 91,92 અને 93 થી રેવન્યુ પ્રકરણોની નકલો રજુ થયેલ છે.

(8.1) ઉપરોક્ત મુજબ ઊલટતપાસ થયા બાદ કોર્ટ નો રિશેશ સમય થયેલ હોય અને વાદી તરફે વધુ ઊલટતપાસ માટે મુદત રિપોર્ટ આપેલ હોય વધુ ઊલટતપાસ માટે મુલતવી રાખવામાં આવેલ.

(8.2) ત્યારબાદ તારીખ 15/02/2025 ના રોજ પ્રતિવાદી ની વધુ ઊલટતપાસ લેવામાં આવેલ છે જેમાં તેઓએ જણાવેલ છે કે,હાલના કામે અમોએ નિ.106/4 રે.દિ.નં.91/83 ના દાવાની અરજી રજુ કરેલ છે.એ વાત ખરી છે કે,એ દાવો વાદી-ભુલાભાઈ ભીખાભાઈએ પ્રતિવાદી-મોહનભાઈ ભુલાભાઈ અને નગીનભાઈ ભુલાભાઈ વિરુદ્ધ કરેલ અને તે દાવામાં તેણે એવી રજુઆત કરેલ કે,કોઈપણ સંજોગોમાં વાદગ્રસ્ત મિલકત નામદાર અદાલત એકત્ર કુટુંબની મિલકત માને તો હું વાદી પોતે એકત્ર કુટુંબનો વડીલ શપ્શ અને વહીવટ કર્તા હોય તે મિલકતનો વહીવટ કરવાનો હું વાદીને હકક અને અધિકાર છે."એ વાત ખરી છેકે, સદર રે.દિ.નં.91/83 ની દાવા અરજીના પેરા-૨ માં હાલની વાદગ્રસ્ત મિલકતોનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ છે.એ વાત ખરી નથી કે, તે દાવાના હુકમમાં સદર વાદગ્રસ્ત મિલકતો વડીલો પાર્શ્વત મિલકત અને વડીલો પાર્શ્વત મિલકતોમાંથી ખરીદ કરેલ તેવું નકકી થયેલ જેથી મે હાલના કામે તેના જજમેન્ટની નકલ રજુ કરેલ નથી.હાલના કામે રજુ થયેલ નિ.106/4 વાળા દસ્તાવેજને પાકો આંક.109 આપવામાં આવે છે.મારે કે મૈ.નગીનભાઈ ભુલાભાઈ કે મૈ.ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈ કે મારી બહેન વજીયાબેન વચ્ચે કોઈ મનદુખ કે ઝઘડો કે તકરાર હતી નહી. મારી માતા ડાહીબેનને મૈ.નગીનભાઈ સાથે મનદુખ હતું.બીજા સાથે મારી માતાને મનદુખ હતુ કે કેમ તેની મને ખબર નથી.મારા પિતાજીને તેઓના છોકરાઓ સાથે મનદુખ થયેલું જે અંગે પાછળથી સમાધાન થઈ ગયેલ.સવાલ:-મોજે.બાગલપુરની

બ્લોક નં. 137 વાળી જમીન કોની માલિકીની છે તે તમે જાણો છો?જવાબ:-મોજે.બાગલપુરની બ્લોક નં.137 વાળી જમીન વાદીનં-3 વિજ્યાબેન અને વાદી નં.4 પદમાબેનના વારસોના કબજા ભોગવટામાં છે.આ જમીન તેઓના કબજા ભોગવટામાં અમારા પિતાજીએ સને-1980 માં તેઓને આપેલી છે.એ વાત ખરી છેકે, હું ભુલાભાઈના વીલનો બેનીફીશીયરી નથી પરંતુ તે એ હકીકતની પાછળથી ખબર પડેલી કે તેમા બેનીફીશીયરી તરીકે મારી માતાનું નામ છે.આ વીલ વ્યારા સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરીમાં નોંધાયેલ તેની મને પાછળથી ખબર પડેલ.એની મને સૌપ્રથમ ક્યારે ખબર પડેલી તેની હાલ મને યાદ નથી.તેની જાણ મને કેવી રીતે થયેલ તે પણ હાલ યાદ નથી.તે વીલ કોણે અને કોની પાસે કરાવેલ તેની મને ખબર નથી.એ વીલ ભુલાભાઈએ ક્યારે તૈયાર કરાવેલ તેની પણ મને ખબર નથી.ભુલાભાઈએ કરેલ અસલ વીલ કોની પાસે છે તેની મને ખબર નથી.એ વીલમાં સાક્ષી તરીકે ભોજપુર નજીક ગામના વ્યક્તિ હતા તેવું મને પાછળથી જાણવા મળેલુ. આ વીલના સાક્ષીઓને મારે મળવાનો પ્રસંગ બનેલ નહી.આ સાક્ષીઓ મારી નાતના કે મારા સગા સંબંધી નથી.એ વાત મને યાદ નથી કે,મારા બાપુજી ભુલાભાઈએ તેમના વીલમાં બાગલપુરની બ્લોક નં.137 વાળી જમીન વિજ્યાબેન અને પદમાબેનને આપેલ તેનો ઉલ્લેખ કરેલ કે કેમ? આ વીલ નોંધાયેલ તે વખતે મારા બાપુજીની ઉંમર કેટલી હતી તે ચોકકસ મને યાદ નથી. સાહેબ સ્વૈચ્છ્યાએ જણાવે છે કે,વીલ સને-1996 માં નોંધાયેલ અને મારા બાપુજી સને-1997 માં મરણ પામેલ. મારા બાપુજી ગુજરી ગયા ત્યારે મારા બાપુજીની શારીરીક સ્થિતી તંદુરસ્ત હતી. મારા બાપુજી ગુજરી ગયા ત્યાર હરતા-ફરતા હતા કદાચ હાર્ટ એટેક આવતા ગુજરી ગયા હોય તેવું બની શકે.તેઓ પેલાડ બુહારી ગામે ઘરે ગુજરી ગયેલ.તેઓ ગુજરી ગયા ત્યારે મારી માતા સાથે રહેતા હતા.એ વાત ખરી છે કે, મારા બાપુજી ગુજરી ગયા તે સમયે મારું ,નગીનભાઈ,ઈશ્વરભાઈ તથા મારા બા-બાપુજીનું રહેવાનું સ્થળ અલગ અલગ હતું. નગીનભાઈના મકાનનો નંબર મને હાલ યાદ નથી પરંતુ તેઓ ત્રીજા ઘરે રહેતા હતા.ઈશ્વરભાઈ ગામમાં બીજા ફળીયામાં રહેતા હતા.હું પણ બીજા ફળીયામાં રહેતો હતો.બા-બાપુજી રહેતા હતા તે મકાનનો નંબર હાલ મને ખબર નથી.હું રહેતો હતો તે ફળીયાનું નામ બુહારી ગામમાં રહેતો હતો અને પિતાજી પેલાડ બુહારી ગામે રહેતા હતા અને આ બંને ગામની વચ્ચે નદી આવે છે.એ વાત ખરી છે કે,બા-બાપુજી રહેતા હતા તે મકાનની બાજુમાં ઈશ્વરભાઈનું મકાન અને તેની બાજુમાં નગીનભાઈનું મકાન આવેલ હતું અને નગીનભાઈની બાજુમાં મારું મકાન આવેલું હતું.નગીનભાઈ પેલાડ બુહારી ગામે રહેતા હતા.મારા ઈ ગુજરી ગયા ત્યારે પેલાડ બુહારી ગામે રહેતા હતા.મારા બા પેલાડ બુહારી ગામે મારા ઘરમાં ગુજરી ગયેલા.હાલ ભુલાભાઈ તથા ઈશ્વરભાઈનું મકાન બંધ છે.મારા બા ગુજરી ગયા ત્યારે મારી સાથે જ રહેતા હતા.મારો દિકરો સુરત મુકામે રહેતો હોય પોતાનું વીલ સુરત મુકામે કરેલ. બાએ વીલ કર્યુ ત્યારે હું હાજર ન હોય તેથી કોણ કોણ હાજર હતું તે હું કહી શકું નહી.પાછળથી મને જાણવા મળેલ કે, પ્રકાશભાઈ પંચાલ, ભરતભાઈ પટેલ, બે જણા હાજર હતા.આ સીવાય બીજુ કોઈ હાજર હતુ કે કેમ તેની મને ખબર નથી.આ વીલ સુરતમાં ટાઈપ થયેલ પરંતુ સુરતમાં કઈ જગ્યાએ ટાઈપ થયેલ તેની મને ખબર નથી.મારા બા આશરે બે મહિના માટે

મારા દીકરાના ઘેર સુરત મુકામે રોકાયેલ.મારા દિકરા-નૈનેશકુમાર મોહનભાઈના ઘરનું સરનામું -રેવાનગર, સુભાષ ગાર્ડન, મોટા ભાગળ, સુરત છે ત્યાં મારા બા બે મહિના રોકાયેલ.અને તે વીલ મારા ઉપર જણાવેલ સરનામે કરવામાં આવેલ.મારા બા સુરત મુકામે રોકાયેલા ત્યારે તેઓની શારીરીક તંદુરસ્તી સારી હતી.બાએ વીલ કર્યુ ત્યારે તેમની ઉંમર કેટલી હતી તેની મા ખબર નથી.મારા બા ગુજરી ગયા ત્યારે તેઓની ઉંમર કેટલી હતી તેની પણ મને ખબર નથી.મારા બાએ કરેલ વીલ મેં પાછળથી વાંચેલ.વીલ કર્યા બાદ આશરે એકાદ વર્ષ બાદ મેં વાંચેલ.મોજે.બાગલપુરની બ્લોક નં.137 વાળી જમીન વાદીનં-3 વિજ્યાબેન અને વાદી નં.4 પદમા બેન નાઓને સને-1980 માં આપેલી છે તેવી હડીકતનો ઉલ્લેખ મારી બાએ તેઓના વીલમાં કરેલ છે. મારી બાએ કરેલ વીલમાં પણ હું બેનીફીશીયરી નથી.મેં મારી બાને પુછેલ નહી કે તેણે બનાવેલ વીલમાં મને, ઈશ્વરભાઈ કે નગીનભાઈ કે તેઓના વારસોને કેમ કંઈ આપેલ નથી.સાહેદ સ્વૈચ્છાએ જણાવે છે કે, એટલા માટે પુછેલ નહી કે,બાએ પોતાની મરજીથી બનાવેલ.એ વાત ખરી નથી કે, મારી બાએ પોતાની હયાતીમાં મરહુમ ભુલાભાઈનો અમલ કરવાનો નથી તેવું જણાવી દીધેલ.એ વાત ખરી નથી કે, ભુલાભાઈએ તેમના વીલમાં મોહન એટલે કે મને કંઈ આપવાનું નથી એવું જણાવેલ હોવાના કારણે મેં મારી બાના નાદાનું વીલ બનાવીને મારા દિકરા તથા મારા પત્નિનું નામ બેનીફીશીયરી તરીકે રાખી ખોટું વીલ બનાવી દીધેલ.એ વાત ખરી નથી કે, મારી બાનું વીલ અમોએ ખોટું બનાવટી ઉપજાવી કાઢેલ છે મારી બાએ તેઓની મરજીથી બનાવેલ નથી.એ વાત ખરી નથી કે,આ વીલ કરતી વખતે મારી માતા સારું -નરસુ સમજી શકે તેવી સ્થિતિમાં ન હતા. એ વાત ખર નથી કે, મારા પુત્ર નૈનેશે મારી બાને ખોટી રજુઆત કરી અને અયોગ્ય રીતે પ્રભાવમાં લઈ ખોટું વીલ બનાવી લીધેલ છે.મને વહેંચણીમાં મળેલ જમીનનો નંબર -129 પૈકી 3 મોજે.બાગલપુર છે.બાએ કરેલા વીલમાં 129/3 વાળી જમીનનો ઉલ્લેખ કરેલ છે.એ વાત ખરી નથી કે,મારી બાને ઉધુ-સીધું સમજાવી અમો સુરત લઈ ગયેલ. એ વાત ખરી નથી કે, મારી બાની એકલતાનો ગેર લાભ લઈ ખોટું અને બનાવટી વીલ ઉભુ કરેલ.એ વાત ખરી નથી કે,મારે તમામ મિલ્કત પડાવી લેવી હોય, વીલ વાળી ખોટી વાત ઉભી કરેલ છે.એ વાત ખરી નથી કે, મારા જવાબમાં જણાવેલ તમામ હકીકત ખોટી અને ઉપજાવો કાઢેલ છે. એ વાત ખરી નથી કે મેં અને મારા દિકરાએ ભેગા થઈ ખોટા દસ્તાવેજો ઉભા કરેલ છે.એ વાત ખરી નથી કે, વીલના સાક્ષી પ્રકાશભાઈ અમ્રતભાઈ પંચાલ એ મારા બંને દિકરાના મિત્ર થાય છે.એ વાત ખરી છે કે, વીલના બીજા સાક્ષી ભરતભાઈ દિનુભાઈ પટેલ મારા સગા જમાઈ થાય છે.એ વાત ખરી નથી કે, આ બંને સાક્ષીઓને ખોટી રજુઆતો કરી હાલનું ખોટું વીલ ઉભું કરેલ છે.

(9) પ્રતિવાદી તરફે આંક 111 થી સાહેદ ભવનભાઈ નાઓની સોગંદ ઉપર તપાસેલ છે જેમાં તેઓએ જણાવેલ છે કે,હમો ઉપરોક્ત સરનામે રહેતા આવેલા છે અને ખેત મજુરી કરી અમારુ તથા અમારા કુટુંબનું ગુજરાન કરતાં આવેલા છે. ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ ભંડારીને હમો અમારા ગામે કેરી લેવા આવતા હતાં તેથી ઓળખાણ થયેલી.ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ ભંડારીએ તેમની હયાતીમાં તેમની માલ

મિલકતો અંગે આશરે 30 વર્ષ અગાઉ એક વસીયતનામું કરેલું, અને તે વસીયતનામા થકી સદર વસીયતનામામાં જણાવેલી માલ મિલકતોનો માલિકી હકક પોતાની પત્ની ડાહીબેનને આપેલ છે અને તેઓને વસીયતનામાના માલિક બનાવેલ છે તેવું લખાણની વાત કરેલી. સદર વસીયતનામામાં લખેલી તમામ હકીકતોથી ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ ભંડારીનાએ હમોને તથા ધનજીભાઈ ચાંદીયાભાઈ ગામીતને માહિતગાર કરેલા અને ટાઈપ કરેલ વીલમાં લખેલી તમામ હકીકતો હમોને તથા ધનજીભાઈ ચાંદીયાભાઈ ગામીતનાને જણાવેલી અને ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ ભંડારીનાએ હમારી હાજરીમાં સદર વસીયતનામા ઉપર સહી કરેલી અને તેમના કહેવાથી લખાણમાં પ્રથમ ભુલાભાઈએ પછી ધનજીભાઈએ અને તે બાદ હમોએ ઓળખ આપતી સહી કરેલી. આમ ઉપરોક્ત વસીયત ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ ભંડારીનાએ તન-મનની સાવધ અવસ્થામાં હમારી હાજરીમાં સબ રજીસ્ટ્રારશ્રી, વ્યારા રૂબરૂ સહી, અંગુઠા કરી આપેલ છે. હમારી હાજરીમાં ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ ભંડારીનાએ વસીયત કરેલાની સાચી હકીકત નામદાર કોર્ટના રેકર્ડ ઉપર આવે તેવા હેતુથી કોર્ટમાં જુબાની આપવા આવેલ છું જુબાની લખાવવા હું તથા મોહનભાઈ બલેશ્વર મુકામે વડીલશ્રીની ઓફીસે રવિવારની રજાને દિવસે ગયેલા. વસીયત બાબતે વકીલ સાહેબે મને પુછપરછ કરેલી તેના મે જે જવાબો આપેલ તે મુજબ લખાણ કરેલું અને લખાણ કોર્ટ માં રજૂ કરેલ છે તેજ છે. તેમાં લખેલું સાચું છે.

(9.1) સદર સાહેબ ની વાદી ના વી.વ.શ્રી દ્વારા કરવામાં આવેલ ઊલટતપાસ માં સ્વીકારેલ છે કે, હું ધોરણ-5 સુધી ભણેલ છું. મારું ગામ ભોજપુર નજીક છે. એ વાત ખરી છેક, ભોજપુર ગામ વ્યારા તાલુકામાં આવેલ છે. હાલની દાવાવાળી જમીન બુહારી ગામે આવેલ છે. ભોજપુર ગામ અને બુહારી વચ્ચે આશરે 15 થી 20 કિમીનું અંતર છે. હું મોહનભાઈને ઓળખું છું. હું તેઓને છેલ્લા એક મહિનાથી ઓળખું છું. મોહનભાઈએ મને ભુલાભાઈના વીલમાં તમારું નામ છે તેવી જાણ કરેલી તેથી હું ઓળખું છું. આ પહેલા મારે મોહનભાઈને ઓળખવાનો પ્રસંગ બનેલ નહી. મોહનભાઈએ મને જણાવેલ કે, વકિલ સાહેબ પાસે જવાનું છું. હું મારી સાથે મારું આધારકાર્ડ લાવેલ છું. જે મારો ઓળખ અંગેનો પુરાવો. છે. મારો જન્મ સને-1958 નો છે તારીખ યાદ નથી. હું ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ ભંડારીનાઓને ઘણા વર્ષોથી ઓળખું છું. ભુલાભાઈનાઓ ધનજીભાઈ ચાંદીયાભાઈનાઓ તથા બીજા લોકો પાસેથી થોડી-થોડી કેરી લેતા હતા. ભુલાભાઈ કેરીનો વેપાર કરતા કે કેમ? તેની મને ખબર નથી. ભુલાભાઈ બળદ ગાડું લઈને આવતા. ભોજપુર થી વ્યારા પાચેક કિ.મી.નું અંતર છે. મે મારી સરતપાસમાં જણાવેલ હકીકત કે, ભુલાભાઈએ અમોને વીલથી માહિતગાર કરેલા તે તા.11/12/1996 ના રોજ બપોરના 1.00 વાગ્યે માહિતગાર કરેલા. આ વાત અમોને સબરજીસ્ટ્રાર કચેરીમાં કરેલ. ભુલાભાઈનાઓએ મને સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરીમાં બોલાવેલ. ભુલાભાઈએ મને બે દિવસ પહેલા વ્યારા સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરીમાં આવવાનું કહેલું. ભુલાભાઈએ તે વખતે મને જણાવેલ છે કે, મારી જમીન મારા ધર્મ પત્નીના નામે કરવાની છે તેથી વ્યારા સબ રજીસ્ટ્રાર ખાતે મને આવવા જણાવેલ. હું વ્યારા સબ રજીસ્ટ્રાર ખાતે

સાઈકલ લઈને ગયેલ.આ ધનજીભાઈ પણ સાઈકલ લઈને વ્યારા સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરીએ આવેલા. આ ધનજીભાઈ ચાંદીયાભાઈ મારા કાકા થાય છે જેઓ મરણ ગયેલ છે.આ ભુલાભાઈ મારી નાતના નથી કે મારા ગામના પણ નથી.સાહેબ સ્વૈચ્છાએ જણાવે છે કે,ભુલાભાઈ સાથે અમારી ઓળખાણ હતી તેથી ગયેલા.મારે સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરી ખાતે એક કલાક રોકાવાનું થયેલુ.ભુલાભાઈ પહેલા મારા ગામ ભોજપુર આવેલા અને ત્યાં થી તેમની સાથે સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરી વ્યારા ખાતે ગયેલ.સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરી ખાતે મે બે-ત્રણ સહી કરેલ પરંતુ કેટલી સહી કરેલી તેની મને ખબર નથી.અમે સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરીમાં કોઈ અંગુઠા કરેલા નહી.એ વાત ખરી છે કે,મારી સરતપાસમાં અમે અંગુઠા કરેલ હોવાનું જણાવેલ હોય તો તે હકીકત ખોટી છે.ભુલાભાઈ ભોજપુર ખાતે આવ્યા તે સમયે લખાણ તૈયાર ટાઈપ કરેલું હતું.એ વાત ખરી છે કે, તે લખાણ ક્યાં અને કોની પાસે ટાઈપ કરાવેલ તે ખબર નથી.મે આ બે-ત્રણ સહી કેટલા કાગળ પર કરેલ તે મને ખબર નથી.આ લખાણમાં સ્ટેમ્પ પેપર હતું કે કેમ તે મને ખબર નથી.આ ભુલાભાઈને કેટલા દિકરા-દિકરી છે તેની મને ખબર નથી.આ ભુલાભાઈએ જ્યારે મને બોલાવેલ તે વખતે તેમની ઉંમર કેટલી હતી. તે મને ખબર નથી.આ વીલ વાળા લખાણમાં ક્યા નંબરની જમીન લખેલ તે મને ખબર નથી.તેમાં કેટલી મિલકતો લખેલ તેની પણ મને ખબર નથી. તે લખાણમાં ભુલાભાઈના કેટલા દિકરા-દિકરી લખેલ તેની પણ મને ખબર નથી. આ વીલમાં ભુલાભાઈ અવસાન પામે તો તેમનો અગ્નિદાહ કોણે કરવો તે લખેલ કે કેમ તેની પણ મને ખબર નથી.આ વીલમાં ભુલાભાઈએ મિલકતમાં કોને ભાગ નહી આપવો તેનો કોઈ ઉલ્લેખ કરેલ કે કેમ? તેની મને ખબર નથી.ભુલાભાઈએ તેમના વીલમાં ઈલેક્ટ્રીક મોટર, કુવો, રાસરસીલું કે ખુલ્લી જમીન કોને આપવી તે બાબતે કોઈ ઉલ્લેખ કરેલો કે કેમ? તેની મને ખબર નથી.ભુલાભાઈના દિકરાના દિકરાનું નામ શું છે તેની મને ખબર નથી.ભુલાભાઈને તેમના દિકરા મોહનભાઈએ ખુબ જ માનસીક ત્રાસ આપેલ અને તેમની વિરુદ્ધ કોર્ટ કચેરીની કાર્યવાહી કરેલ હોય તેની મને ખબર નથી.અને એવી કોઈ વાત મને ભુલાભાઈએ કરેલ નહી કે તે બાબતે આજદીન સુધી મને કોઈ હકીકતની ખબર નથી.એ વાત ખરી છે કે, ભુલાભાઈ ટાઈપ કરેલું કાગળ લઈને આવેલ તેમાં તેમની સહી કરેલ અને ત્યાર બાદ અમે ભોજપુર ખાતેથી વ્યારા સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરી વ્યારા ખાતે ગયેલ.ભુલાભાઈ તથા ધનજીભાઈ ચાંદીયાભાઈએ સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરી ખાતે કેટલી સહી કરેલ તેની મને ખબર નથી.હું મોહનભાઈ સાથે બલેશ્વર વકિલ સાહેબને ત્યાં ગયેલ. એ વાત ખરી છેકે,ત્યાં મને મારી અને ચાંદીયાભાઈની સહી બતાવેલ અને ત્યાં વકિલ સાહેબ રૂબરૂ અમોને જણાવેલ કે,તમારી સહી છે તેવું તમારે કોર્ટમાં કહેવાનું છે. એ વાત ખરી છે કે, તે આધારે હું આજરોજ નામદાર કોર્ટમાં જુબાની આપવા આવેલ છું.ભુલાભાઈ તેમની સાથે કેટલા કાગળ લાવેલા તે મને ખબર નથી.એ વાત ખરી છે કે,મારી ઉલટતપાસમાં મે વીલની જે તારીખ જણાવેલ છે તે મોહનભાઈએ મને જણાવેલ હોય તેથી મે નામદાર કોર્ટમાં જણાવેલ છે.મને મારા લગ્નની તારીખની ખબર નથી. મને મારા દિકરાઓના જન્મની તારીખ પણ ખબર નથી.એ વાતની મને ખબર નથી કે, આ વીલ મોહનભાઈએ ઉભુ કરેલ છે કે કેમ?એ વાત ખરી છેકે, મોહનભાઈના કહેવાથી હું જુબાની આપવા

આવેલ છુ.એ વાત ખરી નથી કે, મારી રૂબરૂમાં ભુલાભાઈએ સહી કરેલ નથી. એ વાત ખરી નથી કે,હું ભુલાભાઈને ઓળખતો હોય તેથી તેમના દિકરા મોહનભાઈના સમર્થનમાં હાલની ખોટી જુબાની આપું છુ.

(10) પ્રતિવાદી તરફે આંક 112 થી સાહેદ ભરતભાઈ દિનુભાઈ ની સોગંદ ઉપર જુબાની રજૂ કરેલ છે જેમાં તેઓએ જણાવેલ છે કે,હમો ઉપરોક્ત સરનામે રહેતા આવેલા છે અને એક્ષીસમેક્ષ લાઇફ ઇન્સ્યોરન્સ કંપનીમાં જોબ કરી અમારુ તથા અમારા કુટુંબનું ગુજરાન કરતાં આવેલા છે.ડાહીબેન ભુલાભાઈ (પટેલ) તે ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ ભંડારીને હમો અમારા ગામના રહેવાસી હોવાથી તથા સગપણમાં દાદી સાસુ થતા હોવાથી ઓળખતા આવેલા. ડાહીબેન ભુલાભાઈ(પટેલ) ભંડારીએ સને 2010 ના અરસામાં હમોને તેઓના પૌત્ર નૈનેષકુમાર પાસે ફોન કરાવી મળવા માટે બોલાવેલા. જેથી હમો બુહારીના જ રહીશ હમારા મિત્ર પંકજભાઈ અમ્રતભાઈ પંચાલ કે જેઓ પણ સુરત મુકામે આર્કિટેક્ચરની ઓફીસમાં જોબ કરતા હોય તેઓ સાથે મા ડાહીબેન કે જેઓ મોરા ભાગળ મુકામે તેમના પૌત્ર નૈનેષને ત્યાં રહેતા હોય ત્યાં મળવા સાંજે આશરે છ વાગ્યાની આસપાસ ગયેલા. જ્યાં તેઓએ હમોને પોતે વીલ કરવાની ઇચ્છા દર્શાવેલી અને વિગતો આપેલી. જેથી હમોએ તેમણે આપેલ વિગતો મુજબ લખાણ મુકામે જઈ તેઓને વાંચી સંભળાવેલુ અને તેઓએ પોતાની ઇચ્છા મુજબનું લખાણ હોવાનું જણાવેલું.ત્યારબાદ બે દિવસ બાદ હમો ડાહીબેનને રેવાનગર મુકામે લેવા સવારના અગીયાર વાગ્યાના અરસામાં ગયેલા.જે તે વખતે નૈનેષકુમાર પત્નિ ઘરે હતા.તેઓએ મને તથા ડાહીબેનને પુછેલ કે ક્યાં જાઓ છો તો ડાહીબેને મિલકતો અંગે મારે લખાણ કરાવવુ છે. જેથી જાઉ છું તેવુ જણાવેલુ. તે બાદ ચોક બજાર કિલ્લામાં હમો તથા ડાહીબેન રીક્ષામાં ગયેલા અને ત્યાં હમોએ હમારા મિત્ર પંકજભાઈને બોલાવેલા. જ્યાં ડાહીબેનને ફરી વસીયતનામું વાંચી સંભળાવેલું અને તેમણે પોતાની ઇચ્છા મુજબનું લખાણ હોય હમારી તથા પંકજભાઈની હાજરીમાં નોટરી પાસે ગયેલા. નોટરીએ હમો ત્રણેયના ફોટા તથા ઓળખ કાર્ડની કોપી માંગેલ અને ફોટા લગાડી ડાહીબેને હમારી હાજરીમાં લખાણ ઉપર નોટરીએ આશરે સાત આઠ સહી કરાવેલી અને તે બાદ હમોએ પ્રથમ સહી કરેલ અને તે બાદ પંકજભાઈએ સહી કરેલી. આમ ડાહીબેને હયાતીમાં તેમની માલ મિલકતો અંગે આશરે ૧૪વર્ષ અગાઉ એક વસીયતનામું કરેલુ, અને તે વસીયતનામા થકી સદર વસીયતનામામાં જણાવેલી માલ મિલકતોનો સંપુર્ણ માલિકી હકક પોતાની પુત્રવધુ મનુબેન મોહનભાઈ પટેલ તથા પૌત્રૌ યજ્ઞેશકુમાર મોહનભાઈ પટેલ અને નૈનેષકુમાર મોહનભાઈ પટેલને આપેલ છે અને તેઓને વસીયતનામાના થકી માલિક બનાવેલ છે તેવું લખાણ કરેલુ.સદર વસીયતનામા માં ડાહીબેન ભુલાભાઈ ભંડારી(પટેલ)નાએ તન-મનની સાવધ અવસ્થામાં હમારી હાજરીમાં નોટરી રૂબરૂ સહી, અંગુંઠા કરી આપેલ છે. હમારી હાજરીમાં ડાહીબેન ભુલાભાઈ ભંડારી(પટેલ)એ વસીયત કરેલાની સાચી હકીકત નામદાર કોર્ટના રેકર્ડ ઉપર આવે તેવા હેતુથી કોર્ટમાં જુબાની આપવા આવેલ છું. જુબાનીનું લખાણ લખાવવા હું બીજા

સાક્ષી પંકજભાઈ તથા યજ્ઞેશભાઈ બલેશ્વર મુકામે વકીલશ્રીની ઓફીસે સાંજે છ વાગ્યા બાદ ગયેલા. વસીયત બાબતે વકીલ સાહેબે અમોને પુછપરછ કરેલી તેના મે જે જવાબો આપેલા તે મુજબ લખાણ કરેલુ અને લખાણ આ કોર્ટમાં રજુ કરેલ છે તેજ છે. તેમાં લખેલ સાચુ છે.

(10.1) સદર સાહેદ ની વાદી ના વી.વ.શ્રી દ્વારા કરેલ ઊલટતપાસ માં સ્વીકારેલ છે કે, હું હાલમાં સુરત મુકામે રીવર બેન્ક એપાર્ટમેન્ટ અડાજણ સુરત ખાતે રહુ છુ. મારી જન્મ તા. 22/6/1978 છે. મે બી.કોમ. સુધીનો અભ્યાસ કરેલ છે. હું સુરત મુકામે 25 વર્ષથી રહું છુ. હું દાવાના પક્ષકારોને ઓળખું છુ. એ વાત ખરી છે કે, પ્રતિનં. 1 મારા સસરા થાય અને પ્રતિવાદી નં. 2 મારા સાસુ થાય છે. એ વાત ખરી છે કે, પ્રતિવાદી નં. 3 તથા 4 મારા સાળા થાય છે. મારી પત્નિનું પત્નિનું નામ ડીમ્પલબેન છે. મારા બંને સાળા હાલમાં કોર્ટમાં હાજર છે તે છે. મારી પત્નિ હીરલબેન તરીકે પણ ઓળખાય છે અને તે હાલના કામે પ્રતિવાદી નં. 6 છે. મારા ઘરડા સાસુ ડાહીબેન ભુલાભાઈ અવસાન પામેલા છે. તેઓ ક્યારે અવસાન પામેલા તે ચોકકસ મને યાદ નથી. એ વાત ખરી છે કે, અમારા સમાજના બે ગામ છે (1) બુહારી અને (2) પેલાડ બુહારી. મોહનભાઈ પહેલા બુહારી રહેતા હતા હાલમાં ઘણા વખતથી પેલાડ બુહારી ખાતે રહે છે. આશરે 12-15 વર્ષથી પેલાડ બુહારી ખાતે રહે છે. મારા સસરા મોહનભાઈ ભવાની ફળીયામાં રહે છે, ઘર નંબર મને યાદ નથી. વાદી અલ્કેશભાઈ નગીનભાઈ વિગેરે પણ ભવાની ફળીયામાં રહે છે. અલ્કેશભાઈ જે મકાનમાં રહે છે તે મકાનનો નંબર મને ખબર નથી. ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના વારસો લગભગ સેલવાસ રહે છે. મારા ઘરડા સાસુ ડાહીબેન મારા સસરા મોહનભાઈના ઘરમાં તેઓની સાથે રહેતા હતા. એ વાત ખરી નથી કે, ડાહીબેન તેઓના પોતાના ઘર નં. 68 માં એકલા અને સ્વતંત્ર રહેતા હતા. મારા ઘરડા સાસુ ડાહીબેન સુરત ખાતે કઈ તારીખે રહેવા ગયેલ તે મને યાદ નથી પરંતુ મારા સાસુ ડાહીબેન સુરત મુકામે સને-2010 જુનમાં રહેવા ગયેલ. તેઓ સુરત ખાતે આશરે 10-15 દિવસ રહેલા. ડાહીબેન સુરત ખાતે રહેવા કેમ આવેલા તે પુછતા જણાવું છુ કે, મારા સાસુ અને સસરા પ્રવાસે જવાના હોય ડાહીબેનને સુરત ખાતે મુકી ગયેલ. એ વાત ખરી છે કે, મારી સરતપાસમાં એમ લખેલ છે કે, ડાહીબેને નૈનેશભાઈ પાસે ફોન કરાવી મળવા બોલાવેલા. એ વાત ખરી છે કે, ફોન ચોકકસ કઈ તારીખે કરેલ તે યાદ નથી. સાહેદ જણાવે છે કે, જુન મહિનામાં કરેલ. આ ફોન નૈનેશભાઈએ કરેલ અને મે ઉપાડેલ. નૈનેશભાઈએ ફોન કરીને, બા વાત કરવા માંગે છે તેમ જણાવેલ બીજી કોઈ હકીકત કહેલ નહી. ત્યાર બાદ, ડાહીબેને વાત કરેલ અને જણાવેલ કે, જમીન બાબતનું કામ છે તેના માટે મળવું છે તમારે સમય હોય ત્યારે આવજો. આ ફોન આવ્યાના બીજા દિવસે હું તેઓને મળવા ગયેલ. જેની તારીખ અને વાર મને યાદ નથી. મળવા માટે હું મારું ટુ વહીલર લઈને ગયેલ. હું ત્યાં પહોચ્યો ત્યારે નૈનેશભાઈના વાઈફ અને ડાહીબેન હાજર હતા. ડાહીબેને મને જણાવેલ કે, "જમીન બાબતે લખાણ કરાવવાનું છે અને મારે મારા હિસ્સાની જમીન મારી પુત્રવધુ મનુબેન તથા મારા પૌત્રો નૈનેશ અને યજ્ઞેશને આપવાની છે." પછી તેઓએ મને જમીનના કાગળો આપેલ અને કહેલ કે, આ જે જમીન છે મારે તેઓના હિસ્સે

આપવાની હોય તમે તે રીતે લખાણ કરી મને બતાવજો.મને આશરે ચાર-પાંચ જેટલા કાગળો આપેલા ચોકકસ સંખ્યા મને યાદ નથી.આ કાગળોમાં જમીનના 7/12 ના ઉતારા હતા.મે આ બાબતે મારા કાગળમાં નોટસ લખેલ.તે નોટ કાચા કાગળમાં લખેલ તે મારી પાસે હાલ નથી, તે ખોવાઈ ગયેલ છે.આ જમીનના હિસ્સાની વહેચણી માટે ડાહીબેને મને કોઈ ચોકકસ તારીખ કહેલ નહી.ડાહીબેનના કહ્યા પ્રમાણેનું લખાણ મે સુરતમાં વકિલશ્રી ભરતભાઈ જેનું પુરુ નામ મને ખબર નથી તેમની પાસે કરાવેલ. આ લખાણ મે ડાહીબેન સાથે વાતચીત થયાના બીજા દિવસે કરાવેલ.જે લખાણ ટાઈપ કરાવેલ તેની તારીખ મને યાદ નથી. તે લખાણ મે ડાહીબેનને લખાણ થઈ ગયાના બે દિવસ બાદ જે તારીખ મને યાદ નથી ત્યારે વાંચી સંભળાવેલું અને તેઓએ તે બરાબર હોવાનું જણાવેલ.તે વખતે નૈનેશભાઈ ત્યાં હાજર ન હતા પરંતુ તેઓના પત્ની હાજર હતા.આ લખાણ થયું ત્યારે ડાહીબેનની ઉંમર આશરે 75થી 80 વર્ષ જેટલી હશે.મે ડાહીબેનની ઉમરનો કોઈ પુરાવો લીધેલ નહી. એ વાતની મને ખબર નથી કે, આ રીતે કરેલું લખાણ સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરીએ નોંધાવવું પડતું હોય છે.ભરતભાઈ વકિલે મને એવું કહેલું નહી કે, આ લખાણસબ રજીસ્ટ્રાર કચેરીએ નોંધાવવીએ તો સાડ. ભરતભાઈ વકિલને હું ઓળખતો નથી પરંતુ સુરત કિલ્લામાં ઘણા વકિલો બેસે જ્યાં હું ગયેલ ત્યારે તેમને મળેલ.ડાહીબેને આપેલ જમીનના કાગળો સને-2010 ની સાલના હતા.એ જમીનના કાગળોમાં ડાહીબેનનું નામ હતું બીજા કોઈનું હતું કે કેમ તે મને ખબર નથી.એ વાત ખરી છેકે,સામાન્ય રીતે જમીનના કાગળોમાં જે જે વ્યક્તિઓના નામ હોય તેમની સંમતિ લેવી પડતી હોય છે.હું કુદરતી અને અકુદરતી મોત વચ્ચેનો તફાવત જાણું છું. ડાહીબેને મને કુદરતી રીત સીવાય તેઓનું અવસાન થાય તો વીલનો ઉપયોગ કરવો તેવું કંઈ કહેલ નહી.એ વાત ખરી છે કે, જો લખાણમાં એમ લખેલ હોય કે, કુદરતની ઈચ્છા વિરુદ્ધ મારું મોત થાય તે સંજોગોમાં આ લખાણનો ઉપયોગ કરવો તેમ લખેલ હોય તો તે ખોટું છે.મે ટાઈપીસ્ટને અન્ય કોઈના નામે જમીન હોય તે બીજાને આપવી તેવી હકીકત જણાવેલ નહી.મને ભુલાભાઈના વીલ વિશે કોઈ માહિતી નથી પરંતુ તેઓનું વીલ છે તેવું પાછળથી આશરે લખાણ થયા બાદ ડાહીબેન ગુજરી ગયા બાદ જાણવા મળેલ.ડાહીબેને તેના સંતાનો વિશે મને કહેલ નહી પરંતુ તેમના સંતાનો વિશે મને ખબર જ હતી. નગીનભાઈ ભુલાભાઈ અને ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈ સને-2010 માં હયાત ન હતા.જેવી રીતે યજ્ઞેશભાઈ અને નૈનેશભાઈ ડાહીબેનના વારસો થાય તેમ મૈ.નગીનભાઈ ભુલાભાઈ અને મૈ.ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના સંતાનો ડાહીબેનના વારસો થાય કે કેમ તે સવાલના જવાબમાં જણાવું છું કે, જે સગપણ યજ્ઞેશભાઈ અને નૈનેશભાઈને ડાહીબેન સાથે થાય છે તે જ સગપણ મૈ.નગીનભાઈ ભુલાભાઈ અને મૈ.ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના સંતાનોને થાય છે. મૈ.નગીનભાઈ ભુલાભાઈ અને મૈ.ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના સંતાનો વિશે મને માહિતી છે અને તેમના નામો મને ખબર છે.ડાહીબેને મૈ.નગીનભાઈ ભુલાભાઈ અને મૈ.ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના સંતાનોને કંઈ આપવા બાબતે મને કોઈ વાત કરેલ નહી.ડાહીબેનના કહેવાથી કરેલ લખાણમાં મૈ.નગીનભાઈ ભુલાભાઈ અને મૈ.ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના સંતાનોનું નામ ન લખવાનું કારણ પુછતા જણાવું છું કે, મને ડાહીબેને સ્પેસીફિક યજ્ઞેશ, નૈનેશ અને પુત્રવધુ મનુબેનનું નામ લખવા

જણાવેલ.એ વાત ખરી છે કે,ડાહીબેને જમીનના કાગળો સીવાય મને બીજું કંઈ આપેલ ન હતું.પંકજભાઈ અમરતભાઈ પંચાલ તેઓ બુહારી રહેતા હતા પરંતુ હાલ પાચ-સાત વર્ષથી બારડોલી રહે છે. પંકજભાઈ અમરતભાઈ પંચાલને લઈ આવવા માટે ડાહીબેને કહેલ. ડાહીબેનના દિકરા મોહનભાઈને ત્યાં પંકજભાઈ આવતા જતા હોય ડાહીબેન ઓળખતા હતા. પંકજભાઈ તે સમયે સુરત ખાતે આર્કિટેકની ઓફીસમાં કામ કરતા.મને ડાહીબેને ફોન કરેલ તે સમયે પંકજભાઈને લઈને આવજે તેવું જણાવેલ.એ વાત ખરી છેકે, અમારા ગામના અને અમારા સમાજના ઘણા માણસો સુરત મુકામે રહે છે. ડાહીબેને પંકજભાઈને લઈ આવવા કહેલું તે વખતે પંકજભાઈની ઉંમર આશરે 30- 32 વર્ષ હશે. એ વાત ખરી છે કે, સને-2010 ની સાલમાં અલ્કેશ, જયેશ પેલાડ બુહારી ખાતે રહેતા હતા.એ વાત ખરી છેકે, તેઓનું ઘર મોહનભાઈની બાજુમાં જ હતું. મૈ.નગીનભાઈ ભુલાભાઈ અને મૈ.ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના સંતાનોને ડાહીબેન કે મોહનભાઈ સાથે કોઈ અણબનાવ જેવું ન હતું.એ વાત ખરી નથી કે, સને-2010 ની સાલમાં ડાહીબેન વયોવૃધ્ધ તથા સારું નરસું સમજી ન શકે તેવી હાલતમાં હતા.એ વાત ખરી નથી કે,ડાહીબેનની વૃધ્ધાવસ્થાનો ગેરલાભ ઉઠાવી મારા સાળાના તરફેણમાં ખોટું લખાણ ઉભું કરાવી દીધેલ. એ વાત ખરી નથી કે,ડાહીબેને મને લખાણ કરાવવા બાબત કોઈ વાત કરેલ ન હતી કે કોઈ કાગળો આપેલ ન હતા તેમ છતાં મે ખોટું લખાણ બનાવડાવેલ છે.ભુલાભાઈએ કરેલ વીલમાં શું હકીકત દર્શાવેલ તે મને ખબર નથી અને તે વિશે ડાહીબેને પણ મને કોઈ વાત કરેલ નથી.એ વાતની મને ખબર નથી કે, ભુલાભાઈના વીલમાં તેઓએ તેમના દિકરા મોહનભાઈનાઓએ તેમની સાથે ગેર વર્તણૂક કરેલી હોય તેમને સંપતિમાંથી કંઈ આપવા માંગતા નથી તેવી હકીકત લખેલ છે કે કેમ. એ વાત ખરી નથી કે, આ હકીકત હું જાણતો હોય તેથી મે ડાહીબેનનું ખોટું લખાણ ઉભું કરેલ.એ વાત ખરી નથી કે, લખાણ કરાવેલ તે વખતે ડાહીબેન ત્યાં હાજર ન હતા.એ વાત ખરી નથી કે, નૈનેશભાઈ મારા સાળા થતા હોય મે પંકજભાઈ સાથે મળીને ખોટું લખાણ ઉભું કરેલ છે.

(11) પ્રતિવાદી તરફે આંક 113 થી સાહેદ પંકજભાઈ પંચાલ ની સોગંદ ઉપર જુબાની રજૂ કરેલ છે જેમાં તેઓએ જણાવેલ છે કે,હમો ઉપરોક્ત સરનામે રહેતા આવેલા છે અને આર્કિટેકચરની ઓફીસમાં જોબ કરી અમારુ તથા અમારા કુટુંબનું ગુજરાન કરતાં આવેલા છે. ડાહીબેન ભુલાભાઈ (પટેલ) તે ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ ભંડારીને હમો અમારા ગામના રહેવાસી તથા મારા દાદાને ભુલાભાઈ જોડે બેઠક હોય ઓળખતા આવેલા. ડાહીબેન ભુલાભાઈ(પટેલ) ભંડારીએ સને 2010 ના અરસામાં હમોને હમારા મિત્ર ભરતભાઈ દિનુભાઈ પટેલ કે જેઓ પણ સુરત મુકામે ઇન્સ્યોરન્સ કંપનીમાં જોબ કરતા હોય તેઓ સાથે ડાહીબેન કે જેઓ મોરા ભાગળ મુકામે તેમના પૌત્ર નૈનેષને ત્યાં રહેતા હોય ત્યાં મળવા સાંજે આશરે છ વાગ્યાની આસ પાસ ગયેલા.જ્યાં તેઓએ હમારી હાજરીમાં પોતે વીલ કરવાની ઈચ્છા ભરતભાઈ સમક્ષ દર્શાવેલી અને વિગતો આપેલી. જેથી ભરતભાઈએ ડાહીબેને આપેલ વિગતો મુજબ લખાણ કરાવેલું અને ત્રણ ચાર દિવસ બાદ હમોને ભરતભાઈએ ચોકબજાર કિલ્લામાં સવારે બાર

વાગ્યાની આસપાસ બોલાવેલા.જયા ડાહીબેનને વસીયતનામું વાંચી સંભળાવેલું અને તેમણે પોતાની ઇચ્છા મુજબનું લખાણ હોય હમારી તથા ભરતભાઈની હાજરીમાં નોટરી પાસે ગયેલા.નોટરીએ હમો ત્રણેયના ફોટા તથા ઓળખ કાર્ડની કોપી માંગેલ અને ફોટા લગાડી ડાહીબેને હમારી હાજરીમાં લખાણ ઉપર નોટરીએ આશરે સાત આઠ સહી કરાવેલી અને તે બાદ ભરતભાઈએ પ્રથમ સહી કરેલ અને તે બાદ હમોએ સહી કરેલી.આમ ડાહીબેને હયાતીમાં તેમની માલ મિલકતો અંગે આશરે 14 વર્ષ અગાઉ એક વસીયતનામું કરેલું,અને તે વસીયતનામા થકી સદર વસીયતનામામાં જણાવેલી માલ મિલકતોનો સંપૂર્ણ માલિકી હકક પોતાની પુત્રવધુ મનુબેન મોહનભાઈ પટેલ તથા પૌત્રી યજ્ઞેશકુમાર મોહનભાઈ પટેલ અને નૈનેષકુમાર મોહનભાઈ પટેલને આપેલ છે અને તેઓને વસીયતનામાના થકી માલિક બનાવેલ છે તેવું લખાણ કરેલું.સદર વસીયતનામા ઉપર ડાહીબેન ભુલાભાઈ ભંડારી(પટેલ)નાએ તન-મનની સાવધ અવસ્થામાં હમારી હાજરીમાં નોટરી રૂબરૂ સહી, અંગુઠા કરી આપેલ છે. હમારી હાજરીમાં ડાહીબેન ભુલાભાઈ ભંડારી(પટેલ)એ વસીયત કરેલાની સાચી હકીકત નામદાર કોર્ટના રેકર્ડ ઉપર આવે તેવા હેતુથી કોર્ટમાં જુબાની આપવા આવેલ છું. જુબાનીનું લખાણ લખાવવા હું બીજા સાક્ષી ભરતભાઈ તથા યજ્ઞેશભાઈ બલેશ્વર મુકામે વકીલશ્રીની ઓફીસે સાંજે છ વાગ્યા બાદ ગયેલા. વસીયત બાબતે વકીલ સાહેબે અમોને પુછપરછ કરેલી તેના મે જે જવાબો આપેલા તે મુજબ લખાણ કરેલું અને લખાણ આ કોર્ટમાં રજૂ કરેલ છે તેજ છે. તેમાં લખેલ સાચુ છે.

(11.1) સદર સાહેબ ની વાદી ના વી.વ.શ્રી દ્વારા કરેલ ઊલટતપાસ માં સ્વીકારેલ છે કે,મારી જન્મ તારીખ 13-5-1976 છે.મે આઈ.ટી.આઈ.માં સીવીલ ડ્રાફ્ટમેનનો કોર્સ કરેલ છે. હું સુરત મુકામે સાંઈ કન્સલન્ટ નામની પેઢીમાં સીવીલ ડ્રાફ્ટમેન તરીકે 25 વર્ષથી નોકરી કરું છું.મારી જોબનો સમય સવારે 9 થી 5.30 સુધીનો હોય છે.હું છેલ્લા 10 વર્ષથી બારડોલી મુકામે રહુ છું. તે પહેલા હું બુહારી મુકામે રહેતો હતો.મે વાદીના મુળ પુરૂષ ભુલાભાઈને જોયેલા.ભુલાભાઈ ઘણા વર્ષ પહેલા ગુજરી ગયેલા છે તેઓ કઈ તારીખે અને કઈ સાલમાં ગુજરી ગયેલા તેની મને ખબર નથી ભુલાભાઈને ત્રણ છોકરા અને બે છોકરીઓ છે. તેઓ પેલાક બુહારી મુકામે રહેતા હતા.બુહારી અને પેલાડ બુહારી વચ્ચે બે કિ.મી.નું અંતર છે.મારા પિતાશ્રીનું હીરાનું કારખાનું હતું. એ વાત ખરી છે કે, પ્રતિવાદી મોહનભાઈ ભુલાભાઈનું બુહારી મુકામે હીરાનું કારખાનું હતું.તે કેટલા સમય સુધી ચલાવેલ તે મને ખબર નથી.મોહનભાઈ ભુલાભાઈ બુહારી મુકામે રહેતા ન હતા પરંતુ પેલાડ બુહારી મુકામે રહેતા હતા.એ વાત ખરી છે કે, મે કોઈ દિવસ મોહનભાઈ બુહારી મુકામે રહ્યા હોય તેવું જોયુ નથી.એ વાત ખરી છે કે, જો કોઈ એવું કહેતુ હોય છે. મોહનભાઈ બુહારી રહેતા હતા તો તે વાત ખોટી છે.મોહનભાઈને બે છોકરા અને બે છોકરીઓ છે.મોહનભાઈનો છોકરીઓ પેલાડ બુહારી મુકામે રહે છે.મોહનભાઈની છોકરીઓનું નામ ડીમ્પલ અને દિતી છે.ભરતભાઈ દિનુભાઈ પટેલએ પેલાડ બુહારી મુકામે રહે છે અને ઈન્સ્યોરન્સ કંપનીમાં કામ કરે છે.એ વાત ખરી છેકે, એ મારા મિત્ર થાય છે.મારી સરતપાસમાં જણાવ્યા મુજબ હું

ભરતભાઈ સાથે બલેશ્વર મુકામે વકિલશ્રીની ઓફીસે ગયેલાની જે હકીકત જણાવેલ છે તેની તારીખ કે વાર મને ખ્યાલ નથી.મારી સરતપાસમાં જે હકીકત લખેલ છે તે હકીકત મારી રૂબરૂમાં ટાઈપ કરવામાં આવેલ.ટાઈપ કરવા માટેની માહિતી ભરતભાઈએ આપેલ એ વાત ખરી છેકે,ભરતભાઈએ મોહનભાઈના જમાઈ થાય છે.મારી સરતપાસમાં જણાવ્યા મુજબના નોટરીએ અમારી પાસે કોટા અને ઓળખકાર્ડ માંગેલ તે ભરતભાઈ નામના નોટરીએ માંગેલ તે ક્યા રહે છે તેની મને ખબર નથી. મારી રૂબરૂમાં નોટરીને કોઈએ પૈસા આપ્યા હોય કે ફી ચુકવેલ હોય તેવું મને ખ્યાલ નથી. મારે ડાહીબેનને બે વખત મળવાનું થયેલુ.ડાહીબેને નૈનેશભાઈ પાસે મને ફોન કરાવડાવીને એવું કહેલું પકજને કહેજે મને મળવા આવે.તેની કોઈ તારીખ,વાર કે સમય મને યાદ નથી.આ ફોન આવતા બીજા દિવસે સાજે છ વાગ્યે હું ડાહીબેનને મળવા માટે ગયેલો હું ડાહીબેનને મળવા ગયેલ ત્યારે હું ડાહીબેન, ભરતાભાઈ તથા મોહનાભાઈના છોકરાની વહુ હતી પણ તેનું નામ મને યાદ નથી.મને નૈનેશભાઈએ ફોન કરેલ ત્યારે મે તેને એવું પૂછેલ નહી કે, શા માટે બોલાવે છે.બીજી વખત મારે ડાહીબેનને ચોક બજાર સુરતમાં મળવાનું થયેલ. બીજી વખત મળ્યા ત્યારે તારીખ, સમય યાદ નથી પરંતુ જુન મહીનામાં મળવાનું થયેલ. જુન મહિનામાં બપોરે બાર થી સાડા બારની વચ્ચે મળવાનું થયેલ.હું ચોક બજારમાં ડાહીબેને મળ્યો તે પહેલા તેઓ ભરતભાઈ સાથે મારા કરતાં પહેલા આવી ગયેલા હતા.એ વાત ખરી છેક, સુરતમાં ચોક બજાર વિસ્તાર એ ઘણો મોટો વિસ્તાર છે.ચોક બજારના કિલ્લામાં આવવા મને ભરતભાઈએ ફોન કરીને જણાવેલ.હું મારી નોકરીમાં બાર થી સાડા બાર રીશેષ પડે તે દરમીયાન હું ચોક બજારમાં ગયેલો.હું ગયો તે પહેલા જે કાંઈ લખાણ કરવાનું હતું તે ભરતભાઈએ અગાઉથી કરેલું હતું.મારી હાજરીમાં કોઈ લખાણ થયું હોવ તેવું બનેલ નથી.ભરતભાઈ અને ડાહીબેન રીક્ષામાં આવેલા હતા.હું ચોક બજારમાં પહોંચ્યો ત્યારે ભરતભાઈ અને ડાહીબેન સીવાય બીજું કોઈ હાજર ન હતું.હું કિલ્લામાં પહોંચ્યો ત્યારે કિલ્લામાં મારે આશરે એક કલાક જેટલું રોકાવાનું થયેલ મને કિલ્લામાં આવવાનું કહેલું તે જ દિવસે બારથી સાડા બારના ગાળામાં ફોન આવેલો તેથી ગયેલો અને મને સાથે કોઈ પણ આઈ.ડી.પૂફ લઈને આવવા કહેલું તેથી હું મારી સાથે લાઈસન્સ હતું તે લઈને ગયેલો. મારી રૂબરૂમાં જે લખાણની વાત કરું છુ તેમાં નગીનભાઈ ભુલાભાઈ કે ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈને મિલકત બાબતે કોઈ વાત થયેલ નહી.તે જ પ્રમાણે ડાહીબેનની છોકરીઓને મિલકત ધવાને શું આપવું કે ન આપવું તે બાબતે કોઈ લખાણમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ નહી.મારી જુબાનીમાં જે લખાણની છે વાત કરેલ છે તેમાં મિલકતોના નંબરો ,જમીન કે મકાનો વિશે મને કોઈ માહિતી નથી. મારે ઉપર જણાવ્યા બે વખત સીવાય ડાહીબેનને મળવાનું થયેલ નથી.એ વાત ખરી છે કે, ડાહીબેન પેલાડ બુહારી, તા.વાલોડ,જી.તાપી ખાતે રહેતા હતા અને જીવનનો મહત્તમ સમય તેઓ પેલાડ બુહારી મુકામે જ રહેતા આવેલા.આ લખાણ થયેલ તેના દસેક દિવસ પહેલા ડાહીબેન સુરત મુકામે આવેલા.મારી રૂબરૂમાં ડાહીબેને મને કે ભરતભાઈને કોઈ કાગળો કે વિગતો આપી હોય તેવું બનેલ નહીં. હું પહેલી વખત જ્યારે ડાહીબેનને મળેલ ત્યારે માટે અડધો કલાક ત્યાં રોકાવાનું થયેલ. હું પહોંચ્યો ત્યારે મોહનભાઈના બંને છોકરા અને ભરતભાઈના સાળા હાજર ન હતા.હું બલેશ્વર

મુકામે વકિલ સાહેબને ત્યાં ગયો ત્યારે વસીયતનો કાગળ મારે જોવાનો પ્રસંગ થયેલ નહી પરંતુ ભરતભાઈએ જોયેલો. એ વાત ખરી છેકે, આજરોજ કોર્ટમાં આવવા બાબતે પણ ભરતભાઈએ મને જણાવેલ એ વાત ખર નથી કે, મારી સરતપાસમાં જણાવેલ લખાણ અને સહી અંગુઠા બાબતેની કોઈ પણ કાર્યવાહી મારી રૂબરૂમાં હમેલ નથી પરંતુ ભરતભાઈ મારા મિત્ર થતા હોવાના નાતે તેના કહેવાથી હું આ ખોટી જુબાની આપું છું.

વાદી તરફે દલીલો:

(12) વાદી તરફે તેઓના વી.વ.શ્રીએ મૌખિક દલીલો કરેલ છે કે,વાદી સ્વ.ભુલાભાઈ ના વારસો છે સ્વ.ભુલાભાઈ ને દાવાવાળી તકરારી મિલકતો વડીલો તરફથી મળેલ હતી અને તેઓ તેના માલિક હતા.ભૂલાભાઈએ સને 1996 માં એક વિલ બનાવેલ અને જેના 6 મહિના બાદ તેઓનું અવસાન થયેલ તે વિલ રજિસ્ટર્ડ છે પરંતુ તેમ છતા તે વિલ પુરવાર કરવું પડે.સ્વ.ભૂલાભાઈએ કરેલ વિલ ના આધારે સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા એક વિલ તૈયાર કરેલ અને પ્રતિવાદી નંબર 1 મોહનભાઈ ના છોકરાઓને લાભાર્થી બનાવેલ.પરંતુ હકીકત મા સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા કરવામાં આવેલ વિલ ને પ્રતિવાદી નં.1 નાઓએ દ્વારા ચેલેન્જ કરવામાં આવેલ હતું તેમ છતા ડાહીબેન દ્વારા વિલ કરી પ્રતિવાદી ના છોકરાઓને લાભાર્થી બનાવેલ છે.ખરેખર મોહનભાઈ ને વાંધો લેવાનું કારણ એ હતું કે સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓના વિલ માં મોહનભાઈ તેઓના પિતા સાથે સંપતિ બાબતે અવારનવાર વાદ વિવાદો કરતા આવેલ હોય સ્વ.ભૂલાભાઈએ મોહનભાઈ નો હક્ક જતો કરેલ હતો અને તેટલે વાંધો લીધેલ.પછી તે જ વિલ ના આધારે ડાહીબેને વિલ કરી લીધું કેમ કે જો ડાહીબેન ને હક્ક મળે તો જ મોહનભાઈ ને હક્ક મળે અને એટલે ડાહીબેન નું ખોટું વિલ ઉભુ કરેલ.જ્યારે ભુલાભાઈ ના વિલ ને ચેલેન્જ કરેલ હોય તો તેના આધારે ડાહીબેન ને હક્ક કેવી રીતે મળે પણ તેઓના હક્ક ખોટી રીતે મેળવવા વિલ બનાવેલ છે જે શંકાસ્પદ છે.સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા તેઓના વિલ માં પ્રતિવાદી નંબર 2,3,4 ને લાભાર્થી બનાવેલ છે પરંતુ તે લોકો કોઈ પુરાવો આપવા માટે આવેલ નતી સમગ્ર પુરાવો પ્રતિવાદી નં.1 દ્વારા આપવામાં આવેલ છે.વધુમાં દલીલો કરેલ છે કે,મોહનભાઈ ની ઊલટતપાસ ધ્યાને લેતા તેઓ મોહનભાઈ ના વિલ વિશે ખબર ના હોવાની રજૂઆત કરેલ છે કે પરંતુ તેઓ દ્વારા વિલ ના આધારે પડેલ એન્ટ્રીઓ ચેલેન્જ કરવામાં આવેલ છે,રેવન્યુ તકરાર લીધેલ હોવા છતા રેવન્યુ તકરાર માં નામ હતું કે કેમ તે પણ ના પાડે છે જે સદર સાહેદ કેટલી હદ સુધી જૂઠું બોલી શકે છે તે દર્શાવે છે.વધુમાં દલીલ કરેલ છે કે,વર્ષો સુધી સ્વ.ડાહીબેન પોતાના ઘરે રહેતા હતા અને છોકરા ના ઘરે ફક્ત 15-20 દિવસ રહેવા ગયા અને ત્યાં જઈને વિલ શા માટે બનાવે ? જો ડાહીબેન ને વિલ કરવું જ હતું તો તેઓ ઘરે રહેઠાણ ના સ્થળે પણ બનાવી શકતા હતા.ડાહીબેન નું વિલ પ્રતિવાદી નંબર 2 અને 3 ની હાજરી માં થવાનું કથન કરેલ છે પરંતુ તેઓને તપાસવામાં આવેલ નથી.વધુમાં ડાહીબેન ના વિલ માં મોહનભાઈ કે જેઓ તેઓના પુત્ર છે તેમને સંપતિ ના આપવાનું કોઈ કારણ જણાવેલ નથી જે તમામ સંજોગો વિલ બનાવટી હોવા તરફ ઈશારો કરે

છે.વધુમાં દલીલો કરેલ છે કે,ડાહીબેન ના વિલ ના સાક્ષીઓ ની જુબાની માં તેઓ દ્વારા સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ વિશે ખબર ના હોવાની હકીકત જણાવેલ છે પરંતુ ડાહીબેન નું સમગ્ર વિલ સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ ના આધારે કરવામાં આવેલ છે ત્યારે આ સમગ્ર હકીકતો સ્વ.ડાહીબેન નું વિલ બનાવટી હોવાનું જણાવે છે અને જેથી આવા વિલ થી વાદી ના સ્વ.ભુલાભાઈ ના વારસ તરીકે મિલકતો માં સમાયેલ હક્કો ને કોઈ અસર થતી ના હોય વાદી નો દાવો મંજૂર કરવા અરજ કરેલ છે.

(12.1) વાદી તરફે વી.વ.શ્રી દ્વારા નામદાર પંજાબ અને હરિયાણા હાઇકોર્ટે ના Mohan Singh and others V/S Ishar singh (deceased by lrs) and others (2005) AIR (Punjab)79 ના ચુકાદા ઉપર આધારે રાખેલ છે જે માનસહ વંચાણે લીધા.

પ્રતિવાદી તરફે દલીલો

(13) પ્રતિવાદી તરફે તેઓના વી.વ.શ્રી દ્વારા આંક 176 થી લેખિત દલીલો રજૂ કરેલ છે અને તે અનુસાર તેમના દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ દલીલો ના મુખ્ય મુદ્દા છે કે,વાદી ના દાવા ને સમય મર્યાદા નો બાધ નડે છે કેમ કે વાદી દ્વારા સ્વ.ડાહીબેન નું સને 2010 નું વિલ 2017 માં પડકારવામાં આવેલ છે.વાદી ના દાવા ને પક્ષકાર ની ખામી નો બાધ નડે છે કારણ કે વાદી દ્વારા વાદી નં.2 મહુમ ઈશ્વરભાઈ ના બીજા પત્ની અને બાળકો ને દાવા ના કામે જોડેલ નથી.વાદી દ્વારા વહેચણી ની દાદ માટે 20 પટ કિંમત આકારી તે ખોટી છે ગુજરાત કોર્ટ ફી એક્ટ અનુસાર 40 પટ કિંમત આકારવી જરૂરી છે તે જ રીતે રહેઠાણ ની મિલકત ઉપર કોર્ટ ફી બજાર કિંમત અનુસાર આકરવી જોઈએ પરંતુ વાદીએ તેમ કરેલ નથી જેથી વાદી નો દાવો યોગ્ય કોર્ટ ફી સ્ટેમ્પ ઉપર ના હોય રદ થવા ને પાત્ર છે.વધુમાં દલીલો કરેલ છે કે,સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા સ્વ.ડાહીબેન ને વિલ કરીને મિલકતો ના માલિક બનાવવામાં આવેલ હતા અને જે કારણે સ્વ.ડાહીબેન હિન્દુ સક્સેસશન એક્ટ ની કલમ 14 મુજબ મિલકતના માલિક બનેલ હતા અને જેથી તેઓ કાયદેસર માલિક બનેલા હોય તેમની ઇચ્છા મુજબ મિલકત ની વ્યવસ્થા કરી શકે તેમ હતા.જેથી આંક 176 ની લેખિત દલીલો,પ્રતિવાદી નો પુરાવો ધ્યાને રાખી વાદી નો દાવો નામંજૂર કરવા અરજ કરેલ છે.

(14) પ્રતિવાદી તરફે વી.વ.શ્રી દ્વારા નીચે મુજબ ના ચુકાદાઓ ઉપર આધાર રાખેલ છે જે માનસહ વંચાણે લીધા.

ક્રમ	વિગત
1.	અલી અમાદ વી. સિંધી ઈબ્રાહિમ વિગેરે (1983) GujLH 117

2.	1997 AIR Allahabad 158
3.	2001 AIR SC 1151
4.	મીના પ્રધાન વી.કમલ પ્રધાન (સિવિલ અપીલ નં.3351/2014)
5.	તેજ ભાન એન્ડ અધર્સ વી. રામ કિશન એન્ડ અધર્સ (સિવિલ અપીલ નં.6557/2022)
6.	ગોપાલ કૃષ્ણ એન્ડ અધર્સ વી. દોલત રામ એન્ડ અધર્સ (સિવિલ અપીલ નં.13192/2024)
7.	સ્વર્ણલથા એન્ડ અધર્સ વી. કલાવથી એન્ડ અધર્સ (સિવિલ અપીલ નં.1565/2022)

નિર્ણયના કારણો:

(14) આ અદાલતને રેકોર્ડ ઉપરની હકીકતોનું મુલ્યાંકન કરતી વખતે સૌપ્રથમ "સાબિતીનો બોજો" અંગે, ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ-101 તથા 102 માં કરવામાં આવેલ જોગવાઈ ધ્યાને લેવી જરૂરી છે, જે નીચે મુજબ છે.

101.સાબિતીનો બોજો.- કોઈપણ (વ્યક્તિ) ઈચ્છતી હોય કે પોતે પ્રતિપાદન કરે છે તે હકીકતોનાં અસ્તિત્વના આધાર પરથી કોઈ અદાલત કોઈ કાનૂની અધિકાર અથવા જવાબદારી અંગે ચુકાદો આપે, તેણે તે હકીકત અસ્તિત્વમાં છે એમ સાબિત કરવું પડે.

102:સાબિતીનો બોજો કોના પર રહે- કોઈ દાવા કે કાર્યવાહીમાં સાબિતીનો બોજો તે વ્યક્તિ પર રહે છે કે જે - કોઈ પણ પક્ષે કશો જ પુરાવો આપવામાં ન આવે તો - નિષ્ફળ જશે.

આમ,ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ-101 તથા 102 ની જોગવાઈ ધ્યાને લેતાં,એ હકીકત સ્પષ્ટ થાય છે કે, જો કોઈ પક્ષકાર એમ ઈચ્છતા હોય કે, પોતે પ્રતિપાદિત કરે છે તે હકીકતોના અસ્તિત્વના આધાર પરથી કોઈ ન્યાયાલય કોઈ કાયદેસરના હક્ક કે જવાબદારી વિશે કોઈ ફેંસલો આપે તો તેણે તે હકીકત, અસ્તિત્વમાં છે તેમ સાબિત કરવું પડે અને તેવી હકીકતો સાબિત કરવાનો બોજો તે વ્યક્તિ ઉપર રહે છે.વધુમાં, ઉપરોક્ત કલમ- 102 ની જોગવાઈ ઉપરથી એ હકીકત પણ સ્પષ્ટ થાય છે કે, કેસમાં કોઈ પણ પક્ષે કશો જ પુરાવો આપવામાં ન આવ્યો હોય તો, જે વ્યક્તિ નિષ્ફળ જાય તેમ હોય, તેના ઉપર દાવા અથવા કાર્યવાહીમાં સાબિતીનો બોજો રહે છે. વધુમાં, એ હકીકત પણ સ્પષ્ટ થાય છે કે, બે માંથી કોઈ પક્ષ તરફથી કોઈ પુરાવો આપવામાં ન આવે તો, દાવામાંના બંને પક્ષકારો તેમના પ્લીડિંગ્સ મુજબની હકીકત સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયેલા છે.આ તબક્કે નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટનો

નીચેનો ચુકાદો ધ્યાને લેવો જરૂરી છે. જેમાં, ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ-101 તથા 102 ની વિગતવારની ચર્ચા કરી પ્રસ્થાપિત કરવામાં આવેલ છે કે, જે કોઈ વ્યક્તિ ઈચ્છતી હોય કે પોતે પ્રતિપાદન કરે તે "હકીકત" સાબિત કરવાની જવાબદારી તે વ્યક્તિ પર છે.

In Patel Ramanbhai Mathurbhai V/s Govindbhai Chhotabhai Patel & Ors.1

Burden of Proof:

41. It is one of the fundamental principles of the law of evidence in India that a party on whom burden of proof lies must discharge it by bringing the best evidence available before the Court and where a party does not do so, the Cour justified in concluding that it would, if brought, not supp 4/33 case of the party. There is no presumption that an act was done, of which there is no evidence, and the proof of which is essential to the case raised.

54. The 'burden of proof means a party's duty to prove a disputed assertion or charge. The 'burden of proof includes both 'burden of persuasion' and the 'burden of production'. The 'burden of persuasion' means the duty imposed on a person to convince the fact finder to view the facts in a way that favours that person. The 'burden of production' is the duty imposed on the person to introduce enough evidence on a issue to have the issue decided by the fact finder, in that person's favour. The party having the 'burden of proof' must introduce some evidence if he wishes to get a certain issue decided in his favour. The 'burden of proof, therefore, denotes the duty of establishing by a fair preponderance of the evidence the truth of the operative facts upon which the issue at hand is made to turn by substantive law (Black's Law Dictionary, 7 th Edition). 56. The principles discernible from the above referred decisions may be summarised as under: [a] The general principles of law that can be gainfully culled out from the judicial pronouncements noted above is that the burden of proof cast under Sections 101 and 102 of the Indian Evidence Act,

1872 is the persuasive burden or the onus probandi. The persuasive burden to prove and establish the case always lies

upon the plaintiff and the said burden never shifts upon the defendant. What may, however, shift is the onus to lead evidence in the sense that once the plaintiff side succeeds in prima facie establishing his pleaded case by leading evidence, the onus will then shift upon the defendant side to lead evidence so as to disprove the case. The parties may 5/33 to discharge the burden of establishing the admissibility of the evidence by leading evidence in respect thereof. The initial burden to establish the basic allegations made in the plaint constituting the foundational facts, regardless of whether such assertion is couched in the affirmative or in the negative, would undoubtedly lie upon the plaintiff and the failure to discharge the said burden must lead to the dismissal of the suit. [b] The burden of proof on the pleadings should not be confused with the burden of adducing evidence. [c] Pleading is not evidence, far less proof. [d] The rule that the burden of proving the fact rests on the party who substantially asserts the affirmative issues and not the party who denies it, is not one of the universal applications and there may be exception there to. [e] The inference of fraud can be drawn only from the positive materials on record and cannot be based on speculation and surmises. However, the suspicious circumstances, however, strange the coincidences and however grave the doubts, they alone cannot take place of proof of fraud. [f] The evidence of fraud must be sufficient to overcome the natural presumption of honesty and fair dealing. It is not to be presumed or inferred lightly. [g] the plaintiff comes before the Court with a case of forgery, then he has to prove the forgery in accordance with law. A mere assertion or allegation of forgery is not sufficient to shift the

fair dealing. It is not to be presumed or inferred lightly. [g] the plaintiff comes before the Court with a case of forgery, then he has to prove the forgery in accordance with law. A mere assertion or allegation of forgery is not sufficient to shift the onus on the other side to establish that there is no forgery. [h] It is always open to the defendant not to lead any evidence where the onus is

upon the plaintiff. After having gone into the evidence, he cannot ask the Court not to look at it and act on it. The question of burden of proof at the end of the case when both the parties have tendered evidence is not of any great importance and the Court has to give a decision on a consideration of all the materials.

મુદ્દા નંબર 1 ના કારણો :

1) શું વાદી પુરવાર કરે છે કે, દાવા અરજીનાં પેરા-4 માં જણાવેલ તમામ મિલકતો સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈ ભીખાભાઈની વડીલો પાર્શ્વત મિલકતો છે?

(15) સદર દાવાની હકીકત મુજબ વાદિ દાવા ના મથાળે જણાવેલ સરનામે રહે છે.વાદી તથા પ્રતિવાદીઓ પેલાડ બુહારી ગામના ખેડૂત ખાતેદાર સ્વ.ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ પટેલ અને તેમના પત્ની સ્વ.ડાહીબિન ભૂલાભાઈ પટેલના સીધી લીટીના કાયદેસર ના વારસો છે.સદર વાદિ તથા પ્રતિવાદીઓ વચ્ચે ભુલાભાઈ ના કાયદેસર ના વારસો હોવા અંગે કોઈ તકરાર લેવામાં આવેલ નથી.વાદીના કથન અનુસાર વાદી તથા પ્રતિવાદી ના વડીલ સ્વ.ભુલાભાઈ ને તેઓના પિતા ભીખાભાઈ કે જેઓ ખેડૂત ખાતેદાર હતા તેમના વારસા સંતાન તરીકે વારસાઈ હકકે પેલાડ બુહારી ગામની ખેતીની જમીનો મળેલ હતી.વધુમાં સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓની હયાતીમાં જાતે અને વાદીઓ નં.1/1 થી 1/5 ના સ્વ.વડીલ નગીનભાઈ તેમજ વાદીઓ નં.2/1 થી 2/4 ના સ્વ.વડીલ ઈશ્વરભાઈ અને પ્રતિવાદી નં.1 મોહનભાઈ ના સાથ સહકાર અને સંયુક્ત મહેનતથી વડીલોપાર્શ્વત જમીનો ખેડી ખેડાવી તેની ઉપજ માંથી સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈએ સંયુક્ત કુટુંબના સભ્યોના હિતમાં મોજે ગાંગપુર બ્લોક સર્વે નંબર 373 અને મોજે બાગલપુર બ્લોક સર્વે નંબર 129 વાળી જમીન ખરીદેલ.અને આમ,સ્વ.ભૂલાભાઈ ના નામે દાવા ના પેરા 4 માં જણાવ્યા મુજબની નીચે રજૂ કોષ્ટક મુજબની ખેતીની જમીન આવેલી.

ક્રમ	ગામ	બ્લોક/સર્વે નંબર	ક્ષેત્રફળ હે.આ.ચો.મી	આકાર રૂ.પૈસા
1.	પેલાડ બુહારી	16	0-03	0.40
2.	પેલાડ બુહારી	19	0- 02	0.20

3.	પેલાડ બુહારી	139	0 - 02	0.15
4.	પેલાડ બુહારી	179	0-06	0.35
5.	પેલાડ બુહારી	204	0- 05	0.65
6.	પેલાડ બુહારી	356	1 - 57 - 00	7.55
7.	પેલાડ બુહારી	113	0 - 11 - 00	1.60
8.	બાંગલપુર	129	0 - 96 - 30	4.14
9.	ગાંગપુર	373	0 - 46 - 38	1.69

બ્લોક નંબર 129 ની જમીનમાં ઈલેક્ટ્રીક મોટર,ફૂવો,રાયરચિલું તેમજ બ્લોક નંબર 113 ની જમીનમાં ઘર અને તેની આજુબાજુની ખુલ્લી જમીન આવેલી છે.

(15.1) વાદી ના કથન અનુસાર સ્વ.ભુલાભાઈ ના નામે ચાલી આવેલ સંપત્તિઓ વડીલોપાર્જિત હતી પરંતુ પ્રતિવાદી દ્વારા સદર હકીકત સામે તકરાર લેવામાં આવેલ છે કે તમામ સંપત્તિઓ વડીલોપાર્જિત ના હતી પરંતુ કેટલીક સંપત્તિઓ સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા જાતે ખરીદવામાં આવેલ હોવાથી તે તેઓની સ્વપાર્જિત મિલકતો હતી.ત્યારે સંપત્તિ ને ક્યા કિસ્સામાં વડીલોપાર્જિત અને સ્વપાર્જિત ગણી શકાય તે સંદર્ભે ચર્ચા કરતા કાયદા નો એ પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંત છે કે હિન્દુ પુરુષ ને તેના પિતા, પિતાના પિતા અથવા પિતાના પિતાના પિતા પાસેથી વારસામાં મળેલી મિલકત પૂર્વજોની મિલકત એટલે કે વડીલોપાર્જિત મિલકત ગણી શકાય છે.મિતાક્ષરા અનુસાર, આવી પૂર્વજોની સંપત્તિ વ્યક્તિના પુત્રો, પૌત્રો અને પ્રપૌત્રો, તેમના જન્મ સમયે જ સંપત્તિ સાથે જોડાયેલા અધિકારો પ્રાપ્ત કરે છે.

આ અંગે નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા **Shyam Narayan Prasad Versus Krishna Prasad 2018 (0) AIJEL-SC 62408** ના ચુકાદા માં ચર્ચા કરવામાં આવેલ છે જેના મહત્વ ના પેરા અનુકૂળતા સારું રજૂ રાખેલ છે.

12. It is settled that the property inherited by a male Hindu from his father, father's father or father's father's father is an ancestral property. The essential feature of ancestral property, according to Mitakshara Law, is that the sons, grandsons, and great grandsons of the person who inherits it, acquire an

interest and the rights attached to such property at the moment of their birth. The share which a coparcener obtains on partition of ancestral property is ancestral property as regards his male issue. After partition, the property in the hands of the son will continue to be the ancestral property and the natural or adopted son of that son will take interest in it and is entitled to it by survivorship.

13. In *C. Krishna Prasad v. C.I.T, Bangalore, 1975 (1) SCC 160*, this Court was considering a similar question. In the said case, C. Krishna Prasad, the appellant along with his father Krishnaswami Naidu and brother C. Krishna Kumar formed Hindu undivided family up to October 30, 1958, when there was a partition between Krishnaswami Naidu and his two sons. A question arose as to whether an unmarried male Hindu on partition of a joint Hindu family can be assessed in the status of undivided family even though no other person besides him is a member of the family. It was held that the share which a coparcener obtains on partition is ancestral property as regards male issue. It was held as under:

"The share which a coparcener obtains on partition of ancestral property is ancestral property as regards his male issue. They take an interest in it by birth, whether they are in existence at the time of partition or are born subsequently. Such share, however, is ancestral property only as regards his male issue. As regards other relations, it is separate property, and if the coparcener dies without leaving male issue, it passes to his heirs by succession (see p. 272 of Mulla's Principles of Hindu Law, 14th Ed.). A person who for the time being is the sole surviving coparcener is entitled to dispose of the coparcenary property as if it were his separate property. He may sell or mortgage the property without legal necessity or he may make a gift of it. If a son is subsequently born to him or adopted by him, the alienation, whether it is by way of sale, mortgage or gift, will nevertheless stand, for a son cannot object to alienations made by his father before he was born or begotten".(emphasis supplied)

14. In *M. Yogendra and Ors. v. Leelamma N. and Ors.* 2009 (15) SCC 184, it was held as under:

"It is now well settled in view of several decisions of this Court that the property in the hands of a sole coparcener allotted to him in partition shall be his separate property for the same shall revive only when a son is born to him. It is one thing to say that the property remains a coparcenary property but it is another thing to say that it revives. The distinction between the two is absolutely clear and unambiguous. In the case of former any sale or alienation which has been done by the sole survivor coparcener shall be valid whereas in the case of a coparcener any alienation made by the karta would be valid."(emphasis supplied)

15. In *Rohit Chauhan v. Surinder Singh and Ors.* 2013 (9) SCC 419, a contention was raised by the defendant No. 1 that after partition of the joint Hindu family property, the land allotted to the share of defendant No. 2 became his self acquired property and he was competent to transfer the property in the manner he desired. It was held that the property which defendant No. 2 got by virtue of partition decree amongst his father and brothers was although separate property qua other relations but it attained the characteristics of coparcenary property the moment a son was born to defendant No. 2. It was held thus:

"A person, who for the time being is the sole surviving coparcener as in the present case Gulab Singh was, before the birth of the plaintiff, was entitled to dispose of the coparcenary property as if it were his separate property. Gulab Singh, till the birth of plaintiff Rohit Chauhan, was competent to sell, mortgage and deal with the property as his property in the manner he liked. Had he done so before the birth of plaintiff, Rohit Chauhan, he was not competent to object to the alienation made by his father before he was born or begotten. But, in the present case, it is an admitted position that the property which Defendant 2 got on partition was an ancestral property and till the birth of the plaintiff he was the sole surviving coparcener but the moment plaintiff was

born, he got a share in the father's property and became a coparcener. As observed earlier, in view of the settled legal position, the property in the hands of Defendant 2 allotted to him in partition was a separate property till the birth of the plaintiff and, therefore, after his birth Defendant 2 could have alienated the property only as karta for legal necessity. It is nobody's case that Defendant 2 executed the sale deeds and release deed as karta for any legal necessity. Hence, the sale deeds and the release deed executed by Gulab Singh to the extent of entire coparcenary property are illegal, null and void. However, in respect of the property which would have fallen in the share of Gulab Singh at the time of execution of sale deeds and release deed, the parties can work out their remedies in appropriate proceeding."(emphasis supplied).

(15.2) આમ,સદર સિદ્ધાંત ને ધ્યાને રાખી ને સદર કેસ ના હકીકતો ની ચર્ચા કરવામાં આવે તો વાદી ના કથન અનુસાર સ્વ.ભુલાભાઈ ની હયાતી માં તેમના નામે ચાલતી ખેતીની જમીનો વડીલોપાર્જિત સંપત્તિ હતી ત્યારે એ પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંત ધ્યાને લેવો પણ જરૂરી છે કે જે કોઈ વ્યક્તિ સંપત્તિ વડીલોપાર્જિત હોવાનું કથન કરે તે પુરવાર કરવાની જવાબદારી પણ તેના શિરે રહેલી હોય છે આ અંગે **R.Deivanai Ammal (Deceased By Lr) Versus G.Meenakshi Ammal 2004 (0) AIJEL-TN 1206899** ના ચુકાદા માં કરવામાં આવેલ ચર્ચા અને પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંતો ને ધ્યાને રાખેલ છે જે અનુકૂળતા સારું અહીં રજૂ રાખેલ છે.

13. First let us consider the nature of the suit properties, namely, self acquired properties of late Ganapathy Moopnar or ancestral properties and whether any nucleus was available to purchase the properties. Under the Hindu Law it is only when a person alleging that the property is ancestral property proves that there was a nucleus by means of which other property may have been acquired, that the burden is shifted on the party alleging self-acquisitions to prove that the property was acquired without any aid from the family estate. In other words the mere existence of a nucleus however small or insignificant is not enough. It should be shown to be of such a character as could reasonably be expected to lead to the acquisition of the property alleged to be part of the

joint family property. Where the doctrine of blending is invoked against a person having income at his disposal and acquiring property, the reasonable presumption to make is that he had the income at his absolute disposal unless there is evidence to the contrary. If a coparcener desires to establish that a property in the name of a female member of the family or in the name of the manager himself has to be accepted and treated as property acquired from the joint family nucleus, it is absolutely essential that such a coparcener should not only barely plead the same, but also establish the existence of such a joint family fund or nucleus. Even if the joint family nucleus is so established, the prescription that the accretions made by the manager or the purchases made by him should be deemed to be from and out of such a nucleus does not arise, if there is no proof that such nucleus of the joint family is not an income-yielding apparatus. The proof required is very strict and the burden is on the person who sets up a case that the property in the name of a female member of the family or in the name of the manager or any other coparcener is to be treated as joint family property. There should be proof of the availability of such surplus income or joint family nucleus on the date of such acquisitions or purchases. The same is the principle even in the cases where moneys were advanced on mortgages over immoveable properties. The onus is not on the acquirer to prove that the property standing in his name was purchased from joint family funds. That may be so, in the case of a manager of a joint family, but not so in the case of all coparceners. For a greater reason it is not so in the case of female members.

14. The doctrine of blending of self-acquired property with joint family has to be carefully applied with reference to the facts of each case. No doubt it is settled that when members of a joint family by their joint labour or in their joint business acquired property, that property, in the absence of a clear indication of a contrary intention, would be owned by them as joint family property and their male issues would necessarily acquire a right by birth in such property. But the essential sine qua non is the absence of a contrary intention. If there is satisfactory evidence of an intention on the part of the acquirer such property

to treat it as his own, but not as joint family property, the presumption which ordinarily arises, according to the personal law of Hindus that such property would be regarded as joint family property, will not arise.

15. It is a well-established principle of law that where a party claims that any particular item of property is joint family property, the burden of proving that it is so rests on the party asserting it. Where it is established or admitted that the family possessed some joint property which from its nature and relative value may have formed the nucleus from which the property in question may have been acquired, the presumption arises that it was joint property and the burden shifts to the party alleging self-acquisition to establish affirmatively that the property was acquired without the aid of the joint family. But no such presumption would arise if the nucleus is such that with its help the property claimed to be joint could not have been acquired. In order to give rise to the presumption, the nucleus should be such that with its help the property claimed to be joint could have been acquired. A family house in the occupation of the members and yielding no income could not be nucleus out of which acquisitions could be made even though it might be of considerable value.

16. In a Hindu joint family, if one member sues for partition on the foot that the properties claimed by him are joint family properties then three circumstances ordinarily arise. The first is an admitted case when there is no dispute about the existence of the joint family properties at all. The second is a case where certain properties are admitted to the joint family properties and the other properties in which a share is claimed are alleged to be the accretions or acquisitions from the income available from joint family properties or in the alternative have been acquired by a sale or conversion of such available properties. The third head is that the properties standing in the names of female members of the family are benami and that such a state of affairs has been deliberately created by the manager or the head of the family and that really the properties or the amounts standing in the names of female members

are properties of the joint family. While considering the term nucleus it should always be borne in mind that such nucleus has to be established as a matter of fact and the existence of such nucleus cannot normally be presumed or assumed on probabilities. The extent of the property, the income from the property, the normal liability with which such income would be charged and the net available surplus of such joint family property do all enter into computation for the purpose of assessing the content of the reservoir of such a nucleus from which alone it could, with reasonable certainty, be said that the other joint family properties have been purchased unless a strong link or nexus is established between the available surplus income and the alleged joint family properties. The person who comes to Court with such bare allegations without any substantial proof to back it up should fail.

17. It is also a well-established doctrine of Hindu Law that property which was originally self-acquired may become joint property if it has been voluntarily thrown by the coparcener into the joint stock with the intention of abandoning all separate claims upto it. But the question whether the coparcener has done so or not is entirely a question of fact to be decided in the light of all the circumstances of the case. It must be established that there was a clear intention on the part of the coparcener to waive his separate rights and such an intention will not be inferred from acts which may have been done from kindness or affection. The important point to keep in mind is that the separate property of a Hindu coparcener ceases to be his separate property and acquires the characteristics of his joint family or ancestral property, not by mere act of physical mixing with his joint family or ancestral property, but by his own volition and intention by his waiving or surrendering his special right in it as separate property. Such intention can be discovered only from his words or from his acts and conduct.

(15.3) હવે સદર દાવા ની હકીકત જોતા વાદી ના કથન અનુસાર દાવા ના પેરા 4 માં જણાવેલ સંપત્તિઓ વડીલોપાર્જિત આવેલ હતી.જો કે આ અંગે વાદી દ્વારા સદર સંપત્તિઓ કેવી રીતે અને ક્યારથી વડીલોપાર્જિત તરીકે ચાલી આવેલ છે તે દર્શાવવા માટે વાદી તરફ તેઓના દાવા માં કોઈ

પ્લિડિંગ્સ કરવામાં આવેલ નથી કે સ્વ.ભૂલાભાઈ ના નામે ચાલતી આવેલ મિલકતો કેવી રીતે વખતોવખત વડીલોપાર્જીત તરીકે ચાલી આવેલ છે અને તેના કર્તા તરીકે કોણે ભૂમિકાઓ ભજવેલી છે.વધુમાં આ અંગે વાદી તરફે રજૂ કરવામાં આવેલ મૌખિક પુરાવો ધ્યાને લેતા, વાદી તરફે સાક્ષી તરીકે અલ્કેશભાઈ નગીનભાઈ ને તપાસવામાં આવેલ છે સદર સાહેદ ના પુરાવા ની ચર્ચા કરવામાં આવે તો સદર સાહેદ ના પુરાવા થી વાદી અને પ્રતિવાદીઓ વચ્ચે ના સંબંધો ને સમર્થન મળેલ છે હવે જ્યારે સદર દાવા માં એક કરતાં વધારે મિલકતો આવેલ છે ત્યારે સદર સાહેદ ના પુરાવા માં દરેક મિલકતો અંગે સદર સાહેદ દ્વારા શું મૌખિક પુરાવો આપવામાં આવેલ છે તે અલગ થી વિગતવાર દર્શાવવો ઉચિત જણાય આવે છે.

(15.3.1) મોજે ગાંગુપુર બ્લોક/સર્વે નં.373: સદર જમીન બાબતે ઊલટતપાસ માં પ્રતિવાદી ના વી.વ.શ્રી દ્વારા વાદી સાહેદ ને આંક 135 વાળો દસ્તાવેજ કે જે નોંધ નંબર 283 ની ખરી નકલ છે તે અંગે પૂછતાં જણાવેલ છે કે,મને હાલના કામે પ્રતિવાદી તરફે રજૂ કરેલ નિ.25/13 વાળો દસ્તાવેજ બતાવવામાં આવે છે જે દસ્તાવેજ જોઈને કહુ છુ કે, જે ફેરફાર નોંધ નં.283 ની સહી સિકકા વાળી નકલ છે.એ વાત ખરી છે કે, તેમાં ભુલાભાઈ ભીખાભાઈએ બ્લોક નં.373 કે જેનો સર્વે નં.339 છે તે જમીન ગણોત હકકે ખરીદ કરેલાની નોંધ છે.

(15.3.2) મોજે બાગલપુર સર્વે નં.129: સદર સર્વે નંબર 129 મોજે પેલાડ બુહારી બાબતે વાદી દ્વારા તેઓના દાવા માં કથન કરવામાં આવેલ છે કે,સ્વ. ભુલાભાઈએ આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 પુત્ર કોર્ટ કેસો પિતા વિરુદ્ધ લડતા આવેલા હોય સને 1982 માં પ્રથમ પેલાડ બુહારી ગામની સર્વે બ્લોક નં.356 ની જમીન તેમના ત્રણેય પુત્રોના નામે કૌટુંબીક વહેંચણીથી સરખા હિસ્સે તેમજ ત્યારબાદ સને 1985 વર્ષો પહેલા તેમના ત્રણે પુત્રોની હયાતીમાં સર્વે નં.129 ની મોટા ક્ષેત્રફળવાળી જમીન તેમજ પેલાડ બુહારી ગામના ત્રણ મકાનો સ્વતંત્ર પણે પ્રત્યક્ષ ભોગવટામાં સુપરત કરેલા.સર્વે નં-129 ની સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈએ ચાર હિસ્સામાં વહેંચણી કરેલી તે મુજબ તેમના સ્વ. પુત્ર નગીનભાઈના હિસ્સે બ્લોક નં. -129 પૈકી હીસ્સા નં.-2હે.આરે. 1-13-31 ચો.મી. પ્રતિવાદી નં.1 ના હિસ્સે 129 પૈકી હિસ્સા નં.-1 હે.આરે. 1-20-40,સ્વ.ઈશ્વરભાઈના હિસ્સે સર્વે નં.-129/4, હે-આરે.ચો.મી. 1-05-22, તેમજ સર્વે નં.129/1 નાં હિસ્સાની હે. આરે.ચો.મી. 0-96-30,વાળી જમીન ભુલાભાઈએ પોતાના હીસ્સે રાખેલી અને તે મુજબ મોટા ક્ષેત્રફળવાળી જમીન બ્લોક નં.129 નું ચાર બ્લોકમાં વિભાજન કરવામાં આવેલ તેની બ્લેક વિભાજનની ફેરફાર નોંધ નં.525,તા.29/5/85 ના રોજની રેવન્યુ રેકર્ડમાં દાખલ થયેલી છે.સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈએ તેમના નામે આવેલ બ્લોક નં.129ની જમીન ચાર હીસ્સામાં વિભાજન કરી તે સમય અરસામાં પેલાડ બુહારી ગામે આવેલ રહેઠાણની મિલકતો પૈકી ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.70 તેમના પુત્ર નગીનભાઈને, ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.69 તેમના પુત્ર ઈશ્વરભાઈને, ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.67 પ્રતિવાદી નં.1 પુત્ર મોહનભાઈને, હીસ્સે તેઓની તેમજ તેમના પુત્રોની હયાતીમાં સ્વતંત્ર કબજે

વહેચણીથી આપેલી.જ્યારે પેલાડ બુહારી સ્થિત ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.68 સ્વ. ભુલાભાઈએ પોતાના નામે રાખેલ.સદર સર્વે નંબર 129 અંગે ઊલટતપાસ માં વાદી સાહેબ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવેલ છે કે,મને હાલના કામે પ્રતિવાદી તરફ રજુ કરેલ નિ.25/14 વાળો દસ્તાવેજ બતાવવામાં આવે છે જે દસ્તાવેજ જોઈને કહુ છુ કે, જે ફેરફાર નોંધ નં.33 ની સહી સિકકા વાળી નકલ છે.એ વાત ખરી છે કે, તેમાં ભુલાભાઈ ભીખાભાઈએ રજીસ્ટર્ડ દસ્તાવેજથી બ્લોક નં.129 કે જેનો સર્વે નં.97 છે જે રજીસ્ટર્ડ દસ્તાવેજથી ખરીદ કરેલાની નોંધ છે.એ વાતની મને ખબર નથી કે, આ જમીન ખરીદેલ તે વખતે મારા પિતા તથા મારા કાકા સગીર વયના હોય અને ભણતા હતા કે કેમ?એ વાત ખરી નથી કે,મે મારી સરતપાસમાં જણાવેલ હકીકત કે,મારા કાકાએ મહેનતથી જમીન ખેડી તેની ઉપજમાંથી બાગલપુરની જમીન ખરીદ કરેલાની હકીકત મે ખોટી જણાવેલ છે.એ વાતની મને ખબર નથી કે,સદર બાગલપુરનો બ્લોક નં.129 કે જેનો સર્વે નં.97 છે તે જમીન કુલ કેટલા ક્ષેત્રફળની આવેલ.એ વાત ખરી છેકે, બ્લોક નં.129 કે જેનો સર્વે નં.97 વાળી જમીન ભુલાભાઈએ પોતાની હયાતીમાં નાયબ કલેક્ટર માંથી બ્લોક વિભાજનનો હુકમ મેળવી ચાર હિસ્સા કરેલ.એ વાત ખરી છેકે, જેમાંથી પશ્ચિમ તરફનો એક હિસ્સો હે. 1-13-31 ચો.મી. નગીનભાઈ ભુલાભાઈને કે મારા પિતા છે તેને આપવામાં આવેલ.એ વાત ખરી છે કે, પૂર્વ તરફ ભુલાભાઈનો હિસ્સો છોડી મોહનભાઈને હે.1-20-40 ચો.મી. જમીન આપવામાં આવેલ.એ વાત ખરી છેકે, તે જ રીતે પૂર્વ તરફની હે.1-05-22 ચો.મી. જમીન ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈને આપવામાં આવેલ.એ વાત ખરી છે કે, બાકીનો હે.0-96-30 ચો.મી. વાળો હિસ્સો ભુલાભાઈએ પોતાની પાસે રાખેલ.એ વાત ખરી છેકે,આ વહેચણ તથા બ્લોક વિભાજનનો ફેરફાર નોંધ નં.525,તા.26/5/85 વાળી નોંધ તા.7/6/85 ના રોજ પ્રમાણીત થયેલ.એ વાતની મને ખબર નથી કે, આ ફેરફાર નોંધ નં.525 ને મે કે મારા વડવાઓએ કોઈ રેવન્યુ ઓથોરીટી સમક્ષ પડકારેલ છે કે કેમ? એ વાત ખરી છે કે, આ ફેરફાર નોંધ નં.525 આજ દિન સુધી રેવન્યુ રેકર્ડમાં અસ્તીત્વમાં છે.એ વાત ખરી છે કે,મારા કાકા ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના ભાગે આવેલ હે.1-05-22 ચો.મી.વાળી જમીન તેમણે પોતાની હયાતીમાં રોહીતભાઈ જીવણભાઈ અને ભરતભાઈ જીવણ ભાઈ બંને રહે.પેલાડ બુહારીનાઓને વેચાણ આપી દીધેલ.એ વાતની મને ખબર નથી કે,સદર વેચાણ અંગેનો દસ્તાવેજ તા.28/4/2003 ના રોજ અનુ.નં.424 થી નોંધાયેલ છે કે કેમ?.એ વાત ખરી છે કે, ભુલાભાઈએ પોતાની હયાતીમાં સને-1985 માં વહેચણ કરેલ તેનો અમલ થઈ ગયેલ છે.એ વાત ખરી છે કે, ઈશ્વરભાઈએ તેમના હિસ્સાની જમીનને વેચાણ આપી દસ્તાવેજ કરેલ તે દસ્તાવેજને પણ આજદિન સુધી કોઈ સક્ષમ અદાલત સમક્ષ પડકારેલ નથી.

(15.3.3) મોજે પેલાડ બુહારી બ્લોક/સર્વે નં.356: સદર સર્વે નંબર 356 અંગે વાદી દ્વારા તેઓના મૌખિક પૂરાવામાં જણાવેલ છે કે,મોજે .પેલાડ બુહારીનો જુના રેવન્યુ સર્વે નં. 196/1 + 2200 કે જેનો બ્લોક નં.356 છે તે જમીન તા.5/9/44 ના મૌખિક કરારથી ભુલાભાઈએ ખરીદ કરેલ કે કેમ ? તેની મને ખબર નથી.મને નિ.25/11 વાળો દસ્તાવેજ બતાવવામાં આવે છે જે બ્લોક નં.356 વાળી જમીનની ફેરફાર નોંધ નં.285 ની સહી સિકકાવાળી નકલ છે.એ વાત ખરી છે કે, તેમા સદર જમીન ભુલાભાઈ

ભીખાભાઈએ તા.5/9/44 ના રોજ ડાયાભાઈ રઘનાથભાઈ પાસેથી વેચાણ રાખેલ તેની નોંધ થયેલ છે. એ વાત ખરી છે કે, આ નોંધને પણ અમોએ આજદીન સુધી રેવન્યુ ઓથોરીટી સમક્ષ પડકારેલ નથી.

(15.3.4.) મોજે પેલાડ બુહારી બ્લોક/સર્વે નં.113 : સદર સર્વે નંબર 356 અંગે વાદી દ્વારા આંક 51 થી ગામ નમૂના નં.6 ના હક્કપત્રકે પડેલ નોંધ નંબર 112 તા.15/10/31 ના રોજ ની ખરી નકલ રજૂ કરી સદર જમીન વડીલોપાર્શ્વત હોવાનું કથન કરવામાં આવેલ છે અને સદર જમીન અંગે તેઓના મૌખિક પૂરાવામાં જણાવેલ છે કે, મોજે પેલાડ બુહારી વાળી બ્લોક નં.113 વાળી જમીનનું ક્ષેત્રફર આશરે દસ-બાર ગુંડા છે તે ચોકકસ કેટલું છે તે મને ખબર છે. એ વાત ખરી છે કે, આ બ્લોક નં.113 વાળી જમીનમાં વાદી તથા પ્રતિવાદીના રહેઠાણના ઘરો આવેલ છે. એ વાત ખરી છે કે, બ્લોક નં.113 વાળી જમીનમાં અમારા રહેઠાણના ઘરો આવેલ હોવાથી હાલ ખેતી થતી નથી. આ જમીનમાં અમારું ઘર આશરે પચાસેક વર્ષથી બંધાયેલ છે. એ વાત ખરી છે કે, આશરે પચાસેક વર્ષથી આ જમીનમાં ખેતી થતી નથી. એ વાત ખરી છે કે, આ બ્લોક નં.113 વાળી જમીનમાં આવેલ રહેઠાણના ઘરો દરેક કુટુંબના પોતાના નામે ચાલી આવેલ છે અને તે મુજબ ઘર વેરો તથા અન્ય વેરાઓ ગ્રામ પંચાયતમાં ભરતા આવેલ છે. એ વાત ખરી છે કે, આ બ્લોક-113 વાળી જમીનમાં હાલ વહેચાણ પાત્ર કોઈ જમીન બાકી રહેતી નથી.

(15.3.5) મોજે પેલાડ બુહારી બ્લોક/સર્વે નં.16,19,139,179 તથા 204: સદર સર્વે નંબર ની જમીનો અંગે વાદી દ્વારા તેઓના મૌખિક પૂરાવામાં જણાવેલ છે કે, એ વાત ખરી છે કે, મોજે પેલાડ બુહારીનો બ્લોક નં.16,19,139,179 તથા 204 વાળી જમીનો આશરે બે-ત્રણ ગુંડાઓના ટુકડાઓની જમીન છે. એ વાત ખરી છે કે, હાલ આ જમીન ભુલાભાઈ ભીખાભાઈના નામે ચાલી આવેલ છે. એ વાત ખરી છે કે, આ ટુકડાઓ વાળી જમીન છે તે પડતર જમીન હોય ખેતી થતી નથી. એ વાત ખરી નથી કે, મે હાલના દાવામાં જણાવેલ તમામ જમીનો ભુલાભાઈ ભીખાભાઈએ તેમની સ્વતંત્ર આવકમાંથી વસાવેલી સ્વપાર્શ્વત મિલ્કત છે. એ વાતની મને ખબર નથી કે, આ તમામ જમીન સ્વપાર્શ્વત મિલ્કત હોવાથી ભુલાભાઈ ભીખાભાઈએ હાલના કામે રજૂ થયેલ નિ.3/7 વાળા વીલમાં પણ આ તમામ જમીન સ્વપાર્શ્વત હોવાનું જણાવેલ છે.

(15.4) આમ, વાદી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ પુરાવા ને ધ્યાને રાખી ને વાદી દ્વારા મોજે ગાંગપુર અને બાગલપુર ની જમીનો બાબતે કરવામાં આવેલ કથન ને ધ્યાને લેતા તેઓના દાવા ના પેરા 4 માં કથન કરવામાં આવેલ છે કે સ્વ.ભૂલાભાઈએ તેઓની હયાતી દરમ્યાન જાતે તેમજ વાદીઓ નં.1/1 થી 1/5 ના સ્વ.વડીલ નગીનભાઈ તેમજ વાદીઓ નં.2/1 થી 2/4 ના વડીલ સ્વ.ઇશ્વરભાઈ અને પ્રતિવાદી નં.1 ના સાથ સહકાર અને સંયુક્ત મહેનતથી ખેડી ખેડાવી તેની ઉપજમાંથી મોજે ગાંગપુર અને બાગલપુર ની જમીનો ખરીદેલ હતી. જો કે, વાદી નો સમગ્ર દાવો અને પુરાવો જોતા સ્વ.ભૂલાભાઈ દ્વારા ક્યા સર્વે નંબર/બ્લોક નંબર ની જમીનો ખેડી ખેડાવી તેમજ તેમાંથી કઈ રીતે અને કેટલી ઉપજ કુલ મેળવી તેમાંથી

મોજે ગાંગપુર અને બાગલપુર ની જમીનો ખરીદેલ તેવો કોઈ પુરાવો રજૂ કરવામાં આવેલ નથી કે મૌખિક પૂરાવામાં પણ સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા સદર જમીનો ખરીદ કરવા સારુ તમામ ઉપજ ખેડી ખેડાવી મેળવેલ હતી કે અન્ય કોઈ રકમ બીજા અન્ય કોઈ જગ્યાએથી મેળવેલ કે કેમ તે અંગે કોઈ પુરાવો આપવામાં આવેલ નથી કે સ્પષ્ટતા કરવામાં આવેલ નથી.વાદી ના કથન અનુસાર સદર સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા વાદી ના મૈ.વડીલો તથા પ્રતિવાદી ની સહાયતા મેળવેલ હતી પરંતુ જે તે સમયે સદર વાદી ના સ્વ.વડીલો અને પ્રતિવાદી ખેતી કામ કરી શકે તેવી ઉંમર ના હતા કે કેમ તે અંગે કોઈ હકીકત જણાવવામાં આવેલ નથી.સદર હકીકત અંગે પ્રતિવાદી તરફે આંક 89 થી તપાસવામાં આવેલ સાક્ષી મોહનભાઈ ની વાદી તરફે કરવામાં આવેલ ઊલટતપાસ જોતા સદર સાહેદે જણાવેલ છે કે,મારા દાદા ભીખાભાઈ ગુજરી ગયા તે વખતે તેઓની પાસે કોઈ ખેતી લાયક જમીન હતી કે કેમ? તેની મને ખબર નથી.એ વાત ખરી છે કે, ખેતીની જમીન ખેડવા માટે ખેડૂત હોવું જરૂરી છે.મારા પિતા ભુલાભાઈ એ જ્યારે જમીનો ખરીદી ત્યારે તેઓ ખેડૂત હતા.મારા પિતા ભુલાભાઈ વારસાઈ હકકે દાદાના નામે ભાગલપુરની જમીન આવેલી તે મુજબ તેઓ ખેડૂત બનેલા.ભાગલપુરની જમીનનો સર્વે નં.100 અને જે એક એકર અને બે ગુંઠા છે.મારા પિતાજી મેંદીપાલાનો વેપાર કરતા હતા, બળદ ગાડા ભાડે ફેરવતા,બીલીપત્રનો પણ વેપાર કરતા હતા.મારા પિતા ખેતી કરતા કે કેમ તેની મને ખબર નથી.મારા પિતા મે જણાવેલ ઘંઘા કરતા હતા તેઓ સને-1983 દાવા નંબર -91/1983 બારડોલી કોર્ટમાં કરેલ તેમાં તેઓએ જણાવેલ હોવાથી તેના આધારે હું જણાવું છું.દાવા નં.91/1983 ના દાવામાં મારા પિતા વાદી તરીકે અને પ્રતિવાદી તરીકે વાદીનં.1 ના પિતા,હું અને મારો નાનોભાઈ એમ ત્રણ પ્રતિવાદી હતા.આ દાવો મારા પિતાજીએ તા.8/12/82 માં જે વહેંચણી થયેલી તે રદ કરાવવા માટે દાવો કરી મનાઈ હુકમ મેળવેલ.સદર 91/83 વાળા દાવામાં બારડોલી કોર્ટે કામ ચલાઉ મનાઈ અરજી મંજૂર કરેલ જે વિરૂધ્ધ અમોએ અપીલ દાખલ કરેલ.ત્યાર બાદ સદર દાવાના કામે અપીલમાં ડીસ્ટ્રીક્ટ કોર્ટમાં સમાધાન થયેલુ.એ વાત ખરી છે કે,દાવા નં.91/83 ખેતી વિષયક જમીન બાબતે કરવામાં આવેલ અને ખેતી વિષયક જમીન બાબતે કામ ચલાઉ મનાઈ હુકમ મળેલો.હવે હું કહું છું કે,મારા પિતાજી ખેતી કરતા હતા.એ વાત ખરી છેકે, નગીનભાઈ મારા ભાઈ થાય છે.તે સને-1990 માં ગુજરી ગયેલા. નગીનભાઈ ગુજરી ગયેલા તે વખતે નગીનભાઈની ઉંમર આશરે 40 વર્ષની હતી.

(15.5) સદર સાહેદ ની વધુ ઊલટતપાસ તારીખ 15/02/2025 ના રોજ કરવામાં આવેલ જેમાં સદર સાહેદે જણાવેલ છે કે,હાલના કામે અમોએ નિ.106/4 રે.દિ.નં.91/83 ના દાવાની અરજી રજુ કરેલ છે.એ વાત ખરી છે કે,એ દાવો વાદી-ભુલાભાઈ ભીખાભાઈએ પ્રતિવાદી-મોહનભાઈ ભુલાભાઈ અને નગીનભાઈ ભુલાભાઈ વિરૂધ્ધ કરેલ અને તે દાવામાં તેણે એવી રજુઆત કરેલ કે,કોઈપણ સંજોગોમાં વાદગ્રસ્ત મિલ્કત નામદાર અદાલત એકત્ર કુટુંબની મિલ્કત માને તો હું વાદી પોતે એકત્ર કુટુંબનો વડીલ શપ્શ અને વહીવટ કર્તા હોય તે મિલ્કતનો વહીવટ કરવાનો હું વાદીને હકક અને અધિકાર છે."એ વાત ખરી છેકે, સદર રે.દિ.નં.91/83 ની દાવા અરજીના પેરા-૨ માં હાલની વાદગ્રસ્ત મિલ્કતનો ઉલ્લેખ

કરવામાં આવેલ છે.એ વાત ખરી નથી કે, તે દાવાના હુકમમાં સદર વાદગ્રસ્ત મિલકતો વડીલો પાર્શ્વત મિલકત અને વડીલો પાર્શ્વત મિલકતોમાંથી ખરીદ કરેલ તેવું નક્કી થયેલ જેથી મે હાલના કામે તેના જજમેન્ટની નકલ રજુ કરેલ નથી.હાલના કામે રજુ થયેલ નિ.106/4 વાળા દસ્તાવેજને પાકો આંક.109 આપવામાં આવે છે.મારે કે મૈ.નગીનભાઈ ભુલાભાઈ કે મૈ.ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈ કે મારી બહેન વજીયાબેન વચ્ચે કોઈ મનદુખ કે ઝઘડો કે તકરાર હતી નહીં. મારી માતા ડાહીબેનને મૈ.નગીનભાઈ સાથે મનદુખ હતું.બીજા સાથે મારી માતાને મનદુખ હતુ કે કેમ તેની મને ખબર નથી.મારા પિતાજીને તેઓના છોકરાઓ સાથે મનદુખ થયેલું જે અંગે પાછળથી સમાધાન થઈ ગયેલ.

(15.6) આમ,વાદી તરફે રજૂ મૌખિક પુરાવા ધ્યાને લેતા તેઓના પિતા સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા ચોક્કસ કયા પ્રકાર ની કામગીરી કરીને સદર જમીનો ખરીદ કરવામાં આવેલ તે હકીકત સ્પષ્ટ જણાય આવતી નથી કે તેઓના પૂરાવામાં વાદી તે અંગે કોઈ ખાસ સ્પષ્ટતા કરી શકેલ નથી.પરંતુ પ્રતિવાદી ની જુબાની ધ્યાને લેતા પ્રતિવાદી દ્વારા સ્વ.ભુલાભાઈ કયા કયા પ્રકારના કામો કરતા હતા તે જણાવવામાં આવેલ છે વધુમાં જે તે સમયે સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓના પુત્રો (વાદી ના સ્વ.વડીલો અને હાલના પ્રતિવાદી) વિરૂદ્ધ માં જે દાવો કરવામાં આવેલ હતો તેની પ્રમાણિત નકલ નિશાની 106/4 થી રજૂ રાખતા તેને પાકો આંક 109 આપવામાં આવેલ છે જે ધ્યાને લેતા તેમાં સ્વ.ભુલાભાઈએ પોતે વાદી તરીકે બારડોલી સિવિલ કોર્ટ માં કરેલ દાવા ની પ્રમાણિત નકલ હોવાનું જણાય આવે છે અને જેમાં સ્વ.ભુલાભાઈએ પોતે તેઓની જુવાન વયમાં નાના નાના વેપાર કેરીનો,મેદી પાલો,લાકડાનો દૂધ નો અને હટવાડાઓ કરી તથા ગાડા ફેરવી ખેતી વિષયક જમીનો ખરીદેલ હોવાની વિગત જણાવેલ છે.આમ,વાદી તરફે કરવામાં આવેલ કથન ને જોતા કે તેઓના પિતા દ્વારા વડીલોપાર્શ્વિત જમીનો ખેડી તેની ઉપજમાંથી અન્ય મિલકતો ખરીદેલ તે અંગે કોઈ યોગ્ય મજબૂત પુરાવો વાદી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ નથી કે તે અંગે મૌખિક પૂરાવામાં પણ કોઈ સ્પષ્ટતા કરવામાં આવેલ નથી.વધુમાં જ્યારે પ્રતિવાદી તેઓના મૌખિક પુરવામાં સ્વ.ભુલાભાઈ કે જેઓ ખેતી સિવાય પણ અન્ય કામગીરી કરતા હોવાની વિગતો જણાવેલ હોય અને તેના સમર્થન માં સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા પોતે વાદી તરીકે બારડોલી સિવિલ કોર્ટ માં આર.સી.એસ.91/83 થી કરેલ દાવા માં સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓ શું કામગીરી કરે છે તે બાબતે જણાવવામાં આવેલ હોય અને જે દાવા ની પ્રમાણિત નકલ પ્રતિવાદી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ હોય ત્યારે સ્વ.ભુલાભાઈએ ખરીદેલ જમીનો ફક્ત અને ફક્ત વડીલોપાર્શ્વિત જમીનો ખેડી ખેડાવી તેની ઉપજમાંથી ખરીદેલ હોય તે હકીકત માની શકાય તેમ નથી કારણ કે સ્વ.ભુલાભાઈ ખેતી સિવાય પણ અન્ય વેપાર માં સંકળાયેલ હોવાનું જણાય આવે છે અને જે વાદી ના કથન ના તદ્દન વિરૂદ્ધ માં જણાય આવે છે.વધુમાં સદર સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓના પુત્રો વિરૂદ્ધ કરવામાં આવેલ દાવા ની પ્રમાણિત નકલ ધ્યાને લેતા તેમાં સ્વ.ભુલાભાઈએ પોતે વાદી તરીકે મોજે પેલાડ બુહારી વાલોડ ના બ્લોક નં.113, 204, 181, 179, 139,16,19 વાળી જમીનો બોમ્બ પ્રિવેશન ઓફ ફેગમેન્ટેશન એક્ટ મુજબ ખૂબ જ નાના નાના ટુકડાઓ વાળી જમીનો હોવાનું અને મોટા લાગની જમીન બિનઉપજાઉ હોય તેમાંથી કોઈ આવક

કે ઉપજ ના થતી હોવાનું કથન કરેલ છે અને જે અંગે વાદી ની ઊલટતપાસ ધ્યાને લેતા વાદી દ્વારા જણાવેલ છે કે, એ વાત ખરી છે કે, મોજે. પેલાડ બુહારીનો બ્લોક નં. 16, 19, 139, 179 તથા 204 વાળી જમીનો આશરે બે-ત્રણ ગુંડાઓના ટુકડાઓની જમીન છે. એ વાત ખરી છે કે, હાલ આ જમીન ભુલાભાઈ ભીખાભાઈના નામે ચાલી આવેલ છે. એ વાત ખરી છે કે, આ ટુકડાઓ વાળી જમીન છે તે પડતર જમીન હોય ખેતી થતી નથી. આમ, સદર જમીનો ટુકડા વાળી અને પડતર હોવાની હકીકત ને વાદી દ્વારા પણ સમર્થન આપવામાં આવેલ છે ત્યારે વાદી દ્વારા કરવામાં આવેલ કથન જેમ કે સ્વ. ભુલાભાઈએ ખરીદેલ જમીનો ફક્ત અને ફક્ત વડીલોપાર્જિત જમીનો ખેડી ખેડાવી તેની ઉપજમાંથી ખરીદેલ હોય તે હકીકત માની શકાય તેમ નથી.

(15.7) વધુમાં વાદી દ્વારા તેઓના દાવા માં કથન કરવામાં આવેલ છે કે, સ્વ. ભુલાભાઈ ભીખાભાઈએ તેઓની હયાતી દરમ્યાન જાતે તેમજ વાદીઓ નં. 1.1 થી 1.5 ના સ્વ. વડીલ નગીનભાઈ તેમજ વાદીઓ નં. 2.1 થી 2.4 ના વડીલ સ્વ. ઈશ્વરભાઈ અને આ કામના પ્રતિવાદી નં. 1 ના સાથ સહકાર અને સંયુક્ત મહેનતથી વડીલોપાર્જિત જમીનો ખેડી-ખેડાવી તેની ઉપજમાંથી સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈએ સંયુક્ત કુટુંબના સભ્યોના હિતમાં મોજે ગામ ગાંગપુર-અને બાગલપુરની જમીનો પણ ખરીદેલી. પરંતુ આ અંગે વાદી દ્વારા કોઈ સચોટ પુરાવો આપવામાં આવેલ નથી. વધુમાં આ અંગે પુરાવો જોતા વાદી દ્વારા તેઓની ઊલટતપાસ માં સ્વીકારવામાં આવેલ છે કે, મારા પિતાજી નગીનભાઈનો જન્મ ચોક્કસ કઈ સાલમાં થયેલ તેની મને ખબર નથી. એ વાતની મને ચોક્કસ ખબર નથી કે, મારા પિતાજી ગુજરી ગયેલ ત્યારે મારા પિતાજીની ઉંમર કેટલી હતી. એ વાતની મને ખબર નથી કે, મારા કાકા ઈશ્વરભાઈનો જન્મ કઈ સાલમાં થયેલ. એ વાતની મને ખબર નથી કે, મારા કાકા ઈશ્વરભાઈ ગુજરી ગયેલ ત્યારે તેમની ઉંમર કેટલી હતી. આમ, વાદી ને તેઓના પિતા તથા કાકા ની ઉંમર અંગે ખ્યાલ ના હોવાનું જણાવેલ છે. સદર હકીકત અંગે પ્રતિવાદી ની ઊલટતપાસ ધ્યાને લેતા પ્રતિવાદી દ્વારા જણાવેલ છે કે, એ વાત ખરી છે કે, નગીનભાઈ મારા ભાઈ થાય છે. તે સને-1990 માં ગુજરી ગયેલા. નગીનભાઈ ગુજરી ગયેલા તે વખતે નગીનભાઈની ઉંમર આશરે 40 વર્ષની હતી. એ વાત ખરી નથી કે, મારી સરતપાસમાં જમીનની વહેંચણી તા. 26/5/1985 ના રોજ થયેલ તે પહેલા જમીન સંયુક્ત ખેડતા હતા. તે પહેલા આ જમીન મારા પિતાજી ખેડતા હતા. એ વાત ખરી નથી કે, તે ખેતીની આવકમાંથી મારા પિતાજીએ જમીનો ખરીદેલ. તા. 26/5/1985 પહેલા હું હીરા ધસતો હતો. હીરા ધસવાનું કામ સને-1972 થી સને-1987 સુધી હીરા ધસવાનું કામ કરેલ. પહેલા મે હીરાના કારીગર તરીકે કામ કરેલ ત્યાર બાદ હું હીરાનું કારખાનું ચલાવતો હતો. એ વાત ખરી છે કે, નગીનભાઈ પણ બુહારી ખાતે હીરાનું અલગ કારખાનું ચલાવતા હતા. અમારું રહેવા ખાવાનું સને-1972 સુધી સંયુક્ત (ભેગું) હતું. આમ, સદર પ્રતિવાદી સાહેબે તેઓની ઊલટતપાસ માં સ્વીકારેલ છે કે, જે તે સમયે સ્વ. નગીનભાઈ ગુજરી ગયા ત્યારે તેઓની ઉંમર આશરે 40 વર્ષ ની હતી. તા. 26/5/1985 પહેલા હું હીરા ધસતો હતો. હીરા ધસવાનું કામ સને-1972 થી સને-1987 સુધી હીરા ધસવાનું કામ કરેલ. પહેલા મે હીરાના કારીગર તરીકે કામ કરેલ ત્યાર બાદ હું

હીરાનું કારખાનું ચલાવતો હતો.એ વાત ખરી છે કે, નગીનભાઈ પણ બુહારી ખાતે હીરાનું અલગ કારખાનું ચલાવતા હતા.

(15.8) આમ,વાદી ના કથન અનુસાર પ્રતિવાદી મોહનભાઈ તેઓના પિતા સાથે સાથ અને સહકાર આપી વડીલોપાર્જિત જમીન ખેડતા હોવાની હકીકત ને સમર્થન મળતું નથી.વધુમાં વાદીએ જે તે સમયે તેઓના સ્વ.વડીલ નગીનભાઈ કે સ્વ.ઈશ્વરભાઈ ની ઉંમર અંગે કોઈ પણ કથન કરેલ નથી.ત્યારે આ અંગે પ્રતિવાદી દ્વારા આંક 169 થી સ્વ.ઈશ્વરભાઈ ના જન્મ તારીખ અંગે નું અસલ પ્રમાણપત્ર રજૂ રાખેલ છે જે ધ્યાને લેતા સ્વ.ઈશ્વરભાઈ નો જન્મ તા.10/03/1957 ના રોજ થયેલ હોવાનું ફલિત થાય છે.આ હકીકત ને ધ્યાને રાખી ને સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા વખતોવખત ખરીદ કરવામાં આવેલ જમીનો ના રેકોર્ડ ધ્યાને લેતા,મોજે બાગલપુર સર્વે/બ્લોક નં.373 કે જે આંક 135 થી રજૂ છે અને નોંધ નંબર 283 મુજબ તારીખ 20/11/64 ના રોજ,મોજે બાગલપુર ના બ્લોક/સર્વે નંબર 129 વાળી જમીન આંક 136 થી રજૂ નોંધ નંબર 33 અનુસાર તા.10/07/54 ના રોજ તથા આંક 133 થી રજૂ નોંધ નંબર 285 ની ખરી નકલ અનુસાર મોજે પેલાડ બુહારી બ્લોક/સર્વે નં.356 વાળી જમીન 5/9/44 ના મૌખિક કરાર થી સ્વ.ભૂલાભાઈએ ડાયાભાઈ રઘનાથભાઈ પાસે થી વેચાણ રાખેલ હોવાનું તેમજ આંક 137 થી રજૂ ફેરફાર નોંધ નંબર 379 ની ખરી નકલ મૂજબ સર્વે નંબર 96 (હાલ ના દાવા માં બ્લોક નંબર 129 મોજે બાગલપુર) વાળી જમીન સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા હીરાભાઈ રામભાઈ પાસે થી ખરીદેલ હોવાનું જણાય આવે છે.આમ,સદર હકીકતો જોતા વાદી દ્વારા કરવામાં આવેલ કથન કે સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા વાદી ના સ્વ.વડીલ નગીનભાઈ અને સ્વ.ઈશ્વરભાઈ અને પ્રતિવાદી ના સાથ અને સહકાર થી જમીનો ખેડી ખેડાવી મોજે બાગલપુર અને ગાંગપુર ની જમીનો ખરીદેલ હતી તે હકીકત ખોટી સાબિત થાય છે કારણ કે સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા સદર જમીનો જે તારીખો અને સમય માં ખરીદવામાં આવેલ છે ત્યારે વાદી ના વડીલ સ્વ.નગીનભાઈ અને સ્વ.ઈશ્વરભાઈ તેમજ પ્રતિવાદી સગીર વયના જ હોઈ શકે છે વધુમાં બ્લોક/સર્વે નંબર 356 મોજે પેલાડ બુહારી વાળી જમીન સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા સ્વ.ઈશ્વરભાઈ ના જન્મ પહેલા તારીખ 5/9/44 ના રોજ મૌખિક કરાર થી ખરીદવામાં આવેલ છે ત્યારે વાદી દ્વારા કરવામાં આવેલ કથન ને માની શકાય તેમ નથી.

(15.9) આમ,પેલાડ બુહારી બ્લોક/સર્વે નં.356,બાગલપુર ની બ્લોક/સર્વે નં.129 અને ગાંગપુર ની બ્લોક/સર્વે નં.373 વાળી જમીનો સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા ખરીદેલ હોવાનું જણાય આવે છે.આ સિવાય બાકી રહેતી અન્ય પેલાડ બુહારી ના સર્વે નં.113,16,19,139,179,204 વાળી તકરારી જમીનો અંગે ચર્ચા કરવામાં આવે તો વાદી દ્વારા આંક 51 થી ગામ નમૂના નંબર 6 ના હક્કપત્રક થી પડેલ નોંધ નંબર 112 ની પ્રમાણિત નકલ રજૂ કરવામાં આવેલ છે જે ધ્યાને લેતા સદર જમીનો સ્વ.ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ ને તેઓના પિતાના ગુજરી ગયા બાદ વારસાઈ હકકથી મળેલ હોવાનું જણાય આવે છે વધુમાં પ્રતિવાદી દ્વારા રજૂ કરેલ આંક 127 થી પણ સર્વે/બ્લોક નં.16,19,139,179,204 વાળી

જમીનો માં આજની તારીખે પણ સ્વ.ભુલાભાઈ નું નામ ચાલી આવતું હોવાની હકીકત જણાય આવે છે.વધુમાં સદર જમીનો અંગે વાદી દ્વારા તેઓની ઊલટતપાસ માં પણ એ હકીકત કબૂલ રાખેલ છે કે,એ વાત ખરી છે કે,મોજે.પેલાડ બુહારીનો બ્લોક નં.16,19,139,179 તથા 204 વાળી જમીનો આશરે બે-ત્રણ ગુંડાઓના ટુકડાઓની જમીન છે.એ વાત ખરી છે કે,હાલ આ જમીન ભુલાભાઈ ભીખાભાઈના નામે ચાલી આવેલ છે.આમ,સદર જમીનો સ્વ.ભુલાભાઈ ની વડીલોપાર્જિત જમીન હોવાનું ફલિત થાય છે.

(15.10) આમ,ઉપર મૂજબ કરેલ ચર્ચા ના અંતે સ્વ.ભુલાભાઈ ને પેલાડ બુહારી ના સર્વે નં.113, 16,19,139,179,204 વાળી તકરારી જમીનો વારસાઈ હક્ક થી વડીલોપાર્જિત મળેલ હોવાનું ફલિત થાય છે પરંતુ સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓની હયાતી માં મોજે પેલાડબુહારી બ્લોક/સર્વે નં.356,મોજે બાગલપુર બ્લોક/સર્વે નં.129,મોજે ગાંગપુર બ્લોક/સર્વે નં.373 વાળી જમીનો ખરીદેલ હોય અને તે વડીલોપાર્જિત મિલકતો માથી મળેલ ઉપજ માંથી ખરીદેલ હોવાની હકીકત ને વાદી પુરવાર કરી શકેલા ના હોય,સદર જમીનો સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓની સ્વપાર્જિત આવકમાંથી ખરીદેલ હોવાનું સાબિત થતું હોય તે મિલકતો ને વડીલોપાર્જિત ગણી શકાય તેમ નથી અને તે સ્વ.ભુલાભાઈ ની સ્વપાર્જિત મિલકતો હોવાનું ફલિત થાય છે.આમ,ચર્ચા ના અંતે વાદી સદર દાવા ના પેરા 4 માં જણાવેલ તમામ મિલકતો વડીલોપાર્જિત હોવાનું પુરવાર કરવામાં નિષ્ફળ નીવડેલા હોય મુદ્દા નંબર 1 નો જવાબ અંશતઃ હકાર મા આપવામાં આવે છે.

મુદ્દા નંબર 2 ના કારણો:

2) શું વાદી પુરવાર કરે છે કે, સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈએ કરેલ વીલ અને તેનાં આધારે તેમનાં પત્ની ડાહીબેન દ્વારા પ્રતિ.નં. 2 થી 4 ની તરફેણમાં કરવામાં આવેલ દાવાવાળી મિલકતોનું વીલ બોગસ અને બનાવટી છે?

(16) સદર દાવા માં વાદી ના કથન મુજબ સ્વ.ભુલાભાઈએ કરેલ વિલના આધારે તેમના સ્વ.પત્ની ડાહીબેન દ્વારા પ્રતિવાદી નં.2 થી 4 ની તરફેણમાં કરવામાં આવેલ વડીલોપાર્જિત મિલકતો નું વિલ બોગસ અને બનાવટી હોય તે કોઈ પણ રીતે વાદીઓને કાયદાકીય જોગવાઈઓ અનુસાર સમાવિષ્ઠ થયેલા હક્ક હિત વિરુદ્ધ કોઈપણ રીતે બંધનકર્તા લાગુ પડતું નથી.હવે જ્યારે સદર દાવા માં વાદી દ્વારા સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ ના આધારે તેમના પત્ની સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા કરવામાં આવેલ બોગસ અને બનાવટી હોવાનું કથન કરવામાં આવેલ હોય વિલ ની વિશ્વસનીયતા ઉપર પ્રશ્નાર્થ ઊભા થાય છે ત્યારે તે અંગે ચર્ચા કરતા પહેલા વિલ અંગે ની કાયદાકીય જોગવાઈઓ અને નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત અને નામદાર વડી અદાલત દ્વારા વખતોવખત પ્રસ્થાપિત કરેલ સિદ્ધાંતો ને ધ્યાને રાખવા જરૂરી બને છે.

Succession

(1) When a hindu **person dies without making a will** - Property will be governed by **Hindu succession act**

(2) When a **person dies after making a will** : Property will be governed by **Indian succession act 1925.**

Section 2(h) of the Indian succession act 1925: **“will”** means the legal declaration of the intention of a testator with respect to his property which he desires to be carried into effect after his death.

(b) “codicil” means an instrument made in relation to a Will, and explaining, altering or adding to its dispositions, and shall be deemed to form part of the Will;

59. Person capable of making wills.—Every person of sound mind not being a minor may dispose of his property by will.

Explanation 1.—A married woman may dispose by will of any property which she could alienate by her own act during her life.

Explanation 2.—Persons who are deaf or dumb or blind are not thereby incapacitated for making a will if they are able to know what they do by it.

Explanation 3.—A person who is ordinarily insane may make a will during interval in which he is of sound mind.

Explanation 4.—No person can make a will while he is in such a state of mind, whether arising from intoxication or from illness or from any other cause, that he does not know what he is doing.

61. Will obtained by fraud, coercion or importunity.— A will or any part of a will, the making of which has been caused by fraud or coercion, or by such importunity as takes away the free agency of the testator, is void.

62. Will may be revoked or altered.—A will is liable to be revoked or altered by the maker of it at any time when he is competent to dispose of his property by will.

70. Revocation of unprivileged will or codicil.—No unprivileged will or codicil, nor any part thereof, shall be revoked otherwise than by marriage, or by another will or codicil, or by some writing declaring an intention to revoke the same and executed in the manner in which an unprivileged will is herein before required to be executed, or by the burning, tearing, or otherwise destroying the same by the testator or by some person in his presence and by his direction with the intention of revoking the same.

63. Execution of unprivileged wills.—Every testator, not being a soldier employed in an expedition or engaged in actual warfare, 1 [or an airman so employed or engaged,] or a mariner at sea, shall execute his will according to the following rules:— (a) The testator shall sign or shall affix his mark to the will, or it shall be signed by some other person in his presence and by his direction. (b) The signature or mark of the testator, or the signature of the person signing for him, shall be so placed that it shall appear that it was intended thereby to give effect to the writing as a will. (c) The will shall be attested by two or more witnesses, each of whom has seen the testator sign or affix his mark to the will or has seen some other person sign the will, in the presence and by the direction of the testator, or has received from the testator a personal acknowledgment of his signature or mark, or of the signature of such other person; and each of the witnesses shall sign the will in the presence of the testator, but it shall not be necessary that more than one witness be present at the same time, and no particular form of attestation shall be necessary.

65. Privileged wills.—Any soldier being employed in an expedition or engaged in actual warfare, 1 [or an airman so employed or engaged,] or any

mariner being at sea, may, if he has completed the age of eighteen years, dispose of his property by a will made in the manner provided in section 66. Such wills are called privileged wills.

(17) હાલ ના દાવા માં વાદી દ્વારા મુખ્ય તકરાર લેવામાં આવેલ છે કે,સ્વ.ભુલાભાઈએ કરેલ વિલ ના આધારે સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા કરવામાં આવેલ બોગસ અને બનાવટી છે ત્યારે વિલ પુરવાર કરવાની જવાબદારી કોણ શિરે રહેલ છે તે અંગે નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટ દ્વારા **Shivakumar Versus Sharanabasappa 2020 (0) AIJEL-SC 66274** ના ચુકાદા માં પ્રસ્થાપિત કરેલ સિદ્ધાંતો ધ્યાને રાખેલ છે.

11. For what has been noticed hereinabove, the relevant principles governing the adjudicatory process concerning proof of a Will could be broadly summarised as follows:-

1. Ordinarily, a Will has to be proved like any other document; the test to be applied being the usual test of the satisfaction of the prudent mind. Alike the principles governing the proof of other documents, in the case of Will too, the proof with mathematical accuracy is not to be insisted upon.

2. Since as per Section 63 of the Succession Act, a Will is required to be attested, it cannot be used as evidence until at least one attesting witness has been called for the purpose of proving its execution, if there be an attesting witness alive and capable of giving evidence.

3. The unique feature of a Will is that it speaks from the death of the testator and, therefore, the maker thereof is not available for deposing about the circumstances in which the same was executed.

This introduces an element of solemnity in the decision of the question as to whether the document propounded is the last Will of the testator. The initial onus, naturally, lies on the propounder but the same can be taken to have been primarily discharged on proof of the essential facts which go into the making of a Will.

4. The case in which the execution of the Will is surrounded by suspicious circumstances stands on a different footing. The presence of suspicious circumstances makes the onus heavier on the propounder and, therefore, in cases where the circumstances attendant upon the execution of the document give rise to suspicion, the propounder must remove all legitimate suspicions before the document can be accepted as the last Will of the testator.

5. If a person challenging the Will alleges fabrication or alleges fraud, undue influence, coercion et cetera in regard to the execution of the Will, such pleas have to be proved by him, but even in the absence of such pleas, the very circumstances surrounding the execution of the Will may give rise to the doubt or as to whether the Will had indeed been executed by the testator and/or as to whether the testator was acting of his own free will. In such eventuality, it is again a part of the initial onus of the propounder to remove all reasonable doubts in the matter.

6. A circumstance is "suspicious" when it is not normal or is 'not normally expected in a normal situation or is not expected of a normal person'. As put by this Court, the suspicious features must be 'real, germane and valid' and not merely the 'fantasy of the doubting mind.'

7. As to whether any particular feature or a set of features qualify as "suspicious" would depend on the facts and circumstances of each case. A shaky or doubtful signature; a feeble or uncertain mind of the testator; an unfair disposition of property; an unjust exclusion of the legal heirs and particularly the dependants; an active or leading part in making of the Will by the beneficiary thereunder et cetera are some of the circumstances which may give rise to suspicion. The circumstances above-noted are only illustrative and by no means exhaustive because there could be any circumstance or set of circumstances which may give rise to legitimate suspicion about the execution of the Will. On the other hand, any of the circumstance qualifying as being suspicious could be legitimately explained by the propounder. However, such suspicion or suspicions cannot be removed by mere proof of sound and

disposing state of mind of the testator and his signature coupled with the proof of attestation.

8. The test of satisfaction of the judicial conscience comes into operation when a document propounded as the Will of the testator is surrounded by suspicious circumstance/s. While applying such test, the Court would address itself to the solemn questions as to whether the testator had signed the Will while being aware of its contents and after understanding the nature and effect of the dispositions in the Will-

9. In the ultimate analysis, where the execution of a Will is shrouded in suspicion, it is a matter essentially of the judicial conscience of the Court and the party which sets up the Will has to offer cogent and convincing explanation of the suspicious circumstances surrounding the Will.

(18) હાલ ના દાવા માં વાદી દ્વારા કરેલ કથન અનુસાર સ્વ.ભૂલાભાઈએ તારીખ 11/12/1996 ના રોજ તેઓના નામે આવેલ વડીલોપાર્જિત મિલકતો નું પ્રથમ રજિસ્ટર્ડ વિલ કર્યું અને તે આધારે સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા તારીખ 24/06/2010 ના રોજ નું નોટરી રૂબરૂ નું બોગસ અને બનાવટી વિલ આ કામના પ્રતિવાદીઓએ અંદરો અંદર મળી જઈ કપટ અને પ્રપંચ આચરી તૈયાર કરાવેલ છે.વધુમાં આ અંગે વાદી તરફે વી.વ.શ્રીએ દલીલો કરેલ છે કે,સ્વ.ભુલાભાઈ નું વિલ રજિસ્ટર્ડ હતું પરંતુ એન્ટ્રી વખતે પ્રતિવાદી નંબર 1 નાઓએ તકરાર લીધેલ હતી કારણ કે સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓના પુત્ર પ્રતિવાદી નંબર 1 સ્વ.ભુલાભાઈ સાથે સંપત્તિ માટે વારંવાર કોર્ટ કેસોએ ચડેલા હોય સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓને સંપત્તિમાં લાભાર્થી તરીકે દર્શાવેલ હતા નહિ.જેથી પ્રતિવાદીએ સ્વ.ડાહીબેન નું એક બોગસ અને બનાવટી વિલ ઉભુ કરી તેમાં લાભાર્થી તરીકે પ્રતિવાદી નંબર 2,3,4 નાઓનું નામ દર્શાવી પ્રતિવાદી નંબર 1 દ્વારા તમામ વહીવટ કરવામાં આવેલ છે.ખરેખર સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ માં પ્રતિવાદી નં.1 ને સંપત્તિ આપેલ ના હોય તેઓ જાણતા હતા કે જો તેઓનું નામ લાભાર્થી તરીકે દર્શાવી શકશે નહિ અને તેથી આ ખોટું વિલ બનાવેલ છે.વધુમાં દલીલો કરેલ છે કે,સ્વ.ડાહીબેન વર્ષોથી પેલાડ બુહારી મુકામે રહેતા હતા અને ફક્ત 15 દિવસ મહિનો કોઈને ત્યાં રહેવા ગયા તે સમયમાં વિલ કરે તે હકીકત મानी શકાય તેમ નથી.જો તેઓને વિલ જ તૈયાર કરાવડાવું હતું તો તે ઘરે રહીને પણ કરી શકતા હતા.વધુમાં દલીલો કરેલ છે કે,આંક 112 અને 113 થી તપાસેલ સાક્ષીઓ નું જુબાની શંકાસ્પદ જણાય આવે છે જેથી તેઓની જુબાની મानी શકાય તેમ નથી.વધુમાં દલીલ કરેલ છે કે,વીલ તૈયાર કરનાર નોટરી ને તપાસેલ નથી કે તે નોટરી વકીલ દ્વારા સદર વિલ વિલ ના સાક્ષીઓને વાચી સંભળાવી લખાણ બતાવ્યું

હોય તેવું પણ બનેલ ના હોય તમામ શંકાસ્પદ પરીબળો વિલ ના બોગસ અને બનાવટી હોવા તરફ ઈશારો કરી રહ્યા છે.

(19) આ અંગે સૌપ્રથમ પક્ષકારો દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ પુરાવા જોવામાં આવે તો પ્રતિવાદી દ્વારા આંક 165 થી સ્વ.ભૂલાભાઈએ કરેલ વિલ અને આંક 166 થી સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા કરવામાં આવેલ વિલ અસલ રજૂ રાખેલ છે.હવે વાદી દ્વારા સદર વિલ બોગસ અને બનાવટી હોવાનું કથન કરવામાં આવેલ છે ત્યારે સૌપ્રથમ સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા કરવામાં આવેલ વિલ અંગે ચર્ચા કરવી ઉચિત જણાય આવે છે.વાદી દ્વારા કથન કરવામાં આવેલ છે કે,સ્વ.ભૂલાભાઈ એ વડીલોપાર્જિત મિલકતો નું વિલ કરવામાં આવેલ છે અને જે વિલ ના આધારે સ્વ.ડાહીબેન વિલ કરેલ છે જેને પ્રતિવાદીએ સમર્થન કરેલ છે પરંતુ જ્યારે પ્રતિવાદીઓએ સ્વ.ભુલાભાઈ ના વીલ ને ચેલેન્જ કરેલ હોય ડાહીબેન દ્વારા તે અંગે પ્રોબેટ મેળવવું જરૂરી હતું.

(20) આ અંગે ચર્ચા કરવામાં આવે તો સૌપ્રથમ સ્વ.ભુલાભાઈ ના આંક 165 થી રજૂ વિલ ને ધ્યાને લેતા તેમાં સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તારીખ 10/11/1996 ના રોજ કરવામાં આવેલ છે અને જેના પેજ નંબર 2 ની વિગતો જોતા સ્વ.ભૂલાભાઈએ તેઓની સ્વતંત્ર માલિકી કબ્જા ભોગવટા વહીવટ ની કોષ્ટક માં જણાવ્યા અનુસાર ની મિલકતની વ્યવસ્થા કરેલ છે.

અનુ.	સંપત્તિ	શેત્રફળ/આકાર
1.	મોજે બાગલપુર સર્વે નં.129	0-96-30 રૂ.4-14
2.	મોજે ગાંગપુર સર્વે નં.373	0-46-38 રૂ.1-69
3.	મોજે પેલાડ બુહારી સર્વે નં.356	1-57-00 રૂ.7-55
4.	ઇલેક્ટ્રિક મોટર ફૂવો તથા ઘર નું તમામ રાયરચિલું	_____
5.	પેલાડ બુહારી સર્વે નં.113 ની આજુબાજુ ની ખુલ્લી જમીન	

(20.1) આમ,સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા ઉપર મૂજબની સંપત્તિઓ અંગે વિલ કરવામાં આવેલ છે ત્યારે વાદી દ્વારા કથન કરવામાં આવેલ છે કે મિલકતો વડીલોપાર્જિત હોવાના કારણે સ્વ.ભુલાભાઈ વિલ કરી શકતા ના હોતા.જો કે સદર પ્રશ્ન ની ચર્ચા કરતા સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા કરવામાં આવેલ વિલ જોતા તેઓ દ્વારા

મોજે બાગલપુર સર્વે નં.129 ,મોજે ગાંગપુર સર્વે નં.373,મોજે પેલાડ બુહારી સર્વે નં.356 વાળી ખેતીની જમીનો નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ છે અને જે અંગે અગાઉ મુદ્દા નંબર 1 માં વિગતવાર ચર્ચા કરીને અત્રે ની અદાલત દ્વારા બાગલપુર સર્વે નં.129 ,મોજે ગાંગપુર સર્વે નં.373,મોજે પેલાડ બુહારી સર્વે નં.356 વાળી ખેતીની જમીનો સ્વ.ભુલાભાઈ ની સ્વપાજ્ઞિત મિલકતો હોવાનું ઠરાવવામાં આવેલ છે જેથી તે અંગે ફરીથી કોઈ ચર્ચા કરવી ઉચિત જણાય આવતી નથી.વધુમાં ઈલેક્ટ્રીક મોટર,ફૂવો તથા તમામ રાયરચિલા અંગે ચર્ચા કરવામાં આવે તો વાદી દ્વારા સદર મોટર ફૂવો તથા રાય રચિલું તેઓના દાવા ના પ્લડીંગ માં જ સર્વે નંબર 129 માં આવેલ હોવાનું જણાવેલ છે.વધુમાં વાદી દ્વારા સદર ઈલેક્ટ્રીક મોટર ફૂવો કે રાયરચિલા અંગે કોઈ ચોક્કસ દસ્તાવેજ રજૂ કરી તે વડીલોપાજ્ઞિત હોવા અંગેનો કોઈ ઠોસ પુરાવો રજૂ રાખેલ નથી અને જે સર્વે નંબર 129 ની જમીન સ્વ.ભુલાભાઈ ની સ્વપાજ્ઞિત હોવાનું મુદ્દા નંબર 1 માં ઠરાવવામાં આવેલ હોય સદર મિલકતો પણ તેઓની સ્વપાજ્ઞિત હોવાનું અનુમાન થાય છે.

(20.2) સર્વે નં.113 ની ઘર ની આજુબાજુ ની ખુલ્લી જમીન અંગે તેઓ દ્વારા વિલ કરવામાં આવેલ છે પરંતુ તેનું કોઈ ચોક્કસ માપ કે આકાર તેઓના વિલ ના પણ જણાવેલ નથી.જો કે પુરાવા ને ધ્યાને લેતા સર્વે નં.113 વાળી મિલકત વડીલોપાજ્ઞિત હોવાનું ફલિત થાય છે પરંતુ સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓના વિલ માં સર્વે નં.113 ની સંપૂર્ણ જમીન કે જમીન તે પ્રકારે ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ નથી પરંતુ સર્વે નં.113 ની ઘર ની આજુબાજુ ની ખુલ્લી જમીન તેમ જણાવેલ છે જેથી તે જમીન તેઓ દ્વારા સ્વપાજ્ઞિત રીતે કે વડીલોપાજ્ઞિત વખતથી મેળવેલ તે અંગે કોઈ સ્પષ્ટતા કરવામાં આવેલ નથી.આ અંગે વાદી દ્વારા દાવા માં કરવામાં આવેલ પ્લડીંગ ધ્યાને લેતા તેઓ દ્વારા કથન કરેલ છે કે,સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈએ તેમના નામે આવેલ બ્લોક નં.129ની જમીન ચાર હીસ્સામાં વિભાજન કરી તે સમય અરસામાં પેલાડ બુહારી ગામે આવેલ રહેઠાણની મિલકતો પૈકી ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.70 તેમના પુત્ર નગીનભાઈને, ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.69 તેમના પુત્ર ઈશ્વરભાઈને, ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.67 પ્રતિવાદી નં.1 પુત્ર મોહનભાઈને, હીસ્સે તેઓની તેમજ તેમના પુત્રોની હયાતીમાં સ્વતંત્ર કબજે વહેંચણીથી આપેલી.જ્યારે પેલાડ બુહારી સ્થિત ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.68 સ્વ. ભુલાભાઈએ પોતાના નામે રાખેલ.વધુમાં વાદી દ્વારા તેઓની ઊલટતપાસ માં કબૂલ રાખેલ છે કે,મોજે પેલાડ બુહારી વાળી બ્લોક નં.113 વાળી જમીનનું ક્ષેત્રફર આશરે દસ-બાર ગુંઠા છે તે ચોક્કસ કેટલું છે તે મને ખબર છે.એ વાત ખરી છે કે, આ બ્લોક નં.113 વાળી જમીનમાં વાદી તથા પ્રતિવાદીના રહેઠાણના ઘરો આવેલ છે.એ વાત ખરી છે કે, બ્લોક નં.113 વાળી જમીનમાં અમારા રહેઠાણના ઘરો આવેલ હોવાથી હાલ ખેતી થતી નથી.આ જમીનમાં અમારું ઘર આશરે પચાસેક વર્ષથી બંધાયેલ છે.એ વાત ખરી છે કે,આશરે પચાસેક વર્ષથી આ જમીનમાં ખેતી થતી નથી.એ વાત ખરી છે કે, આ બ્લોક નં.113 વાળી જમીનમાં આવેલ રહેઠાણના ઘરો દરેક કુટુંબના પોતાના નામે ચાલી આવેલ છે અને તે મુજબ ઘર વેરો

તથા અન્ય વેરાઓ ગ્રામ પંચાયતમાં ભરતા આવેલ છે.એ વાત ખરી છે કે, આ બ્લોક-113 વાળી જમીનમાં હાલ વહેંચાણ પાત્ર કોઈ જમીન બાકી રહેતી નથી.

(20.3) વધુમાં પક્ષકારો ના મકાન તથા રહેવાના સ્થળો અંગે પ્રતિવાદી ની ઊલટતપાસ ધ્યાને લેવામાં આવે તો તેઓ દ્વારા આંક 89 લગત થયેલ ઊલટતપાસ માં સ્વીકારેલ છે કે,એ વાત ખરી છે કે, મારા બાપુજી ગુજરી ગયા તે સમયે મારું ,નગીનભાઈ,ઈશ્વરભાઈ તથા મારા બા-બાપુજીનું રહેવાનું સ્થળ અલગ અલગ હતું. નગીનભાઈના મકાનનો નંબર મને હાલ યાદ નથી પરંતુ તેઓ ત્રીજા ઘરે રહેતા હતા.ઈશ્વરભાઈ ગામમાં બીજા ફળીયામાં રહેતા હતા.હું પણ બીજા ફળીયામાં રહેતો હતો.બા-બાપુજી રહેતા હતા તે મકાનનો નંબર હાલ મને ખબર નથી.હું રહેતો હતો તે ફળીયાનું નામ બુહારી ગામમાં રહેતો હતો અને પિતાજી પેલાડ બુહારી ગામે રહેતા હતા અને આ બંને ગામની વચ્ચે નદી આવે છે.એ વાત ખરી છે કે,બા-બાપુજી રહેતા હતા તે મકાનની બાજુમાં ઈશ્વરભાઈનું મકાન અને તેની બાજુમાં નગીનભાઈનું મકાન આવેલ હતું અને નગીનભાઈની બાજુમાં મારું મકાન આવેલું હતું.

(20.4) આમ,વાદી દ્વારા દાવા મા કરવામાં આવેલ કથન,વાદી ની ઊલટતપાસ તથા પ્રતિવાદી ની ઊલટતપાસ ધ્યાને લેતા તે ફલિત થાય છે કે,વાદી પ્રતિવાદી નાઓના અને તેઓના સ્વ.વડીલ ના મકાનો એકજ જગ્યાએ આજુબાજુ આવેલ હતા.સદર હકીકત ને વાદી દ્વારા તેઓના દાવા માં પણ પ્લિડ કરવામાં આવેલ છે અને જે હકીકત ને વાદી દ્વારા તેઓની ઊલટતપાસ માં તથા પ્રતિવાદી દ્વારા પણ ઊલટતપાસ માં સ્વીકારવામાં આવેલ છે ત્યારે સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓના વિલ માં જણાવેલ સર્વે નં.113 ના ઘર અને તેની આજુબાજુ આવેલ ખુલ્લી જમીન તે રીતે જોતા જે તે સમયે સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓના હિસ્સે રાખેલ મકાન હોવાનું ફલિત થાય છે અને તેવા સંજોગો માં તે તેની તેઓની ઈચ્છા પ્રમાણે વ્યવસ્થા કરી શકે તેમ હતા તેવું અત્રેની અદાલત નું માનવું છે.

➤ સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા કરવામાં આવેલ વિલ બોગસ અને બનાવટી છે કે કેમ ?

(21) સામાન્ય રીતે વિલ યાને વસિયતનામુ પુરવાર કરવા માટે વીલનો પુરાવો ત્રણ અલગ-અલગ પ્રાવધાનોમાંથી આપી શકાય છે પુરાવા અધિનિયમ, 1872 હેઠળ જ્યાં વીલને અટેસ્ટિંગ સાક્ષીઓ દ્વારા પુરવાર કરવામાં આવે છે ત્યાં કલમ 68 લાગુ પડે છે. જ્યાં અટેસ્ટિંગ સાક્ષીઓ મળી ન શકે અથવા ઉપલબ્ધ ન હોય, ત્યાં વીલ કલમ 69, પુરાવા અધિનિયમના પ્રાવધાનો હેઠળ પુરાવું કરી શકાય છે.પરંતુ જ્યાં અટેસ્ટિંગ સાક્ષી ઉપલબ્ધ હોય છતાં તેઓ વીલના અમલને યાદ ન કરે અથવા નકારી આપે ત્યાં તે કલમ 71 પુરાવા અધિનિયમ હેઠળ પુરવાર કરવામાં આવે છે.હાલ ના દાવા માં પ્રતિવાદી દ્વારા

સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ ના એક સાક્ષી ને તપાસવામાં આવેલ છે ત્યારે તેને પુરવાર કરવા સારુ નીચે રજૂ રાખેલ કાયદા ની જોગવાઈઓ અનુસાર વિલ યાને વસિયતનામું પુરવાર થયેલું માની શકાય છે.

63. Execution of unprivileged wills.(Indian succession act)

—Every testator, not being a soldier employed in an expedition or engaged in actual warfare, 1 [or an airman so employed or engaged,] or a mariner at sea, shall execute his will according to the following rules:— (a) The testator shall sign or shall affix his mark to the will, or it shall be signed by some other person in his presence and by his direction. (b) The signature or mark of the testator, or the signature of the person signing for him, shall be so placed that it shall appear that it was intended thereby to give effect to the writing as a will. (c) The will shall be attested by two or more witnesses, each of whom has seen the testator sign or affix his mark to the will or has seen some other person sign the will, in the presence and by the direction of the testator, or has received from the testator a personal acknowledgment of his signature or mark, or of the signature of such other person; and each of the witnesses shall sign the will in the presence of the testator, but it shall not be necessary that more than one witness be present at the same time, and no particular form of attestation shall be necessary.

68 (Indian Evidence Act). Proof of execution of document required by law to be attested If a document is required by law to be attested, it shall not be used as evidence until one attesting witness at least has been called for the purpose of proving its execution, if there be an attesting witness alive, and subject to the process of the Court and capable of giving evidence: Provided that it shall not be necessary to call an attesting witness in proof of the execution of any document, not being a Will, which has been registered in accordance with the provisions of the Indian Registration Act, 1908 (16 of 1908), unless its execution by the person by whom it purports to have been executed is specifically denied.

(21.1) આમ,ઉપર ની જોગવાઈઓ ધ્યાને લેતા વીલ બનાવનારને પોતાના હસ્તાક્ષર કરવા કે તેના ચિહ્નને વીલ પર લગાવવા જોઈએ, અથવા તેની આદેશ અને હાજરીમાં અન્ય વ્યક્તિ દ્વારા હસ્તાક્ષર કરાવવા જોઈએ.વીલ પર વીલ બનાવનારના હસ્તાક્ષર અથવા ચિહ્ન, અથવા જે વ્યક્તિ તેના માટે હસ્તાક્ષર કરે છે, તે એ રીતે હોવા જોઈએ કે તે વીલ બનાવનારના ઈરાદાને સ્પષ્ટ કરે કે તે આ દસ્તાવેજને વીલ તરીકે અમલમાં લાવવા ઈચ્છે છે.વીલને બે અથવા વધુ સાક્ષીઓ દ્વારા અટેસ્ટ કરવું આવશ્યક છે, અને દરેક સાક્ષી વીલ બનાવનારને એ દસ્તાવેજ પર હસ્તાક્ષર અથવા ચિહ્ન કરવાના અથવા અન્ય વ્યક્તિ દ્વારા હસ્તાક્ષર કરાવવાના સમયે ઉપસ્થિત હોવા જોઈએ.આ ઉપરાંત કલમ 68 એ દસ્તાવેજો પુરવાર કરવા માટે લાગુ પડે છે જેમને કાયદા અનુસાર અટેસ્ટ કરવું ફરજિયાત છે અને વીલ એ એવું દસ્તાવેજ છે જેને અટેસ્ટ કરવું જરૂરી છે, અને તેથી, વીલને કલમ 68 અનુસાર પુરવાર કરવું જોઈએ.વીલને પુરાવા તરીકે ઉપયોગમાં લેવા માટે ઓછામાં ઓછું એક અટેસ્ટિંગ સાક્ષીને તે વીલના અમલને પુરવાર કરવા માટે કોર્ટમાં સાક્ષી તરીકે તપાસવા જરૂરી છે શરત એ છે કે,તે ઉપલબ્ધ હોય અને કોર્ટની પ્રક્રિયા માટે સક્ષમ હોય.આ રીતે, કલમ 68 એ વીલને કાયદેસર માન્ય બનાવવાનો રસ્તો સરળ બનાવે છે, જેમાં ઓછામાં ઓછી એક અટેસ્ટિંગ સાક્ષી ને તપાસવા જરૂરી હોય છે.

(21.2) વધુમાં એ પણ પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંત છે કે,વિલ ફક્ત રજિસ્ટર્ડ હોવાના કારણે તેને પુરવાર કરવું જરૂરી રહેતું નથી તેમ નથી.આ અંગે નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા **Bhagat Ram Versus Suresh 2003 (0) AIJEL-SC 3150** ના ચુકાદા માં ઠરાવેલ સિદ્ધાંત ધ્યાને રાખેલ છે જે અનુકૂળતા સારું અહીં રજૂ રાખેલ છે.

23. Registration of a document does not dispense with the need of proving the execution and attestation of a document which is required by law to be proved in the manner as provided in Section 68 of the Evidence Act. Under Section 58 of the Registration Act the Registrar shall endorse the following particulars on every document admitted to registration :

- (1) the date, hour and place of presentation of the document for registration;
- (2) the signature and addition of every person admitting the execution of the document, and, if such execution has been admitted by the representative, assign or agent of any person, the signature and addition of such representative, assign or agent;

(3) the signature and addition of every person examined in reference to such document under any of the provisions of this Act, and

(4) any payment of money or delivery of goods made in the presence of the registering officer, in reference to the execution of the document, and any admission of receipt of consideration, in whole or in part, made in his presence in reference to such execution.

24. Such particulars as are referred to in Sections 52 and 58 of the Registration Act are required to be endorsed by Registrar alongwith his signature and date on document under Section 59 and then certified under Section 50. A presumption by reference to Section 114 (Illustration (e)) of the Evidence Act shall arise to the effect that the events contained in the endorsement of registration, were regularly and duly performed and are correctly recorded. None of the endorsements, require to be made by the Registrar of Deeds under the Registration Act, contemplates the factum of attestation within the meaning of Section 63(c) of the Succession Act or Section 68 of the Evidence Act being endorsed or certified by the Registrar of Deeds. The endorsements made at the time of registration are relevant to the matters of the registration only. On account of registration of a document, including a will or codicil, a presumption as to correctness or regularity of attestation cannot be drawn. Where in the facts and circumstances of a given case the Registrar of Deeds satisfies the requirements of an attesting witness, he must be called in the witness box to depose to the attestation. His evidence would be liable to be appreciated and evaluated like the testimony of any other attesting witness.

(21.3) આમ,ઉપરોક્ત જોગવાઈઓ અને નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ ના ચુકાદા ને ધ્યાને લઈ હાલ ના દાવાની હકીકત ધ્યાને લેતા વાદી દ્વારા કથન કરવામાં આવેલ છે કે,ભુલાભાઈ ને વડીલોપાર્જિત મિલકતો નું વિલ કરવાનો કોઈ હક્ક કે અધિકાર ના હતો.આ અંગે પ્રતિવાદી દ્વારા સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ ના સાક્ષી ભવાનભાઈ ને આંક 111 થી તેઓના સાક્ષી તરીકે તપાસવામાં આવેલ છે અને વાદી તરફે સદર સાહેદ ની ઊલટતપાસ કરવામાં આવેલ છે જેમાં સદર સાહેદે સ્વીકારેલ છે કે,હું ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ ભંડારીનાઓને ઘણા વર્ષોથી ઓળખું છું.ભુલાભાઈનાઓ ધનજીભાઈ ચાંદીયાભાઈનાઓ તથા બીજા લોકો પાસેથી થોડી-થોડી કેરી લેતા હતા. ભુલાભાઈ કેરીનો વેપાર કરતા કે કેમ? તેની મને ખબર નથી.

ભુલાભાઈ બળદ ગાડું લઈને આવતા.ભોજપુર થી વ્યારા પાચેક કિ.મી.નું અંતર છે.મે મારી સરતપાસમાં જણાવેલ હકીકત કે, ભુલાભાઈએ અમોને વીલથી માહીતગાર કરેલા તે તા.11/12/1996 ના રોજ બપોરના 1.00 વાગ્યે માહિતગાર કરેલા. આ વાત અમોને સબરજીસ્ટ્રાર કચેરીમાં કરેલ.ભુલાભાઈ નાઓએ મને સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરીમાં બોલાવેલ.ભુલાભાઈએ મને બે દિવસ પહેલા વ્યારા સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરીમાં આવવાનું કહેલું.ભુલાભાઈએ તે વખતે મને જણાવેલ છે કે, મારી જમીન મારા ધર્મ પત્નિના નામે કરવાની છે તેથી વ્યારા સબ રજીસ્ટ્રાર ખાતે મને આવવા જણાવેલ.હું વ્યારા સબ રજીસ્ટ્રાર ખાતે સાઈકલ લઈને ગયેલ.આ ધનજીભાઈ પણ સાઈકલ લઈને વ્યારા સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરીએ આવેલા. આ ધનજીભાઈ ચાંદીયાભાઈ મારા કાકા થાય છે જેઓ મરણ ગયેલ છે.આ ભુલાભાઈ મારી નાતના નથી કે મારા ગામના પણ નથી.સાહેદ સ્વૈચ્છાએ જણાવે છે કે,ભુલાભાઈ સાથે અમારી ઓળખાણ હતી તેથી ગયેલા.મારે સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરી ખાતે એક કલાક રોકાવાનું થયેલું.ભુલાભાઈ પહેલા મારા ગામ ભોજપુર આવેલા અને ત્યાં થી તેમની સાથે સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરી વ્યારા ખાતે ગયેલ.સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરી ખાતે મે બે-ત્રણ સહી કરેલ પરંતુ કેટલી સહી કરેલી તેની મને ખબર નથી.

(21.4) આમ,સદર સાહેદ ની જુબાની ધ્યાને લેતા સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓની ધર્મપત્ની ના નામે જમીન કરવાનું જણાવી વ્યારા રજીસ્ટ્રાર કચેરી ખાતે બોલાવેલ અને ત્યારબાદ સદર સાહેદ સ્વ.ભુલાભાઈ સાથે ત્યાં ગયેલા હોવાનું જણાવેલ છે અને જ્યા તેઓએ સહી કરી હોવાનું સ્વીકારેલ છે તેવા કિસ્સામાં કુલ કેટલી સહી કરેલી,પેજ માં શું લખેલ કયા સર્વે નંબર ની જમીન હતી વિગેરે હકીકત સાક્ષી જ્યારે સને 1996 માં કરવામાં આવેલ વિલ અંગે ની જુબાની સને 2025 માં જુબાની આપવા આવેલ હોય તો સ્વભાવિક પણે નાની નાની બાબતો અંગે વિરોધાભાસ કે અતિશયોક્તિ જુબાની માં હોઈ શકે છે પરંતુ સદર સાહેદ ની જુબાની માં વાદી પક્ષ સદર સાહેદે વિલ માં સહી કરી જ નથી કે તેઓ દ્વારા સ્વ.ભુલાભાઈ ને વિલ માં સહી કરતા જોયા જ નથી તેવી કોઈ હકીકત રેકોર્ડ ઉપર લાવી શકેલા નથી અને જેથી સદર સાહેદ ની જુબાની ના માનવા નું કોઈ કારણ રહેતું નથી.આ અંગે નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા **Shashi Kumar Banerjee Versus Subodh Kumar Banerjee 1963 (0) AIJEL-SC 26190** માં ઠરાવેલ છે કે,17. Stress however has been laid on a slight discrepancy in the evidence of the two attesting witnesses as to the time of the execution of the will. According to Sambhunath the will is said to have been executed at about 3-0 p.m. and it took about 45 minutes for the testator to complete the will by filling up the blank spaces therein and correcting it here and there. Sambhunath's statement also is that he arrived about noon at the house of the testator and shortly thereafter Manmathanath Mookerjee arrived. On the other hand, the evidence of Manmathanath is that he arrived about noon 3-30 p.m. and thereafter the testator brought the will, filled up the blanks

and made corrections in it and then the execution and attestation took place. So according to this statement the will must have been executed and attested at about 4-30 p. m. Further, according to Sambhunath Munshi, he stayed at the place for 2 1/2 hours and Manmathanath Mookerjee came only a short time after he arrived. There is no doubt that there are these discrepancies as to time. But we are of opinion that the discrepancies are not so serious as to make us distrust the evidence of the two attesting witnesses. That evidence in substance shows that the will was executed and attested sometime in the afternoon of 29.08.1943. Sambhunath would place it somewhere between 1 p.m. and 3-30 p.m. while Manmathanath places it somewhere between 3 p.m. and 5 p.m. Considering that these witnesses were giving evidence almost 8 or 9 years after the execution of the will, this discrepancy in time is not so serious as to destroy the value of their evidence. In substance, it shows that the execution of the will took place in the afternoon according to both the witnesses; this is not a case where one witness says that execution took place in the morning while the other says that it took place in the evening, which of course may introduce some infirmity in the evidence.

18. It was also urged that it was most unlikely that Manmathanath Mookerjee would go to inspect his house in Rustomjee Street on an afternoon in the month of August, as it would be a most inconvenient time for a person of his status. But if the time would be inconvenient to a person of status, we fail to see why we should not believe such a person when he says that he actually did go for a particular purpose to a particular place at a particular time. Some criticism was also made about Manmathanath's statement that he did not know in which room his daughter used to live in the testator's house. We fail to see how this statement affects the credibility of the witness, for it is not disputed that the witness being the father-in-law of the testator's son used to go to the testator's house as and when occasions arose. Some criticism was also made as to whether Manmathanath wrote the word "witness" on the plan attached to the will. When asked about it he stated that he did not remember, which seems to us to be a perfectly understandable answer in connection with

a matter about which evidence was being given after 8 or 9 years. Stress was also laid on some discrepancies between the evidence of Manmathanath and Sambhunath Munshi as to whether some children had come during in the time they were there and if so when. These are however matters of such minor detail that they cannot affect the main evidence of these two witnesses.

(21.5) આમ,હાલ ના કેસ ની હકીકત જોતા સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા કરવામાં આવેલ વિલ તારીખ 11/10/1996 મા કરવામાં આવેલ છે અને જે અંગે ની સાક્ષી ની જુબાની સને 2025 માં થયેલ છે ત્યારે સાક્ષી ની જુબાની માં નાની મોટી વિસંગતતાઓ કે જે કેસ ની મુખ્ય હકીકતો ને નુકશાન ના કરતી હોય તે સ્વભાવિક છે વધુમાં સદર સાહેદ ની જુબાની માં સ્વ.ભુલાભાઈ ની માનસિક કે શારીરિક સ્થિતિ સારી ના હોવા અંગે તેમજ તેઓ વિલ કરી શકે અથવા તેને સમજી શકે તેવી પરિસ્થિતિ માં ના હતા તેવો કોઈ પુરાવો રેકોર્ડ ઉપર આવેલ નથી કે વાદી દ્વારા પણ તેઓના દાવા માં આ પ્રકાર ની કોઈ તકરાર લેવામાં આવેલ નથી.આમ,સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા કરવામાં આવેલ ની વિશ્વસનીયતા અંગે વાદી દ્વારા જે તકરાર લેવામાં આવેલ છે તે પુરવાર કરવામાં વાદી પક્ષ નિષ્ફળ ગયેલા છે અને સ્વ.ભુલાભાઈ નું વિલ કાયદેસર નું હોવાનું ફલિત થાય છે.

➤ શું સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓની પત્ની સ્વ.ડાહીબેન ને વિલ માં જણાવેલ મિલકતો સંપુર્ણ માલિકી હક્ક સાથે આપવામાં આવેલ હતી કે કેમ ?

(22) સદર દાવા માં વાદી દ્વારા તકરાર લેવામાં આવેલ છે કે,સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા ડાહીબેન ને ફક્ત જીવનનિર્વાહ સારુ સંપતિ સોંપવામાં આવેલ હતી અને તેઓને માલિકી હક્ક આપવામાં આવેલ ના હતા અને જેના કારણે તેઓ વિલ માં જણાવેલ મિલકતો નું કોઈપણ રીતે ટ્રાન્સફર,ગીરો,બક્ષિસ કરી શકતા ના હતા અને જેથી જ્યારે તેઓને કોઈ હક્ક કે અધિકાર આપવામાં જ આવેલ ના હોય તેઓ વિલ દ્વારા તે સંપતિ અન્ય ને ટ્રાન્સફર કરી શકે નહિ.ત્યારે આ મુદ્દા અંગે ચર્ચા કરવા સારુ અદાલત દ્વારા સ્વ.ભુલાભાઈ કે જેઓ વિલ કરનાર છે તેઓના વિલ કરવા પાછળ ના ઇરાદા ને સમજવો ખૂબ જ જરૂરી છે અને જે હેતુ થી સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા કરવામાં આવેલ વિલ ના શબ્દો ને નીચે રજૂ રાખેલા છે.

(23) સ્વ.ભૂલાભાઈ દ્વારા કરવામાં આવેલ વિલ પ્રતિવાદી દ્વારા આંક 165 થી રજૂ રાખવામાં આવેલ છે જે વિલ વ્યારા સબ રજીસ્ટ્રાર કચેરીએ દસ્તાવેજ નં.681,તારીખ 11/12/1996 ના રોજ નું જણાય આવે છે જેના પેજ નં.2 ઉપર લખેલ છે કે.....

“મારી સ્વતંત્ર માલિકી કબ્જા ભોગવટા વહીવટ ની ખેતીની જમીન નીચેના વર્ણનવાળી આવેલ છે.

ગામ	બ્લોક નં.	હે.આ.ક્ષે.	આકાર
બાગલપુર તા.વ્યારા	129	0 - 96 - 30	૩.4-14
ગાંગપુર	સ.નં. 373	0- 46 - 38	૩.1-69
પેલાડ બુહારી તા.વાલોડ	356	1-57-00	૩.7-55

તથા ઇલેક્ટ્રિક મોટર ફૂવો તથા ઘર નું તમામ રાયરચિલું તેમજ સ.ન.113 ની ઘર ની આજુબાજુ ની ખુલ્લી જમીન વિગેરે.

ઉપરના વર્ણનવાળી મિલકત મારી સ્વતંત્ર માલિકી કબ્જા ભોગવટા વહીવટમાં છે જેમાં કોઈનો કોઈપણ પ્રકારનો લાગભાગ હક્ક હિસ્સો નથી.અને તે સ્વપાજ્ઞીત મિલકત હોય તેની વીલની રુએ વ્યવસ્થા કરવાનો મને અધિકાર છે તેથી સદરહુ ત્રણે સર્વે નંબરની જમીનની તથા ઇલેક્ટ્રિક મોટર ફૂવો રાયરચિલું વિગેરે મારી હયાતી બાદ મારી ધર્મપત્ની ડાહીબેન ભૂલાભાઈને માલિક ઠરાવું છું.તેઓ મારી હયાતીબાદ સદરહુ મિલકતના આ વિલની રુએ માલિક થયેલ હોય તેઓ તેમની ઇચ્છા પ્રમાણે તેનો વાપર ઉપભોગ કરી શકશે.

આ ક્ષણભંગુર દેહ નો કોઈ ભરોસો ન હોય અને જો કુદરત ની ઇચ્છા વિરુદ્ધ મારા મૃત્યું પહેલા જ મારી ધર્મપત્નીનું અવસાન બાદ થાયતો તે સંજોગોમાં મારી ઉપર જણાવેલ ત્રણે સર્વે નંબરની મિલકત ઇલે.મોટર ફૂવો રાયરચિલું ઘરની આજુબાજુ ની સ.ન.113 ની જમીન મારા નીચે જણાવેલા મારા છોકરા ના છોકરાઓ કે જેઓના પ્રત્યે મને કુદરતી પ્રેમ અને વાત્સ્યલ ની લાગણી હોય તેમને મારી હયાતી બાદ ઉપરની તમામ સ્થાવર જંગમ મિલકત ના માલિક ઠરાવું છું.

- (1) જયેશભાઈ નગીનભાઈ ભંડારી
- (2) અલ્કેશકુમાર નગીનભાઈ ભંડારી
- (3) વિરલકુમાર ઈશ્વરભાઈ ભંડારી
- (4) કીર્તિકુમાર ઈશ્વરભાઈ ભંડારી

ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે મારા અવસાન બાદ જો મારી ધર્મપત્ની હયાત રહે તો તેઓ ઉપરની તમામ સ્થાવર જંગમ મિલકત તેમને માલિક ઠરાવ્યા છે જેથી જમીનમાંથી તેઓ ઉત્પન્ન લઈ તેમનું જીવનનિર્વાહ વિતાવી શકશે. અને તેમની હયાતી બાદ ઉપર જણાવેલ ત્રણે સ.ન.ની જમીન ઉપર જણાવેલ મારા પૌત્રો સદરહુ મિલકતના આ વિલ ની રુચે માલિક થશે અને તેઓ તેમની ઈચ્છા મુજબ સદર મિલકતનો વાપર ઉપભોગ કે ગીરો બાક્ષિસ્થી તેનું હસ્તાંતર કરી શકશે.”

(23.1) આમ, સદર પ્રશ્ન ની ચર્ચા કરવા અંગે વિલ એટલે કે વસિયતનામા માં વિલ કરનાર દ્વારા વપરાયેલ શબ્દો નું નિષ્કર્ષ શું હતો ધ્યાને લેવી ખૂબ જ જરૂરી છે વસિયતનામા અંગેનો સૌથી મહત્વપૂર્ણ પાસો દસ્તાવેજ તૈયાર કરતી વખતે ઉપયોગમાં લેવાયેલા શબ્દોની પસંદગી છે. આ શબ્દો વિલ કરનારના આશયને વ્યક્ત કરે છે અને અંતે કોર્ટને તેની સાચી ઈચ્છા શું હતી તે નક્કી કરવામાં મદદરૂપ થાય છે. વસિયત માટે કોઈ નિશ્ચિત બંધારણ અથવા ખાસ સ્વરૂપ જરૂરી નથી; તે ખૂબ જ સરળ રીતે પણ લખાઈ શકે છે. જરૂરી માત્ર એટલું જ છે કે ઉપયોગમાં લેવાયેલા શબ્દો એટલા સ્પષ્ટ અને નિર્વિવાદ હોવા જોઈએ કે તે વસિયતકર્તાની મનશા અને ઈચ્છાને સ્પષ્ટ રીતે પ્રગટ કરે. સામાન્ય રીતે વિલ ના શબ્દોનો નિષ્કર્ષ કરતી વખતે નીચે મુજબ ના નિયમોનો ખ્યાલ રાખવો જોઈએ.

The first rule is that the Will should be read in its entirety to understand the intention of the testator.

Secondly, intestacy shall not be lightly inferred. If two interpretations are possible, the view in favour of testacy should be preferred.

Thirdly, in order to resolve any ambiguity, the words used in a Will should be understood with reference to all the provisions in the Will.

Fourthly, if occasion so demands, the court should even supply an omission to give effect to the intention of the testator.

Fifthly, ordinary or technical meaning of a word or phrase may be discarded, if it is inconsistent with the general intention, as expressed in the Will. (**FROM THE BOOK : LAW OF WILLS DECODED**)

(23.2) વધુમા આ અંગે ઇન્ડિયન સક્સેસન એક્ટ 1925 ની જોગવાઈઓ ધ્યાને લેવી પણ જરૂરી છે જે અનુકૂળતા સારું અહીં રજૂ રાખેલ છે.

74. Wording of wills.—It is not necessary, that any technical words or terms of art be used in a will, but only that the wording be such that the intentions of the testator can be known therefrom.

76. Misnomer or misdescription of object.—(1) Where the words used in a will to designate or describe a legatee or a class of legatees sufficiently show what is meant, and error in the name or description shall not prevent the legacy from taking effect. (2) A mistake in the name of a legatee may be corrected by a description of him, and a mistake in the description of a legatee may be corrected by the name. Illustrations (i) A bequeaths a legacy to “Thomas, the second son of my brother John”. The testator has an only brother named John, who has no son named Thomas, but has a second son whose name is William. William will have the legacy.

82. Meaning or clause to be collected from entire Will.—The meaning of any clause in a Will is to be collected from the entire instrument, and all its parts are to be construed with reference to each other.

87. Testator’s intention to be effectuated as far as possible.—The intention of the testator shall not be set aside because it cannot take effect to the full extent, but effect is to be given to it as far as possible.

(23.3) વધુમાં વિલ યાને વસીયતનામા ના કન્સ્ટ્રક્શન ના રૂલ અંગે **Boyes v Cook (1880) 14 Ch D 53, 14 Ch.D.** ના ચુકાદા માં થી ઉદભવેલ ‘Arm Chair Rule’ ને પણ ધ્યાને રાખવો જરૂરી છે જે નીચે મુજબ છે.

“Armchair Rule.- Although, a Will always speaks from the date of the death of the testator, in construing the Will, the court of construction should determine the facts and circumstances respecting the testator’s property and

his family and other persons and things as at the date of the Will, in order to give effect to the words used in the Will when the meaning and applications of his words cannot be ascertained without taking evidence of such facts and circumstances. For this purpose, evidence is received to enable the court to ascertain all the persons and facts known to the testator when he made the Will. The court, it has been said, puts itself into the testator's armchair."

(24) હવે સદર કેસ ના હકીકત ને ધ્યાને રાખી સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા કરવામાં આવેલ વિલ જોવામાં આવે તો ભુલાભાઈ દ્વારા પ્રથમ ક્લોઝ માં જણાવેલ છે કે, ઉપરના વર્ણનવાળી મિલકત મારી સ્વતંત્ર માલિકી કબ્જા ભોગવટા વહીવટમાં છે જેમાં કોઈનો કોઈપણ પ્રકારનો લાગભાગ હક્ક હિસ્સો નથી. અને તે સ્વપાજીત મિલકત હોય તેની વીલની રુએ વ્યવસ્થા કરવાનો મને અધિકાર છે તેથી સદરહુ ત્રણે સર્વે નંબરની જમીનની તથા ઇલેક્ટ્રિક મોટર ફૂવો રાયરચિલું વિગેરે મારી હયાતી બાદ મારી ધર્મપત્ની ડાહીબેન ભુલાભાઈને માલિક ઠરાવું છું. તેઓ મારી હયાતીબાદ સદરહુ મિલકતના આ વિલની રુએ માલિક થયેલ હોય તેઓ તેમની ઇચ્છા પ્રમાણે તેનો વાપર ઉપભોગ કરી શકશે.

(24.2) આમ, સદર કેસ ની હકીકતો ધ્યાને રાખતા સ્વ.ભુલાભાઈ અને તેઓના પુત્રો વચ્ચે સંપતિ બાબતે તકરારો હતી તે હકીકત સ્પષ્ટ થયેલ છે અને તેવામા સ્વ.ભુલાભાઈ કે જેઓ આ પરિસ્થિતિ થી વાકેફ હતા તેઓના હયાતી બાદ તેમના ધર્મપત્ની ના જીવન ના આર્થિક પરિબળો ને ધ્યાને રાખી તેમને સંપતિ ના માલિક ઠરાવે તે સવભાવિક જણાય આવે છે. જો કે સ્વ.ભુલાભાઈ એ મુદ્દે પણ વિચાર કરેલ છે કે, કદાચ એમ પણ બની શકે કે તેઓના પહેલા તેમના ધર્મપત્ની નું અવસાન થઈ શકે છે અને જેથી સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા આ હકીકત ને ધ્યાને રાખી તેઓના વિલ માં આગળ સંપતિ અંગે પ્રાવધાન કરેલ કે, જો કુદરત ની ઇચ્છા વિરુદ્ધ મારા મૃત્યું પહેલા જ મારી ધર્મપત્નીનું અવસાન બાદ થાયતો તે સંજોગોમાં મારી ઉપર જણાવેલ ત્રણે સર્વે નંબરની મિલકત ઇલે. મોટર ફૂવો રાયરચિલું ઘરની આજુબાજુ ની સ.ન.113 ની જમીન મારા નીચે જણાવેલા મારા છોકરા ના છોકરાઓ કે જેઓના પ્રત્યે મને કુદરતી પ્રેમ અને વાત્સલ્ય ની લાગણી હોય તેમને મારી હયાતી બાદ ઉપરની તમામ સ્થાવર જંગમ મિલકત ના માલિક ઠરાવું છું.

- (1) જયેશભાઈ નગીનભાઈ ભંડારી
- (2) અલ્કેશકુમાર નગીનભાઈ ભંડારી
- (3) વિરલકુમાર ઈશ્વરભાઈ ભંડારી
- (4) કીર્તિકુમાર ઈશ્વરભાઈ ભંડારી

(24.3) આમ,સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા જો કદાચ તેઓના પહેલા તેમના ધર્મપત્ની અવસાન પામે તેવા કિસ્સામાં સંપત્તિ તેમના પૌત્રો ને મળી રહે તેમ વ્યવસ્થા કરેલ.

(24.4) વધુમા સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા ઉપરોક્ત મુજબની વ્યવસ્થા કર્યા બાદ તેઓના વિલ માં પ્રાવધાન કરેલ છે કે,ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે મારા અવસાન બાદ જો મારી ધર્મપત્ની હયાત રહે તો તેઓ ઉપરની તમામ સ્થાવર જંગમ મિલકત તેમને માલિક ઠરાવ્યા છે જેથી જમીનમાંથી તેઓ ઉત્પન્ન લઈ તેમનું જીવનનિર્વાહ વિતાવી શકશે.અને તેમની હયાતી બાદ ઉપર જણાવેલ ત્રણે સ.ન.ની જમીન ઉપર જણાવેલ મારા પૌત્રો સદરહુ મિલકતના આ વિલ ની રુએ માલિક થશે અને તેઓ તેમની ઈચ્છા મુજબ સદર મિલકતનો વાપર ઉપભોગ કે ગીરો બક્ષિસ્થી તેનું હસ્તાંતર કરી શકશે.”

(24.5) આમ,સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓની હયાતી બાદ જો તેમની ધર્મપત્ની હયાત રહે તો તેમને માલિક ઠરાવ્યા છે તેમ જણાવેલ છે અને તેમની હયાતી બાદ ઉપર જણાવેલ ત્રણે સર્વે નંબર ની જમીન ઉપર જણાવ્યા મુજબના પૌત્રો માલિક થશે અને તેઓ તેમની ઈચ્છા મુજબ સદર મિલકત નો વાપર ઉપભોગ કે ગીરો બક્ષિસ થી ટ્રાન્સફર કરી શકશે તેમ જણાવેલ છે.ત્યારે સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેમના ધર્મપત્ની ને ફક્ત જીવનનિર્વાહ સારું જ સંપત્તિ આપેલ કે પછી સંપત્તિ માલિકી ના સંપૂર્ણ હકક અધિકારો સાથે આપેલ તે અંગે ચર્ચા કરવી ઉચિત જણાય આવે છે.સદર હકીકત ની ચર્ચા કરતા પહેલા નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત તેમજ નામદાર વડિ અદાલતો દ્વારા આ પ્રકાર ના કેસો માં કરવામાં આવેલ ચર્ચા ધ્યાને લેવી જરૂરી છે જે મહત્વ ના કેસો અને તેના મહત્વ ના પેરેગ્રાફ અનુકૂળતા સારું અહી રજૂ રાખેલ છે.

નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા **Gnambal Ammal Versus T.Raju Ayyar 1950 (0) AIJEL-SC 9570** માં ઠરાવેલ છે કે,10. The cardinal maxim to be observed by Courts in construing a will is to endeavour to ascertain the intentions of the testator. This intention has to be gathered primarily from the language of the document which is to be read as a whole without indulging in any conjecture or speculation as to what the testator would have done if he had been better informed or better advised. In construing the language of the will as the Privy Council observed in Venkata Narasimha V/s. Parthasarathy,

"the Courts are entitled and bound to bear in mind other matters than merely the words used. 'They must consider the surrounding circumstances, the

position of the testator, his family relationship, the probability that he would use words in a particular sense, and many other things which are often summed up in the somewhat picturesque figure. 'The Court is entitled to put itself into the testator's armchair'. But all this is solely as an aid to arriving at a right construction of the will, and to ascertain the meaning of its language when used by that particular testator in that document. So soon as the construction is settled, the duty of the Court is to carry out the intentions as expressed, and none other. The Court is in no case justified in adding to testamentary dispositions. In all cases it must loyally carry out the will as properly construed, and this duty is universal, and is true alike of wills of every nationality and every religion or rank of life."

11. A question is sometimes raised as to whether in construing a will the Court should lean, against intestacy. The desire to avoid intestacy was considered by the Privy Council in the case referred to above as a rule based on English necessity and English habits of thought which should not necessarily bind an Indian Court. It seems that a presumption against intestacy may be raised if it is justified by the context of the document or the surrounding circumstances; but it can be invoked only when there is undoubted ambiguity in ascertainment of the intentions of the testator. As Romer L. J., observed in *Re Edwards; Jones V/s. Jones*:

"it cannot be that merely with a view to avoiding intestacy you are to do otherwise than construe plain words according to their plain meaning."

It is in the light of the above principles that we should proceed to examine the contents of the will before us.

નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા Pearey Lal Versus Rameshwar Das 1962 (0) AIJEL-SC 20929 ના ચુકાદા માં ઠરાવેલ છે કે, 5. It must be conceded that there is some conflict of ideas in the document; but in constructing a will executed in 1897 the Court should try its best to get at the intention of the testator by reading the will as a whole. We must accept, if possible, such construction as would give to every

expression some effect rather than that which would render any of the expressions inoperative. Another rule which may also be useful in the context of the present will is that the words occurring more than once in a will shall be presumed to be used always in the same sense unless a contrary intention appears from the will; see sec. 86 of the Indian Succession Act. So too, all parts of a will should be construed in relation to each other; vice sec. 84 of the said Act. It is also a well recognized rule of construction that the Court will look at the circumstances under which the testator makes his will such as the state of his property, of his family and the like: see sec. 75 of the said Act.

6. The circumstances under which the will was executed by the testator may be gathered from the will itself. The testator had a wife and an adopted son. He had no other near relations to be provided for. The only objects of his attachment and love were his wife and the minor adopted boy. He was anxious to provide for both of them. The object could be achieved in three ways, namely, (i) by conferring a life estate in his property on his wife and giving a vested remainder in the same to his adopted son; (ii) by making a joint bequest to both of them; and (iii) by making a bequest of an absolute interest to his wife with a gift over to his son operating by way of defeasance. Learned counsel for the appellant relies upon the following passage in the will. "The said Mst. Kishen Dei would live in this house and said Nathi Mal will get all the proprietary rights like the testator", in support of the contention that in his sentence the testator made a clear distinction between the nature of the estate given to the wife and that given to his son. He contends that the direction that Mst. Kishen Dei should only live in the house indicates that her interest was only a life interest in the house whereas the direction that Nathi Mal should be in the place testator indicates that he had absolute rights which the father had. If this sentence is disannexed from the rest of the document, it may lend some colour to the said argument, but in the context of the other recitals in the document, it fits in the scheme of bequest clearly expressed by the testator. The testator described his interest in the property thus:

"I shall remain malik of entire movable and immovable property and am entitled to do whatever I wish to do. When I die then Mst. Kishen Dei, my wife and after the death of the said Mussammat, my adopted son Nathi Mal, will become malik of all my movable and unmovable property without partnership with anybody."

7. It is not disputed, and it cannot be disputed, that the said description of his right is that of an absolute interest. The expression "malik" has a well-known connotation and it has found judicial revolution in various decisions of High Court and the Privy Council. It may not be a term of art but is word of definite content that has become part of the vocabulary of the common men and particularly of document writers. When the testator used the said word he must have intended to convey the accepted meaning of said word. In *Sasiman Chowdhurain V/s. Shiv Narain*, the Privy Council said that the term "malik" when used in a will or other document is descriptive of the position which a devisee or donee is intended to hold and has been held apt to describe an owner possessed of full proprietary rights including a full right of alienation, unless there is something in the context or in the surrounding circumstances to indicate that such full proprietary rights were not intended to be conferred. This Court, in *Ram Gopal V/s. Nand Lal*, 1950 SCR 766 at p. 773, accepted the said observations of the Privy Council as a correct statement of law, but added that it should be taken with the caution which the Judicial Committee uttered in the course of the same observation, namely, that

"the meaning of every word in an Indian document must always depend upon the setting in which it is placed, the subject to which it is related and the locality of the grantor from which it receives its true shade of meaning."

It is not necessary to multiply decisions, as the expression "malik" has been consistently understood by Courts as conveying the idea of absolute ownership. It must therefore, be held that the testator used the word "malik" to describe his absolute interest in the property. Apart from the meaning generally given to this word, the testator himself furnished a dictionary for interpreting the said term in the will. With the knowledge of the meaning of the

word "malik" the testator proceeded to describe the interest conferred on his wife in the same terms, namely, that she should become "malik" without partnership with anybody. If the will stopped there, there could not have been any controversy as regards the nature of the bequest. But the statutory proceeded to state that after the death of his wife, his adopted son would become "malik" without partnership with anybody. The words must bear the same meaning i.e., the testator intended that after the death of his wife, his adopted son should become the absolute owner of the property. These two bequests prima facie appear to be inconsistent with each other, for there are two absolute bequests of the same property in favour of his wife and, after her death, in favour of his son. Two constructions are possible: one is to accept the first and negative the second on the ground that it is repugnant to the first; the other is to make an attempt to reconcile both in a way legally permissible. Both can be reconciled and full meaning given to all the words used by the testator, if it be held that there was an absolute bequest in favour of the wife with a gift over to operate by way of defeasance, that is to say, if the son survived the wife the absolute interest of the wife would be cut down and the son would take an absolute interest in the same. If that was the construction the statement in the will relied upon by learned counsel for the appellant could also be reconciled with such a bequests. That statement recorded a wish on the part of the testator that his wife should reside in the house, for he wanted his minor son and wife to continue to live in his house. The second part of the statement also recorded a wish on his part that his wife should keep the property intact and hand over the same to his son, who would also be a full owner like himself. Be it as it may, the said statement could not detract from the clear words used earlier. If the argument of learned counsel for the appellant be accepted, this Court would be rewriting the will for the tester and introduction words which were not there; it would be cutting down the meaning of the words which the testator designedly used to convey a larger interest to his wife. Where apparently conflicting disposition can be reconciled by giving full effect to every word used in a document, such a construction should be

accepted instead of a construction which would have the effect of cutting down the clear meaning of the words used by the testator. Further, where one of the two reasonable constructions would lead to intestacy, that should be discarded in favour of a construction which does not create any such hiatus. If the construction suggested by learned counsel be adopted, in the event of his son predeceasing the testator, there would be intestacy after the death of wife. If the constructions suggested by the respondent be adopted, in the event that happened it would not bring about intestacy, as the defeasance clause would not come into operation. That was the intention of the testator is also clear from the fact that he mentioned in the will that no other relation except his wife and son should take his property and also from the fact that though he lived for about a quarter of a century after the execution of the will, he never thought of changing the will, though his son had predeceased his wife.

નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા Palchuri Hanumayamma Versus Tadikamalla Kotlingam 2001 (0) AIJEL-SC 20588 ના ચુકાદા માં ઠરાવેલ છે કે,

2. The claim of the appellant in the suit was that the suit schedule property belonged to her grandfather by name V. Subbaiah. He and his wife Ramamma had only 3 daughters. He bequeathed the suit property by a registered Will dated 19.3.1929 followed by a codicil dated 9.4.1929. According to the appellant, in the said Will he made provisions for maintenance of said Ramamma and after so providing he divided the property in favour of the 3 daughters which included the appellant's mother. Further the appellant states as per this Will, the said Ramamma was to manage the property allotted to her daughter during her life-time and after her life-time the properties identified as individual shares of the 3 daughters were to be inherited by the said daughters. It is stated that when the appellant was an infant, she lost her mother sometime in year 1994 and thereafter her grandmother Ramamma brought her up till she was married. It is the further case of the appellant that though Ramamma had only a right to manage the suit property during her life-time, she in collusion with the other two daughters of hers entered into a

Settlement dated 14.3.1952 and followed by a Partition Deed dated 24.9.1955 whereby she, in accordance with the terms of the Will, transferred the property in favour of the 2 daughters, keeping the share belonging to the appellant's mother with herself with an intention of transferring the same in favour of the appellant later. But, as things would have it, at the instigation of the third daughter of Ramamma, the grandmother transferred appellants mother's share by way of a gift deed dated 11.1.1966 thereby depriving the appellant of all her rights in her mother's share of the property. It is also stated that Ramamma died on 9.10.1977.

3. The contesting defendants opposed the suit on the ground that by the Will and the Codicil referred to hereinabove, V. Subbaiah had put his wife Ramamma in possession of his entire property in lieu of her maintenance and the said Ramamma was all along in enjoyment of all the properties so gifted to her. Though it is true that by the said Will the testator had conferred only a life interest in the said property on Ramamma, in view of certain prevailing circumstances, the said Ramamma decided to execute settlement and partition deeds (reference to which has already been made), and by virtue of the said deeds, she partitioned certain properties between her two surviving daughters in equal shares and she had kept one-third share for herself. It is further contended that by virtue of the provisions of Section 14(1) of the Hindu Succession Act, 1955 (for short 'the Act'), the right of Ramamma over the share retained by her became her absolute property and being the absolute owner of the said share she was entitled to deal with it in any manner she liked and it is in this view of the matter that Ramamma decided to gift the property retained by her to the third daughter, her husband and two sons. It was further contended that the appellant having lost her mother during the life-time of Ramamma, was not entitled to a share in the property of Subbaiah as also the appellant had no right to maintenance from the estate of V. Subbaiah since it was the obligation of her father to maintain her.

7. We have heard the parties in extenso and, in our opinion, the entire issue involved in this case depends upon the nature of bequeath made by the testator, to be gathered from the recitals of the Will dated 19.3.1929 as also the Codicil referred to hereinabove. A perusal of the Will shows that the testator had desired that after his death, Ramamma should take possession of all his movable and immovable properties and she should be guardian of her minor daughters till they attain majority. It is relevant to note at this stage that the testator has not desired that the share in his property should be conveyed or transferred to his daughters on their attaining majority. On the contrary, the recital proceeds to say that Ramamma shall enjoy all the movables and immovable properties till her death without making alienations, and after her death his eldest daughter shall take two shares in Item No. 1 of the schedule to the Will; her husband would take one share therein and second item in the schedule should be taken by the second daughter (appellant's mother) and, similarly, the third daughter was also provided for. The Will also provided for the family expenses to be incurred in the marriages of the daughters and the amounts to be paid to them at the time of their marriage. The recitals in the said Will also show at more that one place that the testator had desired that Ramamma should enjoy the property during her life-time and it is only after her death that he had desired that the property be divided and handed over to the three daughters in the manner stated therein. Thus it is clear from the recitals that though the testator has not used the words 'in lieu of maintenance' he has certainly intended that the properties settled under the Will were left for the enjoyment of Ramamma during her life-time towards her maintenance. The fact that Ramamma was made a guardian of the minors would not in any manner deviate from the fact that the property under the Will was given to Ramamma for her enjoyment in lieu of her maintenance. The wording "My wife, Ramamma shall enjoy all my moveable and immoveable properties till her death" clearly shows that no arrangement was made by the testator for vesting of the properties in his daughters. It is only after the death of said Ramamma that he had desired that the property should be divided

equally amongst his three daughters but then, as things would have it before the property could be said to have vested in the mother of the appellant, two circumstances intervened. Firstly, in the year 1944 itself, the appellant's mother died, and secondly by virtue of enactment of Section 14(1) of the Act in the year 1956, the estate of Ramamma got enlarged making her as the absolute owner of the property. The fact that Ramamma settled the properties almost in similar terms as those stated in the Will by the Settlement Deed of 1952 also, will not in any manner affect the operation of Section 14(1) of the Act and that part of the share retained by Ramamma which having continued to be in her possession as the property given to her in lieu of maintenance enlarged into her absolute estate on the coming into force of the 1956 Act.

8. Mr. Nagaraja next contended that from the conduct of Ramamma it is clear that she herself understood the intention of her husband to be that he wanted his properties to be divided amongst his 3 daughters and she was only to manage the said property for and on behalf of the said daughters till her life time. In support of this contention. He relied on certain circumstances which according to him show the intention of the testator as well as how Ramamma herself understood the Will. Firstly, he submitted that the Will in question had demarcated specific shares to be allotted to the three daughters after the death of Ramamma. It is pursuant to this desire of the testator that Ramamma entered into a settlement in the year 1952 and thereafter a Partition Deed in the year 1955 according to which Ramamma allotted the very same properties to two of her daughters as was earmarked for them in the Will while retaining the share earmarked for appellant's mother with herself. He also relied upon an averment made by Ramamma in her written statement filed in an earlier proceeding marked in the present suit as Ex. A-6 wherein she had stated : "This defendant retained with her at the request of the plaintiff all the items as per the Will and the partitioned joint properties as per the deed 24.9.1955 to which the plaintiff is entitled to 1/3 rd share after the death of this defendant as per the above document." From the above circumstances, it is contended that even Ramamma understood the Will to mean that she was only to manage

the property for and on behalf of her daughters. Therefore, since the appellant's mother's share was specifically earmarked by the testator, on the death of Ramamma the same would have reverted to the appellant's mother if she were to be alive and since she is not alive, the appellant being the sole heir she is entitled to the said share.

9. We are unable to accept this argument of Mr. Nagaraja. If the intention of the testator was to divide the property amongst his three daughters then nothing prevented him from doing so at the time the Will become operative. He need not have postponed that date till after the death of Ramamma. It is to be noted that the first daughter of the testator was major at the time the Will was executed and was married. If really the testator intended to give shares to the beneficiaries, he would have done so without creating a life-interest for Ramamma to enjoy the entire property. The very fact that the Will specifically stated that Ramamma is entitled to enjoy the entire property during her life-time, in itself, is sufficient to hold that the property in question was given to Ramamma in lieu of maintenance during her life-time. It is only after the death of Ramamma that right, if any, would devolve on the daughters under the Will.

10. The next circumstance relied upon by Mr. Nagaraja also does not support his case i.e. the manner in which Ramamma dealt with the property during her life-time. It is to be noted that till the year 1956. Ramamma had no absolute right over the property in question because the same was given to her in lieu of maintenance during her life-time only. In that situation, if Ramamma had entered into a settlement and a partition with two of her daughters this act would not lead to the conclusion that Ramamma was acting in accordance with the intention of the testator. It is possible knowing that she had no absolute right over the property and to buy peace in the family, she might have decided to divide the property and give the shares to two of her daughters and retain with her one share with an intention of subsequently transferring the same to the appellant. But then on coming into force of the 1956 Act, having realised that she had become the absolute owner of the property at least to

the extent of the share retained by her, she decided to act in a manner she wanted and in this process she gifted the property to her third daughter, her husband and their children. By the time in law, there was no prohibition on her to gift the said property, therefore, even this circumstance does not help the stand taken by Mr. Nagaraja on behalf of the appellant.

નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા **M.S.Bhavani Versus M.S.Raghu Nandan 2020 (0) AIJEL-SC 66009** ના ચુકાદા માં ઠરાવેલ છે કે, 6. Upon perusing the record and hearing the arguments advanced, we find that the following points arise for our consideration:

(a) Whether the testator of the Will dated 07.06.1995 intended to vest **Nirmala Murthy** with an absolute interest in the suit property-

(b) If yes, whether the sale deed dated 25.02.2004 was against the Will dated 07.06.1995, and therefore unenforceable as against Respondent No. 1- We will be adverting to each of these in turn.

7. As regards the first point, it would be useful to refer to the relevant excerpts of the Will dated 07.06.1995, which are as follows:

"I herein execute this last Will and testament on this day the date 7th of June of 1995 out of my free will and in bound (sic) mind and health...

My daughter **M.S. Bhavani** is a divorcee from her first husband and has a son by him by name **Sameera** aged 10 years. She is a Doctor by profession and practicing privately.

One Gentleman by name **Sri Suresh Babu** who is an M.Tch in Civil Engineering and by profession a structural Engineer and consultant and with his progressive and magnanimous outlook came forward to my daughter in spite of she having a son of 10 years.

I celebrated the marriage of my daughter **M.S. Bhavani** with **Sri. Suresh Babu** on 6th July 1994... My daughter is staying with him and her son separately in a rented house.

It is my moral duty to provide her a share in my immovable property, i.e. House No. 377, 5th Main Road, 3rd Block, 3rd Stage, Basaveshwar Nagar. After my death, my wife Smt. Nirmala shall be sole legal and rightful heir over my immovable and movable property and she will have every right and authority to sell, mortgage and lease my house or totally bequeath it to anybody who take care of her in her last days, and old age also.

The decision of my wife Smt. Nirmala is supreme in this matter and none of my children, i.e., Bhavani and Raghunanda have any right to question my wife, put unjust claim, obstruct or put any obstacle for the manner my deals with my property.

It is my desire that the house should be sold and sale amount be divided among my daughter and my son as per the decision of my wife. My wife shall endeavour (sic) to sell the house (sic) during her lifetime.

In case my wife is unable to sell the house during her lifetime, my daughter shall be the seller of the house and she should (sic) the house mutually with my son Raghunanda."

(emphasis supplied) A reading of the above portion of the Will dated 07.06.1995, clearly indicates that the testator sought to provide for the manner in which his wife Nirmala Murthy would have a right to the suit property and how she would deal with the same. In addition to this, he also sought to provide for the manner in which the property may be dealt with by his daughter and son, in the event that his wife did not sell the property during her lifetime. Notably, this second part is not attracted at all in the present case, as Nirmala Murthy sold the suit property during her lifetime.

8. The question that then remains to be answered is whether the right vested in Nirmala Murthy was absolute in nature. While the Appellants argued in favour of an absolute right, Respondent No. 1 submitted that the dominant intention of the testator was to look after his children and give them a share in the property, thereby implying that the right of Nirmala Murthy was only intended to be limited to a life interest in the property.

9. Since the issue essentially turns on the interpretation of the Will, it would be useful to note certain principles that should be borne in mind while undertaking the construction of a will. At its very core, the exercise involves an endeavour to try and find out the intention of the testator. This intention has to be gathered primarily from the language of the will, reading the entire document as a whole, without indulging in any conjecture or speculation as to what the testator would have done had he been better informed or better advised. In construing the language of a will, the Courts may look to the nature and the grammatical meaning of the words used, and also consider surrounding circumstances such as the position of the testator, his family relationship, and other factors that may surface once the Court puts itself in the position of a person making the will [see *Shyamal Kanti Guha (dead) through LRs v. Meena Bose*, (2008) 8 SCC 115].

10. Keeping in mind these principles and upon a close reading of the wording of the Will dated 07.06.1995, we find that the testator intended to give his wife, Nirmala Murthy (Respondent No. 2) absolute rights over the suit property, by making her the sole legal and rightful heir of all his immovable and movable properties.

10.1 By according Nirmala Murthy the right to sell, mortgage, and lease the house or even to bequeath it to anybody who takes care of her in her last days, it is clear that the testator intended to create an absolute interest in her favour, and to preclude his daughter and son (Appellant No. 1 and Respondent No. 1 respectively) from succeeding to the suit property. This is further supported by the clause stating that the decision of Nirmala Murthy in exercise of these rights would be supreme and the children would have no right to question or put an unjust claim against the same. To this extent, we agree with the finding of the High Court that Nirmala Murthy had an absolute right in the suit property and that the children were disinherited from the bequest.

10.2 However, we hasten to add here that such right vested with Nirmala Murthy was intended to be completely unfettered in nature. The contention raised by Respondent No. 1 that she only had a life interest in the property as the testator necessarily wanted a sale of the property, cannot be accepted. This is because the part of the Will where the testator states that "the house should be sold and sale amount be divided among my daughter and my son" is preceded by the expression "it is my desire". Juxtaposed with this, the bequest in favour of Nirmala Murthy is characterized by words such as "my wife shall be sole legal and rightful heir over my immovable and movable property and she will have every right and authority to sell, mortgage and lease...". The assertive language used in favour of Nirmala Murthy is a clear indication of the creation of an absolute bequest in her favour, while the use of non-mandatory words such as 'desire' indicate that the testator did not wish to compel his wife to sell the suit property. He merely desired that his wife should endeavour to sell the property during her lifetime and divide the sale proceeds as she chose.

10.3 We also note that the High Court erred in observing that in the event that a sale was to be made by Nirmala Murthy, both the children would be entitled to a share in the sale proceeds. As mentioned supra, the testator intended to create an absolutely unfettered right in favour of his wife by virtue of the Will. Reading in other clauses that are merely expressive of his desire as compulsory dictates on such absolute ownership goes against the clear wording of the Will, and would amount to rewriting it. Thus, we do not find that there was any bequest made in favour of the children of the testator under the Will dated 07.06.1995.

10.4 In this regard, reliance sought to be placed by Respondent No. 1 on the decision in *Kaivelikkal Ambunhi* (supra), to argue that the subsequent bequest made in the latter part of the Will had to be given effect, is also misplaced, as the rule of last intention is only applicable when there is inconsistency in the bequests. We may note the following excerpt from the decision:

"4. A Will may contain several clauses and the latter clause may be

inconsistent with the earlier clause. In such a situation, the last intention of the testator is given effect to and it is on this basis that the latter clause is held to prevail over the earlier clause. This is regulated by the well-known maxim "cum duo inter se pugnancia reperiuntur in testamento ultimum ratum est" which means that if in a Will there are two inconsistent provisions, the latter shall prevail over the earlier (See: Hammond, Re, Hammond v. Treharne [(1938) 3 All ER 308 : 54 TLR 903]). ...6. It may, however, be pointed out that this rule of interpretation can be invoked only if different clauses cannot be reconciled. (See: Rameshwar Bakhsh Singh v. Balraj Kuar [AIR 1935 PC 187 : 1935 All LJ 1133])."

(emphasis supplied) Here, there is no inconsistency in the clauses of the Will inasmuch as the house property was absolutely bequeathed to Nirmala Murthy and no inconsistent bequest has been made thereafter. As discussed supra, the part of the Will providing for the sale of the property during her lifetime and the distribution of the sale proceeds between the children cannot be treated as a bequest, as it was a mere desire expressed by the testator.

10.5 In any case, even if it is assumed that the latter clause went beyond a mere expression of desire and created a bequest in favour of the children of the testator (Appellant No. 1 and Respondent No. 1), the first clause creating an absolute right in favour of Nirmala Murthy shall prevail over such clause. In this regard, the following observations of this Court in Mauleshwar Mani (supra) are relevant:

"11. From the decisions referred to above, the legal principle that emerges, inter alia, are:

- (1) where under a will, a testator has bequeathed his absolute interest in the property in favour of his wife, any subsequent bequest which is repugnant to the first bequeath would be invalid; and
- (2) where a testator has given a restricted or limited right in his property to his widow, it is open to the testator to bequeath the property after the death of his wife in the same will.

12. In view of the aforesaid principles that once the testator has given an absolute right and interest in his entire property to a devisee it is not open to the testator to further bequeath the same property in favour of the second set of persons in the same will, a testator cannot create successive legatees in his will. The object behind is that once an absolute right is vested in the first devisee the testator cannot change the line of succession of the first devisee. Where a testator having conferred an absolute right on anyone, the subsequent bequest for the same property in favour of other persons would be repugnant to the first bequest in the will and has to be held invalid. In the present case the testator Jamuna Prasad under the will had bequest his entire estate, movable and immovable property including the land under selfcultivation, house and groves etc. to his wife Smt Sona Devi and thereafter by subsequent bequest the testator gave the very same properties to nine sons of his daughters, which was not permissible..." (emphasis supplied) Notably, these observations were reaffirmed by this Court in Madhuri Gosh (supra) as well.

10.6 Given that we find that an absolute right was given to Nirmala Murthy over the property, in view of the aforesaid decisions, any subsequent bequest sought in favour of the children of the testator cannot be given effect. Further, the reliance of Respondent No. 1 on the decision in Ramachandra Shenoy (supra) is misplaced inasmuch as the Clause in the Will in that case stated thus:

"3.(c) All kinds of movable properties that shall be in my possession and authority at the time of my death i.e. all kinds of moveable properties inclusive of the amounts that shall be not from others and the cash - all these my eldest daughter Severina Sobina Coelho, shall after my death, enjoy and after her lifetime, her male children also shall enjoy permanently and with absolute interest."

Clearly, the clauses in the Will in the present case are significantly different from the aforementioned clause, wherein the daughter was clearly given a life

interest only. This is not the case with the right of Nirmala Murthy, which has been expressly stated to be absolute in nature.

10.7 In view of the foregoing observations, we answer the first question in the affirmative and hold that the Will dated 07.06.1995 creates an absolute, unfettered right in favour of Nirmala Murthy with respect to the suit property.

11. In light of this finding, we now turn to the second point, i.e. whether the sale deed executed by Nirmala Murthy was against the intention of the testator, and thereby unenforceable as against Respondent No. 1. In this regard, we note at the very outset that several observations have been made by the Trial Court and the High Court with respect to the circumstances in which the sale deed was executed, which cast an aspersion on its validity. However, we do not find the need to delve into this question as the same is beyond the scope of the suit filed by Respondent No. 1. Moreover, no prayer for setting aside the sale deed was raised by Nirmala Murthy either. Thus, we shall only confine ourselves to an examination of the sale deed vis--vis the Will dated 07.06.1995.

12. Notably, the High Court found that the sale deed was not obtained by fraud or coercion on the part of the Appellants. However, it was held that such a deed was nevertheless unenforceable against Respondent No. 1, as it had been executed in a clandestine manner without his concurrence or consultation. The High Court found that a transparent process of sale of the property by Nirmala Murthy was integral to the intention of the testator, as he had clearly expressed a desire for his son to get a share of the sale consideration. Thus, it was held that the sale deed in question, having been executed without the knowledge of Respondent No. 1, was against such intention and therefore not binding on him. Upon perusing the record and the wording of the Will, we do not agree with such finding of the High Court.

12.1 As mentioned supra, the right vested under the Will in favour of Nirmala Murthy was an unfettered and absolute right. There is nothing in the wording of the Will which indicates that the testator necessarily required any

subsequent sale, mortgage, or lease carried out by Nirmala Murthy to happen with the concurrence or consultation of his children. In fact, when one looks to the circumstances and the family relationship between the testator and his son, it becomes clear that their relations were strained. This is particularly reflected in Ex. P-17, a letter addressed by Nirmala Murthy to her son, Respondent No. 1 herein, where she specifically alludes to the ill treatment meted out by her son to his sister (Appellant No. 1) and the testator. In light of this, we find that a mere "desire" for the sale of the property and for the children to get a share in the proceeds therefrom cannot be read as a strict bar on the absolute right vested with Nirmala Murthy to deal with the property as she thought fit.

12.2 Thus, while it may have been desirable for Nirmala Murthy to carry out the sale transaction with the knowledge of Respondent No. 1, her failure to do so does not strike at the very root of the sale deed. In our considered opinion, interpreting the Will dated 07.06.1995 in a manner that places fetters on the power of Nirmala Murthy to sell the property by mandating consultation with her children would not be in consonance with the wording of the Will. Indeed, it effectively amounts to adding terms to the Will, which is impermissible.

12.3 In view of this, we find that the sale deed in question was executed in accordance with the Will dated 07.06.1995 and does not violate its terms. Therefore, Respondent No. 1 is also bound by the same and the finding of the High Court in this regard is liable to be set aside. The Appellants have acquired valid title over the suit property by virtue of the sale deed executed by Nirmala Murthy and are therefore entitled to possession of the same.

(25) હવે ઉપરોક્ત ચુકાદાઓ ને ધ્યાને રાખી સદર કેસ ની હકીકતો ધ્યાને લેવામાં આવે તો સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓના વિલ માં તેઓના હયાતી બાદ તેમના ધર્મપત્ની ને સંપત્તિ ના માલિક ઠરાવેલ છે તેમ જણાવેલ છે અને ત્યારબાદ જો કદાચ તેઓના પહેલા તેમના ધર્મપત્ની અવસાન પામે તેવા કિસ્સામાં સંપત્તિ તેમના પૌત્રો ને મળી રહે તેમ વ્યવસ્થા કરેલ. અને જો સ્વ.ભુલાભાઈ નું વિલ આ શબ્દો બાદ પૂર્ણ થઈ ગયેલ હોત તો કદાચ સંપત્તિ અંગે કોઈ તકરાર ઉત્પન્ન થાત જ નહિ. પરંતુ સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા પ્રથમ તેઓના વિલ માં લખેલ કે....."ઉપરના વર્ણનવાળી મિલકત મારી સ્વતંત્ર માલિકી કબ્જા

ભોગવટા વહીવટમાં છે જેમાં કોઈનો કોઈપણ પ્રકારનો લાગભાગ હક્ક હિસ્સો નથી. અને તે સ્વપાજ્ઞત મિલકત હોય તેની વીલની રુએ વ્યવસ્થા કરવાનો મને અધિકાર છે તેથી સદરહુ ત્રણે સર્વે નંબરની જમીનની તથા ઇલેક્ટ્રિક મોટર ફૂવો રાયરચિલું વિગેરે મારી હયાતી બાદ મારી ધર્મપત્ની ડાહીબેન ભૂલાભાઈને માલિક ઠરાવું છું. તેઓ મારી હયાતીબાદ સદરહુ મિલકતના આ વિલની રુએ માલિક થયેલ હોય તેઓ તેમની ઇચ્છા પ્રમાણે તેનો વાપર ઉપભોગ કરી શકશે.” પરંતુ ત્યારબાદ સ્વ.ભૂલાભાઈ દ્વારા ફરીથી તેઓના મૃત્યુ પહેલા તેઓના ધર્મપત્ની નું અવસાન થાય તેવા કિસ્સા અંગે વિચારી લખેલ છે કે.....જો કુદરત ની ઇચ્છા વિરુદ્ધ મારા મૃત્યું પહેલા જ મારી ધર્મપત્નીનું અવસાન બાદ થાયતો તે સંજોગોમાં મારી ઉપર જણાવેલ ત્રણે સર્વે નંબરની મિલકત ઇલે. મોટર ફૂવો રાયરચિલું ધરની આજુબાજુ ની સ.ન.113 ની જમીન મારા નીચે જણાવેલા મારા છોકરા ના છોકરાઓ કે જેઓના પ્રત્યે મને કુદરતી પ્રેમ અને વાત્સલ્ય ની લાગણી હોય તેમને મારી હયાતી બાદ ઉપરની તમામ સ્થાવર જંગમ મિલકત ના માલિક ઠરાવું છું. જયેશભાઈ નગીનભાઈ ભંડારી, અલ્કેશકુમાર નગીનભાઈ ભંડારી, વિરલકુમાર ઈશ્વરભાઈ ભંડારી, કીર્તિકુમાર ઈશ્વરભાઈ ભંડારી.

(25.1) વધુમાં સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા વિલ મા આગળ લખેલ છે કે, ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે મારા અવસાન બાદ જો મારી ધર્મપત્ની હયાત રહે તો તેઓ ઉપરની તમામ સ્થાવર જંગમ મિલકત તેમને માલિક ઠરાવ્યા છે જેથી જમીનમાંથી તેઓ ઉત્પન્ન લઈ તેમનું જીવનનિર્વાહ વિતાવી શકશે. અને તેમની હયાતી બાદ ઉપર જણાવેલ ત્રણે સ.ન.ની જમીન ઉપર જણાવેલ મારા પૌત્રો સદરહુ મિલકતના આ વિલ ની રુએ માલિક થશે અને તેઓ તેમની ઇચ્છા મુજબ સદર મિલકતનો વાપર ઉપભોગ કે ગીરો બાક્ષિસ્થી તેનું હસ્તાંતર કરી શકશે. આમ, સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા કરવામાં આવેલ વિલ ને એકસાથે ધ્યાને લેતા એક હકીકત ફલિત થાય છે કે સ્વ.ભુલાભાઈ તેઓના પરિવાર માં સંપત્તિ અંગે ના વિવાદ થી સારી રીતે જાણકાર હતા અને તેઓના ગુજરી ગયા બાદ સંપત્તિ બાબતે તેઓના ધર્મપત્ની ને પણ આજ પ્રકાર ની પરિસ્થિતિ માં ના આવુ પડે તે હેતુ થી તેઓ દ્વારા તેઓના વિલ માં ચોક્કસ શબ્દ વાપરવામાં આવેલ છે કે, “મારી હયાતી બાદ મારી ધર્મપત્ની ડાહીબેન ભૂલાભાઈને માલિક ઠરાવું છું. તેઓ મારી હયાતીબાદ સદરહુ મિલકતના આ વિલની રુએ માલિક થયેલ હોય તેઓ તેમની ઇચ્છા પ્રમાણે તેનો વાપર ઉપભોગ કરી શકશે.” ત્યારે સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓના ધર્મપત્ની ને મિલકત ના માલિક ઠરાવેલ છે અને સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓના પૌત્રો અંગે જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે તે ધ્યાને લેતા તેઓએ લખેલ છે કે, “ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે મારા અવસાન બાદ જો મારી ધર્મપત્ની હયાત રહે તો તેઓ ઉપરની તમામ સ્થાવર જંગમ મિલકત તેમને માલિક ઠરાવ્યા છે જેથી જમીનમાંથી તેઓ ઉત્પન્ન લઈ તેમનું જીવનનિર્વાહ વિતાવી શકશે. અને તેમની હયાતી બાદ ઉપર જણાવેલ ત્રણે સ.ન.ની જમીન ઉપર જણાવેલ મારા પૌત્રો સદરહુ મિલકતના આ વિલ ની રુએ માલિક થશે અને તેઓ તેમની ઇચ્છા મુજબ સદર મિલકતનો વાપર ઉપભોગ કે ગીરો બાક્ષિસ્થી તેનું હસ્તાંતર કરી શકશે.”

(25.2) આમ,સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા ફરી થી ચોક્કસ શબ્દો નો ઉપયોગ કરવામાં આવેલ છે અને જણાવેલ છે કે તેઓના મૃત્યુ બાદ તેઓની ધર્મપત્ની હયાત રહે તો તમામ સ્થાવર જંગમ મીલકત ના તેમને માલિક ઠરાવ્યા છે અને જેથી જમીનમાંથી ઉત્પન્ન લઈ તેમનું જીવનનિર્વાહ વિતાવી શકશે તેમ ઈચ્છા લખેલ છે જે દર્શાવે છે કે,સ્વ.ભુલાભાઈ તેઓના પત્નીના ના અંગે વિચાર કરીને તેઓ હયાત રહે ત્યા સુધી તેમને સંપત્તિ ના માલિક ઠરાવેલ છે અને તે રીતે સ્વ.ડાહીબેન તકરારી મિલકતો ના સ્વ.ભુલાભાઈ ની હયાતી બાદ માલિક બનેલ હતા.

(25.3) આમ,જો આ હકીકત ને ધ્યાને લઈએ તો સ્વ.ભુલાભાઈએ તેઓના ધર્મપત્ની ને સંપૂર્ણ માલિકી અધિકારો સાથે મિલકત આપેલ હોવાનું જણાય આવે છે અને ત્યારબાદ ની વ્યવસ્થા ફક્ત જો સ્વ.ડાહીબેન એટલે કે તેઓના પત્ની સ્વ.ભુલાભાઈ પહેલાં અવસાન પામે તેવા કિસ્સામાં જ મિલકતો ની માલિકી તેમના પૌત્રો ને આપેલ હોવાનું જણાય આવે છે જો કે સદર કેસ ની હકીકતો જોતા સ્વ.ભુલાભાઈ ના અવસાન બાદ સને 2010 ની સાલ મા ડાહીબેન નું અવસાન થયેલ છે એટલે કે સ્વ.ડાહીબેન ભૂલાભાઈ ના અવસાન બાદ હયાત હોવાના કારણે વીલ મા જણાવેલ મિલકતો ની સંપૂર્ણ માલિકી સ્વ.ડાહીબેન ને મળેલ હોવાનું ફલિત થાય છે.આમ,સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓના વીલ મા જણાવેલ મિલકતો સ્વ.ડાહીબેન ને સંપૂર્ણ માલિકી અધિકારો એટલે કે એબસ્યોલ્યુટ માલિકી સાથે આપેલ હોવાનું ફલિત થાય છે.

વધુમા આ અંગે ફરી થી નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટ ના **Pearey Lal Versus Rameshwar Das 1962 (0) AIJEL-SC 20929** ના ચુકાદા ને ધ્યાને લેવો જરૂરી જણાય આવે છે જેમા ઠરાવેલ છે કે, ,5. It must be conceded that there is some conflict of ideas in the document; but in constructing a will executed in 1897 the Court should try its best to get at the intention of the testator by reading the will as a whole. We must accept, if possible, such construction as would give to every expression some effect rather than that which would render any of the expressions inoperative. Another rule which may also be useful in the context of the present will is that the words occurring more than once in a will shall be presumed to be used always in the same sense unless a contrary intention appears from the will; see sec. 86 of the Indian Succession Act. So too, all parts of a will should be construed in relation to each other; vice sec. 84 of the said Act. It is also a well recognized rule of construction that the Court will look at the circumstances

under which the testator makes his will such as the state of his property, of his family and the like: see sec. 75 of the said Act.

6. The circumstances under which the will was executed by the testator may be gathered from the will itself. The testator had a wife and an adopted son. He had no other near relations to be provided for. The only objects of his attachment and love were his wife and the minor adopted boy. He was anxious to provide for both of them. The object could be achieved in three ways, namely, (i) by conferring a life estate in his property on his wife and giving a vested remainder in the same to his adopted son; (ii) by making a joint bequest to both of them; and (iii) by making a bequest of an absolute interest to his wife with a gift over to his son operating by way of defeasance. Learned counsel for the appellant relies upon the following passage in the will. "The said Mst. Kishen Dei would live in this house and said Nathi Mal will get all the proprietary rights like the testator", in support of the contention that in his sentence the testator made a clear distinction between the nature of the estate given to the wife and that given to his son. He contends that the direction that Mst. Kishen Dei should only live in the house indicates that her interest was only a life interest in the house whereas the direction that Nathi Mal should be in the place testator indicates that he had absolute rights which the father had. If this sentence is disannexed from the rest of the document, it may lend some colour to the said argument, but in the context of the other recitals in the document, it fits in the scheme of bequest clearly expressed by the testator. The testator described his interest in the property thus:

"I shall remain malik of entire movable and immovable property and am entitled to do whatever I wish to do. When I die then Mst. Kishen Dei, my wife and after the death of the said Mussammat, my adopted son Nathi Mal, will become malik of all my movable and unmovable property without partnership with anybody."

7. It is not disputed, and it cannot be disputed, that the said description of his right is that of an absolute interest. The expression "malik" has a well-known connotation and it has found judicial revolution in various decisions of High

Court rend the Privy Council. It may not be a term of art but is word of definite content that has become part of the vocabulary' of the common men and particularly of document writers. When the testator used the said word he must have intended to convey the accepted meaning of said word. In *Sasiman Chowdhurain V/s. Shiv Narain*, the Privy Council said that the term "malik" when used in a will or other document is descriptive of the position which a devisee or done is intended to hold and has been held apt to describe an owner possessed of full proprietary rights including a full right of alienation, unless there is something in the context or in the surrounding circumstances to indicate that such full proprietary rights were not intended to be conferred. This Court, in *Ram Gopal V/s. Nand Lal*, 1950 SCR 766 at p. 773, accepted the said observations of the Privy Council as a correct statement of law, but added that it should be taken with the caution which the Judicial Committee uttered in the course of the same observation, namely, that

"the meaning of every word in an Indian document must always depend upon the setting in which it is placed, the subject to which it is related and the locality of the grantor from which it receives its true shade of meaning."

It is not necessary to multiply decisions, as the expression "malik" has been consistently understood by Courts as conveying the idea of absolute ownership. It must therefore, be held that the testator used the word "malik" to describe his absolute interest in the property. Apart from the meaning generally given to this word, the testator himself furnished a dictionary for interpreting the said term in the will. With the knowledge of the meaning of the word "malik" the testator proceeded to describe the interest conferred on his wife in the same terms, namely, that she should become "malik' without partnership with anybody. If the will stopped there, there could not have been any controversy as regards the nature of the bequest. But the statutory proceeded to state that after the death of his wife, his adopted son would become "malik" without partnership with anybody. The words must bear the same meaning i.e., the testator intended that after the death of his wife, his adopted son should become the absolute owner of the property. These two

bequests prima facie appear to be inconsistent with each other, for there are two absolute bequests of the same property in favour of his wife and, after her death, in favour of his son. Two constructions are possible: one is to accept the first and negative the second on the ground that it is repugnant to the first; the other is to make an attempt to reconcile both in a way legally permissible. Both can be reconciled and full meaning given to all the words used by the testator, if it be held that there was an absolute bequest in favour of the wife with a gift over to operate by way of defeasance, that is to say, if the son survived the wife the absolute interest of the wife would be cut down and the son would take an absolute interest in the same. If that was the construction the statement in the will relied upon by learned counsel for the appellant could also be reconciled with such a bequests. That statement recorded a wish on the part of the testator that his wife should reside in the house, for he wanted his minor son and wife to continue to live in his house. The second part of the statement also recorded a wish on his part that his wife should keep the property intact and hand over the same to his son, who would also be a full owner like himself. Be it as it may, the said statement could not detract from the clear words used earlier. If the argument of learned counsel for the appellant be accepted, this Court would be rewriting the will for the tester and introduction words which were not there; it would be cutting down the meaning of the words which the testator designedly used to convey a larger interest to his wife. Where apparently conflicting disposition can be reconciled by giving full effect to every word used in a document, such a construction should be accepted instead of a construction which would have the effect of cutting down the clear meaning of the words used by the testator. Further, where one of the two reasonable constructions would lead to intestacy, that should be discarded in favour of a construction which does not create any such hiatus. If the construction suggested by learned counsel be adopted, in the event of his son predeceasing the testator, there would be intestacy after the death of wife. If the constructions suggested by the respondent be adopted, in the event that happened it would not bring about intestacy, as the defeasance clause would

not come into operation. That was the intention of the testator is also dear from the fact that he mentioned in the will that no other relation except his wife and son should take his property and also from the fact that though he lived for about a quarter of a century after the execution of the will, he never thought of changing the will, though his son had predeceased his wife.

(25.4) આમ, વીલ કરનારે બનાવેલ વિલનું અર્થઘટન કરતી વખતે કોર્ટનો મુખ્ય હેતુ તેની સાચી ઈચ્છા જાણવા નો હોય છે, તેથી વિલને સંપૂર્ણ રીતે વાંચીને દરેક શબ્દને શક્ય હોય તેટલો અર્થ આપવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ ના ઉપરોક્ત કેસમાં વિલ કરનાર પાસે પત્ની અને દત્તક પુત્ર સિવાય અન્ય કોઈ નજીકના સંબંધીઓ નહોતા, તેથી તે બંનેને પોતાની સંપત્તિ આપવાની તેની ઈચ્છા સ્પષ્ટ હતી. વિલમાં વિલ કરનારે “malik” શબ્દનો ઉપયોગ કર્યો હતો, જે સામાન્ય રીતે સંપૂર્ણ માલિકી અથવા absolute ownership દર્શાવે છે. વિલ મુજબ પહેલા તેની પત્ની સંપત્તિની “malik” બનશે અને તેના મૃત્યુ પછી તેનો દત્તક પુત્ર “malik” બનશે. જેમા નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા એવી વ્યાખ્યા સ્વીકારી કે જેમાં બંનેને અર્થ મળે અને એવું ઠરાવ્યું કે પત્નીને સંપત્તિ પર સંપૂર્ણ હક આપવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ જો દત્તક પુત્ર પછી જીવિત રહે તો તેના મૃત્યુ પછી સંપત્તિ પુત્રને મળી જશે.

(25.5) અત્રે ની અદાલત સમક્ષ પ્રસ્તુત કેસ ની હકીકતો જોતા સ્વ.ભુલાભાઈ તેઓના ધર્મપત્ની ને તેઓની હયાતી બાદ સંપત્તિ ના માલિક ઠરાવેલ છે અને ત્યારબાદ ની વ્યવસ્થા ફક્ત જો સ્વ.ડાહીબેન એટલે કે તેઓના પત્ની સ્વ.ભુલાભાઈ પહેલાં અવસાન પામે તેવા કિસ્સામાં જ મિલકતો ની માલિકી તેમના પૌત્રો ને આપેલ હોવાનું જણાય આવે છે આમ, સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓના વીલ મા જણાવેલ મિલકતો સ્વ.ડાહીબેન ને સંપૂર્ણ માલિકી અધિકારો એટલે કે એબસ્યોલ્યુટ માલિકી સાથે આપેલ હોવાનું ફલિત થાય છે.

➤ શું ભુલાભાઈ ના વિલ ના આધારે સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા કરવામાં આવેલ બોગસ અને બનાવટી છે ?

(26) સદર દાવા મા વાદી દ્વારા સ્વ.ડાહીબેન ના વિલ ને બોગસ અને બનાવટી હોવા અંગે કથન કરી દાવો કરવામાં આવેલ છે ત્યારે સદર વીલ પુરાવા અધિનિયમ/સાક્ષ્ય અધિનિયમ ની જોગવાઈ અનુસાર પુરવાર થયેલ છે કે કેમ ? તે અંગે ચર્ચા કરવી જરૂરી જણાય આવે છે.

(27) સદર સ્વ.ડાહીબેન કરવામાં આવેલ વિલ જોતા તે અસલ નોટરી રૂબરૂ નું વિલ પ્રતિવાદી દ્વારા આંક 116 થી રજૂ રાખવામાં આવેલ છે જે વિલ ધ્યાને લેતા તારીખ 24 જૂન અને 2010 ના રોજ નું છે જે વિલ પુરવાર કરવા સારુ પ્રતિવાદી દ્વારા આંક 112 થી ડાહીબેન ના વીલ ના સાક્ષી ભરતભાઈ દિનુભાઈ પટેલ ને તપાસવામાં આવેલ છે જે અંગે વાદી તરફે તકરાર લેવામાં આવેલ છે કે, સદર સાક્ષી ની જુબાની જોતા ડાહીબેન ફક્ત તેઓના હિસ્સા ની જમીન આપવાની વાત કરેલ પરંતુ વિલ આખે આખી સંપત્તિ નું કરવામાં આવેલ છે, ભુલાભાઈ ના વિલ વિશે ખબર નથી પરંતુ ડાહીબેન ના વિલ માં આખું વિલ સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ ના આધારે બનાવેલ છે. વધુમાં પ્રતિવાદી દ્વારા આંક 113 થી સ્વ.ડાહીબેન ના વિલ ના સાક્ષી ભરતભાઈ નાઓને આંક 112 થી તપાસવામાં આવેલ છે જે અંગે પણ વાદી દ્વારા કથન કરેલ છે કે સદર સાહેબ ની જુબાની વિશ્વાસપાત્ર નથી. આમ, વાદી દ્વારા જ્યારે ડાહીબેન નું વિલ શંકાસ્પદ હોવાનું કથન કરવામાં આવેલ છે ત્યારે શંકાસ્પદ પરિબળો કોને ગણવા તે મહત્વનું બની રહે છે જો કે વિલ કયા કયા સંજોગોમાં શંકાસ્પદ ગણી શકાય તેવા શંકાસ્પદ પરિબળો ને આવરી લે તેવું કોઈ ચોક્કસ લીસ્ટ ઇન્ડિયન સક્સેશન એક્ટ માં આપવામાં આવેલ નથી કારણ કે દરેક કેસ ની હકીકતો અનુસાર શંકા ઉત્પન્ન કરે તેવા પરિબળો અલગ અલગ હોઈ શકે છે.

(28) હાલ ના કેસ માં પ્રતિવાદી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ સાહેબ ભરતભાઈ દિનુભાઈ ની ઊલટતપાસ ધ્યાને લેતા તેઓ દ્વારા જણાવેલ છે કે, મારા ધરડા સાસુ ડાહીબેન સુરત ખાતે કઈ તારીખે રહેવા ગયેલ તે મને યાદ નથી પરંતુ મારા સાસુ ડાહીબેન સુરત મુકામે સને-2010 જુનમાં રહેવા ગયેલ. તેઓ સુરત ખાતે આશરે 10-15 દિવસ રહેલા. ડાહીબેન સુરત ખાતે રહેવા કેમ આવેલા તે પુછતા જણાવું છું કે, મારા સાસુ અને સસરા પ્રવાસે જવાના હોય ડાહીબેનને સુરત ખાતે મુકી ગયેલ. એ વાત ખરી છે કે, મારી સરતપાસમાં એમ લખેલ છે કે, ડાહીબેને નૈનેશભાઈ પાસે ફોન કરાવી મળવા બોલાવેલા. એ વાત ખરી છે કે, ફોન ચોક્કસ કઈ તારીખે કરેલ તે યાદ નથી. સાહેબ જણાવે છે કે, જુન મહિનામાં કરેલ. આ ફોન નૈનેશભાઈએ કરેલ અને મે ઉપાડેલ. નૈનેશભાઈએ ફોન કરીને, બા વાત કરવા માંગે છે તેમ જણાવેલ બીજી કોઈ હકીકત કહેલ નહી. ત્યાર બાદ, ડાહીબેને વાત કરેલ અને જણાવેલ કે, જમીન બાબતનું કામ છે તેના માટે મળવું છે તમારે સમય હોય ત્યારે આવજો. આ ફોન આવ્યાના બીજા દિવસે હું તેઓને મળવા ગયેલ. જેની તારીખ અને વાર મને યાદ નથી. મળવા માટે હું મારું ટુ વ્હીલર લઈને ગયેલ. હું ત્યાં પહોચ્યો ત્યારે નૈનેશભાઈના વાઈફ અને ડાહીબેન હાજર હતા. ડાહીબેને મને જણાવેલ કે, "જમીન બાબતે લખાણ કરાવવાનું છે અને મારે મારા હિસ્સાની જમીન મારી પુત્રવધુ મનુબેન તથા મારા પૌત્રો નૈનેશ અને યજ્ઞેશને આપવાની છે." પછી તેઓએ મને જમીનના કાગળો આપેલ અને કહેલ કે, આ જે જમીન છે મારે તેઓના હિસ્સે આપવાની હોય તમે તે રીતે લખાણ કરી મને બતાવજો. મને આશરે ચાર-પાંચ જેટલા કાગળો આપેલા ચોક્કસ સંખ્યા મને યાદ નથી. આ કાગળોમાં જમીનના 7/12 ના ઉતારા હતા. મે આ બાબતે મારા કાગળમાં નોટસ લખેલ. તે નોટ કાચા કાગળમાં લખેલ તે મારી પાસે

હાલ નથી, તે ખોવાઈ ગયેલ છે.આ જમીનના હિસ્સાની વહેંચણી માટે ડાહીબેને મને કોઈ ચોક્કસ તારીખ કહેલ નહીં.ડાહીબેનના કહ્યા પ્રમાણેનું લખાણ મે સુરતમાં વકિલશ્રી ભરતભાઈ જેનું પુરુ નામ મને ખબર નથી તેમની પાસે કરાવેલ. આ લખાણ મે ડાહીબેન સાથે વાતચીત થયાના બીજા દિવસે કરાવેલ.જે લખાણ ટાઈપ કરાવેલ તેની તારીખ મને યાદ નથી. તે લખાણ મે ડાહીબેનને લખાણ થઈ ગયાના બે દિવસ બાદ જે તારીખ મને યાદ નથી ત્યારે વાંચી સંભળાવેલું અને તેઓએ તે બરાબર હોવાનું જણાવેલ.

(28.1) આમ,સદર સાહેબ ની જુબાની ધ્યાને લેતા સદર સાહેબ સ્વ.ડાહીબેન ના જમાઈ થાય છે અને તેઓના કથન અનુસાર સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા તેઓને સને 2010 ના અરસામાં નૈનેશકુમાર પાસે ફોન કરાવી ને ડાહીબેને બોલાવેલ હતા.અને તેઓ ડાહીબેન ને નૈનેશ ને ત્યાં અમૃતભાઈ પંચાલ સાથે મળવા જતા ડાહીબેન તેઓના વિલ કરવાની ઈચ્છા દર્શાવી વિગતો આપેલ અને જેથી તેઓએ ડાહીબેન આપેલ વિગતો અનુસાર લખાણ કરાવેલ.અને તે લખાણ ડાહીબેન ને વાંચી સંભળાવતા તે લખાણ બરાબર હોવાનું જણાવેલ.પરંતુ ઊલટતપાસ માં સદર સાહેબે સ્વીકાર કરેલ છે કે,એ વાત ખરી છે કે,મારી સરતપાસમાં એમ લખેલ છે કે,ડાહીબેને નૈનેશભાઈ પાસે ફોન કરાવી મળવા બોલાવેલા.એ વાત ખરી છેકે, ફોન ચોક્કસ કઈ તારીખે કરેલ તે યાદ નથી.સાહેબ જણાવે છે કે, જુન મહિનામાં કરેલ. આ ફોન નૈનેશભાઈએ કરેલ અને મે ઉપાડેલ.નૈનેશભાઈએ ફોન કરીને, બા વાત કરવા માંગે છે તેમ જણાવેલ બીજી કોઈ હકીકત કહેલ નહીં.ત્યાર બાદ, ડાહીબેને વાત કરેલ અને જણાવેલ કે, જમીન બાબતનું કામ છે તેના માટે મળવું છે તમારે સમય હોય ત્યારે આવજો.આ ફોન આવ્યાના બીજા દિવસે હું તેઓને મળવા ગયેલ. જેની તારીખ અને વાર મને યાદ નથી.મળવા માટે હું મારું ટુ વ્હીલર લઈને ગયેલ.હું ત્યાં પહોંચ્યો ત્યારે નૈનેશભાઈના વાઈફ અને ડાહીબેન હાજર હતા.ડાહીબેને મને જણાવેલ કે,"જમીન બાબતે લખાણ કરાવવાનું છે અને મારે મારા હિસ્સાની જમીન મારી પુત્રવધુ મનુબેન તથા મારા પૌત્રો નૈનેશ અને યજ્ઞેશને આપવાની છે." પછી તેઓએ મને જમીનના કાગળો આપેલ અને કહેલ કે,આ જે જમીન છે મારે તેઓના હિસ્સે આપવાની હોય તમે તે રીતે લખાણ કરી મને બતાવજો.મને આશરે ચાર-પાંચ જેટલા કાગળો આપેલા ચોક્કસ સંખ્યા મને યાદ નથી.આ કાગળોમાં જમીનના 7/12 ના ઉતારા હતા.મે આ બાબતે મારા કાગળમાં નોટ્સ લખેલ.તે નોટ કાયા કાગળમાં લખેલ તે મારી પાસે હાલ નથી, તે ખોવાઈ ગયેલ છે.આ જમીનના હિસ્સાની વહેંચણી માટે ડાહીબેને મને કોઈ ચોક્કસ તારીખ કહેલ નહીં.ડાહીબેને આપેલ જમીનના કાગળો સને-2010 ની સાલના હતા.એ જમીનના કાગળોમાં ડાહીબેનનું નામ હતું બીજા કોઈનું હતું કે કેમ તે મને ખબર નથી.

(28.2) આમ,સદર સાહેબ ના કહેવા અનુસાર ડાહીબેને તેઓને બોલાવીને વિલ કરવાની ઈચ્છા જણાવી જમીન ના કાગળો આપેલ હતા અને જે સાહેબ અનુસાર 7/12 ના કાગળો હતા અને તેમા ડાહીબેન નું

નામ છે કે કેમ તે અંગે તેઓને ખબર ના હોવાનું જણાવેલ છે.વધુમાં સદર સાહેદે તેઓની ઊલટતપાસ માં સ્વીકારેલ છે કે,હું કુદરતી અને અકુદરતી મોત વચ્ચેનો તફાવત જાણું છું. ડાહીબેને મને કુદરતી રીત સીવાય તેઓનું અવસાન થાય તો વીલનો ઉપયોગ કરવો તેવું કંઈ કહેલ નહીં.એ વાત ખરી છે કે, જો લખાણમાં એમ લખેલ હોય કે, કુદરતની ઈચ્છા વિરુદ્ધ મારું મોત થાય તે સંજોગોમાં આ લખાણનો ઉપયોગ કરવો તેમ લખેલ હોય તો તે ખોટું છે.મે ટાઈપીસ્ટને અન્ય કોઈના નામે જમીન હોય તે બીજાને આપવી તેવી હકીકત જણાવેલ નહીં.મને ભુલાભાઈના વીલ વિશે કોઈ માહિતી નથી પરંતુ તેઓનું વીલ છે તેવું પાછળથી આશરે લખાણ થયા બાદ ડાહીબેને ગુજરી ગયા બાદ જાણવા મળેલ.વધુમાં સદર સાહેદે ઊલટતપાસ માં સ્વીકાર કરેલ છે કે,ડાહીબેનના કહેવાથી કરેલ લખાણમાં મૈ.નગીનભાઈ ભુલાભાઈ અને મૈ.ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના સંતાનોનું નામ ન લખવાનું કારણ પુછતા જણાવું છું કે, મને ડાહીબેને સ્પેસીફિક યજ્ઞેશ, નૈનેશ અને પુત્રવધુ મનુબેનનું નામ લખવા જણાવેલ.એ વાત ખરી છે કે,ડાહીબેને જમીનના કાગળો સીવાય મને બીજું કંઈ આપેલ ન હતું.વધુમાં સદર સાહેદે ઊલટતપાસ માં સ્વીકારેલ છે કે,ભુલાભાઈએ કરેલ વીલમાં શું હકીકત દર્શાવેલ તે મને ખબર નથી અને તે વિશે ડાહીબેને પણ મને કોઈ વાત કરેલ નથી.એ વાતની મને ખબર નથી કે, ભુલાભાઈના વીલમાં તેઓએ તેમના દિકરા મોહનભાઈનાઓએ તેમની સાથે ગેર વર્તણૂક કરેલી હોય તેમને સંપત્તિમાંથી કંઈ આપવા માંગતા નથી તેવી હકીકત લખેલ છે કે કેમ.

(28.3) આમ,સદર સાહેદે સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા તેઓ ને વિલ નુ લખાણ કરવા સારુ બોલાવી જમીન ના કાગળો આપી તેમને કહ્યા પ્રમાણે વિલ તૈયાર કરાવડાવી ડાહીબેન ને વંચાવી હોવાનું કથન કરેલ છે જો કે ભુલાભાઈ ના વીલ ના કાગળો,લખાણ ટાઇપ કરાવેલ તેની ચોક્કસ તારીખ વિગેરે જેવી હકીકતો ખબર ના હોવાની હકીકત જણાવેલ છે પરંતુ સદર સાહેદે ની જુબાની ધ્યાને લેતા,સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા આપેલ વિગત અનુસાર વીલ તૈયાર કરાવડાવી તે વીલ તેઓને વાંચી સંભળાવેલ હોવાનુ ફલિત થાય છે વધુમા વાદી દ્વારા સદર સાહેદે ની સ્વ.ડાહીબેન ના વીલ ઉપર સહી અંગે કે સ્વ.ડાહીબેન ને સદર સાહેદે દ્વારા વીલ કરતી વખતે હાજર જ ના હતા અને સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા તે સહી કરવામા આવેલ જ નથી તેવી કોઈ હકીકત સાબિત કરી શકેલ નથી.

(28.4) વધુમા સ્વ.ડાહીબેન ના વિલ ને પુરવાર કરવા સારુ પ્રતિવાદી દ્વારા આંક 113 થી પંકજભાઈ પંચાલ ને તપાસવામાં આવેલ છે જેઓના કથન અનુસાર તેઓના મિત્ર ભરતભાઈ સાથે ડાહીબેન કે જેઓ ભાગળ મુકામે તેમના પૌત્ર નૈનેશને ત્યાં રહેતા હોય ત્યા મળવા ગયેલા જ્યાં ડાહીબેન દ્વારા વિલ કરવાની ઈચ્છા ભરતભાઈ સમક્ષ મુકેલી અને વિગતો આપેલી.જો કે સદર સાહેદે ઊલટતપાસ માં સ્વીકાર કરેલ છે કે,હું ગયો તે પહેલા જે કાંઈ લખાણ કરવાનું હતું તે ભરતભાઈએ અગાઉથી કરેલું હતું.મારી હાજરીમાં કોઈ લખાણ થયું હોવ તેવું બનેલ નથી.ભરતભાઈ અને ડાહીબેન રીક્ષામાં આવેલા

હતા.હું ચોક બજારમાં પહોચ્યો ત્યારે ભરતભાઈ અને ડાહીબેન સીવાય બીજું કોઈ હાજર ન હતું.હું કિલ્લામાં પહોંચ્યો ત્યારે કિલ્લામાં મારે આશરે એક કલાક જેટલું રોકાવાનું થયેલ મને કિલ્લામાં આવવાનું કહેલું તે જ દિવસે બારથી સાડા બારના ગાળામાં ફોન આવેલો તેથી ગયેલો અને મને સાથે કોઈ પણ આઈ.ડી.પ્રૂફ લઈને આવવા કહેલું તેથી હું મારી સાથે લાઈસન્સ હતું તે લઈને ગયેલો. મારી રૂબરૂમાં જે લખાણની વાત કરું છું તેમાં નગીનભાઈ ભુલાભાઈ કે ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈને મિલ્કત બાબતે કોઈ વાત થયેલ નહી.તે જ પ્રમાણે ડાહીબેનની છોકરીઓને મિલ્કત બાબતે શું આપવું કે ન આપવું તે બાબતે કોઈ લખાણમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ નહી.મારી જુબાનીમાં જે લખાણની છે વાત કરેલ છે તેમાં મિલ્કતોના નંબરો ,જમીન કે મકાનો વિશે મને કોઈ માહિતી નથી. મારે ઉપર જણાવ્યા બે વખત સીવાય ડાહીબેનને મળવાનું થયેલ નથી.એ વાત ખરી છે કે, ડાહીબેન પેલાડ બુહારી, તા.વાલોડ,જી.તાપી ખાતે રહેતા હતા અને જીવનનો મહત્તમ સમય તેઓ પેલાડ બુહારી મુકામે જ રહેતા આવેલા.આ લખાણ થયેલ તેના દસેક દિવસ પહેલા ડાહીબેન સુરત મુકામે આવેલા.મારી રૂબરૂમાં ડાહીબેને મને કે ભરતભાઈને કોઈ કાગળો કે વિગતો આપી હોય તેવું બનેલ નહીં.આમ,સદર સાહેદ ની જુબાની ધ્યાને લેતા તેઓએ સ્વીકારેલ છે કે,હું ગયો તે પહેલા જે કાંઈ લખાણ કરવાનું હતું તે ભરતભાઈએ અગાઉથી કરેલું હતું.મારી હાજરીમાં કોઈ લખાણ થયું હોવ તેવું બનેલ નથી.મારી રૂબરૂમાં જે લખાણની વાત કરું છું તેમાં નગીનભાઈ ભુલાભાઈ કે ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈને મિલ્કત બાબતે કોઈ વાત થયેલ નહી.તે જ પ્રમાણે ડાહીબેનની છોકરીઓને મિલ્કત બાબતે શું આપવું કે ન આપવું તે બાબતે કોઈ લખાણમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ નહી.મારી જુબાનીમાં જે લખાણની છે વાત કરેલ છે તેમાં મિલ્કતોના નંબરો ,જમીન કે મકાનો વિશે મને કોઈ માહિતી નથી. મારે ઉપર જણાવ્યા બે વખત સીવાય ડાહીબેનને મળવાનું થયેલ નથી.સદર સાહેદ ની જુબાની ધ્યાને લેતા સમગ્ર કાર્યવાહી ભરતભાઈ દ્વારા કરવામાં આવેલ છે અને લખાણ અંગેની કોઈ કાર્યવાહી તેઓના રૂબરૂ માં કરવામાં આવેલ નથી.જો કે વીલ પુરવાર કરવા સારુ વીલ નું સમગ્ર લખાણ વીલ ના સાક્ષી ની હાજરી મા જ થયેલ હોવું જોઈએ તેમ જરૂરી નથી પરંતુ વીલને બે અથવા વધુ સાક્ષીઓ દ્વારા અટેસ્ટ કરવું આવશ્યક છે, અને દરેક સાક્ષી વીલ બનાવનારને એ દસ્તાવેજ પર હસ્તાક્ષર અથવા ચિહ્ન કરવાના અથવા અન્ય વ્યક્તિ દ્વારા હસ્તાક્ષર કરાવવાના સમયે ઉપસ્થિત હોવા જોઈએ.અને હાલ ના કેસ ની હકીકતો ધ્યાને લેતા સદર બંને સાક્ષીઓ દ્વારા વીલ કરતી વખતે સ્વ.ડાહીબેન ત્યાં હાજર હોવાની વિગત જણાવેલ છે ત્યારે સાક્ષીઓની જુબાની માં રહેલ નાના મોટા તફાવતો કે જે વીલ ના એકજીક્યુશન ને અસર ના કરતા હોય તેને ધ્યાને લઈને સમગ્ર વીલ ને ગેરકાયદેસર ઠેરવી શકાય નહિ.

વીલ યાને વસીયતનામા ના સાક્ષીઓ ની જુબાની માં વીસંગતતા બાબતે નામદાર મદ્રાસ હાઈકોર્ટ ના **Ramdoss Versus Subbayyan 2018 (0) AIJEL-TN 1276172** ના ચુકાદા મા ઠરાવેલ છે કે,16. No doubt, as rightly put forth by the counsel for the appellant, there

are certain discrepancies in the deposition of PWs 2 & 3 during the course of cross examination and it is found that the said discrepancies weighed with the mind of the trial Court judge and accordingly, pointing to the above said discrepancies, it is contended on his behalf that the trial Court has rightly disbelieved the genuineness of the Will and therefore, according to him, the said determination of the trial Court does not call for any interference and therefore, it is argued that the first appellate Court has erred in dislodging the well-considered reasonings and findings of the trial Court as regards the genuineness of the Will Ex. A5. In such circumstances, it has to be seen whether the discrepancies, which had weighed by the trial Court Judge, are sufficient to disturb the testimonies of PW2 & PW3 as regards the genuineness of the Will

17. PW2 in his evidence during the course of cross examination has deposed that Venugopal Naidu, when proceeding to Sub Registrar office, had parked his car at his residence and picking him and the witness Alwar along with him and thereafter, the Will had been written and further, he has also testified that Venugopal Naidu dictated the contents of the Will and the same had been written by the scribe in a white paper as a draft and thereafter, the original has come to be executed in a stamp paper. Per contra, PW3 in his evidence during the course of cross examination has deposed that there was no draft prepared at the time of execution of the Will and the original Will had been written directly and the Will had been written before 10.30 a.m. The above said discrepancies in the evidence of PW2 & PW3 are found to have been observed in the decision of the trial Court Judge and accordingly, the trial Court Judge had found that inasmuch as the above said contradictions are material and significant as to when and where, in what manner, the Will has come to be executed and had been contradictorily deposed by PWs 2 & 3, the trial Court Judge did not give credence to the aspects of their other part of the evidence as regards the due execution of the Will by Venugopal Naidu in the presence of the attestors and the due attestation of the attestors in the Will in the presence of the testator Venugopal Naidu etc., However, the first appellate

Court, on a re-appreciation of the evidence placed in the matter, found that the above said contradictions found in the evidence of PWs 2 & 3 are not significant enough to characterize their testimonies as deficient or lacking in the eyes of law and according to the first appellate Court, the above said contradictions only pertain to certain allied facts about the execution of the Will and not as to the due execution of the Will by the testator and the due attestation of the same by the attestors concerned. Further according to the first appellate Court, there are bound to be certain discrepancies in the deposition of the attestors. who were examined nearly after 10 to 12 years after the execution of the Will Ex. A5 and due to the time factor, the memories of the witnesses are not excepted to remain constant and therefore, due to passage of time, such discrepancies do occur and in such view of the matter, according to the first appellate Court, due allowances should be given to the absence of memory of the witnesses on account of the passage of time and in such view of the matter, according to the first appellate Court, as the above said discrepancies only pertain to certain allied facts about the execution of the Will and not directly touching upon due execution of the Will in the manner known to law, discredited the above said discrepancies and found the evidence of PWs 2 and 3 to be reliable, convincing, trustworthy in other material aspects and accordingly, accepted their testimonies and upheld the truth and genuineness of the Will in question Ex. A5. It has therefore to be seen whether the above approach of the first appellate Court is acceptable as per law

18. In this connection, as rightly argued by the counsel for the respondents, it is seen that the discrepancies pointed out by the trial Court are found to be not touching upon the points as to the due execution of the Will Ex. A5 by the testator and the due attestation of the same by the attestors as per the requirements of law. On the other hand, it is found to be connected with certain allied facts when the Will had come to be executed and in such view of the matter, the same being not directly connected with the proof of Will as per the requirements of law, it is found that as rightly determined by the first

appellate Court, it is seen that the trial Court has made a mountain out of a molehill by seriously taking into account of the above said minor contradictions concerning the allied matters and ignoring the reliable, clinching and trustworthy evidence of the attestors relating to the actual execution of the Will and the attestation. In this connection, the decisions reported in (2008) 7 MLJ 238 (Mary and Others v. Adaikkalasangam and others) and (2008) 8 MLJ 647 (Thayammal v. Ponnusamy and Another) are relied upon by the respondents' counsel and a perusal of the above said decisions would go to show that the Court should not make a mountain out of molehill, by accepting certain contradictions concerning allied matters and thereby discard the evidence directly relating to the actual execution of the Will and the attestation of the same and it has also been held that due allowances should be given for the loss of memory on the part of the witnesses, who speak about the execution of the Will due to long passage of time and thus, it is found that in the light of the above decisions, it is seen that considering the contradictions in the testimonies of PWs2 & PW3, as above stated, would only go to show that the same had occurred in the mouth of the witnesses concerned due to lapse of time and inasmuch as they pertain to allied matters only and not directly touching upon the actual execution of the Will and the attestation thereof, it is found that the first appellate Court is right in all aspects to ignore the same and accept the genuineness of the Will by taking into account the main aspects of the evidence of PWs 2 & PW3 regarding the execution and the attestation of the Will Ex. A5. As regards the actual execution of Ex. A5 by the testator and the attestation of the witnesses in the presence of the testator as mandated under law, as adverted above, it was spoken to by PW2 & PW3, in all aspects, as per the requirements of law without any ambiguity or doubt and in such view of the matter, it is found that Ex. A5 has been duly established to be a true and genuine Will by the respondents through the testimonies of PW2& PW3.

(28.5) આમ,નામદાર હાઇકોર્ટે ના ચુકાદા ને ધ્યાને લેતા વિલ બનાવ્યા પછી લાંબા વર્ષ પછી સાક્ષીઓએ નિવેદન આપ્યું હોવાથી સમય પસાર થવાથી યાદશક્તિમાં થોડી ભૂલો થવી સ્વાભાવિક છે.

તેથી આવી નાની વિસંગતિઓને વધારે મહત્વ આપવું યોગ્ય નથી કે જે વિલ ના એક્ઝીક્યુશન ને અસર ના કરતા હોય.

(28.6) વધુમા વાદી તરફે કથન કરવામાં આવેલ છે કે,સ્વ.ડાહીબેન પેલાડ બુહારી મુકામે વર્ષો થી રહેતા હતા અને જો તેઓને વિલ કરવાની ઈચ્છા હતી તો તે ત્યાં રહીને કરી શકતા હતા પરંતુ સદર વિલ સુરત ખાતે તૈયાર થયેલ છે અને તે પણ એક શંકાસ્પદ પરિબળ છે.આ અંગે આંક 112 થી તપાસવામા આવેલ સાહેદ ની જુબાની ધ્યાને લેવામા આવે તો તેઓએ સ્વીકારેલ છે કે,એ વાત ખરી છેકે, અમારા સમાજના બે ગામ છે(1) બુહારી અને (2) પેલાડ બુહારી. મોહનભાઈ પહેલા બુહારી રહેતા હતા હાલમાં ઘણા વખતથી પેલાડ બુહારી ખાતે રહે છે. આશરે 12-15 વર્ષથી પેલાડ બુહારી ખાતે રહે છે.મારા સસરા મોહનભાઈ ભવાની ફળીયામાં રહે છે,ઘર નંબર મને યાદ નથી.વાદી અલ્કેશભાઈ નગીનભાઈ વિગેરે પણ ભવાની ફળીયામાં રહે છે.અલ્કેશભાઈ જે મકાનમાં રહે છે તે મકાનનો નંબર મને ખબર નથી. ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના વારસો લગભગ સેલવાસ રહે છે.મારા ઘરડા સાસુ ડાહીબેન મારા સસરા મોહનભાઈના ઘરમાં તેઓની સાથે રહેતા હતા.એ વાત ખરી નથી કે,ડાહીબેન તેઓના પોતાના ઘર નં.68 માં એકલા અને સ્વતંત્ર રહેતા હતા. મારા ઘરડા સાસુ ડાહીબેન સુરત ખાતે કઈ તારીખે રહેવા ગયેલ તે મને યાદ નથી પરંતુ મારા સાસુ ડાહીબેન સુરત મુકામે સને-2010 જુનમાં રહેવા ગયેલ.તેઓ સુરત ખાતે આશરે 10-15 દિવસ રહેલા.ડાહીબેન સુરત ખાતે રહેવા કેમ આવેલા તે પુછતા જણાવું છું કે,મારા સાસુ અને સસરા પ્રવાસે જવાના હોય ડાહીબેનને સુરત ખાતે મુકી ગયેલ.

(28.7) આમ,સદર સાહેદ ની જુબાની ધ્યાને લેતા એ હકીકત નો સ્વીકાર કરેલ છે કે સ્વ.ડાહીબેન પેલાડ બુહારી ખાતે રહેતા હતા.હવે સદર સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા કરવામાં આવેલ સુરત ખાતે તૈયાર કરવામાં આવેલ છે આ અંગે નામદાર રાજસ્થાન હાઈકોર્ટ ના **Pushpa Devi Versus Moti Lal 2008 (0) AIJEL-RJ 1821058** ના ચુકાદા ને ધ્યાને રાખેલ છે જેમા વિલ કરનારે તેઓના કાયમી રહેઠાણ સિવાય ની જગ્યાએ વિલ કરેલ હતું જે અંગે નામદાર હાઈકોર્ટ દ્વારા ઠરાવેલ કે,27. The respondent No. 1 has failed to prove that said Smt. Manak Devi was kept in solitary confinement by the applicant Smt. Pushpa Devi against her wishes. If mother-in-law spends a few days In her advance age at the residential house of parents of her daughter-in-law, there is nothing unusual about it especially when P.W. 1 Smt. Pushpa Devi has stated in her affidavit that around that time on 9.1.1992, both these ladies used to live in Sujangarh and Bidasar around that time and the applicant had also taken Smt. Manak Devi to Jaipur to attend the marriage of her younger sister Deepika and on some occasions both of them lived in Sujangarh and on some occasions at Bidasar. Therefore, there

was nothing unusual that the said Will was executed on 9.1.1992 at Bidasar in the residential house of the parents of Smt. Pushpa Devi, the present applicant. She has also stated that she used to live after the death of her husband Jeet Mai on 3.11.1991 at Sujangarh and Bidasar with her mother-in-law Smt. Manak Devi and served her well and she was happy with her service and on the question about her minor sickness on account of old age that she was physically and mentally absolutely fit, she has stated in her statement that scribe Dan Mal Sharma, petition writer was known in the family of the applicant and therefore, both the Wills in question were written by him and the Will dated 9.1.1992 was written by him at the residential house of Shri Chand Ji Begani, her parents' place. She has also proved signatures of Smt. Manak Devi in her statement as well as her thumb impression at Ex. 2 Will at the place marked A to B.

(28.8) આમ,ઉપરોક્ત ચુકાદા ને ધ્યાને લેતા વિલ કરનાર વ્યક્તિ તેના કાયમી રહેઠાણ ની જગ્યાએ અન્ય કોઈ જગ્યાએ જઈ વિલ કરે ફક્ત તે આધારે સમગ્ર વિલ ની કાર્યવાહી ને શંકાસ્પદ ઠરાવી શકાય નહિ પરંતુ તેના માટે વિલ માં સહી કરનાર સાક્ષીઓ ની સમગ્ર જુબાની,જે તે સમય ના પરિબળો ને ધ્યાને રાખવાના હોય છે હાલ ના કેસ માં સ્વ.ડાહીબેન પેલાડ બુહારી રહેતા હતા અને ફક્ત સુરત ખાતે જઈને વિલ કરેલ છે તે આધારે વિલ પુરવાર થયેલ નથી તેમ માની શકાય તેમ નથી.

(28.9) વધુમા વાદી દ્વારા તકરાર લેવામા આવેલ છે કે,સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા તેઓના વિલ મા મૈ.નગીનભાઈ તથા મૈ.ઈશ્વરભાઈ ના સંતાનો ને સંપત્તિ આપવા અંગે કોઈ જ ઉલ્લેખ કરવામા આવેલ નથી અને તે વિલ અંગે શંકા ઉત્પન્ન કરે છે.આ અંગે સ્વ.ડાહીબેન ના વિલ ના સાક્ષી ની જુબાની ધ્યાને લેવામાં આવે તો આંક 112 થી રજૂ સાહેદ દ્વારા તેઓની ઊલટતપાસ માં સ્વીકાર કરેલ છે કે,ડાહીબેને તેના સંતાનો વિશે મને કહેલ નહી પરંતુ તેમના સંતાનો વિશે મને ખબર જ હતી. નગીનભાઈ ભુલાભાઈ અને ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈ સને-2010 માં હયાત ન હતા.જેવી રીતે યજ્ઞેશભાઈ અને નૈનેશભાઈ ડાહીબેનના વારસો થાય તેમ મૈ.નગીનભાઈ ભુલાભાઈ અને મૈ.ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના સંતાનો ડાહીબેનના વારસો થાય કે કેમ તે સવાલના જવાબમાં જણાવું છું કે, જે સગપણ યજ્ઞેશભાઈ અને નૈનેશભાઈને ડાહીબેન સાથે થાય છે તે જ સગપણ મૈ.નગીનભાઈ ભુલાભાઈ અને મૈ.ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના સંતાનોને થાય છે. મૈ.નગીનભાઈ ભુલાભાઈ અને મૈ.ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના સંતાનો વિશે મને માહિતી છે અને તેમના નામો મને ખબર છે.ડાહીબેને મૈ.નગીનભાઈ ભુલાભાઈ અને મૈ.ઈશ્વરભાઈ

ભુલાભાઈના સંતાનોને કંઈ આપવા બાબતે મને કોઈ વાત કરેલ નહીં.ડાહીબેનના કહેવાથી કરેલ લખાણમાં મૈ.નગીનભાઈ ભુલાભાઈ અને મૈ.ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના સંતાનોનું નામ ન લખવાનું કારણ પુછતા જણાવું છું કે, મને ડાહીબેને સ્પેસીફિક યજ્ઞેશ, નૈનેશ અને પુત્રવધુ મનુબેનનું નામ લખવા જણાવેલ.વધુમાં આંક 113 થી તપાસવામા આવેલ સાહેદ દ્વારા તેઓની ઊલટતપાસ માં સ્વીકાર કરેલ છે કે,મારી રૂબરૂમાં જે લખાણની વાત કરું છું તેમાં નગીનભાઈ ભુલાભાઈ કે ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈને મિલકત બાબતે કોઈ વાત થયેલ નહીં.તે જ પ્રમાણે ડાહીબેનની છોકરીઓને મિલકત ધવાને શું આપવું કે ન આપવું તે બાબતે કોઈ લખાણમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ નહીં.

(28.10) આમ,ઉપરોક્ત બંને સાક્ષીઓ ની જુબાની ધ્યાને લેતા આંક 112 થી તપાસવામા આવેલ સાહેદે સ્વીકારેલ છે કે,સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા મૈ.નગીનભાઈ તથા મૈ.ઈશ્વરભાઈ ના સંતાનો ને સંપત્તિ આપવા અંગે કોઈ હકીકત જણાવેલ નહિ અને ડાહીબેને સ્પેસિફિક યજ્ઞેશ, નૈનેશ અને પુત્રવધુ મનુબેનનું નામ લખવા જણાવેલ હતું.ત્યારબાદ આંક 113 થી તપાસવામા આવેલ સાહેદ દ્વારા પણ એ હકીકત નો સ્વીકાર કરેલ છે કે,નગીનભાઈ કે ઈશ્વરભાઈ ને મિલકત બાબતે કોઈ વાત થયેલ ના હતી કે તેઓની છોકરીઓ માટે પણ મિલકતો નો કોઈ ઉલ્લેખ તે લખાણ મા ના હતો.આમ,સદર સાહેદ ની જુબાની ધ્યાને લેતા સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા ચોક્કસ અમુક વ્યક્તિ ને જ સંપત્તિ આપવા જણાવેલ હોવાનુ ફલિત થાય છે ત્યારે વાદી દ્વારા તકરાર લેવામા આવેલ છે કે,કાયદેસર ના વારસો ને બાકાત રાખવા અંગે વિલ માં કોઈ ખુલાસો ના કરવો તે શંકાસ્પદ છે ત્યારે આ અંગે નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ ના **Dhanpat Versus Sheo Ram (Deceased) Through Lrs. 2020 (0) AIJEL-SC 66044** માં ઠરાવેલ સિદ્ધાંત ને ધ્યાને રાખેલ છે જે અનુકૂળતા સારું અહીં રજૂ રાખેલ છે.

30. In respect of an argument that some of the natural heirs were not even mentioned in the Will, therefore, the Will is surrounded by suspicious circumstances is again not tenable. Mr. Rishi Malhotra, learned counsel for the appellant referred to the judgment of this Court reported as Rabindra Nath Mukherjee & Anr. v. Panchanan Banerjee (Dead) by LRs. & Ors., (1995) 4 SCC 459. wherein it had been held that the Will was executed for the exclusion of the natural heirs. The suspicious circumstances found by the High Court to deprive the natural heirs by the testatrix was not found to be sufficient. The Court held as under:

"4. As to the first circumstance, we would observe that this should not raise any suspicion, because the whole idea behind execution of will is to interfere with the normal line of succession. So natural heirs would be debarred in

every case of will; of course, it may be that in some cases they are fully debarred and in others only partially. As in the present case, the two executors are sons of a half-blood brother of Saroj Bala, whereas the objectors descendants of a full blood sister, the disinheritance of latter could not have been taken as a suspicious circumstance, when some of her descendants are even beneficiaries under the will."

31. Mr. Malhotra referred to another judgment of this Court reported as Ved Mitra Verma v. Dharam Deo Verma, (2014) 15 SCC 578, wherein this Court held that the exclusion of the children of the testator and execution of the Will for the sole benefit of one of the sons by the testator, is not a suspicious circumstance. This Court held as under:

"8. The exclusion of the other children of the testator and the execution of the will for the sole benefit of one of the sons i.e. the respondent, by itself, is not a suspicious circumstance. The property being self-acquired, it is the will of the testator that has to prevail."

32. Mr. Malhotra also referred to the judgment of this Court reported as Leela Rajagopal & Ors. v. Kamala Menon Cocharan & Ors., (2014) 15 SCC 570, wherein it was held that it is the overall assessment of the Court on the basis of the unusual features appearing in the Will or the unnatural circumstances surrounding its execution, that justifies a close scrutiny of the same before it can be accepted. Herein, the cumulative effect of the unusual features and circumstances surrounding the Will, would weigh upon the court in the determination required to be made by it. The judicial verdict will be based on the consideration of all the unusual features and suspicious circumstances put together and not upon the impact of any single feature that may be found in a Will or a singular circumstance that may appear from the process leading to its execution. The Court held as under:

"13. A will may have certain features and may have been executed in certain circumstances which may appear to be somewhat unnatural. Such unusual

features appearing in a will or the unnatural circumstances surrounding its execution will definitely justify a close scrutiny before the same can be accepted. It is the overall assessment of the court on the basis of such scrutiny; the cumulative effect of the unusual features and circumstances which would weigh with the court in the determination required to be made by it. The judicial verdict, in the last resort, will be on the basis of a consideration of all the unusual features and suspicious circumstances put together and not on the impact of any single feature that may be found in a will or a singular circumstance that may appear from the process leading to its execution or registration. This, is the essence of the repeated pronouncements made by this Court on the subject including the decisions referred to and relied upon before us.

(28.11) આમ,નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ ના ઉપરોક્ત ચુકાદા ને ધ્યાને લેતા વિલમાં કેટલાક કુદરતી વારસદારો (natural heirs) નો ઉલ્લેખ ન હોવા માત્રથી જ વિલને શંકાસ્પદ ગણાવી શકાય નહીં. કારણ કે વિલ બનાવવાનો મુખ્ય હેતુ જ સામાન્ય વારસદારીની વ્યવસ્થા (normal succession) માં ફેરફાર કરવાનો હોય છે, તેથી ઘણી વાર કુદરતી વારસદારોને સંપૂર્ણ અથવા ભાગરૂપે હકમાંથી બહાર રાખવામાં આવે છે જેથી વાદી તરફે ની સદર તકરાર ટકવાપાત્ર નથી.

➤ શું ડાહીબેન વિલ દ્વારા તમામ સંપત્તિ ટ્રાન્સફર કરી શકતા હતા કે કેમ ?

(29) સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા કરવામાં આવેલ વિલ પ્રતિવાદી દ્વારા આંક 166 થી રજૂ રકવામાં આવેલ છે જે તારીખ 24/06/2010 ના રોજ નું હોવાનું ફલિત થાય છે.જેમાં પેજ નં.3 ઉપર મિલકત નું વર્ણન કરેલ છે જે નીચે મુજબ છે.

- (1) પેલાડ બુહારી બ્લોક નં.356 જેનું ક્ષેત્રફળ 01-57-00 હે.આરે.ચો.મી.
- (2) પેલાડ બુહારી બ્લોક નં.113 જેનું ક્ષેત્રફળ 00-11-00 હે.આરે.ચો.મી.
- (3) પેલાડ બુહારી બ્લોક રહેઠાણ ના મકાનો પૈકી ગ્રામ પંચાયત નં.68 વાળી મિલકત
- (4) મોજે ગાંગપુર બ્લોક નં.373 જેનું ક્ષેત્રફળ 00-46-38 હે.આરે.ચો.મી.
- (5) મોજે બાગલપુર બ્લોક નં.129 પૈકી 1 જેનું ક્ષેત્રફળ 00-96-30 હે.આરે.ચો.મી.

આ સિવાય સ્વ.ભુલાભાઈ પટેલ ના નામે ચાલી આવેલ પેલાડ બુહારી ની હદ વિસ્તાર માં આવેલ

બ્લોક નંબર	ક્ષેત્રફળ
16	00-16-00 હે.આરે.ચો.મી.
19	00-03-00 હે.આરે.ચો.મી.
179	00-06-00 હે.આરે.ચો.મી.
204	00-05-00 હે.આરે.ચો.મી.

(29.1) ઉપરોક્ત જણાવેલ તમામ મિલકતો સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા વિલ કરી પૌત્રો 1) યજ્ઞેશકુમાર મોહનભાઈ પટેલ 2) નૈનેષકુમાર મોહનભાઈ પટેલ તથા સાર સંભાળ રાખનાર પુત્રવધૂ શ્રીમતી મનુબેન મોહનભાઈ પટેલ ને તેઓના હયાતી બાદ માલિક ઠરાવેલ છે અને તેઓ તેમની ઇચ્છા મુજબ મિલકતના તમામ હક્ક ઉપભોગ કરી શકશે તે રીત નું વિલ સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા કરવામાં આવેલ છે.

(29.2) આ સિવાય સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા તેઓના નામે સુરત ડીસ્ટ્રિક્ટ કો.ઓ.બેંક ની જે કઈ બચત હોય તે તેમજ સ્વ.ભુલાભાઈ તરફથી મળેલ મોજે ગામ મઢી સુગર ફેક્ટરી ના સ્વ.ડાહીબેન ના નામની બચત થાપણ તથા સુગર ફેક્ટરી ના શેરો તથા ઘર નું ફળ-ફર્નિચર,દર દાગીના તથા ઘર ની અન્ય કોઈપણ વસ્તુના માલિક પૌત્રો 1) યજ્ઞેશકુમાર મોહનભાઈ પટેલ 2) નૈનેષકુમાર મોહનભાઈ પટેલ તથા સાર સંભાળ રાખનાર પુત્રવધૂ શ્રીમતી મનુબેન મોહનભાઈ પટેલ ને આપવાનો ઠરાવ કરેલ છે.

(29.3) વધુમાં વિલના પેજ નં.6 ઉપર એ રીતે હકીકત છે કે, "મારા સ્વ.પતિ ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ દ્વારા કરેલ વિલ મારા સ્વ.પુત્રો 1) નગીનભાઈ ભુલાભાઈ પટેલ તથા 2) ઇશ્વરભાઈ ભુલાભાઈ પટેલ ના પુત્રો ને મારા સ્વ.પતિ શ્રી ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ એ તેમના વિલ મા માલિક બનાવેલ છે તે આ મારા વિલ થી એમના હક્ક નષ્ટ કરી છું અને મારી સાર સંભાળ રાખનાર મારી પુત્રવધૂ અ.સો.શ્રીમતી મનુબેન મોહનભાઈ પટેલ ને તથા મારા પૌત્રો 1) યજ્ઞેશકુમાર મોહનભાઈ પટેલ 2) નૈનેષકુમાર મોહનભાઈ પટેલ ને મારા હયાતી બાદ કાયદેસર ના વારસદાર તથા માલિક બનાવું છું.

(29.4) આમ,સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા મોજે પેલાડ બુહારી બ્લોક નં.113,પેલાડ બુહારી બ્લોક નંબર 16 00-16-00 હે.આરે.ચો.મી.,પેલાડ બુહારી બ્લોક નં. 19 00-03-00 હે.આરે.ચો.મી.,પેલાડ બુહારી બ્લોક નં. 179 00-06-હે.આરે. ચો.મી.,પેલાડ બુહારી બ્લોક નં.204 00-05-00 હે.આરે.ચો.મી. ની

જમીનો અંગે વિલ કરવામા આવેલ છે પરંતુ અત્રે ની અદાલત દ્વારા મુદ્દા નં.1 મા ચર્ચા કર્યા અનુસાર તે સ્વ.ભુલાભાઈની વડીલોપાર્જિત મિલકતો હતી અને જેમા તમામ વારસદારો નો હક્ક હિત હિસ્સો સમાયેલો હોય સ્વ.ડાહીબેન તે તમામ મિલકતો નું વિલ કરી શકે તેમ હતા નહિ.આમ,સ્વ.ડાહીબેન ના વિલ માં જણાવેલ મિલકતો જેવી કે પેલાડ બુહારી ના સર્વે નં.113,16,19,139,179,204 વાળી તકરારી જમીનો વારસાઈ હક્ક થી વડીલોપાર્જિત સ્વ.ભુલાભાઈ ને મળેલ હોવાથી તે વડીલોપાર્જિત મિલકત હોવાના કારણે સ્વ.ડાહીબેન તેનું વિલ કરવાને હક્કદાર હતા નહિ તેમ છતા તેઓના દ્વારા સદર મિલકતો નું વિલ કરવામાં આવેલ હોય તો તેના આધારે જે તે લાભાર્થી ના હક્ક માં કોઈ અધિકાર ઊભા થતા નથી.પરંતુ એ હકીકત પણ નકારી શકાય નહીં કે સ્વ.ડાહીબેન સદર વડીલોપાર્જિત જમીનો માં તેઓના હિસ્સા પૂરતી સંપત્તિ નુ વીલ કરી શકતા હતા.આમ,ઉપરોક્ત કરેલ વિગતવાર ચર્ચા ના અંતે વાદી દ્વારા સ્વ.ડાહીબેન ના વિલ અંગે જે તકરાર ઉત્પન્ન કરવામા આવેલ છે તેને તેઓ પુરવાર કરી શકેલા નથી.વધુમા પ્રતિવાદી દ્વારા સ્વ.ડાહીબેન ના વિલ ના 2 સાક્ષીઓ ને તપાસવામા આવેલ છે જેની જુબાની ધ્યાને લેતા સ્વ.ડાહીબેન નુ વિલ ઇન્ડિયન એવિડન્સ એક્ટ/ભારતીય સાક્ષ્ય અધિનિયમ ની જોગવાઈઓ અનુસાર પુરવાર થયેલ હોવાનુ ફલીત થાય છે જેથી મુદ્દા નં.2 નો જવાબ નકાર માં આપવામાં આવે છે.

મુદ્દા નંબર 3 ના કારણો:

3) શું વાદી પુરવાર કરે છે કે,દાવાવાળી મિલકતોમાં વાદીઓનો કાયદેસર હક્ક હિસ્સો આવેલો છે?

(30) સદર દાવા મા વાદી દ્વારા કથન કરવામાં આવેલ છે કે સ્વ.ભુલાભાઈ ના નામે ચાલી આવેલ સંપત્તિઓ વડીલોપાર્જિત હતી.તેમ છતા ભુલાભાઈ ના હયાતી બાદ પ્રતિવાદીઓએ સ્વ.ડાહીબેન નું ખોટુ વિલ બનાવી દીધેલ હોય તેવા વીલ આધારે પાડવામાં આવેલ નોંધો થી વાદીઓના વડીલોપાર્જિત મિલકતોમાનાં હિન્દુ કુટુંબના સભ્યો તરીકેના હક્ક હીતનો કાયદેસર રીતે આખરી નિર્ણય થયેલ ગણાય નહી, તમામ દાવા વાળી વાદ્યસ્ત મિલકતો વડીલોપાર્જિત મિલકતો તરીકેની જ ગણાય. આ દાવાના તમામ પક્ષકારો હિન્દુ સંયુક્ત કુટુંબના સભ્યો હોય હિન્દુ કાયદાની મીતાક્ષરા શાખામાં આવતા હોય હિન્દુ કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર ત્રણ પેઢી સુધી મિલકતો વડીલોપાર્જિત ગણાય અને આ પ્રકારેની તમામ વડીલોપાર્જિત મિલકતોમાં કોપાર્સનર વચ્ચે વિભાજન સરખા હિસ્સે ના થાય ત્યા સુધી તમામ કોપાર્સનરી વડીલોપાર્જિત મિલકતોમાં કોપાર્સનર તરીકે હક્ક હિત હિસ્સો અને વારસાઈ હક્ક સમાવેલ ગણાય રેવેન્યુ રેકર્ડની ફેરફાર નોથો થી કોઈપણ વ્યક્તિ ને મિલકતના સંપુર્ણ અબાધિત અધિકાર પ્રાપ્ત થતા નથી.સદર મુદ્દા ને ધ્યાને રાખી પુરાવા ની ચર્ચા કરવામાં આવે તો અગાઉ મુદ્દા નં.1 માં ઠરાવ્યા અનુસાર વાદીઓ ના કથન પ્રમાણે તમામ મિલકતો વડીલોપાર્જિત ના હતી પરંતુ કેટલીક મિલકતો સ્વ.ભુલાભાઈ ની સ્વ.પાર્જિત હતી.જેમ કે,પેલાડ બુહારી ના સર્વે નં.113,16,19,139,179,204

વાળી તકરારી જમીનો વારસાઈ હક્ક થી વડીલોપાર્જિત મળેલ હોવાનું ફલિત થાય છે પરંતુ સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓની હયાતી માં મોજે પેલાડબુહારી બ્લોક/સર્વે નં.356,મોજે બાગલપુર બ્લોક /સર્વે નં.129,મોજે ગાંગપુર બ્લોક/સર્વે નં.373 વાળી જમીનો ખરીદેલ હોય તે મિલકતો ને વડીલોપાર્જિત ગણી શકાય તેમ નથી.

(31) વધુમાં સદર મુદ્દા ની ચર્ચા કરતા વખતે એ હકીકત પણ ધ્યાને રાખવી જરૂરી છે કે,સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓની હયાતી માં કેટલીક સંપત્તિઓ ની વહેંચણી તેઓના સંતાનો વચ્ચે કરવામાં આવેલ હતી.સદર હકીકત અંગે વાદી દ્વારા તેઓના દાવા માં કથન કરવામાં આવેલ છે કે,વાદીઓના સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈએ તેમનાં સંતાનો વચ્ચે કૌટુંબીક વિવાદ કાયમ ન રહે તે માટે પ્રથમ સને 1982 ની સાલમાં અને ત્યારબાદ સને.1985 માં તેઓની હયાતીમાં કૌટુંબીક મિલકતો પૈકીની અમુક મિલકતોની વહેંચણી અને વિભાજન તેમના ત્રણે પુત્રો સંતાનો વચ્ચે કરી આપેલ, અને તે રીતે સ્વ. ભુલાભાઈની વડીલો પાર્જિત મિલકતો પૈકીની અમુક મિલકતોનું વહેંચણીથી વિભાજન થયેલ.સ્વ. ભુલાભાઈએ આ કામના પ્રતિવાદી નં.1 પુત્ર કોર્ટ કેસો પિતા વિરુદ્ધ લડતા આવેલા હોય સને 1982 માં પ્રથમ પેલાડ બુહારી ગામની સર્વે બ્લોક નં.356 ની જમીન તેમના ત્રણેય પુત્રોના નામે કૌટુંબીક વહેંચણીથી સરખા હિસ્સે તેમજ ત્યારબાદ સને 1985 વર્ષો પહેલા તેમના ત્રણે પુત્રોની હયાતીમાં સર્વે નં.129 ની મોટા ક્ષેત્રફળવાળી જમીન તેમજ પેલાડ બુહારી ગામના ત્રણ મકાનો સ્વતંત્ર પણે પ્રત્યક્ષ ભોગવટામાં સુપરત કરેલા.સર્વે નં-129 ની સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈએ ચાર હિસ્સામાં વહેંચણી કરેલી તે મુજબ તેમના સ્વ. પુત્ર નગીનભાઈના હિસ્સે બ્લોક નં. -129 પૈકી હીસ્સા નં.-2હે.આરે. 1-13-31 ચો.મી. પ્રતિવાદી નં.1 ના હિસ્સે 129 પૈકી હિસ્સા નં.-1 હે.આરે. 1-20-40,સ્વ.ઈશ્વરભાઈના હિસ્સે સર્વે નં.-129/4, હે-આરે.ચો.મી. 1-05-22, તેમજ સર્વે નં.129/1 નાં હિસ્સાની હે. આરે.ચો.મી. 0-96-30,વાળી જમીન ભુલાભાઈએ પોતાના હીસ્સે રાખેલી અને તે મુજબ મોટા ક્ષેત્રફળવાળી જમીન બ્લોક નં.129 નું ચાર બ્લોકમાં વિભાજન કરવામાં આવેલ તેની બ્લેક વિભાજનની ફેરફાર નોંધ નં.525,તા.29/5/85 ના રોજની રેવન્યુ રેકર્ડમાં દાખલ થયેલી છે.સ્વ. વડીલ ભુલાભાઈએ તેમના નામે આવેલ બ્લોક નં.129ની જમીન ચાર હીસ્સામાં વિભાજન કરી તે સમય અરસામાં પેલાડ બુહારી ગામે આવેલ રહેઠાણની મિલકતો પૈકી ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.70 તેમના પુત્ર નગીનભાઈને, ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.69 તેમના પુત્ર ઈશ્વરભાઈને, ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.67 પ્રતિવાદી નં.1 પુત્ર મોહનભાઈને, હીસ્સે તેઓની તેમજ તેમના પુત્રોની હયાતીમાં સ્વતંત્ર કબજે વહેંચણીથી આપેલી.જ્યારે પેલાડ બુહારી સ્થિત ગ્રામ પંચાયત મિલકત નં.68 સ્વ. ભુલાભાઈએ પોતાના નામે રાખેલ, અને બાગલપુરની બ્લોક નં.137ની જમીન તેઓની બે પુત્રીઓ વાદી નં.3 અને 4 ના હીસ્સે સુપરત કરેલી.આ સિવાયની પેલાડ બુહારીની બ્લોક નં.16,19,179,204,356,113 તેમજ ગાંગપુરની બ્લોક નં.373ની જમીનોની સ્વ. ભુલાભાઈએ તેઓની હયાતી દરમ્યાન સુધી કોઈ વ્યવસ્થા કરેલી ન હતી અને તેઓના સ્વતંત્ર કબજે

અને નામે યથાવત રાખેલી.સને 1982 ની કૌટુંબીક વહેંચણીની ફરફાર નોંધ નં.873, બ્લોક નં.356ની જમીનની તેમજ સને 1985 માં કરેલ બ્લોક નં.129 ની જમીનની કૌટુંબીક વહેંચણીની ફરફાર નોંધ નં. 525 રેવન્યુ રેકર્ડમાં જેતે સમયે દાખલ થયેલી છે. વધુમાં સદર વહેંચણી અંગે વાદી દ્વારા તેઓના ઊલટતપાસ માં સ્વીકારેલ છે કે,એ વાત ખરી છેકે, બ્લોક નં.129 કે જેનો સર્વે ન.97 વાળી જમીન ભુલાભાઈએ પોતાની હયાતીમાં નાયબ કલેક્ટર માંથી બ્લોક વિભાજનનો હુકમ મેળવી ચાર હિસ્સા કરેલ.એ વાત ખરી છેકે, જેમાંથી પશ્ચિમ તરફનો એક હિસ્સો હે. 1-13-31 ચો.મી. નગીનભાઈ ભુલાભાઈને કે મારા પિતા છે તેને આપવામાં આવેલ.એ વાત ખરી છે કે, પૂર્વ તરફ ભુલાભાઈનો હિસ્સો છોડી મોહનભાઈને હે.1-20-40 ચો.મી. જમીન આપવામાં આવેલ.એ વાત ખરી છેકે, તે જ રીતે પૂર્વ તરફની હે.1-05-22 ચો.મી. જમીન ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈને આપવામાં આવેલ.એ વાત ખરી છે કે, બાકીનો હે.0-96-30 ચો.મી. વાળો હિસ્સો ભુલાભાઈએ પોતાની પાસે રાખેલ.એ વાત ખરી છેકે,આ વહેંચણ તથા બ્લોક વિભાજનનો ફરફાર નોંધ નં.525,તા.26/5/85 વાળી નોંધ તા.7/6/85 ના રોજ પ્રમાણીત થયેલ.એ વાતની મને ખબર નથી કે, આ ફરફાર નોંધ નં.525 ને મે કે મારા વડવાઓએ કોઈ રેવન્યુ ઓથોરીટી સમક્ષ પડકારેલ છે કે કેમ? એ વાત ખરી છે કે, આ ફરફાર નોંધ નં.525 આજ દિન સુધી રેવન્યુ રેકર્ડમાં અસ્તીત્વમાં છે.એ વાત ખરી છે કે,મારા કાકા ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈના ભાગે આવેલ હે.1-05-22 ચો.મી.વાળી જમીન તેમણે પોતાની હયાતીમાં રોહીતભાઈ જીવણભાઈ અને ભરતભાઈ જીવણ ભાઈ બંને રહે.પેલાડ બુહારીનાઓને વેચાણ આપી દીધેલ.એ વાતની મને ખબર નથી કે,સદર વેચાણ અંગેનો દસ્તાવેજ તા.28/4/2003 ના રોજ અનુ.નં.424 થી નોંધાયેલ છે કે કેમ?.એ વાત ખરી છે કે, ભુલાભાઈએ પોતાની હયાતીમાં સને-1985 માં વહેંચણ કરેલ તેનો અમલ થઈ ગયેલ છે.એ વાત ખરી છે કે, ઈશ્વરભાઈએ તેમના હિસ્સાની જમીનને વેચાણ આપી દસ્તાવેજ કરેલ તે દસ્તાવેજને પણ આજદિન સુધી કોઈ સક્ષમ અદાલત સમક્ષ પડકારેલ નથી.

(31.1) આમ,સદર સાહેદ નો પુરાવો જોતા સદર સાહેદ દ્વારા સને 1982 અને ત્યારબાદ ફરી થી સને 1985 માં સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા સંપતિ ની વહેંચણી કરેલ હોવાનું જણાવેલ છે.

મોજે પેલાડ બુહારી સર્વે નં.129 : સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેના ચાર હિસ્સા કરવામાં આવેલ જેની નોંધ નં.525 થી રેવન્યુ દફતરે એન્ટ્રી થયેલ છે.જે એન્ટ્રી આજદિન સુધી ચેલેન્જ ના કરેલ હોવાનું વાદી દ્વારા સ્વીકાર કરેલ છે.

મોજે પેલાડ બુહારી ખાતે આવેલ મકાનો : વાદી દ્વારા દાવા માં કરેલ કથન અનુસાર મિલકત નં.70 નગીનભાઈ,મિલકત નં.69 ઈશ્વરભાઈ,મિલકત નં.67 મોહનભાઈ અને મિલકત નં.68 ભૂલાભાઈએ તેમની પાસે રાખેલ.

બાગલપુર ની બ્લોક નં.137 : ભૂલાભાઈએ બે પુત્રીઓ ને આપેલ.

મોજે પેલાડ બુહારી બ્લોક નં.113 : સદર જમીન માં વાદી અને પ્રતિવાદી ના મકાન આવેલ હોવાનું વાદી દ્વારા સ્વીકાર કરેલ છે અને વધુમાં વહેંચણી કરી શકાય તેવી કોઈ જમીન બાકી ના રહેતી હોવાનું પણ સ્વીકાર કરેલ છે.

(31.2) આમ,ઉપરોક્ત જમીનો અંગે જે તે સમયે સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા વહેંચણી કરી દેવામાં આવેલ છે અને વાદી દ્વારા એ હકીકત નો પણ સ્વીકાર કરેલ છે કે,સદર વહેંચણી ને આજદિન સુધી પડકારેલ નથી.આમ,જ્યારે સદર સાહેબ અને દાવા ના અન્ય પક્ષકારો દ્વારા આવી વહેંચણી ને પડકારવામાં આવેલ નથી કે તે અંગે કોઈ તકરાર લેવામાં આવેલ નથી ત્યારે વાદી આટલા વર્ષો પછી સદર મિલકતો ને તકરારી મિલકતો ગણી તેમાં તેઓનો હક્ક હિત હિસ્સો હોવાનું કલેમ કરી શકે નહિ.

(32) વધુમાં સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા મોજે બાગલપુર સર્વે નં.129 ,મોજે ગાંગપુર સર્વે નં.373,મોજે પેલાડ બુહારી સર્વે નં.356 વાળી ખેતીની જમીનો ,ઈલેક્ટ્રીક મોટર,કૂવો તથા તમામ રાયરચિલા તેઓના વિલ દ્વારા તેમની હયાતી બાદ તેમના ધર્મપત્ની ડાહીબેન ને જીવનકાળ સુધી જીવન નિર્વાહ માટે આપી ત્યારબાદ તેના માલિક જયેશભાઈ નગીનભાઈ ભંડારી ,અલ્કેશકુમાર નગીનભાઈ ભંડારી ,વિરલકુમાર ઈશ્વરભાઈ ભંડારી ,કીર્તિકુમાર ઈશ્વરભાઈ ભંડારી નાઓને માલિક ઠરાવેલા છે અને જેથી સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ માં જણાવેલ ઉપરોક્ત સંપતિ માં ખરેખર તે વાદીઓ નો હક્ક હિત હિસ્સો સમાયેલા છે.જો કે સદર જમીનો માં સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા ચોક્કસ પક્ષકારો ના નામ લખી તેઓને સંપતિ આપવામાં આવેલ હોય તેમા તમામ વાદીઓ નો હક્ક/હિસ્સો રહેતો નથી.

(33) આ સિવાય ની બાકી રહેતી ખેતી ની જમીનો પેલાડ બુહારી ના સર્વે નં.113, 16,19, 139, 179,204 વાળી તકરારી જમીનો વારસાઈ હક્ક થી સ્વ.ભુલાભાઈ નાઓને મળેલ હતી અને જે મિલકતો વડીલોપાર્જિત હોય તેમા વાદી અને પ્રતિવાદીઓ નો હક્ક હિત હિસ્સો સમાયેલો છે.આમ,મુદ્દા નંબર 3 નો જવાબ અંશતઃ હકાર માં આપવામાં આવે છે.

મુદ્દા નંબર 4 ના કારણો:

4) શું પ્રતિવાદી પુરવાર કરે છે કે, વાદીનાં દાવાને સમયમર્યાદાનાં કાયદાનો બાધ નડે છે?

(34) સદર દાવા માં પ્રતિવાદી દ્વારા તકરાર લેવામાં આવેલ છે કે,વાદી નો દાવો સમયમર્યાદા બહાર નો હોય વાદી નો દાવો ટકવાપાત્ર નથી.વધુમા કથન કરેલ છે કે,ડાહીબેન નુ વિલ 24/06/2010 ને તેમના

ગુજરી જવાની તારીખ 13/01/2013 ના રોજ ના બાદ સને 2017 માં એટલે કે 4 વર્ષ બાદ દાવો કરીને પડકારવામાં આવેલ છે.આમ,વિલ ને ત્રણ વર્ષ બાદ પડકારવામાં આવેલ લીમિટેશન એક્ટ ની કલમ 58 નો બાધ નડે છે.સદર હકીકત ધ્યાને રાખી વાદી તરફે આ અંગે આપવામા આવેલ પુરાવો જોતા વાદી દ્વારા તેઓની ઊલટતપાસ માં સ્વીકારેલ છે કે,એ વાત ખરી છે કે, ભુલાભાઈએ પોતાની હયાતીમાં સને-1985 માં વહેંચણ કરેલ તેનો અમલ થઈ ગયેલ છે.એ વાત ખરી છે કે, ઈશ્વરભાઈએ તેમના હિસ્સાની જમીનને વેચાણ આપી દસ્તાવેજ કરેલ તે દસ્તાવેજને પણ આજદિન સુધી કોઈ સક્ષમ અદાલત સમક્ષ પડકારેલ નથી.એ વાત ખરી નથી કે, મે હાલનો દાવો સમય મર્યાદા બહાર કરેલ છે.

(34.1) વધુમા વાદીએ ઊલટતપાસ માં સ્વીકાર કરેલ છે કે,એ વાત ખરી છેકે, ભુલાભાઈએ ડાહીબેને લખી આપેલ વીલની ફેરફાર નોંધ નં.835,તા.19/5/2008 ના રોજ પડેલ છે જે નોંધ રદ કરીને તમામ વારસોના નામ દાખલ કરી ફેરફાર નોંધ નં.848 કરવામાં આવેલી.એ વાત ખરી છે કે, ફેરફાર નોંધ નં.848 ડે.કલેક્ટર વ્યારાનાઓએ રદ કરેલ.એ વાત ખરી નથી કે, આ ઉપરોક્ત નોંધ ફેરફાર નોંધ વાળી વિગત મે હાલના દાવામાં ના દર્શાવી છુપાવેલ છે.

(34.2) વધુમા વાદીએ ઊલટતપાસ માં સ્વીકાર કરેલ છે કે,એ વાત ખરી છે કે, ભુલાભાઈએ કરેલ વીલ અને ડાહીબેને કરેલ વીલ મે કે મારા વડવાઓએ આજદિન સુધી સક્ષમ ઓથોરીટી સમક્ષ પડકારેલ નથી. એ વાતની મને ખબર નથી કે, આ બંને વીલનો અમલ થયેલ છે કે કેમ?એ વાત ખરી છે કે, ડાહીબેને પ્રતિ.નં.2 થી 4 ની તરફેણમાં કરી આપેલ વીલની ફેરફાર નોંધ નં.1625 કરવામાં આવેલ.એ વાત ખરી છેકે, આ ફેરફાર નોંધ મોજે ગાંગપુરના બ્લોક નં.373 ની વીલથી વારસાઈની નોંધ છે.એ વાત ખરી છેકે, આ ફેરફાર નોંધ સામે અમોએ મામલતદારમાં વાંધો લીધેલ અને અમારો વાંધો મામલતદારશ્રીનાઓએ નામંજુર કરેલ.એ વાત ખરી છે કે,આ મામલત- દારશ્રીના હુકમ વિરુદ્ધ અમોએ આર.ટી.એસ. અપીલ નં.86/14 થી નાયબ કલેક્ટર વ્યારામાં અમોએ કરેલ અપીલ પણ રદ થયેલ.એ વાત ખરી છેક, ડાહીબેનના વીલના આધારે પ્રતિ.ઓએ ફેરફાર નોંધનં.1393 પેલાડ બુહારીના બ્લોક નં.113 તથા 356 અંગે કરાવેલ વીલથી વારસાઈ કરાવેલ જે સામે અમોએ વાંધો લીધેલ જે વાંધો નામંજુર થયેલ. એ વાત ખરી છેકે,સદર હુકમ વિરુદ્ધ અમોએ આર.ટી.એસ.અપીલ નં.10/14 કરેલ જે પણ નાયબ કલેક્ટર વ્યારાએ નામંજુર કરેલ.એ વાત ખરી નથી કે, આમ ડાહીબેનનું વીલ કાયદેસરનું માનવામાં આવેલ.

(34.3) વધુમાં વાદીએ ઊલટતપાસ માં સ્વીકાર કરેલ છે કે,એ વાત ખરી છે કે, મરહુમ ભુલાભાઈએ કરેલ વીલના આધારે ડાહીબેનના નામે કરવા પડેલ નોંધ નં.1281 તથા 1284 સામે નાયબ કલેક્ટર વ્યારા સમક્ષ અપીલ નં.18/13 કરેલ જે નામંજુર થયેલ.તે સામે કલેક્ટર તાપીનાઓ સમક્ષ રીવીજન

નં.09/15 કરેલ જે પણ નામંજૂર થયેલ.એ વાત ખરી છે કે, પ્રતિવાદીએ કરેલ ભુલાભાઈના તમામ વારસોના નામ દાખલ કરતી ફેરફાર નોંધ નં.848 સામે આર.ટી.એસ. અપીલ નં.148/15 કરેલ જે મંજૂર કરવામાં આવેલ.એ વાતની મને ખબર નથી કે, આર.ટી.એસ.અપીલ નં.148/15 ના કામે થયેલ હુકમ મુજબ 129/1 માં ભુલાભાઈના તમામ વારસોના નામ ચાલુ રાખવાનો હુકમ કરવામાં આવેલ.એ વાત ખરી છેકે, આ હુકમ સામે પ્રતિવાદીએ આર.ટી.એસ. અપીલ.145/15 ની કરેલ.એ વાતની મને ખબર નથી કે, તે અપીલના કામે અપીલ મંજૂર કરી વીલના આધારે નોંધ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવેલ કે કેમ? એ વાત ખરી નથી કે, આમ ડાહીબેનના વીલને સાચુ માનવામાં આવેલ.એ વાત ખરી નથી કે,સને-1985 અગાઉ વહેંચણ થઈ ગયેલ તે મુજબ કબજા ભોગવટા અલગ થઈ ગયેલ હોવા છતા ખોટી રીતે જમીનના ભાવ વધતા નાણા કઢાવવા હાલનો ખોટો દાવો 32 વર્ષ બાદ કરેલ છે.

(35) આમ,ઉપરોક્ત વાદી ની ઊલટતપાસ વિગતવાર ધ્યાને લેતાં જણાય આવે છે કે,સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ ના આધારે સ્વ.ડાહીબેન નુ નામ દાખલ કરવાની નોંધ 835 થી પડેલ જે નોંધ રદ કરીને તમામ વારસોના નામ દાખલ કરી ફેરફાર નોંધ નં.848 કરવામાં આવેલી.જો કે ફેરફાર નોંધ નં.848 ડે.કલેક્ટર વ્યારાનાઓએ રદ કરેલ.વધુમાં વાદીએ તે હકીકત નો પણ સ્વીકાર કરેલ છે કે,સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ ના આધારે સ્વ.ડાહીબેન નું નામ દાખલ કરતી નોંધ પડેલ નોંધ નં.1281 તથા 1284 સામે નાયબ કલેક્ટર વ્યારા સમક્ષ અપીલ નં.18/13 કરેલ જે નામંજૂર થયેલ.તે સામે કલેક્ટર તાપીનાઓ સમક્ષ રીવીજન નં.09/15 કરેલ જે પણ નામંજૂર થયેલ.ભુલાભાઈના તમામ વારસોના નામ દાખલ કરતી ફેરફાર નોંધ નં.848 સામે પ્રતિવાદીએ કરેલ આર.ટી.એસ. અપીલ નં.148/15 મંજૂર કરવામાં આવેલ.આમ,સદર કામના પક્ષકારો રેવન્યુ રાહે પણ સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ દ્વારા પડેલ નોંધો અંગે તકરાર લેતા આવેલ છે જેથી સદર વાદીઓ ને સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ અંગે સંપૂર્ણ જાણકારી હોવાનું ફલિત થાય છે જેથી તેના અંગે જાણકારી ના હોવાનું કોઈ પણ કથન માની શકાય તેમ નથી.

(36) વધુમાં સ્વ.ડાહીબેન ના વિલ અંગે ચર્ચા કરવામાં આવે તો તે અંગે વાદીએ તેઓની ઊલટતપાસ માં સ્વીકાર કરેલ છે કે, ડાહીબેને પ્રતિ.નં.2 થી 4 ની તરફેણમાં કરી આપેલ વીલની ફેરફાર નોંધ નં.1625 કરવામાં આવેલ સદર ફેરફાર નોંધ વાદી દ્વારા આંક 66 થી રજૂ રાખવામાં આવેલ છે જે ધ્યાને લેતા તેમા સર્વે નં.373 મોજે ગાંગપુર વાળી જમીન મા પ્રતિવાદી 2 થી 4 ના નામ વિલ થી વારસાઈ થી નોંધવામાં આવેલ છે જેની તારીખ 01/06/2013 જણાય છે.વધુમાં વાદી એ તે હકીકત પણ સ્વીકારેલ છે કે,સદર નોંધ સામે મામલતદારશ્રી મા વાંધો લીધેલ પણ તે નામંજૂર થયેલ અને જે બાદ નાયબ કલેક્ટર શ્રી વ્યારા મા અપીલ કરેલ જે પણ નામંજૂર થયેલ.આ સિવાય ની સર્વે નં.113,356 અંગે પણ વિલ થી પ્રતિવાદીએ વારસાઈ કરાવેલ હોવાની તથા તેની સામે વાદીએ વાંધો લેવાની હકીકત સ્વીકાર કરેલ છે આમ, સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ ના આધારે પડેલ નોંધ થી ધ્યાને લેવામાં આવે તો વાદી ના

સ્વીકાર્યા અનુસાર સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ ના આધારે સ્વ.ડાહીબેન નું નામ દાખલ કરતી નોંધ 835 થી પડેલ જે નોંધ રદ કરીને તમામ વારસોના નામ દાખલ કરી ફેરફાર નોંધ નં.848 કરવામાં આવેલી.સદર નોંધ નં.835,તા.19/5/2008 ના રોજ પડેલ હોવાની હકીકત વાદીએ સ્વીકારેલ છે આમ,વાદી સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ અંગે 2008 થી વાકેફ હોવાનું ફલિત થાય છે.આમ,સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ અંગે વાદી સને 2008 થી તેમજ સ્વ.ડાહીબેન ના વિલ અંગે સને 01/06/2013 થી જાણકાર હોવા છતા વાદી દ્વારા હાલ નો દાવો સને તારીખ 19/08/2017 ના રોજ કરી કરી સ્વ.ભૂલાભાઈએ કરેલ વિલ ના આધારે સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા કરવામાં આવેલ બોગસ અને બનાવટી હોવાનું જાહેરાત માટે દાવો કરેલ છે જે 4 વર્ષ બાદ કરેલ છે ત્યારે આ અંગે ધી લીમિટેશન એક્ટ ની આર્ટિકલ 58 ની જોગવાઈ ધ્યાને લેવી જરૂરી બને છે જે અનુકૂળતા સારુ નીચે રજૂ રાખેલ છે.

58. To obtain any other declaration.Three years-When the right to sue first accrues.આમ,જાહેરાત અંગે નો દાવો ત્રણ વર્ષ ની સમયમર્યાદા માં દાખલ કરવો જોઈએ.

(36.1) વધુમાં આ અંગે નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટ ના **Kantibhai Ghelabhai Patel (Deceased Through His Legal Heirs) Versus Mansukhbhai Ghelabhai Patel 2024 (0) AIJEL-HC 248747** ના ચુકાદા ને પણ ધ્યાને લેવો જરૂરી છે કે,જેમા પણ નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટે દ્વારા વિલ આધારીત દાવા માં લીમિટેશન અંગે ચર્ચા કરવામાં આવેલ છે જે અનુકૂળતા સારું નીચે રજૂ રાખેલ છે.

4.Mr.A.K.Dave learned counsel for the appellant would submit that admittedly the Will of the father-Ghelabhai Kalidas executed in the year 1985 was bad. Moreover, once the release deeds were signed in the year 2002, Nirmalaben in the year 2007 could not have bequeathed the land in question nor the defendant nos.1 and 2 to whom the land was bequeathed could have sold it to defendant nos.3 and 4 in 2011.

9. Perusal of the memo of the application filed by the defendants under Order VII Rule XI (d) of the Code of Civil Procedure would indicate that essentially the Wills of the year 1985 and 2007 were under challenge to contend at the hands of the appellant that the Will executed in the year 1985 was not valid in the eye of law and a consequential sale of the year 2011 appears to be a case of being hopelessly time barred, it cannot be said that a question of limitation in such facts would be a mixed question of fact and law and can only be adjudicated after recording the evidence. Certain other dates in the interregnum from the date of the Will of father - Ghelabhai Kalidas dated 29.01.1985 till the registration of the sale deed of the year 2011 need a special mention. Post the Will what is evident from the documents mark 3/5 to 3/7 that

the sale deeds were of the year 2002. The Will of Nirmalaben was also of the year 2007. Entries pursuant to the Will of late Ghelabhai Kalidas which according to the plaintiff was cancelled, were mutated as per the Will vide mutation entry no.358 dated 24.02.2004. These were challenged in RTS Case No.50 of 2004 which the Revenue Court rejected in the year 2005 and appeal also failed inasmuch as the same was rejected on 24.03.2008. No further proceedings were carried against this order. Evidently therefore, it cannot be believed that the appellant-plaintiff was unaware of the Will, firstly that of Ghelabhai Kalidas and the registered will of Nirmalaben dated 01.02.2007 when in the interregnum he had perused review cases till the year 2008 and failed.

11. Evidently therefore it cannot be said that the Court below had committed any error in entertaining and passing orders allowing an application below Order VII Rule XI. As observed in case of Khatri Hotels Private Limited (supra), successive violation of rights could not give a fresh cause of action. Paragraph nos.23 to 30 of the decision read as under:

23. We shall first consider the question whether the suit filed by the appellants on 14.2.2000 was within limitation and the contrary concurrent finding recorded by the trial Court and the High Court is legally unsustainable.

24. The Limitation Act, 1963 (for short, 'the 1963 Act') prescribes time limit for all conceivable suits, appeals etc. Section 2(j) of that Act defines the expression "period of limitation" to mean the period of limitation prescribed in the Schedule for suit, appeal or application. Section 3 lays down that every suit instituted, appeal preferred or application made after the prescribed period shall, subject to the provisions of Sections 4 to 24, be dismissed even though limitation may not have been set up as a defence. If a suit is not covered by any specific article, then it would fall within the residuary article. In other words, the residuary article is applicable to every kind of suit not otherwise provided for in the Schedule.

25. Article 58 of the 1963 Act, which has bearing on the decision of this appeal, reads as under:

THE SCHEDULE PERIODS OF LIMITATION

[See sections 2(j) and 3]

FIRST DIVISION - SUITS

Description of suit Period of Time from which limitation period begins to run

PART III- Suits Relating To Declarations

58. To obtain any Three years When the right to other declaration sue first accrues.

26. Article 120 of the Indian Limitation Act, 1908 (for short, `the 1908 Act') which was interpreted in the judgment relied upon by Shri Rohtagi reads as under:

Description of suit Period of Time from which limitation periodbeginstorun

PART III- Suits Relating To Declarations

120. Suit for which no Six years When the right to period of limitation to sue first accrues is provided elsewhere in this Schedule

27. The differences which are discernible from the language of the above reproduced two articles are:

(i) The period of limitation prescribed under Article 120 of the 1908 Act was six years whereas the period of limitation prescribed under the 1963 Act is three years and,

(ii) Under Article 120 of the 1908 Act, the period of limitation commenced when the right to sue accrues. As against this, the period prescribed under Article 58 begins to run when the right to sue first accrues.

28. Article 120 of the 1908 Act was interpreted by the Judicial Committee in Mt. Bolo v. Mt. Koklan AIR 1930 PC 270 and it was held:

"There can be no `right to sue' until there is an accrual of the right asserted in the suit and its infringement, or at least, a clear or unequivocal threat to infringe that right, by the defendant against whom the suit is instituted."

The same view was reiterated in Annamalai Chettiar v. A.M.K.C.T. Muthukaruppan Chettiar (1930) I.L.R. 8 Rang. 645 and Gobinda Narayan Singh v. Sham Lal Singh

29. In Rukhmabai v. Laxminarayan (supra), the three-Judge Bench noticed the earlier judgments and summed up the legal position in the following words:

"33. The right to sue under Article 120 of the 1908 Act accrues when the defendant has clearly or unequivocally threatened to infringe the right asserted by the plaintiff in the suit. Every threat by a party to such a right, however ineffective or innocuous it may be, cannot be considered to be a

clear and unequivocal threat so as to compel him to file a suit. Whether a particular threat gives rise to a compulsory cause of action depends upon the question whether that threat effectively invades or jeopardizes the said right."

30. While enacting Article 58 of the 1963 Act, the legislature has designedly made a departure from the language of Article 120 of the 1908 Act. The word 'first' has been used between the words 'sue' and 'accrued'. This would mean that if a suit is based on multiple causes of action, the period of limitation will begin to run from the date when the right to sue first accrues. To put it differently, successive violation of the right will not give rise to fresh cause and the suit will be liable to be dismissed if it is beyond the period of limitation counted from the day when the right to sue first accrued.

(36.2) વધુમાં આ અંગે નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ ના **Nikhila Divyang Mehta Versus Hitesh P.Sanghvi 2025 (0) AIJEL-SC 75077** ના ચુકાદા ને ધ્યાને રાખેલ છે જેમા પણ વિલ ને ચેલેન્જ કરવા માટે ના સમાયાગાળા ની ચર્ચા કરવામા આવેલ છે જેના મહત્વ ના પેરા અનુકૂળતા સારુ અહી રજુ રાખેલ છે.

5. The plaintiff-Shri Hitesh P. Sanghvi instituted Suit No.1758/2017 in the City Civil Court, Ahmedabad, against four persons including Smt. Harshaben Vijay Mehta, Smt. Nikhila Divyang Mehta, Smt. Ami Rajesh Parikh and Shri Nilav Divyang Mehta as defendant Nos.1, 2, 3 and 4 respectively seeking direction from the court to declare the Will dated 04.02.2014 and the Codicil dated 20.09.2014 executed by his late father Pramod Kesurdas Sanghavi and all consequential actions thereof to be null and void as also for grant of permanent injunction restraining the defendants from entering into any transaction in furtherance of the aforesaid Will and Codicil.

9. In the above background, defendant No.2 moved an application (Exh.25) purported to be under Order VII Rule 11 CPC for the rejection of the plaint on the allegation that the plaintiff had not made any averment with regard to the suit to be within limitation and it is the primary duty of the plaintiff to show that the suit was instituted within the prescribed period of limitation. In the absence of such pleadings, the plaint is liable to be rejected under Order VII Rule 11 CPC.

10. A similar application was filed by defendant No.3 again under Order VII Rule 11 (Exh.28) for the rejection of the plaint contending that the suit has not been instituted within the prescribed period of limitation and the plaintiff has failed to aver, show and establish that the suit has been filed within time. The

plaintiff had acquired knowledge of both the Will and the Codicil in the first week of November, 2014, but the suit was not instituted within three years from the first week of November, 2014, rather it was filed on 21.11.2017 and as such is ex-facie barred by limitation.

11. Another application (Exh. 33) to the same effect was filed by defendant No.4, contending that it is the primary duty of the plaintiff to show that the suit is prima facie instituted within the prescribed period of limitation. As the suit was filed on 21.11.2017, it was more than three years after the plaintiff came to know about the Will and the Codicil and as such is clearly barred by law of limitation on the plain reading of the averments of the plaint.

15. In the above factual background, we have been called upon in this appeal to express our opinion if the suit instituted on 21.11.2017 for the declaration of the Will dated 04.02.2014 and the Codicil dated 20.09.2014 as null & void, is barred by limitation in the light of the averments contained in the plaint.

19. The relief of declaration claimed in the suit at hand does not fall under Articles 56 and 57 and, therefore, by necessary implication, Article 58 would stand attracted which provides for a limitation period of three years to obtain any other declaration other than that mentioned under Articles 56 and 57. It provides that for such a declaration, the limitation is three years from the date when the right to sue first accrues.

20. The use of the words when the right to sue first accrues as mentioned in Article 58 is very relevant and important. It categorically provides that the limitation of three years has to be counted from the date when the right to sue first accrues.

22. A bare reading of paragraph 3(o) of the plaint would reveal that the father of the plaintiff died on 21.10.2014 and that the plaintiff acquired knowledge of the Will and the Codicil left behind by him in the first week of November, 2014. Paragraph 4 of the plaint reveals that the cause of action for filing of the suit first arose on 04.02.2014, then on 20.09.2014 and finally on 21.10.2014 i.e., when the Will was executed, when the Codicil was executed and when the father of the plaintiff died respectively. Therefore, according to the plaintiffs own admission, the cause of action for filing the suit commenced on 04.02.2014 and ended on 21.10.2014.

23. In view of the above, according to the plaintiffs own averments the suit had to be brought within time of three years either from the commencement of the

cause of action on 04.02.2014 or lastly on 21.10.2014 when his father died or at best when he acquired knowledge of the Will and the Codicil i.e., the first week of November, 2014.

24. There is no dispute to the fact that the limitation for filing of the suit falls under Article 58 of the Schedule to the Act wherein the limitation prescribed is three years. It may be pertinent to note that the limitation of three years is from the date when the cause of action first arose. So, according to the plaintiffs case, the cause of action first arose on 04.02.2014 and, therefore, the limitation would end on 04.02.2017. However, even if the limitation is calculated from the date of knowledge of the Will and/or the Codicil, it would run from the first week of November, 2014 and would end in the first week of November, 2017. The suit admittedly was instituted on 21.11.2017; much beyond the first week of November, 2017 and as such is apparently barred by limitation, for which neither any defence is required to be looked into nor any evidence in support is needed to be adduced.

25. Section 3 of the Act contemplates that every suit instituted after the period prescribed under the Act shall be dismissed even if limitation has not been set up as a defence. The aforesaid provision is of a mandatory nature and cannot be ignored by the courts even if not pleaded or argued by the defence. It is obligatory upon the court to dismiss the suit if it is, on the face of it, barred by limitation. The aforesaid provision has been enacted for public good and to give quietus to a remedy after lapse of a particular period, as a matter of public policy, though without extinguishing the right in certain cases. Therefore, once a limitation prescribed for instituting a cause of action expires and even if limitation is not set up as a defence, it obliges the court to dismiss the suit as barred by limitation.

26. In the present case, the plaintiff not only categorically states that he acquired knowledge of the Will and the Codicil in the first week of November, 2014 but also that the cause of action for the suit first arose on 04.02.2014 and lastly on 21.10.2014. The suit was filed on 21.11.2017. As such on the own averments of the plaintiff, the suit was instituted beyond limitation attracting Order VII Rule 11 (d) CPC.

27. The submission that limitation is a mixed question of law and fact and that it cannot be decided without allowing the party to lead evidence is of no substance. In the present case, we have earlier noted that the suit was admittedly instituted on 21.11.2017 whereas according to the plaint averments the cause of action first arose on 04.02.2014. Even assuming that the cause of action last arose in the first week of November, 2014, the suit ought to have

been filed by 07.11.2017. The suit was filed on 21.11.2017. It was ex-facie barred by limitation for which, no evidence was required to be adduced by the parties. The above issue is purely an issue of fact and in the admitted facts as per the plaint, allegations stand concluded for which no evidence is needed.

31. Accordingly, the judgment and order of the High Court dated 08.02.2024 is set aside and that of the trial court is restored. The plaint stands rejected as barred by limitation under Order VII Rule 11 (d) CPC.

(36.3) આમ,નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ તથા નામદાર ગુજરાત હાઇકોર્ટ ના ઉપરોક્ત ચુકાદાઓ મુજબ સમયમર્યાદા વાદી ને દાવો કરવાનું કારણ ઉપસ્થિત થાય ત્યારથી ધ્યાને લેવાની રહે છે.હાલ ના દાવા ની હકીકત જોતા સ્વ.ભુલાભાઈ ના વિલ અંગે વાદી સને 2008 થી તેમજ સ્વ.ડાહીબેન ના વિલ અંગે સને 2013 થી જાણકાર હોવા છતા વાદી દ્વારા હાલ નો દાવો સને 2017 મા કરી સ્વ.ભુલાભાઈએ કરેલ વિલ ના આધારે સ્વ.ડાહીબેન દ્વારા કરવામાં આવેલ બોગસ અને બનાવટી હોવાનું જાહેરાત માટે દાવો કરેલ છે જે ત્રણ વર્ષે ની સમયમર્યાદા પછી દાખલ કરેલ હોય સમય મર્યાદા બહાર નો હોવાનું જણાય આવે છે.જેથી મુદ્દા નં.4 નો જવાબ હકાર મા આપવામા આવે છે.

મુદ્દા નંબર 5 ના કારણો:

5) શું પ્રતિવાદી પુરવાર કરે છે કે, વાદીનાં દાવાને નોન જોઈન્ડર ઓફ પાર્ટીસ અને મીસ જોઈન્ડર ઓફ પાર્ટીસનો બાધ નડે છે ?

(37) સદર દાવા માં પ્રતિવાદી દ્વારા કથન કરવામાં આવેલ છે વાદી દ્વારા દાવા ના કામે સ્વ.ઈશ્વરભાઈ કે જેઓને બે પત્નીઓ હતી અને જેમાં થી તેમના પત્ની નામે ભાનુબેન તથા તેમના થકી થયેલા સંતાનો નામે સૂરજભાઈ અને આકશભાઈ ને તથા સુરજભાઈ ગુજરી ગયેલા હોય તેઓના સંતાનો ને જોડ્યા વિના દાવો કરેલ હોય વાદી ના દાવા ને પક્ષકાર ની ખામી નો બાધ નડે છે.વધુમા કથન કરેલ છે કે વાદી એ પ્રતિવાદી નં.3 અને 4 ના સંતાનો ને પણ જોડેલા ના હોય વાદી નો દાવો રદ થવાને પાત્ર છે.

(37.1) આ અંગે પ્રતિવાદી દ્વારા વાદી ની કરવામાં આવેલ ઊલટતપાસ ધ્યાને લેવામાં આવે તો વાદી દ્વારા સ્વીકાર કરેલ છે કે,મરહુમ ભુલાભાઈ ભીખાભાઈ મારા દાદા થતા હતા.તેમને કુલ -5 સંતાનો હતા. (1) નગીનભાઈ ભુલાભાઈ (2)મોહનભાઈ ભુલાભાઈ (3)ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈ (4) વયાબેન ભુલાભાઈ (5)પદમાબેન ભુલાભાઈ એમ કુલ પાચ સંતાનો હતા.એ વાત ખરી છેકે, હું મરહુમ નગીનભાઈનો પુત્ર થાવ.નગીનભાઈને કુલ ચાર સંતાનો છે- (1) જયેશભાઈ નગીનભાઈ(2)અલ્કેશભાઈ નગીનભાઈ(3) સંગીતાબેન નગીનભાઈ(4) હેતલબેન નગીનભાઈ. મારા પિતા નગીનભાઈ તેવો કોઈ પુરાવો હાલના કામે મે રજુ કરેલ નથી.એ વાત ખરી છેકે, ઈશ્વરભાઈ ભુલાભાઈ તથા મોહનભાઈ ભુલાભાઈ મારા કાકા થાય.તેજ રીતે વજીયાબેન અને પદમાબેન મારા ફોઈ થાય. ઈશ્વરભાઈ સને-2005 માં ગુજરી ગયેલા અને પદમાબેન ક્યારે ગુજરી ગયા તેની મને ખબર નથી.એ વાત ખરી નથી

કે, મે પદમાબેન અને ઈશ્વરભાઈ ગુજરી ગયેલ હોવા અંગેનો મરણનો દાખલો હાલના કામે રજૂ કરેલ નથી. સાહેબ સ્વૈચ્છાએ જણાવે છે કે, પદમાબેનનો મરણનો દાખલો રજૂ કરેલ નથી. ઈશ્વરભાઈના વારસોમાં કુલ ત્રણ સંતાનો છે જેમાં (1)વિરલભાઈ ઈશ્વરભાઈ (2)કીર્તીભાઈ ઈશ્વરભાઈ તથા (3)નેહાબેન ઈશ્વરભાઈ છે. ઈશ્વરભાઈના પત્ની કલાબેન હાલ હયાત છે. ઈશ્વરભાઈ સાથે ભાનુબેનનો શું સંબંધ છે તેની મને ખબર નથી. ભાનુબેન હાલ હયાત નથી. એ વાત ખરી છે કે, ભાનુબેનને ઈશ્વરભાઈ સાથેના સંબંધથી સુરજભાઈ અને આકાશભાઈ એમ બે સંતાનો છે. એ વાત ખરી છે કે, સુરજભાઈ હાલ ગુજરી ગયેલ છે. એ વાતની મને ખબર નથી કે, સુરજભાઈને બે સંતાન તથા વિધવા લક્ષ્મીબેન છે કે કેમ? એ વાત ખરી છે કે, હાલના કામે મે મરણ સુરજભાઈના વારસો તથા ભાનુબેનના બીજા પુત્ર આકાશભાઈને પક્ષકાર તરીકે જોડેલ નથી. એ વાતની મને ખબર નથી કે, હાલનો દાવો દાખલ કરેલ ત્યારે ભાનુબેન હયાત હતા કે કેમ? મારા કાકા મોહનભાઈને કુલ ચાર સંતાનો છે જેમાં (1)યજ્ઞેશભાઈ (2)નયનેશભાઈ (3)દિપ્તી બેન (4)હીરલબેન છે. એ વાત ખરી છે કે, મોહનભાઈના ચારેય સંતાનો પરણીત છે અને પોતાના કુટુંબ સાથે અલગથી રહે છે. એ વાત ખરી છે કે, મોહનભાઈના ચારેય સંતાનોને ત્યાં પણ સંતાનો છે. એ વાત ખરી છે કે, મોહનભાઈના ચારેય સંતાનોને મોહનભાઈના સંતાન તરીકે હાલના કામે જોડેલ છે.

(37.3) આમ, વાદી ની ઉપર મુજબ ની ઊલટપાસ ધ્યાને લેવા માં આવે તો તેઓ દ્વારા સ્વીકાર કરેલ છે કે, ઈશ્વરભાઈ ને ભાનુબેન થકી બે સંતાનો નામે સુરજભાઈ અને આકાશભાઈ છે અને તેઓને પક્ષકાર તરીકે જોડેલા નથી. વધુમાં એ હકીકત પણ સ્વીકારેલ છે કે, મોહનભાઈ ના ચાર સંતાનો ને ત્યાં પણ સંતાનો છે અને જેઓને પણ આ દાવા ને કામે જોડેલા નથી. આ કિસ્સામાં જ્યારે વાદી દ્વારા સંપત્તિ વડીલોપાર્જિત હોવાનું ઠરાવી દાવા ના પક્ષકારો વચ્ચે વહેંચણી ની દાદ માંગવામા આવેલ છે ત્યારે વહેંચણી ના દાવા માં જરૂરી પક્ષકારો ને ના જોડવા થી શું અસર થઈ શકે તે માટે નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ ના **Kanakarathanammal Versus V.S.Loganatha Mudaliar 1963 (0) AIJEL-SC 13894** ના ચુકાદા ને ધ્યાને લીધેલ છે જેના મહત્વ ના પેરા નીચે રજૂ રાખેલ છે.

1. This appeal arises from a suit filed by the appellant Kanakarathanammal in the Court of the IInd Additional District judge, Bangalore (O. S. No. 39 of 1947-48) in which she claimed to recover possession of the properties described in the schedules attached to the plaint. Schedules 1 and 2 consist of movable and immovable properties, while schedule 3 refers to jewels and silverware. The appellant laid a claim to these properties as the sole heir of her mother Rajambal who died on 13.09.1946. Her case was that she was

entitled to these properties exclusively under sub-clause (i) of Clause (1) of section 12 of the Mysore Hindu Law Women's Right Act 1933 (No. X of 1933) (hereinafter called the Act). A gold before which is an item of jewellery was described by her in schedule 4 and the same was claimed by her on the ground that it had been presented to her by her father before he died on 20.03.1947.

12. We have carefully considered the arguments thus presented to us by the respective parties and we are satisfied that it would be straining the language of sec. 10(2)(b) to hold that the property purchased in the name of the wife with the money gifted to her by her husband should be taken to amount to a property gifted under S.10(2)(b). The argument about the substance of the transaction is of no assistance in the present case, because the requirement of S.10(2)(b) is that the property which is the subject-matter of devolution must itself be a gift from the husband to the wife. Can we say that the property purchased under the sale deed was such a gift from the husband to his wife- The answer to this question must clearly be in the negative. With what funds the property is purchased by the female is irrelevant for the purpose of Section 10(2)(d); so too the source of the title to the fund with which the said property was purchased. All that is relevant to enquire is: has the property been purchased by the female, or has it been gifted to her by her husband- Now, it seems clear that in deciding under which class of properties specified by cls. (b) and (d) of sec. 10(2) the present property falls, it would not be possible to entertain the argument that we must treat the gift of the money and the purchase of the property as one transaction and hold on that basis that the property itself has been gifted by the husband to his wife. The obvious question to ask in this connection is, has the property been gifted by the husband to his wife, and quite clearly a gift of immovable property worth more than Rs. 100 can be made only by registered deed. The enquiry as to whether the property was purchased with the money given by the husband to the wife would in that sense be foreign to sec. 10(2) (d) gift of money which would fall u/s. 10(2) (b) if converted into another kind of property would not help to take

the property under the same clause, because the converted property assumes a different character and falls under S.10(2) (d). Take a case where the husband gifts a house to his wife, and later, the wife sells the house and purchases land with the proceeds realised from the said sale. It is, we think, difficult to accede to the argument that the land purchased with the sale-proceeds of the house should, like the house itself, be treated as a gift from the husband to the wife; but that is exactly what the appellant's argument will inevitably mean. The gift that is contemplated by sec. 10(2) (b) must be a gift of the very property in specie made by the husband or other relations therein mentioned. Therefore, we are satisfied that the trial Court was right in coming to the conclusion that even if the property belonged to the appellant's mother, her failure to implead her brothers who would inherit the property along with her makes the suit incompetent. It is true that this question had not been considered by the High Court, but since it is a pure point of law depending upon the construction of sec. 10 of the Act, we do not think it necessary to remand the case for that purpose to the High Court. Facts which are necessary to decide the question under S.10(2) have been found and there is no dispute about them. The only point to decide is, on a fair construction of sec. 10(2)(b) and (d) which of the said two clauses takes in the property in question.

(37.4) આમ,કોઈ પણ વહેંચણી ના દાવા મા તમામ જરૂરી પક્ષકારો ને જોડવા જરૂરી છે જેથી કરીને અદાલત જો એવા ઠરાવ ઉપર આવે કે મિલકતો માં પક્ષકારો નો હિસ્સો રહેલો છે તો તે પક્ષકારો વચ્ચે યોગ્ય રીતે વહેંચણી થઈ શકે અન્યથા જરૂરી પક્ષકારો ને જોડ્યા વિના કરેલ વહેંચણી થી પક્ષકારો ને ખરેખર કોઈ ફાયદો થવાનો રહેતો નથી અને જેથી જરૂરી પક્ષકારો ને જોડ્યા વિના કરેલ વહેંચણી ના દાવા મંજૂર કરી શકાય નહિ.હાલ ના દાવા માં પણ વાદીએ પોતે સ્વીકાર કરેલ છે કે તેઓ દ્વારા અમુક પક્ષકારો ને જોડેલા નથી અને તેથી વહેંચણી કરવાની થાય તેવા કિસ્સામા પક્ષકારો વચ્ચે નો યોગ્ય હિસ્સો નક્કી થઈ શકતો નથી અને જેથી વાદી ના દાવા ના નોન જોઇન્ડર ઓફ નેસેસરી પાર્ટિઝ નો બાધ નડતો હોય સદર મુદ્દા નં.5 નો જવાબ હકાર માં આપવામાં આવે છે.

6) શું પ્રતિવાદી પુરવાર કરે છે કે, વાદીનો દાવો અપુરતા કોર્ટ ફી સ્ટેમ્પ ઉપર કરેલ છે ?

(38) સદર દાવા મા પ્રતિવાદી દ્વારા તકરાર લેવામાં આવેલ છે કે,વાદી દ્વારા વહેંચણી ની દાદ માંગી 20 પટ મુજબ કિંમત આકારવામા આવેલ છે જે ખોટી છે ગુજરાત કોર્ટ ફી એક્ટ 2004 ની કલમ 6(13) ના સુધારા મુજબ વાદીએ 40 પટ કિંમત આકારવી જરૂરી છે અને તે જ રીતે રહેઠાણ ની મિલકત ઉપર કોર્ટ ફી બજાર કિંમત અનુસાર આકારવી જરૂરી છે પણ વાદી દ્વારા તેમ કરેલ ના હોય વાદી નો દાવો રદ થવા ને પાત્ર છે.

આ અંગે ગુજરાત કોર્ટ ફી એક્ટ ની કલમ 6(13) ની જોગવાઈ ધ્યાને લીધી જે અનુકૂળતા સારુ નીચે રજૂ રાખેલ છે.

6(13) for possession of lands, houses and garden : In suits for the possession of land, houses and gardens according to the value of the subject matter; and such value shall be deemed to be, where the subject matter is a house or garden according to the market value of the house or garden and where the subject matter is land, and

(a) where the land is held on settlement for a period not exceeding thirty years and pays the full assessment to Government -- a sum equal to twenty times the survey assessment;

(b) where the land is held on a permanent settlement, or on a settlement for any period exceeding thirty years, and pays the full assessment to Government -- a sum equal to forty times the survey assessment; and

(c) where the whole or any part of the annual survey assessment is remitted a sum computed under sub-clause (a) or sub-clause (b), as the case may be, in addition to forty times the assessment, or the portion of assessment, so remitted.

(38.1) આમ,સદર જોગવાઈ ધ્યાને લેતા વહેંચણી ના દાવા મા 40 પટ કીમત આકારવી જરૂરી જણાય આવે છે અને વાદી ના દાવા ની હકીકતો ધ્યાને લેતા વાદી દ્વારા તેઓના દાવા મા પેરા 20 માં કોર્ટ ફી ની ગણતરી દર્શાવેલ છે અને જેમા વાદી તરફે જમીનનો આકાર રૂ.16-73 થતો હોય તેના વિસ પટ લેખે ગણતરી કરી જમીનો નો આંક રૂ.335/ ગણેલ છે અને વાદ્યગ્રસ્ત રહેઠાણ મિલકત નં.58 ની આકરણી

અનુસાર ની કીમત રૂ.15,000/- ની હોય તેટલો આંક ગણી તેમજ મનાઈ હુકમ ની દાદ માટે રૂ.300/- આંક ગણી દાવા નો કુલ આંક રૂ.15,635/- કોર્ટ ફી ગણી ને ભરેલ છે.પરંતુ ગુજરાત કોર્ટ ફી એક્ટ ની કલમ 6(13) ના સુધારા મુજબ વાદીએ 40 પટ કિંમત આકારવી જરૂરી છે અને જે વાદી દ્વારા ફક્ત 20 પટ ગણતરી કરવામા આવેલ હોય વાદી નો દાવો અપૂરતી કોર્ટ ફી સ્ટેમ્પ ઉપર રજૂ રાખેલ હોવાનું ફલિત થતુ હોય સદર મુદ્દા નં.6 નો જવાબ હકાર મા આપવામા આવે છે.

મુદ્દા નંબર 7) શું વાદી માંગ્યા મુજબની દાદ મેળવવા હકદાર છે ?

મુદ્દા નંબર 8) શુ હુકમ તથા હુકમનામું ?

(39) સદર બંને મુદ્દા એકસાથે સંકળાયેલા હોય સદર મુદ્દાઓની ચર્ચા એકસાથે કરવી ઉચિત જણાય આવે છે.સદર દાવા મા વાદી દ્વારા વાદગ્રસ્ત દાવાવાળી મિલકતો સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈ ભીખાભાઈની વડીલોપાર્જિત મિલકતો હોવાનું ઠરાવી, સ્વ.વડીલ ભુલાભાઈએ કરેલ વીલનાં આધારે તેમના સ્વ પત્ની ડાહીબેન ધ્વારા પ્રતિવાદી નં.2 થી 4 ની તરફેણમાં કરવામાં આવેલ વડીલોપાર્જિત મિલકતોનું બોગસ અને બનાવટી વીલ હોવાનું ઠરાવી વાદીઓને કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર સમાવિષ્ટ થયેલા હમારા હકક, હિત વિરુદ્ધ કોઈપણ રીતે બંધનકર્તા લાગુ પડતુ નથી તે રીતે તથા વાદગ્રસ્ત દાવાવાળી મિલકતોમાં કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર વાદીઓનો હકક, હિત, હિસ્સો સમાવિષ્ટ થયેલા હોવાનું જાહેર કરવા તેમજ દાવાવાળી વાદગ્રસ્ત મિલકતોની દાવાના પક્ષકારો વચ્ચે કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર વહેંચણી કરાવી આપવા અને વહેંચણી અનુસારનો હિસ્સો આ દાવાના પક્ષકારોને અપાવવા તથા કાયમી મનાઈ હુકમ ફરમાવશોજી તે રીતે દાદ માંગેલ છે.

(39.1) સદર દાવા ના કામે વિગતવાર ચર્ચા કર્યા પ્રમાણે સ્વ.ભુલાભાઈ ને પેલાડ બુહારી ના સર્વે નં.113, 16,19,139,179,204 વાળી તકરારી જમીનો વારસાઈ હક્ક થી વડીલોપાર્જિત મળેલ છે પરંતુ સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓની હયાતી માં મોજે પેલાડબુહારી બ્લોક/સર્વે નં.356,મોજે બાગલપુર બ્લોક/સર્વે નં.129,મોજે ગાંગપુર બ્લોક/સર્વે નં.373 વાળી જમીનો ખરીદેલ હોય તેઓની સ્વપાર્જિત આવકમાંથી ખરીદેલ હોવાનું સાબિત થતુ હોય તે મિલકતો ને વડીલોપાર્જિત ગણી શકાય તેમ નથી અને તે સ્વ.ભુલાભાઈ ની સ્વપાર્જિત મિલકતો હોવાનું ફલિત થાય છે.જેથી સ્વ.ભુલાભાઈ મિલકત મોજે પેલાડબુહારી બ્લોક/સર્વે નં.356,મોજે બાગલપુર બ્લોક/સર્વે નં.129,મોજે ગાંગપુર બ્લોક/સર્વે નં.373 વાળી જમીનો તથા બ્લોક/સર્વે નં.129 મા આવેલ ઈલેક્ટ્રીક મોટર,ફૂવો તથા ઘર ના તમામ રાય રચિલા તેમજ સર્વે નં.113 ની આજુબાજુ ની ખુલ્લી જમીન વિગેરે અંગે વીલ કરવા સમર્થ હતા.વધુમા સ્વ.ભુલાભાઈ દ્વારા તેઓના વીલ થી તેમાં જણાવેલ મિલકતો સ્વ.ડાહીબેન ને માલિકી ના સંપૂર્ણ અધિકારો સાથે એટલે કે એબ્સોલ્યુટ માલિકી હક્ક થી આપવામાં આવેલ હોવાના કારણે સ્વ.ડાહીબેન

તેનું વિલ કરવાને હક્કદાર હતા અને વધુમા સ્વ.ડાહીબેન નુ વિલ પુરાવા અધિનિયમ/સાક્ષ્ય અધિનિયમ ની જોગવાઈઓ અનુસાર પુરવાર થયેલ હોય સ્વ.ડાહીબેન નુ વીલ બોગસ અને બનાવટી હોવાનુ જણાય આવતુ નથી.વધુમા વાદી દ્વારા સ્વ.ડાહીબેન ના વીલ ને ચેલેન્જ કરતો દાવો ત્રણ વર્ષે ની સમયમર્યાદા પછી દાખલ કરેલ હોય સમય મર્યાદા બહાર નો છે તથા વાદી દ્વારા માંગવામા આવેલ વહેંચણી ની દાદ ધ્યાને લેતા એ ફલિત થાય છે કે,વાદી દ્વારા જરૂરી પક્ષકારો ને દાવા ના કામે જોડવામા આવેલ ના હોય પક્ષકારો નો વડીલોપાર્જિત મિલકતો અન્વયે ચોક્કસ હક્ક હિત હિસ્સો નક્કી થઈ શકે તેમ ના હોય,વાદી ને સદર દાદ મળી શકે તેમ નથી.વધુમા વાદી દ્વારા સ્વ.ડાહીબેન ના વીલ ને સમયમર્યાદા મા ચેલેન્જ કરેલ ના હોય તે અન્વયે પણ વાદી ને કાયદા નો બાધ નડતો હોય દાદ આપી શકાય તેમ નથી.વધુમા વાદી દ્વારા કોર્ટ ફી પણ અપૂરતી આકારી દાવો કરવામા આવેલ છે.આમ,સમગ્ર હકીકત ધ્યાને લેતા વાદી ના જાહેરાત અન્વયે ના દાવા ને કાયદા થી સમયમર્યાદા નો બાધ નડતો હોય,વહેંચણી અન્વયે જ્યારે જરૂરી પક્ષકારો ને વાદી દ્વારા દાવા ના કામે જોડવામા આવેલ ના હોય વાદી ને દાવા મા માંગ્યા મુજબની દાદ આપી શકાય નહિ તેમ જણાય આવતુ ના હોય મુદ્દા નં.7 નો જવાબ નકાર મા આપી,મુદ્દા નં.8 અન્વયે નીચે મુજબનો આખરી હુકમ કરવામા આવે છે.

:આખરી હુકમ:

- 1.વાદી નો દાવો આથી નામંજૂર કરવામા આવે છે.
- 2.ચાલુ દાવા ના કામે આંક 5 લગત હુકમ કરીને દાવાવાળી જમીનો/મિલકતો અન્વયે આપવામા આવેલ વચગાળાનો મનાઈહુકમ ઉઠાવી લેવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.
- 3.વાદી તથા પ્રતિવાદીઓએ દાવા નો ખર્ચ જાતે ભોગવવાનો રહેશે.
- 4.હુકમ મુજબ હુકમનામુ દોરવું.

હુકમ આજરોજ તારીખ 16,માહે માર્ચ,સને 2026 ના રોજ ખુલ્લી અદાલતમાં વાંચી સંભળાવી જાહેર કર્યો.

તારીખ:16/03/2026

વાલોડ

(બી.એસ.પરમાર)

પ્રિન્સિપાલ સિવિલ જજ & જી.એમ.એફ.સી.,વાલોડ

જજ કોડ:GJ01736